

КИРИЛ БЕНЕДИКТОВ
ЧЕРЕПЪТ, КОРОНАТА И
ЧАШАТА

Превод от руски: Иван Тотоманов, 2010

chitanka.info

*Всичките легенди Омир знаел.
Черпел с пълни шепи
и си траел.
Но крадял красиво —
също като мен.*

Ръдиард
Киплинг

ЧАШАТА НА МОГЪЩЕСТВОТО

Тува, 1939 година

Конниците се появиха на зазоряване.

Излязоха беззвучно от загърналото склоновете кече на мъглата. Бяха десетима — седмина войници с винтовки, двама офицери и един възрастен цивилен. Когато конете спряха пред резбованите порти на дацана, цивилният нервно свали кръглите си очила без рамки и почна да ги бърше в ръкава си.

— Тук ли е, професоре? — попита със силен акцент единият офицер, набит бурят.

Цивилният го изгледа стреснато, кимна и каза с пресекнат глас:

— Дацанът на Планинското езеро. Почитано място. Свято.

— Гнездо на реакционното духовенство — прекъсна го бурятът. — Леговище на дъртия кръвопиец Джамбиев. Дълго се кри от народа този гад! Е, сега бързо-бързо ще се оправим с него.

— Обещахте да не повреждате свитъците и утварта! — примоли се цивилният. Късогледите му очи се бяха насълзили от хладния утринен въздух.

Бурятът не успя да му отвърне троснато, понеже се намеси вторият офицер, висок, с бръсната глава, с нашивки на капитан от НКВД:

— Успокойте се, Аристарх Петрович, всички обещания, които са ви дадени, ще бъдат изпълнени. Никой няма да повреди библиотеката на дацана. Напротив, ако ни помогнете да се ориентираме в нея и да сортираме свитъците и култовите предмети, съветската власт ще го оцени.

Аристарх Петрович не отговори, избягваше да погледне офицера. Чувстваше се предател.

Преди три дни двама мълчаливи чекисти го бяха взели от института и го бяха откарали право в Лубянка. Аристарх Петрович вече се беше приготвил за най-лошото, но се оказа, че го викат само за консултация.

— Някъде в този район — показалката на капитана от НКВД спря на едно зелено петно на картата — има стар ламаистки манастир, дацана на Планинското езеро. Имаме сведения, че сте ходили нееднократно по тези места и добре познавате настоятеля на дацана лама Чимит Джамбиев. Така ли е, Аристарх Петрович?

Капитан Резанов се изправи в целия си огромен ръст и погледна професора изпитателно. Куполообразният му гол череп с изпъкнали надвеждни кости напомни на Аристарх Петрович реконструкцията на череп на първобитен човек, която беше видял в един немски музей.

— Да, ходил съм няколко пъти в този манастир — отвърна колебливо археологът. — Но това беше отдавна. Виждате ли, съпругата ми е болна и от десет години не ходя на терен. Аз съм кабинетен учен...

Изведнъж му хрумна щастлива мисъл.

— Знам кой ще ви помогне! Някъде по онези места провежда разкопки един мой приятел, археологът Сергей Лопухин. Той е прекрасен специалист и изключително предан на делото на партията...

— С експедицията на Лопухин няма връзка — прекъсна го капитанът. — Ще дойдете с мен в Кизил и ще ни покажете пътя към манастира.

— Моля ви се... — опита се да откаже професорът. — С удоволствие бих дошъл, но Лилечка, съпругата ми... състоянието ѝ може да се влоши съвсем внезапно и...

Но да се спори с Резанов беше безполезно.

— Не се тревожете за жена си. — Той се усмихна с тънките си безкръвни устни. — Издействах ѝ опитна болногледачка от нашата болница.

Аристарх Петрович така и не се прибра вкъщи. Донесоха му дрехите и четката за зъби направо на летището и малкият Як-40 веднага излетя и взе курс на изток. Едва в Тува професорът разбра, че му предстои да участва във военна операция за разгрома на последния бастион на ламаистката контрареволуция, както го наричаха спътниците му — дацана на Планинското езеро.

— Напред — спокойно заповяда капитанът.

И седмината войници препуснаха към портите на дацана. Конете зацвилиха, чуха се удари на копита по сухото дърво, портите се отвориха — и отрядът нахлу в манастира.

— Хайде, професоре — ухили се бурятът.

За миг Аристарх Петрович имаше необичайно силно дежа вю — все едно някога вече беше гледал в очите този жесток скулест човек, само че вместо шапката с червената звезда на главата на комисаря имаше омацан с кръв и жълта прах тюрбан, а на кръста му вместо маузер висеше тежък крив меч. И не дървената стена на дацана се извисяваше зад гърба му, а кирпичената стена на древна крепост, увенчана с отсечените глави на враговете. Аристарх Петрович мигна и човекът с тюрбана изчезна.

— Какво чакаш? — подкани го комисарят. — Да не те е страх? Не бой се де, твоят Джамбиев вече все едно е труп!

Дядо Чимит беше нисичък, мършав, почти безплътен. Жълтата му дреха се полюшваше в такт с крачките му като облак. Ромка обичаше да гледа как дядо Чимит ходи по настлания с шарени камъчета двор и си напява под нос на някакъв странен провлечен език. Другите монаси се приближаваха до него, кланяха се, питаха нещо и дядо Чимит им отговаряше с усмивка, понякога ги докосваше по рамото или слагаше ръка на нечия глава. Веднъж сложи ръката си и на темето на Ромка и момчето усети топлина и едва доловимо боцване, като от спиралата на Тесла, която татко му му беше показвал в Москва. „Какво е това, дядо Чимит?“ — попита той и си почеса темето. Старецът се усмихна и каза само една дума — „ци“. Той иначе знаеше руски много добре, обаче понякога не беше лесно да го разбере.

— Днеска заминаваме, дядо Чимит — викна Ромка, щом нахълта тичешком в полутъмната стая. Старият настоятел седеше на една рогозка в поза лотос.

Момчето се беше задъхало — току-що беше пробягало двата километра от лагера на експедицията до манастира през загърнатата в мъгла гора. Знаеше, че не бива да безпокои заетия с медитация монах, но не искаше да си замине, без да се е сбoguвал. Разкопките за този сезон вече бяха свършили, в момента вдигаха лагера. След час, щом мъглата се вдигнеше, татко му щеше да каже да яхат конете и експедицията щеше да потегли на север, към Кизил, където ги чакаше самолет. В никакъв случай не биваше да закъсняват и затова Ромка специално стана още по тъмно, за да може да дойде в дацана.

— Връщаме се в Москва!

— В Москва? — повтори старият лама и се усмихна. Изглежда, изобщо не се сърдеше, че момчето е нарушило медитацията му. — В Москва е великият Сталин... Чудесно!

— Да — радостно потвърди Ромка. — Татко е виждал другаря Сталин ей така, както виждам вас сега. Другарят Сталин го награди с орден...

Ламата пъргаво се изправи и пристъпи към момчето.

— Твоят ата намери ли онова, което търсеше? Намери ли олтара на Кръстосаните стрели?

Ромка като че ли се натъжи.

— Още не е, дядо Чимит. Татко казва, че не сме копали на правилното място. Но догодина ще се върнем и непременно ще го намерим, ще видите!

— Никой не знае какво ще стане с нас дори до довечера, момче. — Ламата сложи тънката си лека ръка на рамото на Ромка. — Храмът на Кръстосаните стрели е построен много векове преди в далечна Индия да се роди княз Гаутам. Когато моите прадеди са приели учението на Голямата колесница, той вече е бил много древен. Може би олтарът му е скрит толкова дълбоко под земята, че не е по силите на човек да го намери.

— Ох, дядо Чимит — засмя се Ромка. — Вие не знаете какъв е баща ми! Бях още съвсем мъничък, когато намери съкровищата на хорезмшаха! Ще намери и вашия олтар.

— Сърцето на света е по-драгоценно от всички съкровища на света — тихо се засмя старият настоятел. — В прадревни времена владетелите на Калапа са го сложили в самия център на Вселената, през който минава небесната ос. И са изсекли на него две кръстосани стрели. Едната стрела е Светлината, а другата — Мракът. Двете велики сили крепят света в равновесие и нито една от тях не бива да победи другата...

Тази история Ромка можеше да я слуша до безкрай.

Още през зимата, в Москва, докато се подготвяха за експедицията, баща му не спираше да говори за древния храм, построен някъде в Централна Азия от майсторите на изчезнала цивилизация. Пръв го открил още в миналия век един немски изследовател, пътешествал по безкрайните простори на Руската

империя, и описал находката си в дебела и много скучна книга, която баща му обаче беше научил почти наизуст. Ромка не знаеше немски, но баща му много пъти му беше разказвал книгата. От храма, пишеше немецът, не било останало много: няколко каменни кръга, почти потънали в земята, и повалена гранитна порта, като онези на бреговете на далечното езеро Титикака в Южна Америка. Местните жители разказвали за изсечения от дял къс малахит олтар на Кръстосаните стрели, който бил дал името на древния храм. Според тях този олтар бил легендарното Сърце на света, което се били опитвали да завладеят всички минавали през тези земи завоеватели. По страните на олтара, ако се вярва на преданието, били изсечени свещени текстове на безследно изчезнала култура, процъфтявала по тези краища още преди нашествието на хуните. Никой не знаел какво съдържали тези текстове, защото тайната на древната писменост била отдавна изгубена.

— Какво ли може да пише там? — често питаше Ромка.

Но баща му само се усмихваше и гъстите му пшеничени на цвят мустаци потрепваха.

— Като го намерим, ще разберем, юнга. Засега няма смисъл да се чудим.

Но Ромка знаеше колко е запален баща му по тия надписи. Когато след две седмици обикаляне из гористите хълмове експедицията най-после намери посоченото от немеца място, баща му веднага прати хора да търсят наоколо скали с древни рисунки и знаци. А самият той отиде в близкия дацан да пита монасите за олтара на Кръстосаните стрели и древните текстове. Ромка, естествено, отиде с него. Така се запозна с настоятеля на манастира, стария лама Чимит Джамбиев.

Отначало дядо Чимит отговаряше на въпросите на баща му неохотно, дори се преструваше, че не знае руски. Но после, след като се сприятели с Ромка, стана по-разговорлив. Когато идваха при него в дацана, ги гощаваше с вкусен чай и им разказваше стари истории за народа на белооките чжурчени, които живеели в тези земи преди хиляда години. Таткото на Ромка слушаше внимателно и записваше думите на настоятеля в една дебела тетрадка с кожена подвързия. Ромка не записваше нищо, но преди да заспи, по няколко пъти си преповтаряше всичко разказано от дядо Чимит. Баща му го беше

научил на това упражнение. Казваше му, че ученият трябва да има тренирана памет, ако случайно остане без тетрадка и молив.

— Помня, дядо Чимит — каза Ромка. — И за трите изсечени в олтара каменни кръга помня...

— Добре помниш — похвали го настоятелят. — Трите кръга са за трите свещени предмета, да. В незапомнени времена е предначертано, че онзи, който ги събере и трите на олтара на Кръстосаните стрели, ще стане владетел на света. Но тези светини са изгубени отдавна и вече никой няма да може да ги събере заедно. Пък и олтарът е скрит дълбоко под земята.

Внезапно старецът прекъсна разказа си и вдигна тънкия си жълт пръст пред устните си. Ромка послушно затаи дъх и веднага чу звуците, които бяха накарали стария лама да застане нащрек: конски тропот, приглушени викове, пращане на чупеци се дъски.

— Какво става, дядо Чимит? — уплашено прошепна момчето.

Настоятелят разтревожено отиде до вратата, отмести малко завесата и надникна навън. И веднага отскочи назад и замърмори нещо на гърления си език. После се обърна към Ромка и каза на руски:

— Беда, момче! Трябва да се махнеш оттук, бързо!

— Бандити ли?! — Сърцето на Ромка подскочи. — Трябва да ида да предупредя татко. Ние имаме охрана, с винтовки! Татко ще ви помогне, дядо Чимит!

— Не, момче, не са бандити. — Настоятелят хвана Ромка за ръкава и с изненадваща сила го повлече навътре. — Войници са, вашата Червена армия...

Отметна една стара рогозка от пода в ъгъла и под нея се видя дървен капак с желязна халка по средата. „Мазе — помисли си Ромка. — Като на баба на село“.

— Тогава защо ви е страх? — попита той стария лама. — Червеноармейците няма да ви направят нищо лошо, те са наши, съветски...

В двора тресна изстрел.

— Слизай долу — нареди настоятелят, хвана желязната халка и без усилие вдигна капака. — Аз съм след теб. Бързо!

Ромка се колебаеше. Ламата безцеремонно го блъсна с рамо и момчето ахна уплашено и полетя в черната дупка.

Падна на някакви меки кожи, които миришеха на влага и мухъл. Отгоре се посипаха песъчинки и парченца дърво — дядо Чимит слизаше по стълбата. Капакът изскърца и в подземието се възцари абсолютна тъмнина.

— Тихо, момче! — властно каза старият лама. — Горе е смъртта. Трябва да се измъкнеш, без да те забележат. Този проход извежда извън дацана, в едно дере. Ще намериш ли пътеката към юртите на баща ти?

— Ще я намеря... сигурно...

Ромка чак сега се изплаши наистина. Все още не разбираше защо дядо Чимит толкова го е страх от добрите червеноармейци, но усещаше, че там, горе, става нещо лошо. Спомни си един случайно дочут разговор край лагерния огън — баща му спореше за нещо с помощника си Съома Брикман. Чорлавият Брикман току наместваше очилата си и разпалено доказваше на баща му, че новата власт има право да прави с изживялата времето си религия всичко, което си поиска.

— Голяма работа, че разтурят манастирите! Да не би да искате ламите да продължават да държат народа неук и в духовно робство?

— В тази страна будизмът е синоним на културата — възразяваше баща му. — Да се борим с будизма значи да се борим с наследството на една древна цивилизация. Разтуряте манастирите? Добре, разтурете ги! Но не бива да се унищожават старинните храмове, не бива да се изгарят безценните свитъци! След десетина-петнайсет години ще съжаляваме, но ще е късно!

Ако войниците изгоряха дацана, какво щеше да стане с дядо Чимит?

— Дядо Чимит, елате с мен!

— Не — твърдо отговори старецът. — Моето място е тук, момче. Освен това, ако не ме намерят, ще тръгнат да ни преследват. Аз трябва да остана. Ти бягай. Бягай при баща си и му кажи... кажи му, че олтарът...

Ламата млъкна. Чу се щракане и в тъмнината затрепка слабо пламъче на свещ.

— Какво олтарът, дядо Чимит? — с разтреперан глас попита Ромка.

Настоятелят мълчеше. После внезапно заговори на загадъчния гърлен език. Разбираеми бяха само интонациите — старецът като че ли се обръщаше към някого с въпроси, на които много искаше да получи отговори.

— Защо? — попита изведнъж на руски. — Това момче?... Нито изпитания, нито посвещение...

Ромка разбра, че става дума за него, и се напрегна като навита пружина на часовник. Дядо Чимит пак заговори на странния език. Пламъчето в ръката му потрепваше и подскочаше.

— Добре! — викна той накрая. После добави няколко думи, които Ромка не разбра. — Ела, момче...

И рязко се обърна — пламъчето се плъзна настрана, почти изчезна — и тръгна нанякъде в тъмното. Ромка стана от кожите и забърза след него — най-много го беше страх да не остане сам в тъмното.

За щастие не се наложи да вървят дълго. На Ромка дори му се стори, че ламата го води в кръг — във всеки случай спряха на място, където подозрително познато миришеше на мухлясали кожи. И тук имаше дървена стълба и дядо Чимит се качи по нея и му нареди да го чака долу. Добре поне, че му даде свещта — с дружелюбното жълто пламъче не беше чак толкова страшно.

Настоятелят се върна след пет минути, най-дългите пет минути в живота на Ромка. Държеше нещо, увито в дебел плат.

— Вземи го — строго каза старият лама и подаде нещото на Ромка. — Това е велико съкровище, едното от трите, които трябва да се съберат на олтара на Кръстосаните стрели. Обещай, че ще го пазиш през целия си живот, момче.

— Обещавам — прошепна Ромка и предпазливо взе нещото; платът беше груб и боцкаше, но самото нещо не беше много тежко. — Какво е това, дядо Чимит?

— Това е Чашата, момче. Няма време да ти разказвам. Върви след мен.

— Нали казахте, че всички свещени реликви отдавна са изгубени? — заговори Ромка, докато се провираше след настоятеля по някакъв тъмен подземен коридор.

— Излъгах, момче — просто отговори ламата. — Съкровището на долния свят и съкровището на човешкия свят наистина са изгубени

още преди учението на Буда да стигне до тези земи. Но Чашата на могъществото, съкровището на света на боговете, преди няколко века се върна при нас. Оттогава се пази в този манастир. Но сега... сега дойде времето да го напусне.

Спря и долепи гръб до стената, за да може Ромка да мине покрай него.

— Бягай, момче! Бягай с всички сили. Кажи на твоя ата, че Чашата ще му посочи пътя към олтара на Кръстосаните стрели. Но нека не казва за нея на никого, защото тези, които дойдоха за Чашата в този мирен дацан, може да дойдат и при него.

— Дядо Чимит! — Ромка искаше да прегърне стареца, но Чашата в ръцете му му пречеше. — Какво ще ви направят?

— Какво може да направи един сън на друг сън? — неразбираемо отговори настоятелят. — Не мисли за мен, момче. Мисли за ето това. — Той посочи вързопа. — Сега то е твоята съдба. И бягай бързо като елен.

Когато Ромка, притиснал боцкация вързоп към гърдите си, се измъкна от подземния проход в някакъв гъст храсталак, мъглата почти се беше вдигнала. Заизкачва се по склона. Оттук добре се виждаше как войниците подкарват монасите към стената на една от постройките. Щиковеите блестяха на първите слънчеви лъчи.

Щом в двора на дацана загърмяха изстрели, Ромка се обърна и като преглъщаше сълзите си, хукна през бодливите храсталаци към лагера на експедицията.

Аристарх Петрович беше на ръба на припадъка.

Пред очите му войниците по заповед на комисаря бурят разстреляха монасите. Без съд, без следствие, дори без решение на военен трибунал. Всичко свърши за някакви си две минути. Войниците действаха деловито и пъргаво, като мравки, и спокойствието, с което беше извършена екзекуцията, потресе Аристарх Петрович.

Но още повече го измъчваше мисълта, че се бе оказал неволен помагач на убийците. Ако не се беше съгласил да доведе отряда до дацана, монасите щяха да останат живи.

„Тогава щяха да убият теб — обаждаше се логичният му вътрешен глас. — Или да те осъдят най-малко на десет години.

Помисли за Лилечка! Тя няма да го издържи!“

— Какво ви е, Аристарх Петрович? — попита го капитанът с бръснатата глава. През рамото му беше праметната брезентова чанта с широк ремък. — Да не ви призля?

— Защо? — изхърка професорът; мъчеше се да не гледа войниците, които вече влачеха труповете за краката към една каруца. — Защо го направихте? Нали обещахте...

— Обещахме да не повреждаме свитъците и култовите предмети — строго го прекъсна капитанът. — И както виждате, никой не ги поврежда. Моля започнете описването на наличните в дацана ценни реликви, професоре. Боец Попов ще ви охранява — за всеки случай.

— Няма страшно, щом сте с мен, другарю професор — весело се обади младият рижав Попов. — Командвайте накъде да вървим!

— Напред, професоре — каза Резанов. — Целият дацан е на ваше разположение. Обзалагам се, че дори не сте мечтали за такава работа на терен. Моля да обръщате особено внимание на редките неща и особено уникатите. Ако намерите нещо такова, незабавно ми докладвайте.

Обърна се и с тежко накуцване тръгна през двора, като придържаше с грубата си ръка удрящата го по бедрото брезентова чанта. За миг на професора му се стори, че в нея има нещо обло, може би човешка глава. Той си свали очилата, примига и каза на Попов:

— Да почнем от библиотеката.

Библиотеката на дацана, голямо светло помещение, пълно с грубо сковани маси, по които имаше купчини свитъци, някои в дървени кутии, беше до сърцето на манастира — храма на Калачакра, или Колелото на времето. Към храма водеше ниска тясна врата. Аристарх Петрович огледа планините свещени ръкописи и отри запотеното си чело с ръка. Дори според най-приблизителната преценка тук имаше работа за цели седмици. При други обстоятелства професорът щеше да е безкрайно щастлив от възможността да се запознае с такива съкровища. Но как да се рови в безценните свитъци, след като пазителите им бяха хладнокръвно убити от спътниците му? От ето този рижавия веселяк Попов, който преспокойно си свиваше цигара и вадеше трофейна испанска запалка.

— Тук не може да се пуши, младежо — каза Аристарх Петрович може би мъничко по-рязко, отколкото възнамеряваше.

Каза го — и веднага се изплаши, че ей сега това весело момче ще вдигне винтовката и ще го застреля също така спокойно, както беше стреляло по беззащитните монаси. Но Попов неочаквано се изчерви и прибра цигарата.

— Извинявам се, другарю професор, не помислих... А вие наистина ли можете да им четете заврънкулките?

— Мога — малко смутено отговори Аристарх Петрович. — Вижте сега, Попов, ако чак толкова ви се пуши, излезте на двора. А после, като се върнете, разчистете една от масите, обаче много внимателно. Ще ми трябва място, където да направя описа.

Боецът излезе, а професорът, все едно насън, обиколи библиотеката, като предпазливо пипаше свитъците и кутиите. После тихо отвори вратата към храма на Колелото на времето.

Високият конус на тавана беше прорязан от тесни прозорци — бойници, лъчите светлина се пресичаха на няколко метра над главата на Аристарх Петрович и оставяха по-голямата част на помещението в кадифен полумрак. Само по краищата на подредената на пода свещена мандала горяха дебели свещи. Професорът присви очи и се вгледа в сумрака. В самия център на кръглата зала беше коленичил старец с бели дрехи. Аристарх Петрович беззвучно ахна — позна го веднага, въпреки че от последната им среща бяха минали десет години. Това беше лама Чимит Джамбиев, настоятелят на дацана.

Пред стареца, разкрачил широко кривите си крака, стоеше комисарят бурят и стискаше тежък черен маузер. Дулото беше опряно в челото на лама Чимит.

— Гражданино Джамбиев — бавно, като провлачваше думите, каза комисарят, — вие сте заподозрян в организирането на антисъветска и ламско-религиозна дейност сред трудовото население на републиката. Влезли сте в престъпен сговор с представители на английското и японското разузнаване и сте създали на територията на поверения ви дацан база за подготовка на антисъветско въстание в Тува. Съгласно постановлението на Народния комисариат на вътрешните работи ви арестувам по обвинение в контрареволуционен заговор.

Предпазителят на маузера изщрака. Гласът на комисаря стана рязък и зъл:

— Изобщо не мисля да те влача до Кизил, гадино! По-добре да те гръмна тук, при опит за бягство. Освен ако не пожелаеш да спасиш продажната си кожа, като разкажеш къде са скрити съкровищата.

Аристарх Петрович не повярва на ушите си — ламата тихо се засмя.

— Какви съкровища, младежо? Съкровищата на мъдростта са в библиотеката. Съкровищата на вярата — около теб. Съкровището в цвета на лотоса, ом мани падме хум, е скрито в сърцето на всеки последовател на учението на Буда...

Комисарят замахна и го зашлеви. Главата на стареца се люшна.

— И ще ми се подиграваш, мръсноко?! Много добре знаеш за кое съкровище говоря! Онова, което търси бръснатият руснак!

В следващия миг комисарят се олюля и направи колеблива крачка напред. Маузерът изпадна от ръката му, а след него на камъните рухна и самият комисар. Падна на една страна и Аристарх Петрович си запуши устата с ръка, за да не изкрещи — от гърдите на комисаря беше щръкнало тризъбото острие на щик.

— Това е то — чу се в полумрака добре познатият на професора глас на капитан Резанов. — Покойният беше изпълнителен, но прекалено инициативен. Е, старче, ти получи отсрочка. Би трябвало да си ми благодарен.

— Не съм ти благодарен, Хромий — тихо отговори настоятелят. — Знам защо си тук. Знам защо уби братята ми. Смъртта върви подире ти, Нирах прокълнати.

— Капитан от НКВД Александър Резанов — засмя се бръснатоглавият. — Сега ме наричат така. Но това не е важно. На въпроса, старче. Искам Чашата.

— Не е тук и никога не е била тук, Хромий — спокойно отговори Чимит. — Пак си тръгнал по лъжлива следа. Колко време вече търсиш съкровището?

Капитанът на отговори, но от мълчанието му професора го полазиха тръпки.

— И ще го търсиш още толкова — продължи Чимит. — Но не ти е съдено да го намериш, Нирах прокълнати.

Капитанът протегна ръка, хвана настоятеля за рамото и го вдигна да се изправи.

— Мислиш, че сте ме надиграли ли? — Извисяваше се над нисичкия Чимит като планина. — Вие, нищожни човечета, които сте си въобразили, че сте пазители! Няма да успеете. Вече владее ключа на долния свят, ключа, който отваря устата на мъртвите!

Пусна стареца и свали брезентовата чанта от рамото си. Разкопча каишките и бръкна вътре.

На Аристарх Петрович му се стори, че пламъчетата на свещите около мандалата затрепкаха тревожно. Светлината им се отрази в шлифованата повърхност на извадения от чантата предмет. Беше череп — много приличаше на истински, но беше направен от някакъв прозрачен материал. Професорът машинално отбеляза изпъкналите кости над веждите и огромните кръгли очни кухини, в които се кълбеше непроницаем мрак. Резанов приближи черепа към лицето на лама Чимит.

— Виждаш ли, старче? Черепът е у мен! Вече разбираш, че е безсмислено да се опъваш. Казвай къде е твоето съкровище!

Настоятелят трепна и сведе очи. Устните му помръдваха — шепнеше думите на Елмазната сутра. Капитанът отстъпи една крачка и внимателно сложи черепа на пода. После каза равнодушно:

— Е, сам си избра съдбата.

Наведе се, измъкна от тялото на мъртвия комисар окървавения щик и с плавно, точно движение прободe лама Чимит в сърцето.

— Ти всъщност дори не си истински пазител, старче. Последните итеру напуснаха този свят много отдавна... ти си просто жалък изгърсак, нищожество, дръзнало да заеме мястото на великите магове на древността. Сега ще умреш и ще разпитам трупа ти. Знаеш, че мъртвите не могат да лъжат.

Аристарх Петрович разбра, че трябва да бяга — да избяга възможно по-бързо, преди да е станало най-страшното. Обърна се, за да се измъкне нечуто от тъмния храм, и се блъсна в замръзалия на прага боец Попов.

— Какво става тука бе, професоре? — Боецът понечи да смъкне винтовката от рамото си. — Леле че ме уплашихте!

Капитанът вдигна глава и погледна през сенките право в очите на Аристарх Петрович. На професора му се стори, че го гледа от упор някакво огромно влечуго, анаконда или африкански питон. Краката му се подкосиха.

— Редник Попов, при мен — заповяда Резанов със спокоен, съвсем безизразен глас. — И вие също, професоре.

Попов се изпъна и тръгна със строева крачка към капитана. Аристарх Петрович понечи да му викне да спре, но думите заседнаха в гърлото му.

— Свободно, боец — каза бръснатоглавият.

Рижавият Попов спря, все едно се беше блъснал в невидима стена. После със стон се свлече на колене, стиснал корема си с ръце. Килна се на една страна и зарита.

— Хайде де, професоре — подкани го капитанът и избърса щика в крачолата си. — Чакам.

— Не — изпъшка Аристарх Петрович ужасено; краката му сами го водеха към човека, когото лама Чимит беше нарекъл Нирах. — Не, другарю капитан, недейте, нищо не съм видял, нищо няма да кажа, на никого...

— Естествено — каза капитанът. В очите му професорът виждаше същия кълбящ се мрак като в очните кухни на черепа. — Естествено, че няма да кажете нищо на никого.

Аристарх Петрович изобщо не забеляза удара. Пред очите му избухнаха огнени кръгове и той рухна на каменния под.

— Кое то не означава, че ще ви оставя жив — все така спокойно каза някъде над него невидимият капитан. — Просто имам още няколко въпроса към вас. Но този тука — той подритна трупа на настоятеля — трябва да го разпитам пръв. Скоро мозъкът ще почне да некрозира и нямаме време за дълги разговори...

Аристарх Петрович чу как кристалният череп глухо изтрака. Появя пронизващ до костите вятър. Горящите около мандалата свещи започнаха да гаснат една след друга. Някъде горе в купола на храма се разнесе вледеняващо душата пеене — изпълнено с униние, страховито, напомнящо на рева на дългите тибетски тръби.

Като надмогна болката, Аристарх Петрович надигна глава и видя как очите на мъртвия лама Чимит се отварят — подбелени, изцъклени, но по някакъв свръхестествен начин виждащи.

— Говори — заповяда онзи, когото настоятелят беше нарекъл Хромия.

И мъртвите устни на стареца послушно се размърдаха.

Аристарх Петрович закрепця.

ЧЕРЕП И КОСТИ

Москва, ресторант „Речни заливи“, 1990-те

— Клиентът е доволен — събщи ми Сашка Косталевски и побутна към мен един дебел плик. — Намеква, че е готов да вдигне цената, ако договорът бъде продължен.

И сладострастно потърка дебелите си пръсти. Косталевски беше професионален посредник и правеше пари буквално от всичко. Понякога му помагах в това. Но сега имах съвсем други планове.

— Не — отсякох, докато прибирах плика в джоба си. Не тръгнах да броя парите, разбира се — Косталевски може да е адски алчен тип, обаче не е кретен и знае, че и най-малката измама ще му излезе скъпо. — Не, не и още веднъж не. От днес съм в отпуска.

Седяхме в бара на ресторант „Речни заливи“ — тихо и чисто заведение близо до Красноселска улица. Побърканият на тема здраве Сашка с отвращение смучеше сок от моркови, а аз си бях поръчал водкатини (ако някой не знае, това е една част водка, две части сухо Мартини и портокалов сок на вкус; разлюшква се, но не се бърка). „Речни заливи“ имат отлична кухня, китайска, разбира се, но не бях гладен. Възнамерявах да поля последния си за този сезон договор с два коктейла и да тръгна из вечерната юнска Москва, накъдето ме отведаат краката. И може би да се отбия при една симпатична мацка, с която се запознах преди седмица в автосалона на БМВ. Тя си избираше спортен модел, а аз придружавах клиента си, който носеше куфарче гущери. Което, впрочем, не ни попречи да си побъбрим светски за предимствата на автоматичната скоростна кутия и особеностите на четирицилиндровите дизелови двигатели. Уважавам жените, които вдяват от техника.

— Чакай, Ким, не бързай — започна да ме убеждава Косталевски, въпреки че не се бях разбързал за никъде. — Имам някои много интересни предложения! Например една поръчка за охрана на камиони със строителни материали. Вярно, че е в Кавказ, обаче тарифата е двойна. Работил си в Кавказ, нали?

— Работил съм — потвърдих. — Не ми хареса.

Телефонът ми иззвъня. За стотен път тази вечер.

— Много си популярен, Ким — изсумтя Сашка. — Надявам се, че не става въпрос за гешефти зад гърба ми.

— Споко, Косталевич — казах (той се вбесява, когато го наричам така). — Доколкото си спомням, не сме женени.

И натиснах копчето.

— Здравсти, Ким — каза гласът на бившия ми колега от университета Димка Лопухин. — Не можеш да се сетиш кой съм, нали?

— Не, защо — отговорих възпитано. — Дмитрий Дмитриевич Лопухин, гордостта на група ДМ-1.

— Страшен си — засмя се Лопухин. — Как е мъжкият ти живот?

— Редовен — осведомих го.

Не обичам всичките тия задължителни формалности и може би точно затова повечето ми бивши колеги ме смятаха за особняк.

— Завиждам ти — каза гордостта на групата. — Виж сега, трябва спешно да говоря с теб. И не по телефона.

Засмях се — почти съвсем искрено.

— Пет години, Дим Димич! Пет години, откакто се видяхме за последен път. И за всичките тия пет години ми се обаждаш за пръв път. И веднага — спешно!

— Казах ти аз — зад гърба ми! — трагично прошепна Косталевски.

Заплаших го с юмрук да мълчи.

— Сериозно ли не съм ти се обадил нито веднъж? — учуди се Лопухин. — Стига де, нали те каних на защитата ми. Ти обаче не дойде.

Вярно, че не отидох. Не исках да се чувствам бяла врана сред бившите си колеги, които до един бяха поели по друма на голямата наука. Ха, какво ти бяла врана — направо черна овца. Уви, от мен така и не стана историк. На неизбежните въпроси с какво се занимавам обикновено отговарям уклончиво, но твърдо: консултант съм. Това отчасти е истина, но не цялата.

— Добре де, давай нататък — казах весело. — Казвай какво има.

— Не е за по телефона — повтори Лопухин. — Можем ли да се видим някак в града?

Мразя неточно формулираните въпроси.

— По принцип може. Въпросът е къде и кога.

— Днес — решително заяви колегата ми. — По възможност веднага. Ще дойда, където кажеш.

Мислено изпъшках и се зачесах по тила. Не ми се щеше да си губя половината вечер в спомени за прекрасните студентски години, но алтернативата, уви, беше още по-лоша. Косталевски явно нямаше доброволно да ме остави да се измъкна от лапите му, така че за да го направя, бих могъл да се оправдая с Лопухин. Клин клин избива, нали така.

Докато разсъждавах върху решаването на проблема, Д. Д. Лопухин продължаваше офанзивата:

— Нали в университета се интересувахте от предколумбова Америка?

Не знам женен ли е ДД, но и да му изневерява някой, със сигурност не е паметта му.

— Покрай другото — отговорих предпазливо.

— Хрониката на Поме де Аял „Кралски хроники на инките“ с рисунки на автора, 1765 година, Лайден. Какво ще кажеш?

Охо! Вечерта май се очертаваше интересна.

— Рядко издание... — почнах и спрях.

Косталевич ме гледаше, както Мюлер гледа Щирлиц.

Казано по-просто — подозрително. Не биваше в никакъв случай да продължавам разговора пред него.

— Изчакай момент, Дима. — Измъкнах се иззад ниската масичка и отидох при бара. Барманът Лю замислено бършеше чашите с белоснежна кърпа. — Казвай сега. Та какво тази книга?

Единственото ми хоби, свързано по някакъв начин със специалността ми — завършил съм история в Московския държавен университет, — е колекционирането на редки книги за древните индиански цивилизации. Това е по-сигурно, отколкото да си държиш парите в банка, пък е и по-интересно. Библиотеката ми си я бива, но Поме де Аял от осемнайсети век не е за моята уста лъжица. Такива книги се продават на международните аукциони и цените им рядко падат под числа с пет нули.

— Като се видим, Ким — твърдо заяви ДД. — Кажи къде.

Направих знак на бармана да повтори поръчката ми и се върнах на масичката. Косталевски вече си беше допил сока от моркови и май се канеше да изгризе чашата. Държеше да получава срещу парите си всичко, че и отгоре.

— Знаеш ли ресторант „Речни заливи“? — попитах Дима. — Ела тук. Сега. Вечерта имам работа.

— Идеално — възкликна ДД. — С кола съм, след петнайсет минути съм при теб. Обаче ще ме дочакаш, нали?

— А каза, че си бил в отпуска — с вид на самата оскърбена добродетел каза Косталевски, когато затворих и оставих телефона на масичката. — И че няма да работиш повече...

— Не че това изобщо те засяга, Саша — казах мило, — но ще ти обясня от уважение към теб. Това не е работа. Това е среща на стари приятели. Така че за отпуската не те излъгах. Обади се наесен и ще поприказваме.

— До есента всички ще те забравят — изсумтя обидено Косталевич. — За тебе го правя, тъпако, скъсах се да ти търся изгодни договори! А ти!

Това вече не биваше да си го позволява. Наведох се през масичката, хванах го за бенетонската тениска и го дръпнах към мен.

— Ти на кого викаш тъпак бе, педал с педал? Сега ще те...

И за по-голяма убедителност усуках тениската в юмрук, така че тя се стегна около дебелината гуша на посредника. Руменото му лице почервения и заприлича на домати. Бодна ме леко разкаяние — не обичам да се отнасям така с хората, дори с такива досадници като Косталевич. Обаче сферите, из които се въртя, диктуват собствените си закони на поведение.

— Пусни ме... — изхърка Сашка, задушаваше се. — Боли...

В този момент телефонът ми пак иззвъня.

Отпуснах юмука си и Косталевич си пое дъх със свистене.

— Ама ти вече...

Но аз вече бях забравил за него. На дисплея сияеше с главни букви „НАТАША“. Уау, наистина ден, пълен с изненади. Бяхме говорили преди цял месец, точно преди да замине. А в тундрата няма клетки, нали така.

— Ало, Наташа! — Почти виках, понеже царството на вечната замръзналост наистина си е много далече. — Казвай, чувам те!

Телефонът засъска и запука, след това — къси сигнали. Господи, единственото обаждане за цял ден, на което да се зарадвам — и по закона за всемирната гадост връзката да прекъсне. Бързо натиснах replay. Изобщо никакъв сигнал. На третия опит приятен женски глас ми съобщи, че в момента няма връзка с този номер. Както казва една моя позната — номерът с номера. Откъде да разбере сега какво искаше да ми каже любимата ми, с която не се бях виждал вече четвърти месец?

— Да живее връзката без брак — обади се Косталевич. Оглеждаше намръщено смачканата си фланелка.

— Не ми се бъркай в живота, Саша — посъветвах го. — И аз няма да се бъркам в твоя.

Невъзмутимият Лю донесе напитките — моя водкатици и поредния морковен сок за Косталевич. Очевидно беше изтълкувал знака ми „още едно“ прекалено свободно.

Вдигнах чашата си към Косталевски. Водкатинито си го биваше. Надявам се, сока също.

Саша не можеше да се сърди дълго. Отпи от сока, извади бележника си и почна бързо да го прелиства.

— Ето, насмалко да забравя! Един чужденец от близката чужбина се интересува от надеждна охрана за една седмица. Вярно, иска човекът да е с кола, обаче това ще го уредим... Да му дам ли телефона ти, Ким?

На езика ми беше да му кажа, че ще му дам аз на него един телефон, обаче преди да си отворя устата, по витата стълба на бара слезе висок слаб джентълмен с кремав костюм и широкопола шапка. Д. Д. Лопухин собственолично.

Не че „Речни заливи“ са, така да се каже, клубно заведение, но персонажи като ДД тук бяха рядкост. Дори Лю, когото може да учуди например само говорещо шише водка, го погледна леко килнал глава на една страна, което при него изразява крайна степен на любопитство. Лопухин му кимна небрежно и уверено тръгна към мен.

— Здравей, приятелю — каза и разпери ръце за прегръдка. — Изобщо не си мръднал.

Да де, ако не се брояха два нови белега и счупеният нос.

— И ти си си същият — отговорих неискрено.

Изобщо не си беше, особено като свали шапката.

Все пак да почнеш да оплешивяваш, преди да си навършил двайсет и седем... Сигурно мозъкът му напираше отвътре от усилен умствен труд, обаче не го казах на глас.

Вечно възпитаният ДД естествено забеляза поркация сок от моркови Косталевич и му протегна ръка.

— Дмитрий.

Сашка я разтърси енергично.

Много ми е приятно. Александър.

И на всичко отгоре не лъжеше. Косталевич разглеждаше всеки свой нов познат като потенциален портфейл. Така че радостта му си беше съвсем искрена.

— Саша — казах мило. — Видях в ресторанта Туза и Лялка.

— И какво? — попита той подозрително.

— Туза имал някакви въпроси към теб. Може би да идеш да си ги решиш, преди той да е дошъл?

— Разбрах ти тънкия намек. — Посредникът стана, нисък и закръглен, като нахлузил джинси хамбургски салам, и се усмихна лъчезарно на Лопухин. — Ще ви оставя за мъничко, господа, така че не си вземам довиждане.

— Приятел? — попита ДД, щом Сашка се изнесе от бара, хвърли небрежно шапката си на съседния фотьойл, седна срещу мен и изпружи дългите си кокалести крака.

— Условно. По-скоро делови партньор.

— Аха — каза той и тутакси забрави за Косталевич.

Това си му беше в нагласата на ума — веднага да изхвърля от главата си всичко, което няма общо с въпроса. Вероятно тъкмо затова беше пръв отличник в университета, а аз едва избутвах изпитите, така че дори междуременно изкарах и казармата.

— Предупреждавам веднага: пред него не се обсъждат никакви делови въпроси. Казвай сега за книгата.

— За книгата после. — Лопухин бръкна в джоба на самото си, извади полароидна снимка и я сложи пред мен. — Можеш ли да кажеш какво е това?

Адски е приятно, когато с такъв въпрос към теб се обръща гордостта на родната наука, действителният член на Съюза на младите историци (дори май секретар), кандидатът на историческите науки (и навярно в близко бъдеще доктор), специалистът по историята на

древния свят, бившият отличник на курса Д. Д. Лопухин. Още повече че предметът на снимката ми беше добре познат.

Взех я и казах:

— Елементарно, Уотсън. Това е черепът от планински кристал, открит от американския археолог Мичъл-Хеджес в древния град Лубаантун на полуостров Юкатан, през двайсетте години, ако не се лъжа... Изработен е с неизвестна техника. Нито маите, нито ацтеките познават такава. Хм, какво още... Шлифовката на отделните части на черепа и вътрешната структура на кристала позволяват да се използва като „вълшебен фенер“ — ако под черепа се сложи свещ, от очите му почват да излизат лъчи, които проектират изображения на стената. Точната датировка е невъзможна. Още нещо да те интересува?

Млъкнах и го загледах. ДД се усмихна доволно и изпитах неприятното чувство, че са ме хванали за канарче.

— Погледни по-добре — каза той.

Погледнах. Черепът беше сложен на някаква мръсна маса и под него имаше вестник „Труд“ с мазно петно върху уводната статия. Черепът от Лубаантун, доколкото ми беше известно, се пазеше в Британския музей. Да си представя, че това учреждение се държи по подобен начин с експонатите, беше просто невъзможно.

— Стягаш ли ме? — попитах.

ДД ме погледна объркано.

— Какво?

Проклетата езикова бариера, помислих си, той тия лафове изобщо не ги вдява...

— Някаква шега ли си правиш?

— А... Не. Снимката е направена миналата седмица. В Малаховка.

— Аха — казах и му я подадох. — В Малаховка случайно да има и някоя книжка от Александрийската библиотека? Понеже събирам книги, нали знаеш...

ДД поклати глава укорително.

— Ким, това е много сериозно.

— Ясно де. Искаш ли да те светна какво е? Пластмасова играчка мейд ин Тайван. Или стъклен пепелник с оригинална форма. Само си си изхабил полароидната снимка.

— Той е на шест хиляди години — твърдо заяви Лопухин. — Ако не и на девет.

Не обичам да ме правят на идиот. Ако тия ги измисляше Косталевич, щях да се ядосам сериозно. Но ДД не беше от хората, склонни към тъпи шегички.

— Виж какво, Дима. — И магнах на Лю. По принцип барманът трябва да си стои зад бара, но Лю охотно изпълняваше и задълженията на сервитьор. — Дай да поръчаме нещо и ще ми разкажеш всичко спокойно и подробно...

— Добре — съгласи се ДД, барабанеше с пръсти по снимката с черепа. — Какво ще ми препоръчаш? Помня, че беше специалист по коктейлите...

— С кола си, нали? Тогава за теб мохито. Лек е, после едно ментово бонбонче и нямаш грижи.

— Обичам да работя с професионалисти — засмя се Лопухин, но веднага пак стана сериозен. — Повярвай ми, Ким: този череп наистина е много древен. Двойник на онзи от Лубаантун. И е тук, в Москва. По-точно — в Малаховка. Дори знам точния адрес на къщата, в която се намира. Това не те ли интересува, макар и в чисто теоретичен план?

Помислих и казах:

— Докато не чуя цялата история — не.

ДД се сгъна одве, за да се наведе над ниската дървена масичка.

— Тук можем ли да говорим свободно?

Наистина беше смешен. Ако някъде може да се говори свободно, то е тъкмо в „Речни заливи“, любимото място за срещи на наемниците и посредниците. Естествено, не почнах да му обяснявам, само кимнах важно.

— Дядо ми — помниш го, нали, веднъж ви запознах вкъщи и даже почнахте да спорите за нещо — е познавал добре човека, на когото е принадлежал този череп.

И млъкна, понеже в този момент Лю ни донесе коктейлите. А може би и не заради това: барманът отдавна вече си беше зад бара, а ДД продължаваше да мълчи загадъчно.

— Невероятно интересна история — казах. — Това ли е краят?

— Не, разбира се. Просто нещата са много... деликатни. Даже не знам откъде да почна.

Реших да му се притека на помощ.

— Ами например оттам какво искаш от мен.

— Искам да те помоля за една услуга, Ким — успя да изцеди от себе си ДД и пак млъкна.

Закимах благосклонно.

— И?

— С две думи, това е много деликатен въпрос, нали разбираш, и не съм съвсем сигурен, че предложението ми ще ти хареса...

Господи, колко ги мразя тия интеллигентски усуквания! ДД сигурно щеше да каканиже поне още половин час, обаче аз се наведох и казах заплашително:

— Давай по същество, брато.

Той ме изгледа стреснато и отпаднало призна:

— Ким, този череп много ми трябва.

Чак подсвирнах. Всичко можех да очаквам на този свят, но благородният ДД да ми дойде на крака да ми възлага най-обикновена кражба... О, времена, о, нрави, както казваше преподавателят ни по латински.

— И какво? — попитах спокойно.

— Разбираш ли, аз категорично не съм способен на подобни действия. Просто не мога...

— А аз съм способен, така ли? Благодаря ти, приятелю!

Що ли не те изкарам оттука с ритници, помислих си злобно. Скапаняк жалък.

— Ким! — сякаш прочел мислите ми, възкликна жалкият скапаняк. — Не исках да те обидя! Честно, и аз веднага бих отишъл да взема черепа, но можеш да си представиш какво ще стане, нали?

Можех. Представих си и веднага ми олекна.

— А ти наясно ли си, че ме подтикваш към най-банална квартирна кражба? — попитах. — Дребна примитивна кражбица.

— Не — бързо каза ДД. — Това не е кражба.

— А какво е?

— Връщане на въпросната вещь на законните ѝ собственици.

— На познатия на дядо ти?

— Не! Не питай за нищо, моля ти се. Това сега изобщо не е важно.

— И на процеса ли няма да е важно?

Той замига.

— Няма да има никакъв процес! Ако всичко стане бързо и без излишен шум...

Забавна гледка — Дим Димич Лопухин разсъждава за тънкостите на взломните кражби. Честно, дори ми се оправи настроението.

— Това е чудесно — казах. — И какво се изисква конкретно от мен?

Лопухин въздъхна облекчено.

— Подготвил съм всичко. — И извади от вътрешния си джоб сгънат на четири лист. — На, вземи. Това е планът.

Взех листа и го разгънах. На листа умело — това е то археологическата практика — беше начертан планът на вилното селище с подробни коментари. Една къща малко встрани беше оградена с червено кръгче.

— Черепът е в тази къща — ненужно обясни ДД. — Но не знам къде точно. Твоята задача е да проникнеш в къщата, докато стопанина го няма, да намериш черепа и да го вземеш.

— Момент — прекъснах го. — Все пак защо мислиш, че мога да го направя? Да не би на челото да ми е написано „специалист по вилни кражби“?

— Не се сърди, моля ти се...

— Или някой ти е разказвал за мен? И ме е препоръчал, така да се каже?

— Да — въздъхна ДД. — Препоръчаха те.

— Като дребен крадец?

— Не. Като човек, способен на рисковани действия.

— И кой ми я даде тази ласкателна характеристика?

Това вече наистина беше интересно. Колегите и познатите ми от университета не би трябвало да имат представа с какво се занимавам, а пък с онези, които имаха, Лопухин едва ли би се срещнал на заседанията на Съюза на младите историци.

ДД ме погледна с честните си късогледни очи и храбро, като партизанин на разпит, отсече:

— Няма да ти кажа.

— В такъв случай няма какво повече да си приказваме — казах с йезуитска усмивка. — Още едно мохито? Аз черпя.

— Ама не е редно... — вяло се съпротивляваше ДД. — Той ме помоли да...

— А редно ли е да ми предлагаш да крада? — отрязах го, може би прекалено високо, понеже двете хубавици на бара ни изгледаха недоволено. Лопухин се сви, доколкото изобщо може да се свие двуметров дългуч. — Кой ти надрънка тия глупости за мен?

— Кулаков — предаде се накрая Лопухин. — Боря Кулаков. Но ме помоли да не...

Всичко Ми стана ясно. Разбира се, че Кулаков, клюкар и сплетник, абсолютно гъзарче, кошмарът на целия курс. Още в началото на кариерата си сглупих и му помогнах да си реши едно проблемче, и оттогава си патех. Всичките слухове и легенди за мен в стените на нашата алма-матер бяха негова работа. Самият той периодично изплува на хоризонта ми като vyplътено свидетелство на юношеската ми глупост.

— Кулаков значи — повторих. — И какво друго ти каза?

— Каза, че ти... ммм, с две думи, че изпълняваш разни деликатни задачи срещу пари. Че си известен в определени кръгове като много печен. Честно, много се учудих, не знаех с какво се занимаваш след разпределението, но си помислих...

— Достатъчно — прекъснах го. — Добре де, така е. Надявам се, че поне ти няма да се раздрънкаш.

— Никога! — бързо ме увери той. — Виж, не знам колко взимаш за услугите си, но с дядо ми...

Наистина жалко зрелище — Дмитрий Дмитриевич Лопухин в ролята на човек, който иска да ме наеме. За да не го унижавам съвсем, го потупах по рамото.

— Спри, спри. Точка. Няма да ви взема парите.

— Искаш да кажеш, че ще го направиш безплатно? — Не успя съвсем да скрие неверието си.

— Не работя безплатно, Дима.

— Тоест? — повиши глас той, все едно вече имаше някакви права върху мен.

— Тоест отказвам — обясних и му върнах листа със схемата. — Да, наистина от време на време изпълнявам някои деликатни и дори опасни поръчки, но не съм крадец. Запомни, Дима — не съм крадец.

И помислих, че не възнамерявам да изневерявам на принципите си.

Той мълчеше и ме гледаше като обидено дете. Чак ми дожаля за него и почти щях да му дам телефона на един професионалист, но навреме размислих. В крайна сметка неговите проблеми си бяха негови. Да не съм благотворителна организация?

Накрая ДД се поизкашля и стана. Изпратих го с вдигане на чашата. Не обичам да разкарвам хората по този начин, обаче от време на време се налага.

Той направи няколко крачки към изхода. Спря, върна се и пак надвисна над мен. Видях, че си е забравил шапката.

Но работата не беше само в шапката.

— Колкото до хрониката на Поме де Аял...

По дяволите! Изобщо бях забравил за книгата, с която така хитро беше разпалил любопитството ми.

— Дядо ми каза да ти кажа... Ако се съгласиш да вземеш черепа и ни го донесеш, ще ти я даде.

— Ама вие я имате, така ли? — попитах тъпо.

— Да — кротко отвърна ДД. — И може да стане твоя. Божичко, помислих си, и за какво им е толкова тоя тайвански пепелник?!

— Така че си помисли, Ким. — Гласът на ДД вече беше много по-уверен. — Оставям ти за всеки случай плана на селището. Телефонът ми е същият, ако решиш — звъни.

Каза го — и си тръгна тоя дългуч, това животно неблагодарно, този изкусител...

Ох, как не ми се щеше да се забърквам в тази история...

ОКОТО НА ВИРАКОЧА

Кахамарка, 1533 година

... Златните шлемове на индианските войни лъщяха в трепкащата светлина на пушливите факли. Оттук, от плоския покрив на двореца, се виждаше, че долината е запълнена от армията им — червеникавозлатните отблясъци я покриваха като люспи тялото на дракон. Под огромната южна луна, която лееше потоци разтопено сребро от кадифено черните небеса, в подножието на цитаделата помръдваше хилядоглаво разсърдено чудовище. Помръдваше и чакаше часа си, за да отвори чудовищната си паст и да погълне чужденците...

— Южняците — глухо каза Писаро. Стоеше на ръба на свършващия над тъмнината покрив — отдолу, от каменния кладенец на двора, се чуваха тежките стъпки на часовете — и до болка в очите се вираше в мъждеещите огньовете в долината. — Петдесет хиляди, ако не и повече... Не нападат, но и не си тръгват. Защо?

— Чакаат — отвърна глас от дълбоката сянка, хвърляна от стражевата кула. — И ще чакат още дълго.

— Чакаат кога ще пуснем краля им. — В гласа на Писаро нямаше въпрос. — Вече трети ден, откакто платиха целия откуп. Пратениците от столицата им вече питат кога ще пуснем краля.

— Но ти не мислиш да го пуснеш, благородни Франсиско, нали? — тихо попита онзи в сянката.

Пристъпи напред и по богато украсената дръжка на оръжието му от толедска стомана заподскача сребърен лъч.

— Ако не го пуснем, тази огромна войска ще ни смаже. — Писаро сложи огромната си, цялата в белези ръка на дръжката на меча си. — Братовчедът Кортес ми разказа как намесата на свети Яго спасила отряда му при Отумба, но той е имал повече хора и срещу него се е била не облечена в броня армия, а тълпа облечени с пера диваци... Дори свети Яго не може да ни спаси. Стените на Кахамарка са здрави, но и тук няма да удържим повече от денонощие. Те ще ни затрупат дори с труповете си, Диего!

Диего се засмя. Смехът му беше скърцащ и неприятен; така би могъл да се смее крокодил.

— А ако го пуснем, не само ще ни смажат. Живи ще ни одерат християнските кожи и ще ги опънат на бойните си барабани. Да не би да си мислиш, че Атахуалпа наистина е решил да ни подари златото си?

Писаро мълчеше.

— Ако Атахуалпа умре, ще обезглавим империята. Армията няма да защитава мъртвец. Спомни си, Франсиско, когато го хванахме тук преди два месеца, войската му се изтегли на север...

— И в замяна на това дойде още по-голяма от юг — прекъсна го Писаро, — със златни брони. Ние сме в капан, Диего.

— Южняците не обичат Атахуалпа — спокойно възрази невидимият му събеседник. — А кралят им Хуаскар е удушен в затвора. Ако им обещаем да върнем трона на империята на законния престолонаследник, те ще станат наши съюзници.

На лицето на Писаро се изписа отвращение.

— Ха, да преговаряме с тия проклети езичници! Те разбират само езика на меча!

— Но сключихме договор с краля им — подчерта Диего. — И сега нашите хора долу делят плодовете на този договор... Южняците ще се съгласят, сигурен съм. Командирът им, принц Топара, мечтае да заеме мястото на Атахуалпа. — Изсмя се. — Не долу в килията, разбира се.

В далечината, зад исполинската стена на снежните планини, лумна и изгасна червеникав пламък и хвърли тревожен отблясък върху каменното лице на Писаро. Водачът на конквистадорите бързо се прекръсти.

— Пресвета Дево, защити войниците си...

— Това е вулкан — насмешливо се обади Диего. — Огнедишаща планина като Етна на Сицилия, като Везувий...

Писаро се извърна към събеседника си. Висок и широкоплещест беше старият конквистадор, но Диего беше с половин глава по-висок и по-широк в раменете.

— Откъде се взе такъв умник, Диего? Войниците разправят, че си магьосник, че цериш и най-страшните рани и не те е страх от маларията. Че знаеш заклинания и че стрелите на индианците отскачат

от кожата ти като от стоманена броня. Че можеш да убиваш дори само с докосване с пръст. Никога не са ме интересували празните сплетни, но искам да разбера откъде знаеш за всичките тези неща — за огнедишащите планини, за това какво ставало в техния Куско и как се наричат боговете им! Брат ми Ернандо каза как си се държал в храма на брега на океана — все едно си ревностен християнин в катедрала. Да не си се забъркал с дявола, Диего? Може би не си испанец, а марано? И ако си избягал от Кастилия, за да се спасиш от Светата инквизиция, трябва да ти напомня как постъпваме с тайните дяволопоклонници. Бесим ги, Диего. Бесим ги високо и бързо!

Диего направи крачка напред и Писаро трябваше да отстъпи. Сега луната осветяваше лицето на събеседника му.

Той беше с абсолютно гол череп и слабо лице с хлътнали страни и тънки бледи устни. Очите му — мъртви и студени като на змия — се бяха впили в очите на Писаро.

— Знаем не само това, благородни Франсиско — прошепна той и на Писаро му се стори, че чува съсъка на огромна блатна твар. — Знаем и кой арестува преди петнайсет години в Акла славния конквистадор де Балбоа. И кой го прати на ешафода. Това беше ти, Франсиско, а пет години преди това в Дариен бяхте скрепили с кръв дружбата си. Знаем това и мълча, Франсиско. Но мога и да проговоря...

Зловещото костеливо лице надвисна над Писаро.

— Знаем много, защото съм учил много. В Саламанка, после при маврите — седем години бях пленник в страшния Порт Саид... И ако си разумен, благородни Франсиско, ще ти помагам още, както ти помогнах с това злато. — Диего тупна с крак по дървения покрив. — Но ако... — И млъкна. Беше казал достатъчно.

Писаро се бореше със себе си. Накрая омразата в очите му угасна и на лицето му се изписа обичайното му изражение на жестоко равнодушие.

— Добре — каза той хладно. — Все едно не сме говорили за това, Диего. Възлагам ти преговорите с южняците.

Диего само се поклони, обърна се и тръгна към квадратния отвор на стълбището.

До него спря, обърна се и погледна Писаро.

— Колкото до брат ти Ернандо... Прости ми, благородни Франсиско, но той е глупак. Смел воин е, признавам, но е глупак.

Предупредих го да не влиза в светилището, а той се качи на самия олтар и на всичкото отгоре счупи статуята на бога им. Сега върху него тегне проклятието на Пачакамак. Изобщо не му завиждам.

— Сатанинските изчадия нямат власт над войниците на Дева Мария — важно каза Писаро. — Впрочем, ще кажа на падре Валверде да вземе мерки...

Странна усмивка разкриви безкръвните устни на Диего, но Писаро не я видя — беше се обърнал и като омагьосан броеше блестящите златни люспи по тялото на спотаилото се в долината чудовище. Бяха повече от звездите в небето.

Диего д'Алкантра, първият меч във всички земи отсам Дариен, слезе по стълбите, като тракаше с подкованите си ботуши, и тръгна към зданието, където бяха пратениците от Куско. Беше трета стража, но покрай дългата, изградена от циклопски каменни блокове стена се тълпяха войници. Някои бяха стъпили на раменете на другарите си и се мъчеха да надникнат през тесните трапецовидни прозорци — там, вътре, вече трети ден правеха опис на съкровищата, получени от испанците срещу живота на Инка Атахуалпа. Малко по-нататък, пред мрачните бронзови врати, стояха на пост шестима яки конквистадори начело с Ернандо де Сото — охраната на пленения Инка. Писаро се страхуваше, че индианците може да опитат да освободят повелителя си със сила, и се грижеше за охраната на Атахуалпа повече отколкото за опазването на златото му. Но никой така и не се беше опитал да спаси Инката през двата месеца, откакто беше пленен; гигантската империя беше застинала в парализа като човек със счупен гръбнак.

— Как върви службата, Ернандо? — попита Диего и спря пред де Сото. — Кралят добре ли е?

Де Сото въртеше меча си с главозамайваща скорост — упражняваше си китката; измъчваше се от безделие на тази служба, където никога не ставаше нищо. Без да откъсва поглед от бляскащата стомана, той процеди през зъби:

— Това е служба за свинари, Диего. Аз съм конквистадор, а не селски алгвасил. Моята работа е да се сражавам в честна битка, а не да си търкам гащите пред вратата на някакъв си проклет езичник. Какво казва брат Франсиско, кога ще го пуснем?

— Няма да го пуснем, Ернандо — сухо каза Диего.

— Порка Мадона! — кресна де Сото. — Брат Франсиско даде на тоя Атахуалпа думата си на благородник! — Той така и не можеше да се научи да произнася правилно името на пленника. — Не че съм влюбен в тоя идолопоклонник, да ме вземат дяволите, обаче думата на един кабалеро си е дума на кабалеро! Брат Франсиско ще трябва да пусне Атахуалпа, иначе ще изгуби мен и моите мечове!

Мечът му изсвистя във въздуха току пред лицето на Диего. Студените змийски очи за миг трепнаха, острите уши като че ли щръкнаха. С неуловимо бързо движение ръката на Д'Алкантра се стрелна напред, стисна китката на де Сото и я изви надолу. Острието на меча се заби в земята в краката им.

— Нашият брат Франсиско е благородник съвсем отскоро — каза безизразно Диего, втренчен някъде зад очите на де Сото. — Думата му не тежи много. А златото на Атахуалпа тежи. И ако ти, Ернандо, си търпелив и не си пъхаш носа в чуждите работи, и за тебе ще има голям дял от тези съкровища. За тебе и за твоите мечове — добави той насмешливо.

Де Сото се усмихна криво, но не каза нищо. Д'Алкантра продължи да го гледа, сякаш го хипнотизираше, после попита заповеднически:

— Кой е при Атахуалпа?

— Принцеса Ана — механично отговори де Сото. — И Филипильо, преводачът.

— Аниас — поправи го Диего. — Добре. После прати Филипильо при мен.

Кимна на де Сото и влезе в тесния коридор, който водеше към покоите на пратениците. Пред тежката врата стояха двама огромни индиански войни със златни доспехи и бронзови боздугани.

— Предайте на принц Топара, че е дошъл Диего д'Алкантра — каза той на кечуа.

Никой от двамата не помръдна, но вратата веднага се отвори, някой дръпна почти прозрачната завеса и Диего наведе бръснатата си глава под прага и влезе. В разкошните покои на столичния принц, толкова различни от спартанското обиталище на северняка Атахуалпа, цареше полумрак. В тежки златни купи пушеха някакви треви с възгорчив аромат, тихо и печално пееше флейта. На меки килими бяха

насядали и налягали петнайсетина души — млади аристократи от Куско от свитата на принца и техните наложници.

В дъното, загърнат в наметка от кожа на прилепи, на пухкав килим седеше самият принц Топара — дебел отпуснат юноша с огромни, разтеглени чак до раменете уши, на които висяха златни дискове колкото чинийки. Около него се бяха сгушили три млади жени с къси почти прозрачни ризи над коленете. Диего решително тръгна към принца, като при това настъпи нечие безчувствено тяло, и кратко, като военен поздрав, му кимна. Топара благосклонно люшна глава и направи неопределен жест с пухкавата си ръка. Диего седна срещу него по мавритански, с кръстосани крака.

— Радвам се да ти съобщя, принце, че нашата работа се урежда — каза той на кечуа, като в същото време отблъсна едно момиче, което искаше да се намести в скута му. — Остават някои подробности, но се вижда края на всичко. Съвсем мъничко остава, принце.

Топара го изгледа тъпо, после захихика.

— Супай — почна той завалено. — Супай, господарю на Долния свят! Защо ти е Окото на Виракоча, Супай? Ще ти дам повече злато, отколкото ви плати Атахуалпа. Чувал ли си за съкровищата на Хуаскар? Всичко ще ти дам... Двореца в Юкай, жени... Защо ти е Окото на Виракоча, Супай?

— Това си е моя работа, принце — твърдо каза Д'Алкантра. — Сключихме договор. Ти ще станеш Сапа Инка, аз ще получа Окото на Виракоча и никой няма да разбере за това. Дървата за кладата на северния тиранин вече са събрани. Но огънят няма да лумне, докато не получа Окото на Виракоча.

Принц Топара завря тлъстата си ръка в пазвата на едно от момичетата и заломоти:

— Говорих с Великия жрец. Окото на Виракоча е страшна сила, огромна власт, древна тайна. Ако го получат силите на мрака, светът ще загине. Ти си дяволът, Супай, не мога да дам Окото на дявола.

— Добре де, добре — отвърна Диего. — Давай нататък, принце!

— Много отдавна Окото се е пазело в Пачакамак продължи Топара. Очите му се подбелваха. — После, след войната с чанките, го пренасят в Куско... за малко. И вече от времето на Уайна Капак го пази един жрец, който живее в самота в пустошта...

— Да — каза Диего. Ноздрите му се бяха издули. — Нали ти казах, принце, че Окоето непременно трябва да има пазител. Надявам се, че не си забравил и останалите ми думи.

— Никой не знаеше къде се е сврял този жрец — монотонно разказваше принцът, без да обръща внимание на обзелата Д'Алкантра възбуда. — Разпратих десетки шпиони по четирите посоки на света, търсих го тоя жрец, все едно бе самият Виракоча, който се е върнал от Запада! Преди три дни го намерих.

Още една индианка се приближи до Диего, меко като котка седна до него на килима и отпусна главата си на бедрото му. Д'Алкантра я стисна силно за топлото ухо с дългите си пръсти и с отвращение я отместа.

— Не искаше да ми даде Окоето на Виракоча — пак захихика Топара. — Каза ми същото, което ти казах преди малко. Силите на мрака не бива да владеят Окоето на бога. Иначе мракът ще завладее света. Слънцето, нашият баща, ще се разгневи и ще отвърне лица си от децата си и във вечната нощ хората ще са като затворниците в подземната тъмница Санкай Хуаси. Ще са като слепци, нищо няма да виждат в мрака и ще станат плячка на ягуарите и алигаторите. И тогава сивите племена от Долния свят ще излязат от дъното на бездната и ще нахлуят в градовете ни... Ледените води на тъмните морета ще залееят света, ще настъпи епохата на Големите змии и Супай ще владее четирите страни на света...

Млъкна и от едното ъгълче на устата му потече зелена пяна. Принц Топара дъвчеше кока.

— И какво му отговори ти, принце? — попита Диего и се подсмихна.

— Че е прав — равнодушно отвърна принцът. — А после заповядах на телохранителите си да го окачат с главата надолу между две дървета и да го одерат. Добре запомних съвета ти, Супай. Когато стигнаха точно до кръста му, той ни даде Окоето на бога. — Пяната забълбука на мехурчета.

— Къде е то? — Диего се напрегна като за скок. Или за битка.

Издаде костеливото си лице напред и по нещо заприлича на хищна риба. Дългите му пръсти се свиваха и отпускаха, свиваха и отпускаха.

Без да спира да хихика, принц Топара измъкна изпод килима череп от планински кристал. В полумрака черепът излъчваше синкаво сияние; пушекът от благовонията, който се носеше из стаята, се отразяваше в шлифованите очни кухини и пораждаше фантастични замъглени картини.

— Ето го Окото на Виракоча — тържествено каза принцът, вдигнал черепа пред себе си. — Ето я твоята награда, Супай. Жалко, че не знам в какво е тайната му сила.

Диего инстинктивно посегна към синкавото сияние, но Топара се ухили и метна черепа в тъмнината зад гърба си — чу се как той падна върху нещо меко.

— Като ме направиш Сапа Инка — зашепна принцът, като плюеше зелена слюнка, и приближи лицето си до лицето на Диего, — ще получиш Окото на Виракоча. Убий онова китоско копеле, смажи паяка от северните джунгли, изтрий от лицето на земята позора на рода ни! И ще получиш Окото от мен, Сапа Инка Топара, който продаде душата си на господаря на Долния свят. Чуваш ли ме, Супай, пригответи ми по-хубаво място в твоя Долен свят. Понеже няма да мога да отида при Бащата Слънце, той няма да приеме Инка, принизил се да сключи сделка със Супай...

И продължи да бръщолеви и да бълбука, но Диего д'Алкантра вече не го слушаше. Изправи се в целия си гигантски ръст и си тръгна. Лицето му бе все така мъртвешки бледо, но сега през тази бледност прозираше студен огън. Вече беше съвсем близо до целта. Беше се оказал прав — старият Шеми наистина беше дошъл чак тук, на края на света, в страната на тези велики планини и тези велики войни... „Ще изгуби живота си заедно с обвивката на своето Ба — каза Д'Алкантра на език, който никой от намиращите се сега в Кахамарка хора нямаше да разбере. — Пак познах. Пак съм прав. Нали, Шеми?“.

Беше сигурен в успеха си, та дори този успех да зависеше от такива нищожества като Топара. Принцът беше глупак, чревоугодник и сластолюбец, но през дългия си живот Диего д'Алкантра се беше възползвал от услугите и на по-лоши хора.

Инка Атахуалпа, приел при кръщението си името Хуан де Атахуалпа, беше удушен с гарота на 29 август 1533 година. Присъдата беше издадена от военен съд под председателството на Франсиско Писаро.

СТРАЖ В МРАКА

Москва, Малаховка — Красково, 1990-те

— Не гледаш, където трябва — изсъска ДД в ухото ми. — По-наляво гледай, по-наляво!

— Като си толкова умен, оправяй си се самичък — троснах му се. ДД да ме учи как да си върша работата, моля ви се!

Той млъкна. Страх го беше да не се откажа.

Лежахме на горещия плосък покрив на един гълъбарник, щръкнал от някаква ябълкова градина на петдесетина метра от къщата, в която ДД беше видял шест хиляди годишния си череп.

Обстоятелствата около това откритие все още бяха тайна за мен и колкото повече проучвах къщата през бинокъла, толкова по-силно се съмнявах в истинността на историята, която ми беше разказал.

Къщата изглеждаше празна и занемарена. Това усещане се усилваше и от малката запусната градина около нея, и от буренясалата пътечка към вратата, да не говорим за очуканата зелена желязна портичка, заключена с огромен ръждясал катинар. До отсамната стена доизгниваха някакви струпани щайги, непрекопаните лехи бяха пълни с найлонови пликчета и разни други боклуци. Изобщо — тлен, прах и запустение.

Отместих бинокъла наляво, както ме съветваше Лопухин, и загледах прозореца. Мръсен, оплют от мухи, немит поне от десет години. Затворен, разбира се.

— Тук ли го видя? — попитах ДД и му подадох бинокъла.

— Да — възбудено отговори той, — точно през този прозорец. Само че тогава беше отворен и масата беше избутана към него, така че се виждаше много добре...

Не изглеждаше въпросният прозорец да е отворян — поне през последните пет години, — но не споделих подозренията си с Лопухин. Вместо това попитах:

— А сигурен ли си, че още е там? Черепът имам предвид. Може да са го донесли да го покажат на някого, а после да са си го отнесли?

Всичко това го бяхме говорили сто пъти през последните три дни, така че съвсем точно знаех какво ще ми отговори. И той наистина заяви с детинска увереност:

— Че кой ще носи ТАКОВА НЕЩО тук само за един ден? Това не ти е термос с кафе или бирички.

Бих могъл да попитам кой ИЗОБЩО ще тръгне да носи такава неща тук, че и да го слага до отворения прозорец, но се въздържах. На всичките ми въпроси за тайнствения стопанин на къщата ДД отговаряше толкова объркано и заплетено, че ми убиваше всякакво желание да питам.

Затворих очи и си представих как излизам от тази къща, в която естествено няма нищо, освен прахоляк и боклуци, стискам Лопухин за яката и със зловещ глас го питам чак толкова голямо удоволствие ли е получил от номера си. Много приятен момент, наистина, обаче за да стигна до този тържествен финал, първо трябваше да вляза в къщата. „Ами ако черепът все пак е там? — попитах се за хиляден път. — Невероятно, невъзможно, но — ако е там? Какво да правя с него? Ако наистина е на шест хиляди години? Да го взема? Да го оставя? И ще мога ли да го оставя?“

— Добре — казах, взех бинокъла от ДД и го прибрах. — Първоначалният оглед е приключен. Да слизаме оттук и да изчезваме.

Лопухин размърда дългото си тяло на нажежения покрив като змия на слънце.

— Няма ли да влезеш днес?

Седнах, разкърших рамене и се протегнах.

— Да, днес ще вляза. Но не сега. Къде се е чуло и видяло крадците да влизат по вилите посред бял ден?

— Според мен трябва да побързаш. Току-виж стопаните си дошли.

Погледнах слабото му угрижено лице и казах весело:

— Всичко по реда си, професоре. Ами ако ме видят съседите? Ако някой скучаещ ветеран кисне до прозореца на виличката си и брои пеперудките? А току-виж минала и патрулната кола. Не! Отиваме да се къпем!

Смъкнахме се от гълъбарника — ДД се жалваше, че не си бил взел банските, и аз го посъветвах да положи началото на нудистки плаж — и тръгнахме по прашната улица към жигулата. Не срещнахме

жива душа и си помислих, че ДД може и да е прав — селцето изглеждаше измряло и можех да извърша операцията съвсем открито. Но пък исках да отложам максимално това неприятно мероприятие, така че потеглихме към Красково.

Из тези места много, много отдавна беше протекло детството ми — обикновено детство на обикновено момче от обикновено московско предградие, но оттогава бяха минали поне хиляда години и се зарадвах, че все пак помня много от нещата тук.

Беше пълно с народ, разбира се — времето беше само за плаж. Слязохме от жигулата — деветка — и изпроводени от заинтригуваните погледи на присъстващите на брега дами, тръгнахме към брега. Видях свободно местенце почти до водата и си пуснах нещата на него. Беше горещо, идеално за къпане, и всичко щеше да е адски гот, ако не беше идиотската задача, която ме очакваше в края на този прекрасен летен ден. Прогоних тези печални мисли и загледах как кльощавият дългуч Дима си смъква дрехите. Точно както бях предполагал, той беше бял като сирене и направо фантастично мършав.

— Ха, мъжка Снежанка! — обади се зад нас дрезгав женски глас. Лопухин се изчерви.

— Значи така, Дмитрий Дмитриевич — казах. — Във водата се влиза поединично, другият пази багажа. Ясно?

— Мислиш, че... могат да откраднат нещо ли? — ДД срамежливо си смъкваше панталона.

Между другото, беше с плътни черни слипове и не му трябваше никакъв бански.

— Могат — отвърнах честно и си спомних златното си детство.

Хвърлихме ези-тура кой ще се къпе пръв и естествено спечели той. Не че съм чак такъв карък, обаче ако въпросът е кой ще е късметлията — аз или някой друг, — винаги е въпросният някой друг.

Трябва да призная, че ДД плуваше като риба. Така и не мога да разбера как човек само кожа и кости може не само да плува, но и изобщо да се задържи на повърхността, обаче през цялото ни обучение в университета ДД беше сред тримата най-добри плувци в курса ни. Очевидно уважаваше единствено този спорт — във всеки случай не се включваше в никакви игри и атлетични упражнения.

Сега бързо и грациозно стигна почти до другия бряг на езерото и заплува обратно.

— Бива го — каза някой зад гърба ми.

Друг глас изсумтя недоволно:

— Плуващ червей, брат ми...

Обърнах се небрежно. На пет-шест метра, в сянката на два мотоциклета се беше разположила весела компания. Вече познатият ми дрезгав женски глас възрази капризно:

— Да бе, червей... Много симпатично момче даже... Стройно...

Много симпатичното даже момче през това време се приближаваше, като внимателно прекриваше съблазнително почернелите крака на плажуващите девойки.

— Водата е чудесна! — заяви, щом стигна до мен. — Много хубаво стана, че ме доведе тук, тази година изобщо не бях ходил на плаж... Но... — добави неспокойно — сигурен ли си, че ще успеем да свършим всичко днес?

— Don't worry — казах и побутнах дънките си към него. — Държа ситуацията под контрол. Лягай да се печеш.

Отплувах на трийсетина метра от брега и се обърнах. ДД се печеше на огъня на три русички главици, струпали се около умната му, макар и пооплешивяла глава. „Плейбой с плейбой!“ — помислих със завист и се гмурнах.

Когато изплувах (по-точно, когато спрях да се гмуркам — при изплуванията си не гледах към брега), картината на пясъка се беше променила. От живописната руса лехичка все така стърчаха мокрите черни къдри на ДД, но около самата леха вече имаше ограда — ограда от три набити загорели до кафяво фигури. Нямах начин да чуя какво си приказват, но лесно можех да се сетя. Време беше да отървавам плейбоа, така че заплувах към брега.

Момчетата около ДД явно ме бяха изпреварили със смелата идея в Красково да се открие нудистки плаж — целта на шарените лентички, които им служеха за бански костюми, беше единствено да подчертае изключителните достойнства на телата им. Но и момчетата около тях си ги биваше: очевидно неувяхващата мода на всички работнически предградия — от малък да зидаш мускули — не ги беше отминала. И значи тримата бяха надвиснали над ДД, като страховито дуеха хипертрофираните си перки, но колкото и да е странно, тази демонстрация на груба сила не предизвикваше у приятеля ми особен

трепет. Напротив, когато се приближих, той тъкмо ги поучаваше с тон на университетски преподавател:

— И ако ми позволите да отбележа, уважаеми, изобщо не аз се явявам инициаторът на това запознанство. Госпожиците сами дойдоха при мен и ме помолиха за цигара. Така че на ваше място не бих си позволил подобни безапелационни обвинения...

Младежите мълчаха навъсено. Отстрани всичко това приличаше на скулптурната композиция „Вдъхновеният от музите Сократ дава последни напътствия на учениците си“, но във въздуха вече намирисваше на озон. Потупах един от учениците по гранитния гръб и казах:

— Какъв е проблемът, момчета? Това е мой приятел.

Никога не бих нарекъл ДД приятел — и не защото го мразя, просто критериите ми за подбор са прекалено строги, — обаче обстоятелствата го налагаха.

Скулптурната група се разпадна. Сократ стана, все едно си има работа някъде другаде, музите изпълзяха на безопасно разстояние, учениците се обърнаха към мен.

— Твойто аверче ни сваля мацките — осведоми ме ученикът, който най-много приличаше на елин с къдравата си коса и тъмния си тен. — Мислехме да го пообработим, обаче я го виж какъв е. С две думи — той завря твърдия си показалец в корема ми, — ако не искате да си го отнесете, си яхвайте таратайката и откъдето сте дошли... И да не сме ви видели пак тука, ясно?

От ясно по-ясно. И аз се репчех точно така преди десет години.

— Защо са тия грубости, малкият? — попитах кротко. — Ваш'те филии изобщо не ни кефят, взимайте си ги и си ги правете каквото искате... Ние обаче сме дошли тук да се къпем — и ще се къпем.

При последните думи рязко отстъпих назад и дръпнах глава. И тъкмо навреме — иначе ученикът щеше да ме улучи в брадичката. А така улучи въздуха, залитна и падна върху една от музите, понеже успях да му подсека десния крак с моя ляв. О, не, каквото и да ми разправяте, да се биеш на пясък не е работа, а удоволствие. На ДД, оцелелите музи, че и на всички плажуващи им се наложи да наблюдават как помагам и на другите двама елини да паднат. Всичко това продължи не повече от половин минута и за щастие не прерасна в сериозно сражение.

— Е, пичове? — попитах, след като заех позата на победител (ръцете на кръста, гърдите изпъчени, кракът ми стъпил върху нечия хавлия). — Поуспокоихме ли се вече?

— Ти... ти... — почна първият ученик, чак заекваше от омраза. — Жив няма да си тръгнеш оттука, чу ли ме? Ей сега ще викна Пелмена да ти смачка фасона, педерас с педерас...

— Хайде без сексуални намеци — казах и изведнъж се сетих, че навремето познавах един Пелмен: бяха му лепнали прякора заради сплескания му нос — правеше се на боксьорче. Така че продължих: — Кой Пелмен? — За всеки случай хвърлях по едно око на останалите ученици, дали като видят, че им няма нищо, няма да потърсят реванш. — Да не е Андрияха Серов от Скрябино?

— Да — потвърди първият ученик удивено. — Откъде го познаваш?

— С батко му бяхме съученици, с Льолик — казах аз. — Пелмена още прав под масата ходеше. Питай го кой е Джокера.

Униженият ученик се зарадва на възможността да спаси репутацията си.

— Ама ти Джокера ли си? — попита недоверчиво. — Що не каза веднага?

Разбира се, че изобщо не беше чувал за мен — не съм склонен да преувеличавам мащабите на юношеската си популярност, — но за момента му беше изгодно да изкара работата така, все едно легендарното име на Джокера му е известно още от сополанко. Така че побърза да сподели откритието си с приятелчетата си:

— Пичове, това е Джокера бе!

Приятелите му ме гледаха изумено.

— Глей ти бе, на свой да посегнем... Аз съм Зурик — представи се момчето и ми протегна яката си загоряла ръка. — Ти в 776-о ли си учил?

— Да — потвърдих.

— И аз. Сега съм в техникума на Карачаровка... Бе аз защо не съм те мяркал никъде?

— В центъра се пласирах — обясних му. — Още след увото.

ДД ни слушаше и май не разбираше нищо — приличаше на мисионер насред джунглата. За да го вкарам в тесния ни кръг, го представих като „наше момче, тарикатче от центъра“. Това

моментално разведри обстановката, учениците се заусмихваха и почнаха да се ръкуват със Сократ, а музите, усетили, че бурята вече е отминала, се върнаха на позиция. Лопухин се поизкашля, седна и почна да им омайва красивите, но празни главици с удвоена енергия. Докато той се занимаваше с музите, ние с момчетата се джурнахме още веднъж и седнахме до моторите да хвърлим едни карти.

Денят се изниза на подскоци като хвърлена по водата „жабка“. Когато пясъкът почна забележимо да изстива, станан, пуснах картите и казах:

— Много е яко с вас, момчета, обаче трябва да потегляме.

— Защо бе? — учуди се Зурик. — Имаме шест шишета портвайн, ще ги пийнем, после отиваме у Светка, там теренът е свободен...

— Не става — казах. — Извинявай, Зурик, и на мен ми се иска, обаче няма начин... Ей, Дмитрий Дмитрич, време ни е!

ДД набързо се извини на вече съвсем омаяните музи, скочи и почна да си навлича дрехите — размахваше ръце като вятърна мелница. Музите го бяха зяпнали с наистина зяпнал и устенца. Много красиви устенца.

— Момчета — казах. — Ако искате момичетата да ви обичат, учете древната история.

— Те и така си ни обичат — засмя се Зурик и дръпна към себе си една от нудистките. — Нали, Светка? Не бе, сериозно, останете, няма да съжалявате...

Светка се отърка сладострастно в него и се усмихна мамещо на Лопухин: обещавахе му, че наистина няма да съжалява. ДД, който вече беше тръгнал към колата, спря и я погледна с униние. А бе тия да не би наистина да му бяха харесали, помислих си ужасено.

— Дима — попитах го, докато се връщахме към Малаховка. — Какво им разправяше?

— За хетерите — отвърна той, без да откъсва очи от платното. — За гейшите. За храмовите проститутки във Вавилон. За тантрическите жрици в Индия. За всичко, което знам в тази област.

— Мда-а-а — проточих и си представих вавилонските храмови проститутки и как по религиозните празници се отдават наред на всички директно на стъпалата на зикуратите. — Да, няма начин да не им хареса на тия девойчета.

— Те са с много ограничен кръгзор — абсолютно сериозно каза ДД. — Изобщо нямат представа за най-великите събития в човешката история...

Така си е — казах просто защото той млъкна.

Слушах го с половин ухо, понеже мислите ми бяха заети с предстоящата операция.

— За тях историята извън собственото им битие просто не съществува. Почва от деня, в който са се родили — и толкова, не ги интересува какво и как е било преди това. Те биха могли да се родят навсякъде, разбираш ли? Не четат нищо... почти де... Цялата си информация получават от телевизията. В училище също изобщо не са се опитвали да им обяснят колко са интересни тези неща. Тоест за тях аз бях първият, който...

Направо си просеше някоя пошла шегичка, но си замълчах. Още повече че вече приближавахме Малаховка.

Казах му да не влиза в нея, а да спре до железопътната линия. Вече беше тъмно, но чуждо жигули нямаше работа сред вилите. Наредих на ДД да кротува в колата и да ме чака, взех си чантичката с инструментите от задната седалка, слязох и тихо затворих вратата. После с уверената походка на абсолютно честен човек тръгнах право към интересуващата ни къща. Стигнах до оградата, спрях за миг в сянката ѝ (от другата страна на улицата светеше един-единствен прозорец, докъдето ми виждаха очите), а после тръгнах покрай нея, като се вслушвах за звуци откъм двора. Чувах ги — най-обикновени, природни: някаква самотна жаба се скъсваше да квака, щурците се надпяваха. Къщата беше празна. Вярно, че стопаните може да бяха дошли, докато ние се къпехме в Красково, но дори при това положение не бяха минали през градинската врата — ръждясалият катинар си беше заключен.

Подскочих, хванах се за горния край на вратата, прехвърлих се, като внимавах да не си съдера дрехите на шиповете по нея, скочих долу почти безшумно — само инструментите ми издрънчаха глухо — и за секунда останах приклепнал.

Тишина.

Бавно се изправих и тръгнах към къщата.

Вратата, естествено, беше заключена. Обиколих къщата, като добросъвестно пробвах всички прозорци — дали някъде дървото не е

изгнило, — но касите си бяха здрави. Без особена надежда огледах прозорчето под стряхата — прекалено високо беше, пък и не се отваряше, а трябваше да го избия — и почнах работа.

Никакъв взломаджия не съм, разбира се. Познавам специалисти, които могат да отключат и най-сложните ключалки за отрицателно време. Но с простите се оправям, дори помагам на съседите от входа, когато се заключат, и си имам едно комплектче най-необходими инструменти.

Както предполагах, ключалката не беше сложна и се справих, за десетина минути. Внимателно (старите панти обикновено скърцат много гадно, но тия неизвестно защо изобщо не се обадиха) открях вратата, после я отворих още мъничко и се проврях странешком.

В чантичката имах фенерче, но не бързах да го извадя, първо исках да свикна с тъмнината и тишината в къщата. Стоях неподвижно, дори не местех тежестта си от единия крак на другия, за да не изскърцат дъските под мен.

Изчаках пет минути. Очите ми вече виждаха доста добре в тъмнината, но все пак беше по-добре да светна, за да потърся черепа.

Светнах.

Намирах се в типична лятна виличка с евтини стари мебели, древно лампово радио на останалия без стъкла бюфет и незаличимата миризма на сушени гъби. Още при външния оглед ми беше станало ясно, разбира се, че няма да попадна в пещерата на Али Баба, но сега вече надеждата да намеря в тази почти просешка обстановка артефакт на шест хиляди години изглеждаше особено абсурдна. Мигновено ми олекна. „Да бе, кристален череп — измърморих, но за да ми е чиста съвестта, все пак започнах да отварям чекмеджетата на бюфета. Вътре имаше прашни буркани с вкаменено сладко и бутилки домашно вино. — Два даже“.

С първата стая приключих бързо — нямаше много места за проверяване, така че влязох във втората, като се ругаех наум за идиотската си добросъвестност.

Във втората стая имаше тесен креват и над него протритото ковчорче с лебеди. Други мебели нямаше, така че, без да губя време, влязох в третата стая, онази, през чийто прозорец ДД уж беше снимал своя уж череп.

Масата наистина беше до прозореца и на нея наистина бяха разстлани някакви мръсни мазни вестници, може би дори „Труд“, но череп нямаше, разбира се. Огледах се, като светех с фенерчето. До стената имаше два стари почти изгърбушени фотьойла, на стената беше закачена снимка, накриво. Приблжих се и я огледах. Изпод дебелия слой прах ми се усмихваше весел набит военен с кител и бричове.

Насочих лъча на фенерчето към срещуположния ъгъл. Там се извисяваше шкаф, висок и монументален като обелиск. Изстенах и почнах обиска. Шкафът се оказа натъпкан със стари парцали, вмирисани на плесен и разложение, но аз ги прерових упорито, докато окончателно не се уверих, че и тук череп няма. Ръчнах два-три пъти фотьойлите с пръст, спомних си незабравимите „Дванайсетте стола“ и си помислих, че до Остап Бендер не мога да го докарам. Най-много до Иполит Матеевич.

„Пада ти се, глупако“ — казах си ядосано. Никакъв череп не можеше да е имало в тая запусната виличка. И докато тръгвах към вратата, си спомних, че не съм надникнал под кревата във втората стая. Бях сто процента сигурен, че и там няма нищо, бих се обзаложил на цял милион, че няма, но исках да се накарам на ДД с чувството за абсолютно изпълнен дълг. Така че пак влязох във втората стая, приклекнах, разбрах, че така няма да видя нищо, затова коленичих и се наведох на една страна да си светна с фенерчето.

И чух тихо гърлено ръмжене, усетих полета на огромно тяло — и нещо тежко и горещо се стовари върху гърба ми. Огнена болка прониза тила и гърба ми и аз паднах на пода по очи и си ударих челото. Във врата ме блъскаше горещият зловонен дъх на гигантски звяр.

Който очевидно искаше да ми прехапе врата. Осъзнах го навреме и свих рамене и притиснах тила си между плешките, макар да беше безумно неудобно. Възползвах се от относителната свобода на ръцете си и блъснах назад с лакът. Май го улучих в ребрата, понеже той глухо изви и го върна на моите ребра — с ноктите си. Стори ми се, че ме заливат с вряла вода.

Не можех да се надигна и да се обърна — звярът ми беше затиснал раменете. Рязко свих колене към гърдите си и се оттласнах назад, претърколих се през него с всичките си осемдесет килограма. Фенерчето беше паднало на пода, но аз и без него видях що за звяр е

— огромно черно като самия мрак куче, чудовище с озъбена паст. Натиках в тази паст левия си лакът, с надеждата, че коженото яке ще опази ръката ми, и изпищях от безумна болка. Кучето увисна на ръката ми, но за щастие си имах и друга и с тази друга му нанесох съкрушителен удар по черепа.

Не съм Мицуяси Аяма, който убива бикове с юмрук, разбира се, но с дясната си ръка все пак троша трисантиметрови дъски. Черепната кост на песа сто на сто беше по-тънка, но все пак не го убих. Той нададе вой, пусна ми ръката и за миг отскочи встрани и приклепна, но за мен този миг беше достатъчен. С един скок изхвърчах от стаята и хукнах към външната врата. Изритах я и побягнах по пътеката. Точно пред градинската врата кучето ме настигна.

Този път ме захапа за крака. Стори ми се, че ми счупи костта. Пак паднах и с другия си крак изритах песа в зъбите. Той отскочи, като ми отнесе парче месо колкото юмрук (поне така ми се стори). Докато се мъчех да потисна изтръгващия се от гърлото ми крясък, кучето скочи отново.

Сега вече го виждах много добре. То летеше към мен, разкрачило огромните си лапи, озарено от стоманената светлина на луната. Очите му бяха червени, а ноктите — колкото острието на джобно ножче. Не чаках да ми скочи на гърдите, а се претърколих настрани и когато кучето тежко тупна до мен, събрах ръце и го треснах с лакът по главата.

Чух как страшните челюсти изтракаха в бетона. Кучето омекна.

Надигнах се. Треперех. Чантичката с инструментите ми, колкото и да е странно, все още висеше на врата ми. Успях някак да се прекатеря през вратата, огледах се и бързо закуцуках към жигулито и Лопухин.

Той, разбира се, не беше изпълнил нарежданията ми, беше излязъл от колата и пушеше, небрежно облегат на нея. Голяма работа — вече ми беше все едно.

— Какво ти е? — възкликна той, понеже още отдалече видя, че хич ме няма. — Господи, Ким, целият си в кръв! Вътре имаше някой, така ли? А черепът? Намери ли черепа?

И като каза думата „череп“ тоя мръсник, апатията, която ме беше обзела след боя с кучето, моментално изчезна. Сграбчих го с

окървавените си ръце за светлата риза и изсъсках в добричките му късогледни очи:

— Там няма нищо, разбра ли, кретен недоносен? И никога не е имало нищо, ясно? И ако някога пак отвориш дума за това, ще те удуша ей с тия ръце, разбра ли ме?

— На ти кърпичка, Ким — каза той с треперещ глас и ми подаде кърпичката си, бяла, идеално изгладена. — Целият си в кръв. Трябва да те види лекар...

— Тебе трябва да те види лекар, идиот с идиот! — изръмжах и отблъснах ръката му с кърпичката.

Продължих да го ругая, а той само послушно кимаше и дърдореше: „Да, Ким, да, разбира се...“, така че в крайна сметка се поуспокоих и млъкнах.

— У вас ли да те откарам, или все пак в някоя болница? — попита той.

— Заври си я в задника тая болница — казах, но вече тихо. — Изчезвай оттука, изобщо не ща да те гледам. Ще се прибера с влака.

— Ама вече минава дванайсет — възрази той. — А и си ранен...

— Изчезни — отсякох.

На перона като напук стърчаха две фуражки. Само милиция ми липсваше! Обърнах се и закуцуках към шосето. Надеждата да срещна добър самарянин, който да рискува да качи в колата си окървавен непознат с бандитски вид, беше слаба, но разчитах на вълшебната сила на портретите на американските президенти, които стисках с дясната си ръка. За шофьора на спрялото до мен черно ауди с тонирани стъкла този аргумент обаче едва ли щеше да се окаже достатъчно силен — прекалено лъскава беше количката.

Дясното предно стъкло бавно запълзя надолу. Стиснал зъби от болка, се наведох и изпъшках:

— До града ще ме хвър...

И спрях.

Не беше шофьор, а шофьорка. Съвсем млада. Красива, но доколкото можеше да се съди, много невнимателна — всеки веднага би забелязал, че имам сериозни проблеми.

— Извинете — казах и отстъпих от колата.

Ключалката тихо щракна и момичето каза:

— Качвай се. Обаче отзад, там седалките са с калъфи.

— Благодаря — казах объркано.

В колата миришеше на кожа и скъп парфюм. А самата кола явно беше съвсем нова — даже фабричният найлон на седалките не беше свален. Момичето се обърна и известно време наблюдаваше как се опитвам да наместя всичките си нахапани крайници така, че да ме боли възможно по-малко. После попита:

— Направо на гробищата ли да те карам, или все пак първо в болницата?

Вече можех да я разгледам добре. Ефектна брюнетка с изваяни черти и огромни сини очи. Момичето на моите мечти, щях да кажа допреди три години. Но тогава още не познавах Наташа.

— По-добре в болница. — Внезапно останах съвсем без сили. Дори ми беше трудно да говоря. — В „Склифосовски“. Имам един познат хирург там...

— Пак добре, че не е патологоанатом — изхъмка тя. Наистина доста особено чувство за хумор. — Имаш късмет, живея на Сретенка. Хайде наш'те, трупове возим всякакви!

И настъпи газта. Колата изрева и полетя напред и ускорението ме залепи за облегалката. Това момиче май го беше учил да кара някой фен на екстремните спортове.

Мълчахме. Тя, защото гледаше къде кара — поне така се надявах, а аз си мислех дали не сънувам всичко това. Не вярвам в ангелите, които се спускат от небето, за да помагат на провалили се крадци. За пари пък изобщо не стана въпрос.

— Защо? — успях да попитам накрая. — Защо ме качихте?

— Не искаш ли? — попита тя и ми хвърли бърз поглед в огледалото. — Няма проблеми, веднага те свалям...

— Не не... Просто не мога да разбера. Не ви ли е страх да качвате непознати, при това мъже, които...

— Които приличат на прегазени от валяк клошари ли? Не, не ме е страх. Знаеш ли, като бях мъничка, вечно влачех вкъщи болни кученца и котета...

При думата „кученца“ потреперих, но тя, разбира се, едва ли забеляза. „Не вярвам“ — понечих да кажа, но в главата ми мелодично зазвънтяха камбани и затворих очи.

И виждах огромно черно озъбено куче с щръкнали нокти, отпечатано на ослепително ярката сребърна монета на луната.

КАМЕННИЯТ ГОСТ

Москва, Алексеевска, 1990-те

Прибрах се вкъщи по обед.

Вика — така се казваше спасителката ми — ме остави пред вратата на спешното отделение, където се труди моят добър познат Вадик Сагинян. Опитите ми да ѝ подаря за спомен портрет на Франклин не се увенчаха с успех — отначало тя просто отказа, а после ме заплаши, че ще създаде още работа на хирурга, ако не престана да настоявам.

— Не обичам да не си плащам дълговете — казах, докато се измъквах от кожените недра на аудито. — Бих ти предложил да те черпя кафе някъде, но ме е страх, че не приемаш подобни предложения от смачкани от валяк клошари.

— Като те приведат в приличен вид, обади се — отвърна Вика, слезе и тя и почна да бърше предното стъкло с някакъв парцал. На светлината на фаровете напъханите ѝ в сини джинси крака изглеждаха невероятно дълги и стройни. — И ще си помисля.

Направо ме довърши, честно. Никога не съм бил склонен да преувеличавам силата на обаянието си, а и освен това наистина не бях в най-добрата си форма. Вместо да уточня как бих могъл да ѝ връча въпросната покана, стоях, зяпах я тъпо и се мъчех да разбера какъв е номерът в цялата тази работа. През това време Вика свърши със стъклото, помаха ми кокетно с парцала, качи се в аудито и отпраши. Е, казах си, докато гледах отдалечаващите се стопове, ето ти още един бездарно изпуснат шанс. Впрочем, ако тя наистина бе водена единствено от хуманни съображения, бях използвал шанса си идеално.

Провървя ми — хванах Сагинян точно в момента, когато смяната му бе свършила, но още не си беше тръгнал. Той ме обработва почти час и половина: заши ми раната, би ми в корема и в гърба слонска доза ваксина срещу бяс и тетанус и тържествено заяви:

— И занапред не се разхождайте из торфените блата нощем, когато властват силите на мрака!

Изглежда, изобщо не повярва, че ме е нахапало куче.

Когато Сагинян свърши с екзекуцията, часовникът показваше три и двайсет. Вадик заяви, че тая нощ така и така нямало да се спи, и отвори бутилка „Ахтамара“, подарена му от благодарен пациент. Коктейлът от коняк с лекарства ми подежда като сънотворно: не помня кога и как съм заспал, но събудането беше много гадно — отворих очи на тясно болнично легло в коридора пред приемната. Около мен стенеха и псуваха новопристигналите клиенти на бърза помощ. Главата ме болеше зверски и освен това изобщо не се бях наспал.

Докато се прибирах, се налагаше час по час да спирам от пристъпи на болка и слабост, изпълнен с дълбоко отвращение от самия себе си за подобна непълноценност. За щастие и двата ни многострадални асансьора работеха — едва ли щях да мога да изкача осем етажа в това състояние. Слязох от по-големия и спрях пред коридорната врата да си извадя ключовете. „Първо в банята — помислих си, — после един коктейл — и в кревата. И никакви черепи повече, никакви кучета, никакви побъркани бивши колеги, никаква работа. Само сън“.

От нашето коридорче се влиза в четири апартамента. Една от страничните беше отворена и на прага стоеше и си бъркаше в носа младият ми съсед Пашка. Той е на четири години, умен и дори много образован за годините си, знае всичко и често ми идва на гости. Любимото му занимание е да стърчи на вратата и да гледа какво става в коридора. И понеже в коридора се случват изключително малко неща, може да стърчи с часове.

— Здравсти, Пол — казах и се опитах да му намигна.

— Здравсти, Ким. — Гледаше ме с интерес. — Нинджи ли те нападнаха?

Това е то днешната младеж. Поклатих глава и пъхнах ключа в ключалката.

— Не, Пол. Нападна ме глутница диви чебурашки.

— А-а-а — каза той разочаровано.

Пашка вече знаеше, че за разлика от нинджи, чебурашки няма. При друг случай непременно щях да си поприказвам с него, обаче сега просто трябваше да си легна. Дори се чудех ще събере ли сили да си направя коктейл, или ще се просна на кревата още щом го видя.

Затворих вратата, изух маратонките, предпазливо си свалих якето и влязох в банята. Известно време се опитвах да се умия, без да поля с вода нито една от многобройните си драскотини (половината залепени с лейкопласт, другите намацани с йод, което в съчетание с превръзките на крака и на врата беше малко плашеща картина), после разбрах, че това е невъзможно, и се отказах. Изтрих си лицето с мократа кърпа и тръгнах към стаята, като смъкнах ципа на джинсите си, за да пристъпя към втората и после към последната част от плана си (коктейл и спанак) в най-подходящия за това вид.

Още на прага усетих нещо нередно — някакво нарушение в така да се каже хармонията на стаята ми. Но разбрах за какво става въпрос чак след като направих две крачки навътре.

В стаята ми седеше непознат — не на стола до бюрото, а на фотьойла до дивана. Плешив тип, а може би с бръсната глава, огромен и кокалест, като арматура с опадали парчета бетон. Машинално огледах стаята, хвърлих поглед и през рамо — сам беше. Но и сам ми беше много в това състояние.

— Много се забавихте, Ким — каза той със скърцащ глас. — От снощи ви чакам.

Направих неуспешен опит да реша пъзела кой е този тип и как е влязъл. След нощните ми приключения обаче мозъкът ми отказваше да работи. Да не би да го беше пратил Боцмана, за да си го върне за хората си? Не, едва ли. Боцмана щеше да прати бригада, пък и нямаше да я прати в дома ми...

— Кой сте вие и какво правите тук? — попитах, щом разбрах, че няма да се справя самостоятелно със загадката.

— Заповядайте, седнете, Ким — каза той вместо отговор и ми посочи собствения ми диван с жест на стопанин. — Трябва да поговорим.

Това вече ме ядоса. Строго се придържам към принципа „моят дом е моя крепост“ и не понасям непознати да се разпореждат вкъщи. Да не говорим за непознати, проникнали в дома ми в мое отсъствие.

— Не — казах хладно. — Няма да говорим. Давам ви точно една минута да си тръгнете с добро. След тази минута ще ви изхвърля.

Малко се съмнявах дали ще мога да го изхвърля предвид състоянието си, все пак той беше висок и широкоплещест — личеше си въпреки че беше седнал. Но пък от друга страна, изглеждаше вече

на години — някъде към петдесетте, а макар че на петдесет мъжете си запазват силата, реакциите им обикновено се забавят. Освен това този тип наистина ме беше ядосал. Още повече че изобщо не помръдна — седеше си във фотьойла ми, обгърнал острото си коляно с огромните си лапи, и мълчеше.

Мълчах и аз. Точно след минута погледнах часовника и казах:
— Ваша работа. Предупредих ви.

Планът ми вече беше готов. Да направя две небрежни крачки към фотьойла, после да прескоча дивана (стига ухапаният ми крак да ми позволи), да се озова зад гърба на неканения гостенин и да обвия с лявата си ръка жилестия му врат, за да го обездвижи, а с дясната да блокирам контраударите. Ако успеех да го удържа така минута-две, след това спокойно можех да извлека отпуснатото му тяло на стълбището и да го изпратя с прощален ритник в задника. Жестоко, но ефективно.

Направих двете крачки и скочих така, че да стъпя на здравия си крак. И така и не разбрах какво точно се случи.

За някаква частица от секундата плешивият тип сякаш се пречупи на две във фотьойла и дългият му бял показалец щръкна срещу мен. И не само щръкна, ами и се заби под ребрата ми отляво. Проснах се на пода по очи.

Някъде вътре в мен се взриви бомба, пред очите ми избухнаха и се завъртяха черни и червени кръгове, някакво острие сякаш ме прониза от ходилата до темето и почна да се върти като тирбушон, въпреки че според мен отдавна бях преминал отвъд прага на болката. За нещастие организмът ми се характеризира с нелоша издръжливост, така че не изгубих съзнание и получих рядката възможност да разбера какво чувства човек, като му горят вътрешностите с нажежено желязо. На три пъти повърнах и всеки път се надявах, че ще настъпи някакво облекчение, но тирбушонът продължаваше да се върти все по-бързо и по-бързо. Гърчех се и се извивах, дращех мокета с пръсти и ритях, мучах нечленоразделно. Светлината откъм прозореца направо ми изгаряше очите, така че се мъчех да ги държа стиснати; в редките мигове, когато те се отваряха самички, виждах в бездънните висини над мен тежко да се полюшва лъсната черна обувка. И тогава ми се доплакваше.

Накрая чух над главата си глас:

— Край.

Отпусна ме. Малко, но достатъчно, за да мога да отворя очи и да преглътна слюнките си. Железните челюсти все така стискаха ребрата ми. Опитах се да седна и да облегна гръб на канапето, за което платих с нов фойерверк болка някъде около далака.

— Мръсник! — изстенах.

Дългите студени пръсти се протегнаха и ме докоснаха по челото. Дръпнах се, но усетих ледено боцкане, което се плъзна чак надолу по гръбнака ми. Вълните на болката постепенно почнаха да стихват и след минута си възвърнах способността да преценявам ситуацията, въпреки че всяко движение все така изискваше огромни усилия.

Седях на пода и с безсилна омраза гледах плешивия тип, който все така безметежно си седеше във фотьойла ми. Всичко беше ясно: беше ме победил. При това по някакъв неразбираем начин, без да ми даде никаква възможност да се противопоставя. Бях чувал, естествено, за „удара на забавената смърт“, за докосванията, които парализират нервните центрове, и така нататък източна екзотика, но изобщо не бях подозирал, че специалист по тия измислици ще цъфне директно вкъщи. „Кой все пак го е пратил?“, помислих отчаяно. Императора би могъл да намери такъв тип горе в планините, да, и спокойно можеше да ми го прати, само че Императора вече от година и половина беше труп и костите му гниеха в един дълбок пресъхнал кладенец край Ак Су. Не се бях закачал с никой от останалите големи клечки, поне не така, че да ми пратят такова чудовище... Не, нищо не разбирах...

Гласът над главата ми каза:

— Вече в състояние ли сте да говорите?

И толкова огромна бюрократична студенина имаше в този въпрос и глас, че потреперих. Нямах избор, въпреки, а и понеже не исках току-що отминалото да се повтори, се постарях да не завия от унижение и изграчих:

— Да.

Кокалестият лениво праметна крак връз крак на обратно — сега във въздуха се полюшваше дясната му обувка. Обувка, готова всеки миг да ме изрита под брадичката. Изстенах наум и си представих как скачам към писалището, измъквам пистолета от чекмеджето и пръсвам черепа на това плешиво плашило. Напразни мечти, разбира се: за поне петте минути, които щяха да ми трябват, за да допълзя до писалището,

плашилото можеше да направи с мен каквото си поиска. А желанията му, както вече бях успял да се убедя, бяха наистина изключително неприятни.

— Виждате ли, Ким — каза плашилото вече не с мъртвешки, а със съвсем човешки, дори приятелски глас. — Ако ще се придържаме към логиката, би трябвало да ви накажа много по-строго. Или казано направо — просто да ви убия.

— Защо? — попитах с надеждата, че все пак може да разбере кой го е пратил, не че това щеше да ми помогне.

Че не се бяхме срещали лично, нямаше съмнение — нямаше как да не запомня такъв грозник.

— Снощи, по-точно нощес, Ким, вие се опитахте да откраднете една вещ, която ми принадлежи, а аз обикновено не прощавам и много по-малки дързости. Но да речем, че имате късмет. Ще ви пощадя живота.

— Много съм ви признателен — отвърнах объркано. „Някой от Лопухини се е раздрънкарал“ — беше първата ми и не особено благородна мисъл. „Това е стопанинът на кучето“ — беше втората. И в двата случая трябваше да почна да усуквам, за да измъкна от него още информация. — Но аз не ви познавам, така че просто няма как да съм се опитал да открадна нещо тъкмо от вас.

Плешивият се намръщи.

— Много лошо. Ким. Не стига, че не се разкайвате, ами и утежнявате положението си с лъжа. Никога недейте да лъжете, Ким. Ами ако ви кажа, че ви видях как към единайсет часа вечерта прескочихте през оградата на къщата на номер двайсет и седем на — няма да споменавам улицата — и след около час изскочихте оттам като попарен и хукнахте към колата на чакащия ви ваш приятел Лопухин? Какво тогава?

— Нищо не знам, шефе — отвърнах с отчаяното нахалство на сгащен на местопрестъплението рецидивист. — Нещо бъркате. Цяла нощ си бях вкъщи и си спях като къпан...

— И насън ли ги получи тия рани и те превързаха? — попита той равнодушно.

Беше време да сменя тактиката, така че попитах:

— Кучето ваше ли е?

Въпросът ми неизвестно защо като че ли го развесели и той даже се усмихна и видях дълги жълти зъби.

— Да, мое е.

Замълчахме, защото на практика си бях признал. Докато се мъчех да си представя с какво още ще ме заплаши, той каза:

— И така, значи ще ви оставя жив, понеже знам, че не сте действали по своя воля, а сте нает от въпросния Лопухин, по-точно от дядо му. Но същото това обстоятелство ми позволява да ви направя насрещно делово предложение...

Всичко бях очаквал от този плешив бияч, но не и делово предложение. Че и насрещно при това. Денят на изненадите продължаваше.

— И какво ми предлагате?

Той се замисли — изглежда, не беше подготвил насрещното си предложение предварително. Чаках търпеливо целият този театър да свърши и се чудех кога ли най-сетне ще мога да почна да се движа нормално. Според всичко излизаше, че ще е чак след като този тип напусне жилището ми. Жалко.

Накрая той каза бавно, подбираше думите си внимателно:

— У дядото на вашия приятел Лопухин има една вещ, която не му принадлежи. Искам да ви наема, за да я вземете и да я дадете на мен. Достатъчно ясно ли се изразявам?

Явно той свят се беше побъркал, помислих си обречено. И попитах:

— Още един череп ли?

— Не. Чаша. — Каза го някак странно. — В бъдеще ще я наричаме обаче просто „уникатът“. Съгласен ли сте?

— Наричайте си я както щете — изсумтях. — Какво ми пука на мене?

— Нямам това предвид — каза плешивият с някак тутакси станал мъртвешки глас. — Съгласен ли сте да ми я доставите?

Време беше да се възпротивя, но така, че да не ме ръгнат пак с пръст в далака. Реших да се направя на идиот.

— Ама защо си мислите, че съм крадец? Влязох във вилата просто така, да видя какво има вътре, нищо нямаше да открадна... Аз съм консултант, не съм престъпник, честно...

— Спрете — прекъсна ме той. — За престъпник не знам, но за артист не ставате изобщо. Сега ми позволете да ви обясня две съвсем простички неща. Първо, за разлика от Лопухини, аз не надценявам способностите ви в наистина деликатната сфера на кражбите с взлом. Разчитам на това, че ще можете да се възползвате от положението си на приятел на Лопухин младши и да разберете къде е скрита... къде е скрит уникатът. По причини, които не е необходимо да знаете, на вас ще ви е по-лесно да го направите, отколкото на мен. Второ: за работата ви ще ви се плати. При това по-добре, отколкото биха ви платили Лопухини. Колко ви обещаха те за... ммм, за онова?

— Шише водка — отвърнах ядосано. Яд ме беше на мен си — ако не се бях съгласил с предложението на ДД, сега щях да се изтягам на плажа в Крим, а не да лежа на оповръщания килим под погледа на тоя костелив мръсник.

— Мога да ви предложа доста повече — спокойно каза той. — Ето, вижте това, като ви остане време. Просто за нагледност.

И небрежно подхвърли към мен нещо тежко. Инстинктивно се дръпнах (заболя ме), нещото тежко прелетя покрай мен и глухо тупна на килима. Не се обърнах да погледна какво е.

— Ами ако откажа? — попитах вече съвсем банално и от това ме хвана яд още повече. — Тогава какво?

Той пак се усмихна.

— Какво ли? Ами мога пак да ви дойда на гости. В човешкото тяло има десетки центрове на болката, ако случайно не знаете.

Разплете пръсти и стана. Мислех си, че ставите му непременно трябва да изскърцат, но не изскърцаха.

— Впрочем аз не бързам, Ким — каза той замислено, докато ме гледаше отгоре: беше към два метра, във всеки случай не беше понисък от ДД. — Имам достатъчно време. Във всеки случай повече от вас.

И с тези зловеци думи разговорът ни приключи. Той спокойно ме прекрачи и излезе. Чух как паркетът изскърца под тежестта му. Вратата се хлопна. Официалното посещение на каменния гост беше приключило.

Някъде около половин час след това успях да стана. С помощта на стените, естествено. Успях и да стигна до кухнята. Коктейлите вече не ме вълнуваха и изгълтах на екс цяла чаша коняк. Малко ми

просветна и се върнах в стаята, за да залича всички следи от битката (ако това можеше да се нарече битка, разбира се). И докато търках килима с мокър парцал, се натъкнах на нещо твърдо и студено и се сетих, че е онова, което възпитаният ми посетител ме беше посъветвал да огледам, като ми остане време. Беше си отишъл, така че време имах предостатъчно.

Беше малка статуетка на лама, събираше се в шепа. Преди шест века такива статуетки бяха правили любимите ми инки. Бяха се запазили съвсем малко на брой, разбира се, понеже почти всички били претопени от испанците.

Претеглих статуетката в ръката си. Доколкото можеше да се съди по тежестта и по сивкавожълтия цвят, беше от чисто злато. Хвърлих я на дивана, завлякох се в кухнята и си налях още една чаша коняк. Гадеше ми се.

МОМИЧЕТО СЪС ЗЕЛЕНИТЕ ОЧИ

Москва, Алексеевска, 1990-те

Преди лягане взех някои предпазни мерки: запънах вратата с любимото ми парче водопроводна тръба, проверих всички прозорци, пъхнах пистолета си под възглавницата, а под дивана, за всеки случай, нунджакото. Спях нащрек, готов за изненади от всякакъв род и вид, така че не се учудих кой знае колко, когато осъзнах, че съм клекнал гол и с пистолет в ръка до звънящия телефон. Кошмарът не искаше да ме пусне, но все пак съобразих, че трябва да вдигна, долепих слушалката до ухото си и казах тъпо:

— Да?

Чувах само съскане и пращане и тъкмо да кажа: „Ало, не ви чувам“, през съскането и пращането долетя тънък познат глас, който повтаряше безнадеждно:

— Ало... ало... ало...

— Наташа! — викнах и посегнах да изтрия от лицето си остатъците от кошмара, но успях само да си ударя лошо веждата с пистолета. — Наташа, чувам те, казвай!

Няколко секунди слушалката пак само съскаше, после далечният глас на Наташа каза:

— ... от Новосибирск... днес кацам... ще ти се обадя след два следобед... Вкъщи ли си?

— Да! — изкресях в отговор. — Разбира се, че ще съм вкъщи! С кой полет идваш?

— Какво? — попита тя и връзката прекъсна.

Известно време слушах тъпо сигнала, после затворих и хвърлих пистолета на дивана.

— Уф! — И разтърках подпухналото си лице. — И това ако е живот...

Беше девет сутринта — ранно утро за мен. При други обстоятелства щях да поспя с удоволствие още два-три часа, но пристигането на Наташа правеше обстоятелствата извънредни. Така че

се надигнах с пъшкане и тръгнах към банята, за да се приведа в приличен вид.

Пъшках по-скоро проформа — болката от ухапванията и ударите, колкото и да е странно, почти беше изчезнала, но пък се чувствах като разглобен. Мразя да се чувствам така. Свикнал съм да се чувствам млад, здрав и силен, а не стара развалина. Но за да престана да съм стара развалина, трябваше като минимум да редувам няколко горещи и няколко ледени душа, а с всичките тия превръзки, бинтове и лейкопласти просто нямаше начин.

Не му мислих много, а ги смъкнах — раната на крака я напъхах в един найлонов плик — и пуснах душа. Усещанията бяха противоречиви и хем охках, хем се смеех на глупостта си, но след петнайсет минути старата развалина се превърна в закален, макар и покрит със стари и нови белези ветеран. Огледах се критично в огледалото, лепнах си няколко лейкопласта на най-досадните драскотини и отидох в кухнята да си направя кафе.

Душът ме направи човек, а две чаши кафе — разумен човек. Обадох се на летището и попитах за пристигащите полети от Якутск през Новосибирск. Бяха два и с помощта на елементарни изчисления установих, че Наташа каца в един и половина.

Прецених с колко време разполагам. Оказа се, че със съвсем малко. Въпреки че кракът ме болеше, се понесох из апартамента като вихрушка, за да въведа онзи образцов ред, който цял живот си остава за мен недостижим идеал: оправих дивана, избърсах прахта от екрана на телевизора, прибрах излишните обувки от антрето, изхвърлих боклука и струпах на балкона цял куп празни шишета, като не забравих да ги маскирам с една вьетнамска рогозка. Отворих хладилника. Беше почти празен, но яйца, шунка и домати имаше — а точно това са компонентите за коронното ми блюдо. Бързо теглих една прахосмукачка на килима, за да не остане и следа от обуцата на оня гаден тип, и пак погледнах часовника. Засега се вписвах във времето:

Отношенията ни с Наташа са доста странни. Виждаме се рядко и всеки път се побърквам от радост, когато тя се връща от безкрайната си тундра, но същевременно нито за миг не забравям, че ме очаква адски трудно изпитание и че следователно трябва да съм крайно съсредоточен, като пред схватка, и готов за всякакви неочаквани изненади, и да не се изложа с думи и действия, и изобщо да съм

неотразим, умен и уверен в себе си, но най-важното — да не направя някоя идиотщина!

И естествено, че почнах с идиотщина. Стоях до вратата на пристигащите, стиснал с потната си ръка букет кълмнали от жегата неугледни рози, и естествено, Наташа ме подмина, без изобщо да ме погледне. Догоних я, изпреварих я, тикнах розите в ръцете ѝ и изтърсих:

— Ама ти такава значи... изобщо не гледаш...

Стопроцентов радостен идиот, нали?

— Ким! — възкликна Наташа (от изненада явно не обърна внимание на изисканото ми приветствено слово). — О, розите са прекрасни!... Как разбра кога кацам?

— Служебна тайна — отвърнах важно и я целунах. — Много ли багаж имаш?

— Страх те е да не се иссипеш, а? Мързелан такъв! Само този сак. Хващай го — и към рейса.

— Моля, моля! — Взех сака и казах като Джеймс Бонд: — Никакви рейсове. Чака ни ройс. *Ролс-ройс*.

Сакът беше лек, а липсата на друг багаж означаваше, че Наташа си идва за малко. Жалко.

Излязохме и я поведох към такситата.

— Защо още нямаш кола? — попита разочаровано Наташа. — Нали каза, че заплатата ти е голяма.

— Защото колите и алкохолът са несъвместими — отвърнах. — Какво искаш, да блъсна някого и да го лежа ли?

Погледът, с който ме възнагради, изразяваше мнението ѝ за така нареченото ми остроумие по-добре от всякакви думи.

— Алкоголик нещастен — все пак добави тя.

Когато таксито ни спря пред къщи, се постарях да се реабилитирам — подадох ѝ ръка и гордо я преведох покрай окупираната от съседските бабички пейка до входа. С повечето съм в приятелски отношения, така че те я огледаха съвсем доброжелателно.

— Даде им занимавка — засмя се Наташа, щом влязохме. — Да обсъждат новото ти гадже.

— Ха, ново! — измъкнах се от коварния капан. — С тебе ходим от година и половина.

За тази година и половина обаче едва ли се събираха и две седмици да сме били заедно. Наташа си идваше от ледената тундра за по два-три дни, а единствения път, когато си взе отпуска, аз бях в болница далече-далече на юг с мозъчно сътресение; пак добре, че тя не знаеше за това.

— Задълго ли си идваш? — попитах я в асансьора.

Стояхме притиснати един към друг, усещах твърдите ѝ малки гърди под тясната ѝ тениска и ми се искаше асансьорът да се качва до осмия етаж поне цяло денонощие.

— Завинаги — отвърна тя малко дрезгаво и облиза пресъхналите си устни.

Бях толкова заплепен от гледката, че не загрях веднага какво ми казва.

— Как така завинаги? — попитах объркано. — Напусна ли?

Тя притвори клепачи.

— Ами... почти.

Крайно време беше да стане и нещо хубаво след всичките тия песове и неканени гости.

Пашка беше на бойния си пост. Ако малко преди обяд не бях видял, че вратата им е затворена, човек можеше да си помисли, че стърчи тук от вчера.

— Запознай се — казах на Наташа. — Това е Пол, мой съсед. Пол, това е Наташа.

Пашка се засрами, наведе глава и съсредоточено почна да копае плочките на коридора с десния си пантоф.

— Много е смешен — каза Наташа, щом влязохме в апартамента ми.

Внезапно се сетих нещо, излязох в коридора и попитах строго:

— Пашка, ти вчера дълго ли стоя тук?

— Аха — дълбокомислено отговори той.

— Видя ли един човек да излиза от къщи, след като аз се прибрах?

— Тц — убедено каза Пашка.

— А видя ли някой да идва вкъщи, докато мен ме нямаше?

Той завъртя глава, че не е — разпитът очевидно му беше досаден, — и после попита:

— Тая ти е гаджето, а? — Запъна се малко на „гаджето“, обаче иначе го каза храбро.

— Какви са тия думи, Пол? — попитах все така строго. — Наташа ми е приятелка, ясно?

Не му пролича да е схванал разликата.

— Хубава е — каза флегматично и си бръкна в носа. — Със зелени очи...

— И аз я харесвам — признах. — Заповядай довечера да прием чай тримата, искаш ли?

— Може — отговори той уклончиво.

Пашка е любимецът на целия вход и понеже вечно стърчи на стълбите като безпризорен, всички го канят на гости и го тъпчат с бонбони, от което пък той е вечно изринат.

Намигнах му и се прибрах. Наташа стоеше пред огледалото и държеше водопроводната тръба, с която запъвах вратата.

— Това за посрещане на гостите ли е? — попита и се намръщи.

— Стига де — опитах да се оправдая. — Взел съм я за банята, трябва да сменя тръбата под казанчето, понеже тече и...

— Да бе — каза тя, размаха тръбата като палка и влезе в стаята.

Настигнах я, прегърнах я и я обърнах към мен. Тя се намръщи.

— Ким! Идвам от път, уморена съм и съм гладна. Не избързваш ли малко?

— Изобщо — казах. — Не сме се виждали почти четири месеца. Сто и шест дни, броил съм ги. И всеки от тези сто и шест дни исках да съм с теб. И сега идваш и ми казваш, че съм бил избързвал!

Тя се засмя.

— Лъжльо! Ти си имаш милион жени и изобщо не си се сещал за мен. Винаги мислиш само за онази, която е с теб в момента. Знаем те аз какъв си...

Не обичам да се оправдавам и не обичам да лъжа. Успях някак да спра ръцете си да не слизат по-надолу от кръста ѝ и почнах, все едно чета доклад:

— В Москва живеят около четири милиона лица от женски пол. Ако се абстрахираме от малолетните и бабичките, остават около два. Ако следваме твоята логика, сред жените, които имам, има кривогледе, слепи и куци, да не говорим за парализирани и доказано малоумни. Мога да заявя с пълно основание, че това, което твърдиш, е клевета.

Тя се дръпна от ръцете ми.

— Не е смешно.

Аха, значи не беше майтап. Тя просто искаше да сме наясно — сега и веднага, съвсем в неин стил.

— Ох — въздъгнах. — Просто се опитвах да ти обясня, че не си права. Непрекъснато мислех за теб. Чаках те, виках те, жадувах те. И ето те тук, и съм щастлив, страшно съм щастлив и затова дрънкам глупости. Така че не им обръщай внимание, а кажи — какъв коктейл предпочиташ по това време на денонощието? Ох, извинявам се, нали каза, че си гладна!

— Гладна съм — бързо отговори тя и се усмихна. Олекна ми — хитрият Ким пак се беше измъкнал от всички капани, клопки и примки. — Шунка с яйца и домати. Става ли?

— Няма проблем — отговорих и я целунах по ухото. Тя се дръпна недоволено. — Ти си почини, ако искаш си поиграй на компютъра, можеш и анимация да си пуснеш, знаеш как, нали?

— Действай! — заповяда Наташа.

Отдадох чест и тръгнах със строева крачка към кухнята.

След пет минути вкарах през вратата масичката на колелца и обявих тържествено:

— Моля, заповядайте. Обядът е сервиран.

— Много си готин! — възкликна Наташа и огледа оценяващо омлета. — Ще взема да се омъжа за теб. Ако не друго, поне ще ме изхраниш, нали?

— Ами пробвай — отговорих скромно. — Винаги можеш да дадеш на заден.

Всъщност сърцето ми подскочи — Наташа за пръв път говореше за брак: нещо, което ме вълнуваше отдавна, но към което тя като че ли беше съвсем равнодушна.

И сега също наглед равнодушно почна да яде (аз изобщо не можех да преглътна нито хапка), после вдигна към мен леко дръпнатите си малахитови очи и каза сериозно:

— Ще пробвам.

Винаги съм си мислил, че чудесата стават точно така — съвсем просто и обикновено. Забавих се малко все пак — понеже устата ми вече беше стигнала до ушите — и възкликнах:

— Обичам те!

Милион пъти са им казвали на мъжете да не издават чувствата си пред жените. Ако се бях държал спокойно и сериозно като нея, нямаше да изглеждам глупак. Обаче идиотската ми усмивка, бликащата отвсякъде радост и така нататък характерни черти на изперкал от щастие кретен очевидно я наведоха на мисълта, че няма да е зле да ме поизмъчва още мъничко. Така че тя се усмихна и почти повтори одевешните си думи:

— Според мен малко прибързваш.

И тук вече не издържах. В края на краищата и аз имам нерви, въпреки че много хора го забравят. Бутнах масичката към стената, скочих върху Наташа и я натиснах във фотьойла. Известно време тя се бранеше и обясняваше, че била уморена, обаче аз бях глух и безмилостен. След час диванът не приличаше на нищо, а ние лежахме на мекия килим и нямахме сили да се надигнем.

— Целият си в шунка и яйца — каза Наташа. — Варварин.

— Да бе, ти пък не си — върнах ѝ го.

Тя ме погали по бузата с мъничката си длан и каза нежно:

— Варварин! Звяр! Звярът ми той...

Захапах на игра ръката ѝ. Кожата ѝ беше суха и леко грапава и миришеше, кой знае защо, на бор.

— Защо имаш толкова белези, Ким? О, имаш и съвсем нови...

Две-три от новите ми драскотини наистина се бяха отворили — може би пък Наташка да ги беше закачила с нокти — и по тях бяха избили капчици кръв.

— Едно куче ме нахапа — казах.

Тя не повярва.

— Ти наистина ли си идваш за постоянно? — попитах, за да сменя темата.

Тя лениво примижа.

— Май да... Една фирма ми предлага работа и си взех отпуска, за да помисля. Писна ми да съм провинциалистка, мисля да стана столичанка...

— Ей, столичанката, какво ще кажеш да мръднем до Крим? — Гледах я и чаках реакцията ѝ. — За десетина-петнайсет дни. Пет звезди, параходчета, Ялта, Коктебел, Феодосия...

Клепките ѝ едва забележимо потрепнаха.

— Мечти — каза тя. — Кога?

— Още днес — казах бодро. — Билетите не са проблем, имам мой човек на летището. Хотела го запазваме по телефона и...

— Не днес — прекъсна ме Наташа. — И не утре. Трябва да свърша някои неща. Да ида до леля, при приятелките ми в общежитието също... Най-рано вдругиден.

Мигът на сбъдналите се желаня. И като напук точно в същия миг някой звънна на вратата. Настойчиво. Кой беше, по дяволите?!

— Никого не пускам! — заявих, скочих и почнах да се обличам със скоростта на вдигнат по тревога десантчик.

На минаване покрай огледалото в антрето забърсах от физиономията си най-очевидните остатъци от омлета и отворих вратата, готов да го разкъсам този досадник, та ако ще да беше малолетният Пашка.

Не беше Пашка обаче. Беше лицето Дмитрий Дмитриевич Лопухин, от когото вече ми беше писнало до козирката.

— Здравей, Ким — виновно каза той. — Извинявам се, че идвам, без да се обадя... впрочем опитах, но никой не вдигаше и се разтревожих да не си в болницата... и реших да дойда и... мислех да питам съседите... Виждаш ли, чувствам се донякъде отговорен за онова, което се случи, и...

— Адски трогателно — отрязах го.

Не стига, че изобщо трябваше да забрави за съществуването ми, ами да ми цъфне и вкъщи! Опрях рамо на касата на вратата в знак, че влизането е забранено, и той се притесни още повече.

— Много глупаво от моя страна да не те предупредя, че може да е опасно, но... но изобщо не подозирах какво може да стане. Дядо много ми се накара... Ти как си? Добре ли си?...

— Идеално съм — отговорих искрено. — Знаеш ли, от малък съм се научил да не обръщам внимание на дребните житейски неприятности.

Разбира се, че трябваше да го изритам. Страшно ме беше яд на него, а и посещението на плешивия бияч потвърждаваше, че ще е най-добре да избягвам Лопухини. ДД обаче имаше късмет — заварваше ме в щастлив миг, а щастливите хора не помнят злото. Така че стоях и слушах извиненията му и в един момент разбрах, че в сърцето си съм му простил.

— Ох — продължаваше той междувременно, — увлякох се да ти обяснявам за черепа и забравих да ти кажа най-важното, съжалявам... Просто дойдох да ти се извиня и да ти кажа, че дядо иска да се видите. Няма да ме поканиш да вляза, нали?

Е какво да му отговоря на това на този печален щъркел?

— Не, защо — казах спокойно. — Заповядай. Имам гостенка обаче.

Бавно отлепих рамо от касата и го пуснах да влезе. Докато беше дърдорил, бяха минали поне пет минути — достатъчно време, та Наташа да успее да се облече. И беше успяла: седеше във фотьойла, преметнала крак върху крак, и розовите ѝ панталони и бялата ѝ тениска бяха като току-що изгладени. На кувертюрата на дивана нямаше и гънчица — и изобщо, впечатлението беше, че сме в дома — музей на Ким. Чак ченето ми провисна. На ДД също, впрочем.

— Запознайте се — казах без особен ентузиазъм. — Наташа, това е Дима Лопухин, колега от университета.

— Много ми е приятно — каза Наташа, понеже колегата Дима очевидно беше временно онемял.

Но в следващия миг той внезапно излезе от вцепенението си, пристъпи рязко към фотьойла, прегъна се на две (чак се уплаших да не се счупи), хвана ръката на Наташа и я целуна. Видът му беше направо идиотски.

— Много се радвам да се запозная с вас, Наташа — почна той. — Трябва да призная, че минавам съвсем случайно, виждам, че преча, и веднага си тръгвам, но искам да знаете едно: в никакъв случай не смятам, че посещението ми е било напразно. Запознанството ми с такава очарователна дама като вас, Наташа, доказва, че не съм изживял този ден напразно...

— Дима — проточи Наташа с укор. — Защо ще си тръгвате? Изобщо не пречите, не си измисляйте, а и не е възпитано да си тръгнете от вратата. Нали, Ким? Нали Дима не ни пречи?

— В никакъв случай — отвърнах. — Да не говорим, че ти се отваря рядката възможност да се запознаеш с един изтъкнат майстор на куртоазното красноречие...

— Какво, какво? — попита Наташа.

ДД се усмихна срамежливо.

— Ким има предвид куртоазната риторика. О, това е цяла наука — науката за начина на изразяване на влюбените рицари. Ранното средновековие... Прекрасна епоха... Съществува така наречената куртоазна литература — менестрелите, минезингерите, късни отзвучи на поезията им виждаме у Блок в неговите Стихове за прекрасната дама... Впрочем, Ким се шегува, Наташа, аз не разбирам нищо от куртоазна риторика, тоест изобщо не мога да се нарека специалист в тази област...

— А в каква област сте специалист, Дима? — неочаквано се заинтересува Наташа. — Историк сте, доколкото разбрах, нали? Дотук всичките приятели на Ким, които познавам, са или бизнесмени, или някакви бандити...

Направих се, че не съм чул, опрях се на писалището и се заех да наблюдавам как ще се измъкне ДД.

— О — каза Лопухин, — о! Историк съм, разбира се. Но за жалост, Наташа, моята специалност едва ли ще е интересна извън един много тесен кръг: аз се занимавам с древна история и по-конкретно с царството Митани...

— Невероятно! — възкликна Наташа. — Изобщо не съм чувала за него...

— Нищо чудно — обадох се. — Според мен, освен Дима никой не го знае.

— А, не, защо — смутено каза Лопухин. — Немировски например има известен успех в изучаването му...

— Но това е безумно интересно! — прекъсна го Наташа. — Да изучаваш царство, за което не знае никой, освен теб... Дима, разкажете ми за Митани и на света ще има още един посветен в тайната ви...

Погледнах я внимателно. Не беше ясно преструва ли се, или наистина ѝ е интересно. Никога не бях забелязвал у нея чак такъв интерес към миналото на човечеството — но пък и никога не бяхме говорили на исторически теми.

— Дима е невероятен разказвач — включих се. — Наскоро изнесе страхотна лекция за Вавилон! — ДД се изчерви. — Слушателките му буквално бяха зяпнали. Но понеже той може да говори на любимата си тема с часове, ви предлагам да заемете по-непринудено положение и отивам да направя коктейли. Някакви възражения?

— Да, Дима, сядайте — каза Наташа и с изящен жест на стопанка му посочи фотьойла, — сядайте и ни разкажете за царство Митани... Ким, за мен същия коктейл, портокалов... Дима, за вас?

Изслушах и поръчката на Дима и като хапех устна, за да не се разсмея, отидох в кухнята. Лопухин беше сразен, при това с първия изстрел. Ама и Наташка си я биваше, умееше ги тия неща... Без да спирам да се подсмиввам, направих два двойни коктейла „Александър“, огледах ги, подуших ги, извадих един лимон от хладилника и пуснах в чашите по едно хубаво резенче. За Наташа налях почти пълна чаша портокалов сок и добавих две чаени лъжички испански ликьор — пазех го само за нея. Наредих всичко на подноса и се върнах при тях.

В стаята цареше идилия: Наташка се беше свила във фотьойла си като коте и слушаше очарована разказа на ДД за събития, разтърсвали Древния изток преди четири хиляди години. ДД придружаваше повествованието си с енергично жестикулиране, поради което изглеждаше още по-комично.

— Коктейлите ви — оповестих и прекъснах Лопухин насред секващата дъха история как придворните на някакъв цар с непроизносимо име му счупили черепа с тежък каменен печат. Наташа се сепна и ме изгледа така, сякаш съм въпросният нещастен самодържец, възкръснал и появил се в московския си апартамент с поднос в ръце.

— Заповядайте — казах любезно и се наведох към нея с подноса, за да си вземе сока.

Към Лопухин извъртях по-слабичкия коктейл, а за мен си остана най-силният — все пак бях най-силният в компанията.

— Великолепно — каза ДД, щом успя да избута сламката с език от устата си. — Прекрасно... Знаете ли, Наташа, Ким е гений на коктейлите. Не можете да си представите какви неща ни предложи, като се нанасяше в апартамента! Жалко, че ви нямаше! Направо незабравими коктейли...

— Да — потвърди Наташа и ме погали собственически по ръката. — Той ги може тия неща.

Подразбираше се, че това е единственото, което мога.

— Може пък това да ми е призванието — предположих. — Като остарее и се пенсионирам, ще взема да отворя бар в университета, ще

си стоя зад тезгяха, дебел, с дълги провиснали мустаци... Студентите ще идват да поливат взетите изпити, а благородно побелелите професори — да спорят за проблемите на царство Митани. Трябва обаче да помисля за името, да е нещо по така... „Кир при Ким“ може би...

— Много тъпо име — каза Наташа.

— Съгласен. — Чукнах чашата си в нейната. — Какъвто барманът, такава и името. Господа учените могат ли да предложат алтернатива?

ДД вече беше изсмукал почти цялата си порция и беше зачервил бузките. Намръщи чело и каза:

— Може би „При скита“? Знаете ли, Наташа, гърците имали един израз, „да пиеш като скит“. Тоест да пиеш неразредено вино. Самите гърци винаги го разреждали с вода.

— Пак се изложи — казах злорадо. — Коктейлите всъщност какво са? Разредени напитки, нали? Тогава може би по-добре да е „При гърка“.

— Хм — малко озадачено отвърна ДД. — Прав си... „При гърка“... Одисей например... Де си тръгнал, Одисее, без жената и сина...

— Да си пия и да пея, не ми трябва мен жена — продължих. — Брейнстормингът ни определено дава плодове. Я да чуем какво мислят по въпроса представителите на естествените науки?

— На тях им е скучно... — капризно каза Наташа. — Дима толкова интересно разказваше за древните митанци, а ти влизаш и — хоп! — пак за пиене... Не искам... искам да е весело...

Тъкмо си помислих, че ние двамата с Дмитрий Дмитриевич очевидно разбираме под думата „весело“ по-различни неща, когато той пое инициативата и направо ми заби нож в гърба.

— Ким, китара имаш ли? — Каза го с неочаквано решителен глас.

Разперих ръце.

— Уви...

— Дима, ама вие и пеете, така ли? — възхити се Наташа.

ДД срамежливо сведе очи.

— Малко...

— Ах, чудесно! — възкликна тя. — Ким, не те ли е срам? Как може да нямаш китара?

— Знаете ли какво? — оживи се ДД. — Хайде да идем у нас. Аз имам китара, ще си направим прекрасна музикална вечер... Наташа, вие също пеете, нали?

— Много фалшиво — отвърна Наташа кокетно и ме погледна. — А ти, Ким?

— Само ако съм пил много — признах си честно.

— Ох, стига с това пиене... Какво ще кажеш за предложението на Дима?

Откровено казано, предложението на Дима не ме ентусиазираше особено. Но пък виждах, че на Наташка ѝ се ходи, пък и аз бях в такова настроение, когато морето ти е до колене и си съгласен на всичко, така че само свих неопределено рамене в знак, че нямам нищо против.

— Да тръгваме тогава — каза Лопухин и стана. — Колата чака, дами и господа...

— Чакай, чакай — спрях го. — Как ще караш? Пил си. — И посочих празната му чаша.

— О! — Той махна безгрижно с ръка. — За пет години нямам и една дупка на талона, с мене можете да сте спокойни като легионери в прегръдката на Цезар.

Взех чашите и ги отнесох в кухнята. Внезапно разбрах защо не ми се ще да ида у ДД — тревожеше ме възможната среща с дядо му, който неизвестно защо изведнъж беше пламнал от желание да се види с мен. Имах чувството, че съм оплетен в някаква невидима мрежа в зоната на някаква повишена активност, където всички — и паякът също — знаят целите и правилата на играта. И не мога да кажа, че това чувство ми харесваше.

Слушах долитащата откъм стаята почти мерена латинска реч — ДД явно беше започнал Цезар в оригинал, — бърсах чашите и се чудех като как да се държа на гости у Лопухини. Присъствието на Наташа — ДД очевидно не си даваше сметка за това — щеше да затрудни провеждането на тайните преговори. Ще рече, ако си кротувах, не се отделях от компанията и си порках на корем, можеше и да избегна срещата с дядото. От друга страна, беше наистина интересно да разбере за какво е цялата тази суматоха около разни древни артефакти и по какъв начин и откъде плешивият ми посетител

се е снабдил с автентична инкска златна статуетка. Възможностите бяха две: или Наташа и Крим, или тайни и още проблеми... От друга страна пък, любопитството е вредно.

Окрилен от тази мисъл, се върнах при компанията. И съвсем навреме — тя вече се канеше да тръгва.

— Наташа — казах, — вземи ми коженото яке, вечер става хладно.

— Не искам — отвърна тя капризно. — Ти го вземи. Ако ми стане студено, ще ми го дадеш.

Послушно навлякох якето и усетих как нещо тежко ме тупва по бедрото. Намръщих се — беше боксът: непрекъснато си го забравям в джоба и от това той провисва. Понечих да го извадя и да го оставя вкъщи, но после реших все пак да го взема — отчасти защото не исках ДД и Наташа да го видят, отчасти поради смътното предчувствие, че с вчерашното посещение на плешивия ми гостенин неприятностите ми не са свършили.

БОЙ СЪС СЯНКА

Москва, Арбат, 1990-те

Лопухин живееше в центъра, при това не просто в центъра, а на Арбат, в огромна стара сграда, както подобава на представител на истинската руска интелигенция. Лично аз не обичам старите сгради: не знам защо ми се струва, че в тях задължително ти тежи на психиката животът на живелите там. ДД обаче явно беше свикнал и не се притесняваше, а Наташа беше направо във възторг и призна, че винаги, ама винаги си е мечтала да живее в такава сграда.

Качихме се със стържещия асансьор със старовремски дървени врати на петия етаж и излязохме на ехтящата стълбищна площадка. Лопухин дръпна месинговата дръжка на звънеца и някъде вътре се чу нежен сребърен звън.

— Жестоко, нали? — прошепна Наташа.

Кимнах неохотно. Иззад всичките тези атрибути на улегналото обезпечено минало надничаше някаква фукня, което ме караше да съм нащрек. Лопухин звънна пак, но зад вратата не се чуха нито стъпки, нито никакви други звуци.

— Дядо сигурно е извел кучето — обясни той и извади връзка ключове.

Една след друга изщракаха три ключалки и вратата със злоещо скърцане почна бавно да се отваря от собствената си тежест към тъмната утроба на апартамента. Влязохме.

Миришеше на стари книги и скъп тютюн за лула. Лопухин щракна ключа и под високия към пет метра таван светна прашна крушка. Намирахме се в антрето или може би вестибюла: поне се предполагаше, че помещението зад вратата би трябвало да играе ролята на антре, въпреки че в него спокойно можеше да се побере почти целият ми апартамент (без кухнята).

— Не се събувайте — каза ДД. — Не е кой знае колко чисто. Заповядайте в бърлогата ми.

В бърлогата му, освен на книги и тютюн, миришеше на куче. Постелката, от която се носеше вонята, беше трогателно близо до възглавницата на ниския диван. Освен тези две спални места в бърлогата имаше извисяващи се към недостижимия таван пълни с книги рафтове и циклопско писалище. От светските атрибути налице бяха тупнатата върху някаква купчина ръкописи и рисунки китара и закачената на стената над леглото шпага.

— Много уютно — отбелязах. — Само бухал под тавана ти липсва, иначе е съвсем стилно.

— Жестоко! — повтори се Наташа (вече започвах да се дразня). — Значи тук живеете, Дима?

— Да — отговори Лопухин. — Всъщност стаите са шест, но на практика живеем само в четири, пък и в момента две от тях са празни. Майка ми отиде в Ленинград при леля и сме само двамата с дядо. И кучето, разбира се...

И млъкна. Май не смееше да погледне Наташа в очите.

— А как сваляте книгите от горните рафтове? — попита тя, без да забелязва притеснението му. — Сигурно е страшно неудобно, въпреки че сте толкова висок...

ДД се оживи.

— Имаме си специална стълба, сега е в кабинета на дядо, ако не се лъжа... Защо, харесахте си някоя книга от горните ли? — И като че ли понечи да тръгне към вратата, за да донесе споменатата специална стълба, но Наташа се усмихна и поклати глава.

— Не, просто ми е интересно от техническа гледна точка... Все пак съм професионалист. А и за пръв път виждам толкова много книги в частен дом... Колко тома имате всъщност?

— Петнайсет хиляди — скромно каза ДД. — Четиринайсет хиляди осемстотин шейсет и няколко, ако трябва да съм точен.

Със свито сърце очаквах пак да чуя ахване и „жестоко“, но вместо това Наташка внимателно погледна вече съвсем притеснения Дима и каза замислено:

— Сигурно сте страшно умен...

А Лопухин взе че направи нещо наистина много странно. Вдигна глава, погледна я право в очите и каза с нехарактерен за него твърд глас:

— Не, Наташа. Изобщо не съм умен. Според мен съм си направо глупак.

И се обърна и излезе от стаята. Наташа ме погледна въпросително. Вдигнах вежди и казах:

— Винаги е бил прекалено самокритичен.

След минутка ДД се върна с поднос, на който имаше тумбеста оплетена със слама бутилка, кристални чаши и две големи зелени свещи в окапани с парафин свещници.

— Жестоко — все пак ахна Наташа.

Е не мога да го разбера това у жените — и сигурно никога няма да го разбера: защо толкова често държат да се показват по-глупави, отколкото са.

— Момент... — каза Лопухин и ми връчи подноса. — Тука някъде трябваше да има и бонбони...

Докато подреждах нещата от подноса на огромното писалище, се появиха и бонбоните — „трюфели“ в също кристална купичка. ДД запали свещите, дръпна шнурчето на лампата и от мрачна и неприветлива стаята стана уютна и тайнствена. Тъмнината скри дразнещото празно пространство над нас; свещите очертаваха трепкащ кръг на около метър от писалището.

Лопухин доста умело отвори виното и наля. Беше истинско Кианти, усетих тръпчивия му аромат.

— Дима — попита Наташа. — Нали може да седна на дивана?

И още преди той да довърши моменталното си „ама разбира се, разбира се“, Наташа вече беше там, подвила колене под себе си, почти скрита в гъстите сенки. Подадох ѝ чашата. От сенките се появи златиста ръка, взе я и пак се скри.

— За нас! — вдигна наздравица Лопухин.

Пихме. Виното наистина беше превъзходно.

— Дима, обещахте да ни попее — напомни Наташа от тъмното. — Забравихте ли?

— О, не! — Лопухин пъргаво и дори възторжено скочи от стола. — Но ме е страх, че репертоарът ми ще ви се стори доста скучен. Знам най-вече песни от археоложките експедиции, съчиняваме си ги и ги пеем на разкопките, така че са на исторически теми и...

— Колко интересно! — заяви Наташа. — Никога не съм слушала такива песни.

— Ами слушайте тогава — засмя се Лопухин, взе китарата, подръпна струните и започна, взрян в пламъка на свещта пред себе си:

*А отвъд Танаис, там далече,
скитите празнуват, пеят,
слуша гъркът всяка вечер,
слуша и немее.
Ех, широка е степта, степта,
степ ти черноморска,
ще го хвана гърка, да,
гръкчето презморско...*

Това наистина беше стара песен, от евпаторийската ни експедиция; слушал я бях много, много отдавна, а после я бях забравил, разбира се, но сега неочаквано си спомних и нея, и археологическата ни практика след първи курс, напечените от слънцето червеникави развалини на Херсон, огньовете на брега на невидимото нощно море, звъна на китарите и цял куп други романтични глупости, които тогава ми се струваха единствено важните и прекрасни неща на света.

*Критско вино, критско, ех,
ще пия с наслада*

Продължаваше междуременно Лопухин.

*цяла нощ ще се прегръщам
с хетерата млада...*

Представих си как ДД се прегръща с младата хетера и се ухилих в полумрака. Купонът, колкото и да е странно, май започваше да ми харесва.

Лопухин свърши и налях чашите. В същия миг чухме входната врата да се отваря, пламъците на свещите се люшнаха от невидимото течение, по паркета в антрето затракаха твърди нокти — и в стаята с лай се втурна огромно бяло — рижаво куче.

Понеже не бях предупреден за размерите на домашния любимец на Лопухини, а спомените ми за чудовището от Малаховка бяха съвсем пресни, реагирах на появата му наистина малко странно. Казано с прости думи, с един скок се озовах върху писалището, като при това успях да не бутна нито свещите, нито чашите, да не говорим за бутилката.

— Какво ти става, Ким? — учуди се ДД. — Това е Дарий, много е кротък.

Кроткият Дарий се озъби и изръмжа, за да ми напомни, че кучетата не обичат да ги е страх от тях. Предпазливо слязох от писалището и го почесах по гърба.

— Добро кученце — казах и си напълних чашата догоре. — Малко си палаво обаче.

— Ама тебе те е страх от кучета ли? — с някак странен глас се обади Наташа от тъмното. — Каква порода е, Дима?

— Московска стражевая. — ДД повали Дарий на пода и почна да го чеше по мекия тумбак. — Съвсем мъничък е още, само на годинка. — Може ли така да ми плашиш гостите, Дарий? Не те е срам!

— Дмитрий Дмитриевич — казах с пресъхнало дори след изгълтаната на един дъх чаша вино гърло. — Да ви се намира още нещо за пиене?

ДД погледна празната бутилка малко объркано и след кратък размисъл каза:

— Да... Май да. Ей сега ще видя...

И стана и излезе. Дарий тръгна след него.

Обърнах се към Наташа.

— Никога не ме е било страх от кучета. Обаче завчера едно ме нападна и... Нали видя как ме е...

И се запънах и спрях.

Никога не бива да се оправдаваш пред жена. Да не говорим да се запъваш и да спиращ. Защото щом спрях, Наташа веднага каза:

— И сега те е страх. Дори от мънички кученца.

Протегна ръка и взе китарата. Струните тихо зазвънтяха. Не виждах лицето на Наташа в тъмното, но гласът ѝ хич не ми хареса.

В резултат се напих. Второто шише се оказа десертно вино, от тези, дето една чаша се ближе цяла вечер. Справих се за около час почти сам, понеже ДД предимно пееше, а не пиеше, а Наташа позволи да ѝ наляя само на дъното на чашата. Платих си с непоносимо сладък вкус в устата.

Бях избутал стола си назад, седях в сенките в ъгъла на стаята и меланхолично чешех легналия в краката ми Дарий зад ушите. По едно време усетих на ръката си нещо мокро и грапаво — кучето ме близна.

— Благодаря ти, приятелю — прошепнах. — Само ти ме разбираш.

Посегнах към шишето, за да проверя не е ли останала още някоя капка, и бутнах едната свещ. Лош признак.

— Ще ида да си наплискам лицето — казах и станах.

ДД отмести грифа на китарата, за да ми направи път.

— Отдавна беше време — язвително се обади Наташа откъм дивана.

Като повтарях „смейте се вие, смейте се“, се измъкнах в антрето и тръгнах да търся банята. Кой знае защо обаче не можех да я намеря. Първо попаднах в кухнята, след това за малко спрях замислено пред една остъклена двойна врата, иззад която долитаха непознати гласове. Всъщност не — единия глас, преливащ от тоналност в тоналност, глас — хамелеон, го познавах. Познах го и замръзнах, за да не се издам и с най-малкия шум. Гласът казваше:

— И без това ти остава съвсем малко, Роман... Месец, добре де, дори две-три години... Малко е дори според вашите сметки, а после — нищо, съвсем нищо, не разбираш ли? Нито добро, нито зло, никакви измислени възкръсвания... Нощ, вечна студена нощ. Помисли си, не е ли страшно?

Непознат изтънял от възрастта глас отговори насмешливо:

— Не ме плаши, Хромий. Лежал съм в затвора и знам, че има и по-страшни неща от смъртта. Освен това не ме е страх от нощта там. Страх ме е от нощта тук, Хромий.

Чух неприятен пукот — все едно куче прехапва кост. На мига изтрезнях и надникнах през, пролуката между крилата на вратата.

Видях голяма стая цялата в рафтове и библиотечни шкафове — очевидно това беше кабинетът на дядото на ДД. Самият Лопухин старши седеше на висок стол до прозореца, чиято дебела завеса беше дръпната. Седеше с профил към мен, но настолната лампа до дясната му ръка нямаше да му позволи да ме види дори ако бях отворил вратата.

Вторият човек в кабинета беше с гръб към мен, но и това беше съвсем достатъчно, за да разбера кой е. Огромна костелива фигура, този път облечена в някакво невъобразимо черно кожено палто чак до петите; грамаден като купол гол череп. Познатата ми зловещо умилна интонация, преминаваща в съскащ шепот.

— Изкуфял си, дъртако... Предлагам ти сделка. Само аз мога да ти подаря още един живот в замяна на Чашата. Защо ти е на тебе, и без това не можеш да разбудиш силата й... Ти старееш, Роман, всеки ден те приближава все повече и повече до смъртта, а моята сила расте все повече... Ти ставаш все по-мъничък и по-слаб, а аз все по-голям и по-силен... Дай ми я и ще те възнаградя!

Отдръпнах се безшумно от вратата. Вчерашният ми посетител пак беше под един покрив с мен, но този път позицията ми беше много по-изгодна, отколкото при първата ни среща. Ясно ми беше, разбира се, че не е редно да си уреждам сметките в чужд дом, и най-малкото тук, но имах да си връщам на плешивия, а такива дългове не се прощават. Като се стараех да стъпвам съвсем безшумно, се измъкнах в антрето, спрях за секунда, заслушан в пеенето на ДД откъм стаята му, после пристъпих към закачалката, бръкнах в джоба на якето си и измъкнах бокса от джоба. Вече бях имал възможността да се убедя, че с голи ръце нямам шансове срещу плешивия. Знаех, че трябва да го поваля бързо, отведнъж и най-важното — с изненада. Понеже току-виж наистина бил майстор в изкуството на забавената смърт, нали така? Но какъвто и да беше, един хубав удар с бокс в тила поваля всички. Проверявал съм го това.

Вярно, трябваше да успея да нанеса удара наистина мигновено. Надеждата ми беше, че врагът ми е с гръб към вратата и е погълнат от спора с Лопухин старши. Доста разгорещен вече спор, впрочем. Тоест имах шанс да не ме усетят, ако отворя вратата съвсем тихо. Трите метра до плешивия не бяха проблем.

Промъкнах се до вратата и предпазливо надникнах в стаята. Там нищо не се беше променило, ако не броим, че плешивият гигант също се беше обърнал в профил и можеше да забележи с крайчеца на окоото си, че вратата се отваря. Това беше лошо, но не чак толкова, защото той скоро сигурно пак щеше да се обърне с гръб, за да гледа стареца в очите. Напљунчих си пръста и почнах да мажа пантите, за да не изскърцат, без да спирам да слушам спора в кабинета.

— Глупак! — съскаше плешивият. — Не разбираш от какво се отказваш! Всеки на този свят с радост би дал всичко за възможността да получи безсмъртие — всеки, освен глупак като теб... А ако си мислиш, че уникатът ще ти помогне в... (каза няколко непонятни думи), грешиш — той не помага никога и на никого...

— Нищо не мисля за униката — отговори Лопухин. — Знам само, че ме лъжеш, също както излъга и Чен Тан с обещанието за безсмъртие срещу живота на нещастния Ли Цюан! Да, уникатът не помага на никого, както не помага и Короната с камъка, която погуби Чен Тан... Но ти винаги лъжеш, Хромий. Винаги и за всичко.

— Ти лъжеш като краставо псе — неочаквано студено и величествено произнесе плешивият. — Не можеш да знаеш съдбата на дръзкия Ли Цюан, който си въобрази, че е Господарят на Желязната корона, това беше много въплъщения преди теб... Значи упорстваш в слепотата си и отказваш безсмъртието? Добре тогава!

Изпъна широките си рамене и се обърна към Лопухин. Нахлузих бокса на пръстите си, размърдах ги и хванах дръжката на вратата.

— Но помни, старче, това нещо може не само да се купи, може и да се отнеме. А да се отнеме може и от мъртвец.

— Не ме е страх от тебе, Хромий — уморено каза Лопухин старши. — Но наистина взе да ставаш много досаден напоследък.

Вече бях отворил вратата до половината. Онзи, когото дядото на ДД наричаше „Хромий“, не беше забелязал нищо.

— А униката не можеш да ми го вземеш — продължаваше старецът. — Просто защото не е у мен. Ако обаче продължиш да ми досаждаш, ще взема мерки. Знам от какво те е страх най-много...

Черната фигура се напрегна и се уплаших, че в следващия миг ще се обърне към мен. Но плешивият все така се взираше в Лопухин и успях да отворя вратата докрай.

— Осмеляваш се да ме заплашваш, Роман? — изсъска плешивият. — Значи ще бъдеш наказан. — Гласът му се усили и загърмя и аз направих две нечути крачки напред. — Не забравяй, че мога да разпитвам мъртвите, а мъртвите никога не лъжат! Попитай за това оня стар мошеник Чимит, който ти даде униката, преди да му понижа сърцето с щик! Тебе ще те сполети същата съдба, Роман. Чакай Стрелата на мрака!

И тогава скочих. Почти идеален скок, много по-добър от вчерашния ми, който беше приключил толкова плачевно за мен. Излетях високо във въздуха и докато падах, с всичка сила замахнах с тежкия бокс към лъскавия гол череп. Беше си истинско убийство, понеже сто на сто щях да го пръсна, но... но изведнъж нещата се объркаха. Вместо да се блъсна в якия му кожен гръб, прелетях още цял метър и се натресох в шкафа. Боксът разби витринката и докато падах по очи на килима, по гърба ми се посипа дъжд от остри стъкла. Очаквах в следващия миг съкрушителния удар на противника си: нямаше съмнение, че щом беше успял за частица от секундата и да усети опасността, и да се дръпне, за да я избегне, кракът му ще ми счупи гръбнака още преди да съм успял да се превъртя по гръб. Но мигът изтече, не последва никакъв удар и аз се обърнах, седнах и облегнах гръб на шкафа.

Плешивия го нямаше. Тоест теоретично той можеше да се е заврял от ужас под писалището, разбира се, но пък нямаше как да го направи при габаритите си. В стаята бяхме само аз и дядото на Дмитрий Дмитриевич — и към нас вече с лай пристигаше Дарий, който неизвестно как не беше усетил плешивия, докато той говореше със стопанина му. Дядото на ДД седеше, все едно е глътнал бастун, скрил лице в слабите си, покрити със старчески петна ръце. После бавно, много бавно ги свали, отвори стиснатите си прозрачно сини очи и когато видях тези очи, ме заля срам. Непоносим срам.

— Извинете, Роман Сергеевич — изломтих и се опитах да стана.

От преживения шок дори си спомних как се казва (кълна се, че ДД ми беше казал името му само веднъж, при това докато бяхме в първи курс).

Дарий влетя през вратата, скочи към стареца, сложи предните си лапи на коленете му и му задиша задъхано в лицето. Ръката на

Лопухин старши машинално се протегна към рошавата му глава, но веднага се отдръпна. В очите на стареца постепенно се разгаряше любопитство, в което се четеше явна насмешка. Пак слава богу, че не беше получил удар, помислих си, станах и внимателно заоглеждах стаята.

— Този, когото търсите, не е тук — чух потрепващия от напрежение глас на Лопухин. — И строго погледнато, никога не е бил тук.

Погледнах го внимателно. Още беше стреснат, и то доста, но не ми приличаше на луд.

— Извинявайте — почнах. — Знам, че не биваше да... Но човекът, с когото разговаряхте, е мой личен враг. И реших, че...

— И решихте, че това е достатъчно основание да трошите чуждите мебели — язвително продължи Лопухин. — Между другото, май сте се порязали.

— Какво? — Погледнах машинално ръката си, която още стискаше бокса. — А, нищо, драскотина...

Засрамено избърсах кръвта с носната си кърпа, избърсах и бокса и го пъхнах в джоба си. В същия миг на вратата се появи ДД.

— Какво счупи, дядо? — почна той, видя ме и спря. Помахах му с ръка. Роман Сергеевич с усилие завъртя глава към него и каза свадливо:

— Дядо ти никога не чупи нищо. Чупят невъзпитаните ти приятели, които дори на гости ходят като на война, с хладно оръжие... Успокой се, добре сме. Върви сега, трябва да си поприказвам с този младеж...

ДД се облеци, но излезе и затвори вратата.

— Ким, ако не се лъжа, нали? — попита ме старецът.

Усмихнах се криво и кимнах.

— Чаках ви — каза той. — Въпреки това малко ме изненадахте с избора си на начин за първата си поява, макар той да отговаря на онова, което внук ми ми е разказвал за вас. Вие бяхте... бивш десантчик, нали?

— Морски пехотинец.

— Да, вярно. Това няма значение всъщност... Значи вече познавате Хромия?

— Бих го нарекъл по-скоро Плешивия.

Лопухин старши се усмихна.

— Той има много имена... Хромия го наричат в Азия... от много, много отдавна...

— Вижте — прекъснах го, — това е страшно интересно, разбира се, и с удоволствие ще изслушам къде как са го наричали, но може би първо все пак да ми обясните той къде отиде?

Ноздрите на Роман Сергеевич се разшириха ядосано.

— На вас колко дълго трябва да ви се обяснява, младежо? Никъде не е отишъл. Той просто не беше тук.

— Но нали си говорехте с него!

— Това вече е по-трудно за обяснение — каза той. — С известно приближение можем да го наречем холограма, въпреки че принципът в случая е съвсем различен. Един езотерик например би казал, че тук беше астралното му тяло. С две думи, това не беше самият той, а пратен от него образ. Неговата сянка, така да се каже.

Замислих се. Всичко това си беше чиста фантастика, но не беше ли фантастика и златната статуетка и дори проникването на Плешивия/Хромия в апартамента ми? Да не говорим за това, че по някакъв начин беше успял да избегне удара с бокса.

— Добре — казах. — Да допуснем, че е холограма. Но тогава може би ще ми обясните...

— Да — прекъсна ме той с неочаквано твърд глас. — Да, ще ви обясня. Разбирам, че искате да получите отговори на много въпроси. Кой е Хромия и какво иска. Защо ми трябваше Черепът. Какво е уникалът. Какво още?

— Откъде се взе кучето? — попитах веднага. — Откъде Хромия разполага с инкско злато? И какво е станало с онзи Ли Цюан и защо Хромия ви предлагаше безсмъртие?

Старецът подъвка недоволно устни, после каза:

— Много от тези въпроси се припокриват. Някои неща пък изобщо не са съществени. Но добре, ще се опитам да ви обясня — не всичко, но поне основните моменти... Сядайте и слушайте.

ЖЕЛЯЗНАТА КОРОНА

Долината на река Талас, 36 г. пр.Хр.

От жълтите и плоски като лицата на степните войни брегове на бавната река Талас се надигаха тежки парцали мъгла. Скрити от трепкащата им сива завеса, облечените в кожени доспехи войни на империята Хан крачеха напред. Скърцаха ремъци, глухо подрънкваха обкованите с бронз арбалети, равномерно тупнаха по сухата глина хиляди твърди пети и стотици конски копита. Плосколиката тесноока смърт тихо и неотвратимо се приближаваше към стените на хунската крепост Железния юмрук.

Крепостта се извисяваше в мъглата като гигантски черен цирей на плоската жълта гръд на равнината. На четирите високи кули по ъглите на стръмните насипи проблясваха огньовете — там, под остроръбите драконски покриви дежуреха белите великани от далечната страна Лиган. Преди три години те бяха помогнали в строежа на тази невиджана в земите на Великата степ цитадела, бяха помогнали на омразния на всички ханци вожд на хуните Хутуус — убиеца на императорския посланик, узурпатора, проклятието на Западната граница. И ето че вече трета година Хутуус се криеше зад непристъпните стени и тормозеше ханците с дръзките набези на конницата си. Трета година вече всички ОПИТИ да се справят с наглия метежник се проваляха, отстъпваха пред паническият ужас от стоте бронирани великана от Лиган. И ето че възмездието бе дошло.

Възмездието се казваше господин Чен Тан и беше младо, с приятен външен вид и изящно телосложение. Преди три години господин Чен Тан беше младши писар в двора на слънцеподобния император Юан-ди. Прилежанието му беше похвално, а и способностите, които проявяваше в различните науки и изкуства, го правеха да изпъква сред останалите младши писари в Канцеларията на кедровите покои. Освен това господин Чен Тан се увличаше и по стрелба с лък, понеже помнеше завета на Конфуций, че благородният

мъж трябва да усъвършенства здравината на тялото си наред с твърдостта на духа си.

И така, опънатата тетива трептеше до рамото на младшия писар, ситни капчици пот лъщяха по смуглата му тънка ръка и лицето му бе вдъхновено. За зла беда мишената на Чен Тан се намираще в задния двор на Павилиона на небесните пауни — един рядко посещаван от императора извънградски дворец. И една прозрачна завеса лекичко се отдръпна и в сумрака на покоите блеснаха зелените очи на прекрасната Ляо Шъ — някога любимата, а сега отхвърлена наложница на императора. Кедровата стрела запя във въздуха и прониза мишената точно по средата. И също като тази стрела, любовта към неизвестния стрелец прониза сърцето на Ляо Шъ. На отхвърлената, обидена Ляо Шъ, на гъвкавата и страстна Ляо Шъ, на смуглобедрата зеленоока Ляо Шъ, тигрицата от южните джунгли.

След пет кратки месеца връзката им беше разкрита. Ляо Шъ беше удушена с копринен шнур, а Чен Тан беше само хвърлен в тъмница, понеже за него се застъпи един негов чичо, който беше Надзорник на зърнохранилищата. Две години изкара младежът във влажните подземия и с нокти и зъби се сражаваше за зрънце ориз и глътка вода с озверели разбойници и разни други нищожества, отдавна изгубили човешкия си облик. На два пъти едва избегна смъртта в жестоки побоища, после пък ножът на някакъв осъден за убийство мина само на един пръст от черния му дроб. Чен Тан разбра, че няма да оцелее в затвора. Може би щеше да живее още година, най-много година и половина. Но това бе въпрос само на удължаване на съществуването му. А Чен Тан искаше да живее.

И той написа прошение да го пратят с войската на далечната западна граница. Написа го с красивия си почерк на придворен калиграф и с толкова красиви и усукани фрази, колкото може да си спомни и да измисли. Прощението дълги месеци обикаля дворцовите кабинети и попада в ръцете ту на един, ту на друг чиновник, докато не се озова пред погледа на бившия началник на Чен Тан, старшия писар на Кедровата канцелария.

Старшият писар, който добре си спомняше способния младеж, дълго мисли дали и той няма да плати като Ляо Шъ за доброто си отношение към младия Чен, но в крайна сметка реши, че първата от петте добродетели — човеколюбието — го задължава да се застъпи за

младежа и след като мислено се сбогува със свидната си канцелария, отнесе прощението на висшия чиновник, който завеждаше столичните затвори.

Хиляди пъти е прав великият Конфуций, че човеколюбието, въплътено в дълга, носи на благородния ум почит и слава. Надзорникът на затворите не само веднага написа върху прощението на Чен резолюция „Да се прати на западните граници като младши офицер“, но и похвали старшия писар за навременно проявената му загриженост. Защото положението в империята беше такава, че мястото на престъпниците, та били те и най-отчаяните главорези, не беше в затворите, където държавата трябваше да ги храни, а в армията. Така бившият писар Чен Тан, бившият затворник по прякор Чен Хубавелкото, а днес „младият негодник Чен Тан“ (така се наричаха официално пратените в армията затворници) се озова на крайния западен форпост на империята Хан, в затънтения гарнизон на границата със степното царство Усун. Почти под носа на войнствения Хутуус.

Странни са игрите на съдбата. Участта на владетеля на Великата степ, могъщия победител на Усун и верен съюзник на Партското царство се беше въплътила в злочестия любовник на императорската наложница, доскорошен затворник и красив авантюрист с добре поддържани мустачки. Но никой не знае правилата на играта на съдбата. И никой не знаеше и не можеше и да предполага, че като сблъсква на бреговете на Талас хуните и ханците, съдбата разиграва много по-древен гамбит...

Чен Тан спря коня си, обърна се и махна с ръка.

И зареваха дългите тибетски тръби. Загърмяха като гръмотевици барабаните. Зазвънтяха кимвалите и затрещяха медните чинели. Под страховитите звуци на полковия оркестър ханците тръгнаха на пристъп срещу Железния юмрук.

Крепостта се пробуди мигновено. В покритите галерии светнаха огньовете, по валовете се разтърчаха набити хунски войни, откъм кулите със свистене полетяха първите стрели. Зад насипите зацвилиха злите кангюйски коне. Защото гарнизонът не беше само от хуни: там имаше и кангюйци, и червенокоси и синеоки жуни, и партски военни инструктори, пратени от цар Фраат на помощ на съюзника му Хутуус. Но най-страшните бяха белите великани от Рим, който китайците

наричаха Лиган. Сто римски войни, последните от разбития от партите при Кара Непобедим легион на Крас, оцелели в плен и подарени от цар Фраат на вожда на Източната граница. Центурия, изгубила и последната надежда някога пак да види Рим и готова да се бие с всички — с ханци, с усунци, с юечжъ, с парти, със самите богове — да се бие до смърт, защото какво друго ѝ оставаше?

Ханците настъпиха веднага и от всички страни. Най-отпред тичаха скритите зад тежките си дървени щитове пехотинци, въоръжени с къси мечове. След тях, зад заслон от щитове, бяха страшните арбалетчици — ударната сила на ханската армия, най-страшното оръжие на Чен Тан. Арбалетите на китайците бяха много по-далекобойни от хунските лъкове; предния ден градушката от тежките им къси стрели беше спряла дори лиганските великани, които бяха излезли от вратите на крепостта, долепили щит до щит като рибешки люспи. Това беше прочутата им „костенурка“, строят, прегазвал гали и юдеи, брити и германци, даки и киликийци. Но арбалетите я спряха и тя се върна пълзешком в крепостта, като оставяше подире си кървава следа. И Чен Тан за пръв път повярва в победата си.

Сега той яздеше зад арбалетчиците с отряд войни с къси мечове, чиято задача беше да доубиват ранените. Чен Тан беше храбър, но благоразумен. Само безумците препускат към възможната си смърт. Така че той сдържаше коня си и гледаше да язди до слабия човек с бръсната глава, чиито странни дълги шафраненожълти одежди като че ли изобщо не му пречеха да се държи в седлото като роден на гърба на кон.

— Не намирате ли, любезни Ли, че в битките има някакво неизяснимо очарование? — обърна се Чен Тан към спътника си, когато набодените със стрели щитове на авангарда атакуващи стигнаха до високия насип и се закатериха по него като някакви гигантски таралежи. — Ние, разбира се, сме учени хора и не ни подобава да се отдаваме на повелите на страстите като зверове, но трябва да призная, че добре разбирам варварите, които в разгара на сраженията забравят за всичко... Казват, че воините на хуните продължавали да се бият дори след като им отсечеш главата — само за кратко, впрочем... Как мислите, любезни Ли, това дали е истина?

Събеседникът му извърна към него нервното си слабо лице с дълбоко разположени умни очи.

— Светът е пълен с чудеса, достопочтени Чен. И не аз, недостойният лекар, имам право да съдя какво може и какво не може да има в този свят.

— Ха! — възкликна Чен. — Ха! — На един лакът от главата му изсвистя хунска стрела и той леко се приведе и подръпна юздите на коня си. — И това да го кажете вие, любезни Ли, човекът, който ме върна към живота, след като ме ухапа Царицата на пясъците?... Човекът, изучил лечителските премъдрости толкова дълбоко, че дори личният лекар на наместника на Западния край се преклони пред познанията му... Вие сте ненужно скромни, драгоценни ми Ли. Скромността, без съмнение, е сред най-висшите добродетели, но невинаги и навсякъде е уместна... Между другото, вярно ли е, че тибетските магове могат да съживяват мъртъвци?

— Не мисля — отвърна Ли. — А може ли да попитам, достопочтени господин Чен, защо вие, човек военен и чужд на отвличените премъдрости, се интересувате от тези тъмни слухове?

Чен Тан с неудоволствие погледна към оредялата линия на арбалетчиците пред тях — мнозина вече се катереха по насипа, коленичеха и стреляха по защитниците на крепостта почти от упор. Стрелите на хуните все така летяха на облаци — площадките на четирите кули бяха пълни със стрелци.

— Ей! — викна Чен Тан. — Ей, мърши такива! Стреляйте по кулите! И стреляйте със запалителни стрели, простаци с простаци! Иначе всичките ще идете да пиете от Жълтия извор, курвенски синове... Извинете ме, любезни Ли, отвлякох се... Предлагам да се преместим по-близо до портите, да, под самата стена... Питате ме защо? Аз не съм професионален военен, на младини мечтаех да се посветя на науките... О, младежки мечти! И освен това, драгоценни Ли, от време на време всички ни спохождат подобни мисли, нали? Защо живеем? Колко ще живеем? Какво ни чака после? Ето вие, даосите, вярвате в Жълтия извор за грешниците... Аз, драги Ли, съм прекарал две години в императорския затвор и смея да ви уверя, че лош ад не може да има. За какво ни е този Жълт извор, след като тук, на земята, по волята на нашия непобедим Юан-хоу, е създаден ад, който му е поне равен? Но какво ли тогава се крие отвъд тъмния праг на смъртта? И може ли да се заобиколи този праг, без човек да го прекрива?

Ли слушаше разсеяно и машинално опипваше с тънките си пръсти малките сиви платнени торбички, накачени по колана му. Освен тези торбички и един вързоп на гръб не носеше нищо друго — нито меч, нито арбалет.

— Странно е да слушам такива думи от вас, достопочтени Чен — отговори Ли с нежелание. — Ето вие сега щурмувате гнездото на враговете си от Западните степи и си проправяте път към чутовна слава. Разбунтувахте се срещу наместника, опряхте меч в гърлото му и го накарахте да ви даде войската, с която да победите Хутуус. Подправихте заповедта на императора. За какво? За да ме питате тук, под стените на вражеската твърдина, какво мисля за живота и смъртта? Ще ви кажа, почтени господине. Няма нито живот, нито смърт. Има илюзия, която измъчва умовете и терзае сърцата. Като водите война, вие задълбочавате злото и усилявате тази илюзия. Ето, благоволете да видите...

Под копитата на коня на Чен Тан тъкмо бе паднал един от арбалетчиците, улучен в гърлото от дълга хунска стрела. Ръцете му с последни сили стиснаха обкованото с бронз и извито като двуглав дракон оръжие. Ли внезапно и изненадващо бързо скочи от коня си, клекна до него и попита високо:

— Как се казваш?

Воинът изхърка нещо и извъртя умолително очи към щръкналата между ключиците му стрела. Ли поклати глава отрицателно.

— Как се казваш?

— Ван... — успя да изрече арбалетчикът. — Ван... Мин.

— А арбалетът ти се казва Нефритовият змей? — напрегнато попита Ли.

— Да... — Раненият изстена от болка. — Извади... стрелата...

Ли рязко дръпна стрелата. От раната бликна ален фонтан, главата на ранения се люшна на внезапно омекналата шия и се отпусна безжизнено на земята. Ли внимателно разтвори пръстите му и взе арбалета.

— Позволете ми, почитаеми господин Чен — каза лечителят на спрелия коня си до него Чен Тан, — да пратя това оръжие по някой от бойците в щаба ви.

Чен вдигна рамене и отвърна:

— Нямам излишни бойци. Защо не го вземете с вас, любезни Ли?

Няколко мига Ли безмълвно се взира във веселите очи на Чен, после праметна арбалета през рамо и ловко скочи на коня си.

— Как така вие, човек, който изобщо не се интересува от войната, от пръв поглед познахте това оръжие? — попита Чен. — Да не би даосите да разбират не само от лечителство и различни церове, но и от оръжия?

— Много отдавна — все така неохотно обясни Ли — това оръжие го направи учителят ми... Направи го и го подари на един воин...

— На този ли? — Накиченият с пръстени пръст небрежно посочи трупа.

— Не — каза Ли. — Но...

В този момент проникналият в крепостта щурмови отряд на ханците успя да отвори вратите и през тях по команда на Чен с диви викове нахлуха конните усунни — свежа, още не участвала в битката част.

— Е, драгоценни ми Ли — каза Чен и нервно помръдна мустачки, — време е и ние да вземем участие в тази схватка. Вие сте вече въоръжен, аз също. — И войнствено размаха извития си меч. — Моля, заповядайте след мен в това негостоприемно място.

И след тези думи смуши с пети партския си жребец, който изцвили, вдигна се на задните си крака и препусна в крепостта. Ли последва Чен Тан на неугледната си кобила. Докато минаваше през арката на вратите, някъде отгоре падна облян в кръв хун. Падна точно пред Ли и той инстинктивно дръпна юздите на кобилата. Зад него обаче напиреха пешаците, а вече препускащият към двореца на Хутуус Чен Тан се обърна и викна:

— Защо се бавите, любезни Ли?

Ли подръпна юздите и кобилата послушно прекрачи неподвижното тяло. Лицето на даоса беше печално.

Битката вече се беше изместила от стените към подстъпите към двореца. Откъм валовете още долиташе звънтене на мечове и се чуваха предсмъртни крясъци, но беше ясно, че Железният юмрук е паднал. И все пак дворецът още се държеше. Двама озверели гиганти от Лиган бранеха широките му врати. Значително по-ниските ханци се опитваха да ги прободат отдалече с копията си, но римската стомана правеше дървото на парчета.

— Назад, мърши! — викна Чен Тан и махна на четирима стрелци с арбалети да застанат до него.

Пехотинците бързо се отдръпнаха. Лиганските войни за миг останаха неподвижни, не разбираха какво става. В следващия миг тетивите на арбалетите иззвънтяха и четири стрели улучиха целта. Една прониза единия легионер в окото, проби черепа и прикова главата му за дървената врата. Другият, макар и с прободено рамо — втората стрела отскочи от бронята на гърдите му — скочи напред и посече трима пехотинци, преди четвърти ловко да се промъкне зад него и да му отсече главата с кривия си меч.

Лицето на Ли беше непроницаемо, но отвътре целият кипеше от ярост, смесена с отвращение. Обект и на двете чувства беше господин Чен Тан, човекът, започнал тази абсолютно безсмислена война изключително, с цел да задоволи личните си амбиции и направил от смъртта и страданията на други хора средство за постигане на целта си — прошката на императора и дори награда.

Ли съжаляваше, че се е свързал с Чен Тан. „В крайна сметка — мислеше си сега — към Ктезифон имаше и други пътища... Докато лекувах това конте със сърце на костенурка от змийското ухапване, си мислех, че ще мога да го убедя да поеме към Партия с малък отряд... А вместо това той нападна Хутуус, съюзника на Фраат, и се стигна до тази касапница... Ван Мин е мъртъв и Нефритовият змей не е по-близо до Ктезифон, отколкото преди сто години... О, колко отвратителни са понякога хората...“

Докато даосът си мислеше наистина ли е било необходимо да търси покровителството на Чен Тан, ханците вече подпалваха двореца със запалителни стрели. Изсъхналият през дългото горещо лято дървен покрив лумна на няколко места едновременно. В прозорците разцъфнаха весели огнени цветя. С див вой китайците се закатериха по опрените в стените стълби.

От един обхванат от пламъци прозорец скочи огромен хун, дрехите му горяха. Дебела греда рухна сред фонтан искри. Ханците, захапали кривите си мечове, нахлуваха в двореца като хищни хлебарки.

— След мен, любезни Ли — каза Чен Тан и слезе от коня си.

Махна на тримата си яки телохранители да го последват, подкани с ръка и даоса и затича към вратата. Лиганецът все така висеше

прикован за нея като пеперуда с игла. Чен Тан го избута настрани и изрита вратата.

Тя обаче не помръдна.

— Били са се пред залостена врата! — възкликна той изумено.

„А за теб това е странно, драги ми Чен — с неочаквана злоба си помисли Ли. — Ти изобщо не можеш да си представиш, че някой е способен да се сражава, без да си остави път за отстъпление. Но ето я истинската доблест — ето я тук, пред очите ти. Променя ли това нещо в теб, достопочтени Чен?“

— Избийте я — заповяда Чен Тан на телохранителите си.

Единият от тримата се приближи, засили се, изрева като звяр и блъсна вратата с рамо с всичка сила. Вратата се разтресе, но не поддаде. Трупът на лиганеца се откачи и се свлече на прага.

Ли мълчеше и гледаше как войниците се мъчат да избият вратата. Знаеше, че е достатъчно едно съвсем не силно, но точно движение — и резето от другата страна на вратата щеше да се счупи на две. Можеше да нанесе този удар. Но предпочиташе да мълчи и да не се намесва.

Най-после вратата се предаде и рухна навътре. Разхвърчаха се искри и от недрата на двореца блъвна черен вонящ пушек — явно някъде вътре гореше нефт.

— Изгасете огъня! — пронизително изкрещя Чен Тан. — Веднага!

Ли — все така мълчеше — слезе от кобилата. Заповедта на Чен Тан — да го следва навсякъде, та ако го ранят, веднага да му окаже помощ — беше ясна и недвусмислена. На прага погледът на даоса се спря върху падналия лиганец и той спря. Някакво неясно мрачно предчувствие се размърда на дъното на тренираното му съзнание. Нещо като тези черни кълбета пушек, като черни облаци на хоризонта, като нощта...

— Ли! — пак изкрещя Чен Тан. — При мен! Веднага!

По коридорите на двореца кипеше битка. В тясното пространство между стените войниците сечаха отчаяно, но непохватно. Огънят току плъзваше от най-различни места и поглъщаше убитите и ранените. По лъсналите от пот лица танцуваха кървави отблясъци. Дори през звъна на оръжията и пукота и рева на пожара се чуваше оркестърът — продължаваше да свири.

Ли заедно с Чен Тан и телохранителите му си пробиваше път към вътрешните покои на двореца. Пробиваха го всъщност Чен Тан и тримата му войни, даосът просто вървеше след тях, без да обръща внимание на блещещите се от всички страни окървавени и разкривени от ярост лица. На няколко пъти остриета изсвистяха току пред лицето му, но той само недоволно помръдваше глава, все едно пропъждаше досадна муха. В широката празна тронна зала от една греда на тавана върху даоса скочи хун с нож, но Ли по непонятен начин се оказа на цяла крачка от мястото, където се бе намирал, и хунът се размаза върху пода.

Ли вървеше по коридорите с леки плъзгащи се стъпки. Беше бърз като сянка и неуловим като сянка. Ако поискаше, можеше да мине през цялата тази обхваната от огън и убийства крепост и никой нямаше да го пипне, никой дори нямаше да го забележи. Но го удържаше думата му, която така необмислено беше дал на Чен Тан.

Чен Тан се биеше пред вратата на покоите на Хутуус. В кървавата касапница никой не можеше да разбере кой е приятел и кой — враг. От блъсканицата току изхвърчаваха посечени, прободени, останали без ръка или око ханци, хуни, римляни. Чен Тан, пазен от двамата си оцелели телохранители, настървено размахваше дългия си меч и острието изписваше смъртоносни йероглифи по пътя към спалнята на степния вожд.

Внезапно вратата се отвори и изблъска напирещите назад. Някой изкрещя ужасено. Зад вратата цареше кадифен мрак и от този мрак в светлината на коридора бавно излизаше гигантска фигура с черна броня.

— Черният ужас! — разкрещяха се бойците. — Това е Черният ужас!

Нападателят се отдръпнаха. Защитниците на покоите се възползваха от моментното им объркване и посякоха двама-трима, но не настъпиха, а се дръпнаха до стените, за да направят път на Черния ужас. А той наистина беше огромен — висок повече от седем стъпки невероятно мускулест негър с безкрайно широки рамене и дебели като на слон крака; изглеждаше още по-огромен на фона на дребните китайци и ниските набити номади. Казваше се Нам и беше попаднал в двора на Хутуус заедно с другите ветерани от разбития римски легион. Малцина го бяха виждали извън крепостта, но легендите за черния

като нощта зъл демон, който прислужва на Хутуус, бяха стигнали чак до двора на император Юан-ди. Страхът от Нам беше толкова голям, че най-близките до вратата ханци отпуснаха мечовете си и покорно му позволиха да им отсече главите. Той го направи с две небрежни движения — огромният му меч приличаше на играчка в още по-огромната му ръка.

Нам бавно тръгна към центъра на залата, като равнодушно и в пълно мълчание сееше около себе си смърт. Ли се виждаше като омагьосан в блещукащите в прореза на черния шлем очи — бялото им беше неестествено жълто. Нам беше под въздействието на някакъв наркотик — може би на странната петниста гъба от далечните северни гори, която, стрита на прах, правеше човек свиреп и безстрашен, а може би на индийското розово семе, което удесеторяваше силата на мишците. Но така или иначе, това вече не беше човек — беше чудовищна машина на смъртта и се движеше със сляпата увереност на навит механизъм.

Ли хвърли бърз преценяващ поглед към един седнал на пода хун, който учудено гледаше ту разпрания си корем, ту смъртоносния меч в ръцете на Нам. „Той убива своите — помисли даосът. — Убива всички. Ще убие Чен Тан“. Чен Тан също разбра какво ще стане и започна да отстъпва към вратата на тронната зала. През нея обаче нахлуваха ханците и усуните, искаха да видят с очите си разправата с омразния Хутуус. Капанът щракна. „Проклетата хунска лисица — мислеше Чен Тан. — Разбира се, че не можеше да е толкова просто... Не можеше да е чак толкова просто! Да, аз превзех крепостта, но тя ще стане моята гробница... Този черен демон... Колко войни трябва, за да се справят с него? Арбалетчиците не могат да направят нищо в тая теснотия... А и колко ли лиганци чакат в спалнята на шанюя? Горко ти, горко ти, младши писарю Чен Тан...“.

И както преди време в побоищата в затвора, Чен Тан мигновено стигна до последната степен на беса и с оглушителен крясък: „Юан-ди!“ се хвърли срещу врага. В очите му пламтяха кървави огньове. „Безумец — успя да помисли даосът. — Не мога да изцерея разсечен на две човек...“

Нам с лекота отби удара на Чен Тан, избя оръжието от ръката му и китаецът се завъртя от сблъсъка като пумпал. Мечът на негъра продължи по пътя си и посече от ключицата до бедрото единия

телохранител, който се хвърли да помогне на господаря си, преди да осъзнае, че се хвърля срещу собствената си смърт. Но саможертвата му беше безсмислена. Чен Тан бе опрял гръб в някаква резбована колона, обезоръжен, и гледаше смъртта си в очите. Мечът му беше на цели пет крачки, а ръката му бе изтръпнала от нечовешки силния удар, който го беше избил от нея. От струпалите се накуп стреснати като зайци ханци го отделяха поне дващест лакътя, а подът бе осеян с трупове. А Черният ужас вече се обръщаше и вдигаше оръжието си над главата си, целият в броня, мълчалив и безмилостен като самата смърт. Чан Тан видя как се разшириха страшните му жълти очи без зеници.

Нам изрева. Изрева с цялата сила на гигантските си дробове и на Чен Тан му се стори, че тъпанчетата му се пукат. В първия миг си помисли, че чува бойния вик на Нам, с който той го удостоява като военачалник на вражеската армия. Но негърът продължаваше да реве, отметнал глава, и в най-високата точка на замаха му мечът в ръката му се люшна някак странно. Чен Тан светкавично се скри зад колоната и тази маневра, която допреди секунда щеше да е абсолютно безполезна, му спаси живота. Мечът на Нам забърса колоната и се заби дълбоко в дъските на пода. Няколко мъчително дълги мига негърът като че ли се подпираше на оръжието си, а после ревят секна и той с грохот рухна по очи. Чен Тан — гръбнакът му се беше превърнал в ледена висулка — с ужас видя, че от тесния процеп между железните доспехи и нахлупения шлем на великана стърчи извитата като змия дръжка на кинжал.

— Черният ужас е мъртъв — високо каза в потресената тишина нечий непознат глас. — Убих го и убих и всички, които бяха с вожда на хуните. Хутуус е сам в покоите си, безпомощен като дете.

Чен Тан бързо вдигна меча си, заобиколи с опасение поваления Нам и пристъпи към непознатия — висок кокалест легионер с лека броня, която не пречеше на движенията му. Беше излязъл незабелязано от вратата на спалнята, промъкнал се беше зад гърба на Нам и когато той бе вдигнал меча си, за да посече Чен Тан, бе забил кинжала си във врата му. „Всъщност може само така да изглежда — помисли Чен Тан. — Не е изключено това да е поредният коварен капан на Хутуус“.

— Хванете го — заповяда той, без да се обръща.

Шестима ханци предпазливо се приближиха и застанаха пред легионера в полукръг. Мечовете им почти докосваха гърдите му.

— Ако исках да ви навредя, господине — каза той, — нямаше да убия Нам.

— Някой видя ли, че точно този човек уби демона? — попита Чен Тан, като пренебрегна думите му.

Няколко гласа веднага се обадиха:

— Да... той беше... той прободе черния във врата...

Чен Тан огледа преценяващо пленника. Костеливо лице, пронизващ животински блясък в хлътналите очи... Легионерът много му приличаше на някого... но на кого?

— Лиганец ли си? — попита Чен Тан.

Легионерът преглътна.

— Да... римлянин съм. Казвам се Гай Валерий Флак, центурион в Осми Непобедим легион на Крас...

— Това не ме интересува — каза Чен Тан. — Защо уби черния демон?

— Вие победихте — като подбираше внимателно думите си, обясни римлянинът. — Вождът на хуните е ранен... една стрела го прободе в носа. Полудял е. Изпрати черния да убива всички наред. Аз не исках да воювам с Хан. Пленник съм. От много време, петнайсет години вече. Реших да убия черния и да ви дам Хутуус. Не обичам хуните. Не обичам партите. Аз...

— Млъкни — заповяда Чен Тан на хунски. И на китайски, за да го разберат хората му, добави: — Не ми трябва предатели. Убийте го.

Грамадният легионер отвори уста да протестира, но шест остри меча на мига се опряха в гърдите и корема му.

— Не съм враг — бързо заговори легионерът на хунски. — Мога да съм полезен... Знаем единайсет езика, мога да лекувам само с докосване... Не ме убивайте...

Чен Тан се усмихна презрително и каза на дворцовия диалект:

— За твое огромно съжаление вече си имам и преводачи, и лекари... Желая ти лека смърт, предателю...

Изпрати с поглед групата, която извеждаше дърпация се лиганец, после махна на застаналия зад войниците даос да се приближи.

— Още малко и можеше да се окажете наистина много полезен, любезни Ли. Бихте ли се съгласили сега да прегледате dragия ни Хутуус?

Обикновено безстрастният Ли изглеждаше странно мрачен. Кимна начумерело и заедно с Чен Тан и десетина войници влезе в тъмната спалня на вожда.

Тя беше пълна с трупове. На светлината на донесените факли даосът видя, че всичките са на бели великани. Бавно обиколи помещението и ги огледа. Някои бяха убити с меч, други с кинжал, на трети беше счупен гръбнакът. Общо бяха седем.

В дъното на покоите имаше ниско, застлано с меки кожи ложе и на него лежеше раненият хунски вожд. До главата му се беше навел дребен мъж, най-вероятно лекар, и припряно събираше лекарствата си. Приличаше на тибетец. Откъм краката на Хутуус някаква голяма тъмна буца помръдваше и от нея се чуваше хлипане и тихо скимтене. Ли гледаше всичко това с все по-нарастваща тревога, чиито причини не можеше да разбере.

— Дайте светлина — заповяда Чен Тан, пристъпи към ранения и го загледа отгоре, стиснал презрително устни.

Един войник вдигна факлата си над ложето и се видя, че тъмната буца е всъщност жена с обляно в сълзи лице, най-вероятно ефталитка, която бе прегърнала две дечица — момченце и момиченце, — облечени в красиви везани със сребро дрешки.

— Това кучката и кутретата ти ли са, Хутуус? — попита Чен Тан.

Беше достатъчно близо до вожда, за да вижда омразата в очите му... безсилна омраза. Мазното, лъснало от пот лице на хуна се разкриви и той бавно вдигна ръка, за да стисне Чен Тан за гърлото. Китаецът спокойно се отмести. Ръката падна.

— Мога да направя с тях каквото си поискам — продължи Чен Тан. — Мога да ги хвърля на кучетата. Мога да ги дам на войниците си. Мога да ги сложа като мишени и да заповядам на стрелците си да почнат с ръцете... после краката... после коремите... Разбираш ли какво ти казвам, степно псе?

Хунът отвори уста да отговори, но очите му се подбелиха и той изгуби съзнание. Чен Тан раздражено подръпна мустака си и продължи да говори повече за историята, отколкото на изпадналия в несвяст вожд:

— Но аз няма да направя нищо от тези неща, Хутуус. Ще им пощадя живота и ще ги изпратя в столицата, в двора на

слънцеподобния Юан-ди... А тебе, както ми повелява дългът ми на цивилизован човек, ще те избавя от излишни страдания...

Протегна ръка назад, без да се обръща, и един от войните измъкна от ножницата на кръста си тежък нож за хвърляне и го пхна в нея.

— Мъстя за императорския посланик! — високо каза Чен Тан и с едно движение преряза гърлото на Хутуус.

Чу се неприятен бълбукащ звук. Китаецът извърна глава от закляния хун.

Тревогата на Ли нарастваше все повече и повече. Вълните, зародили се в дълбините на спокойното езеро на съзнанието му, не само не стихваха, но напротив, заплашваха да прераснат в истинска буря. Бъдещето беше тъмно и мрачно и този мрак и тази тъмнина бяха пряко свързани с покоите на мъртвия хунски вожд.

— Ти ли си курвата на Хутуус? — обърна се Чен Тан към жената. Тя бе спряла да плаче и огромните ѝ черни очи се бяха втренчили в мустачките на китаеца. — Как се казваш, кучко?

— Тенгри ще те накаже — прошепна жената. — Тенгри ще ви изгори всичките с мълниите си заради смъртта на нашия баща Хутуус...

— Отведете я — заповяда Чен Тан. — И децата също.

През вратата забързано влезе някакъв едноок воин и зашепна нещо на ухото на Чен Тан. Ли се възползва от това отвличане на вниманието му, бързо пристъпи към дребничкия лекар и го хвана за рамото. Той уплашено се дръпна.

— Не се бой — прошепна Ли. — И аз съм лекар, не съм войник... Ще те спася. Ще ми помогнеш ли?

Дребничкият тибетец го погледна с неприкрита надежда.

— Разбира се, господине... Ще направя всичко, каквото кажеш... Плениха ме в равнината, бяхме тръгнали към Усун за билки... Не служех на Хутуус по своя воля, но го лекувах добре...

— Няма време — нетърпеливо го прекъсна даосът. — Ще ти дам тамга, пропуск. С нея ще те пуснат през всички постове. Трябва да изнесеш отук ето това. — Той свали арбалета от рамото си и го тикна в ръцете на тибетеца, който пак се дръпна уплашено. — Не се страхувай, но помни — в това оръжие има сила. Ако решиш да го запазиш за себе си, ще умреш. Отиди в планините, при Четирите

камъка. Там ще ме чакаш три дни. Ако не дойда, ще отидеш в Партското царство, в Ктезифон. Ще потърсиш един човек, казва се Шеми. Той е звездоброец, изучава звездите... Ще му дадеш арбалета и ще получиш награда... Запомни ли?

— Да, господине — вече съвсем уплашено отвърна тибетецът. — При Четирите камъка, чакам три дни... Ако не... в Ктезифон, при звездоброеча Шеми... Ще го направя, господине...

— На ти тамгата — каза Ли и пъкна в шепата му една тежка бронзова пластина. — Ако те питат кой си и какъв си, казваш, че те е пратил Ли Цюан, лекарят на господин Тан.

— Да, господине. — Тибетецът се поклони и заотстъпва заднешком към вратата. — Всичко ще направя, всичко... — На прага се блъсна в някакъв висок воин и стреснато му тикна тамгата под носа. — На, виж тамгата... Господинът ме праща...

— Защо го пусна? — попита Чен Тан, който вече беше изслушал едноокия. — Може да е шпионин.

— Чужденец е и е отскоро тук — разсеяно отговори даосът, гледаше разплаканите деца. — И е добър лекар.

Отбеляза си наум, че Чен Тан за пръв път се обръща към него на „ти“. „Винаги се променя по нещо — помисли си. — И сега усещам как нещо току-що се е променило“.

— Та значи, любезни Ли — продължи нетърпеливо Чен Тан, като пак почна с учтивостите, — стрелецът Гоу ми докладва нещо много странно. Не могли да екзекутират оня лиганец... предателя, който уби черния демон. Оживявал и след удар с меч, и след удушаване с копринен шнур... И им казал, че знае тайната на безсмъртието.

Даосът рязко се дръпна, все едно е видял чудовище. Чен Тан го гледаше с любопитство.

— Наистина неочаквано продължение на днешния ни разговор, нали, уважаеми господин лекарю? Само преди час вие се опитвахте да ме убедите, че безсмъртието е непостижимо. Не е ли забавно, че съдбата ни предлага да решим спора си тук и сега, в това унищожено вражеско гнездо?... Ей, доведете предателя!

— Не го правете, господин Тан — със странно пресекнат глас каза Ли. — Днес за вас е велик ден, недейте да го помрачавате с досега до тъмните страни на тайното знание.

— А — прекъсна го Чен Тан, — значи признавате, че... Впрочем, ето го и нашия човек.

Четирима войници блъснаха в покоите човека, който се беше нарекъл Гай Валерий Флак. Лицето му беше цялото в кръв, на шията и по гърдите му се виждаха пресни розови белези. Бяха му свалили шлема и Чен Тан трепна, като видя гладкия му, висок като купол гол череп, тежко надвиснал над пламтящите от омраза очи.

— Ето го, господине — докладва едноокият Гоу. — Опитяхме се да го убием, както ни заповяда ти, обаче той веднага пак почваше да диша, а раните му заздравяват по-бързо, отколкото да си избърше меча човек. Но иначе не се съпротивява и само настоява да говори с тебе.

Впил очи в пленника, Чен Тан отстъпи крачка назад, седна до трупа на Хутуус и каза високо:

— Е, лиганецо? Ето ме. Слушам те. Какво искаш да ми кажеш?

— Господине — прегракнало каза легионерът. — Предупредих те, че е безполезно... Преди много, много години получих от могъщите магове на Запада дара на безсмъртието... Твоите войници могат да ми причинят болка, но не е по силите им да ме убият...

— Ще ми разкриеш ли тайната на този дар? — попита небрежно Чен Тан. — Понеже аз пък мога да ти причиня наистина много силна болка, безсмъртни... Какво ще кажеш, ако всеки ден ти режат носната кост с конски косъм, прокаран през очите ти? Няма да споря, костта ти може и да нараства всеки ден, обаче палачите ми имат много, много време... Помисли си, лиганецо.

— Няма смисъл да ме плашиш, господине — все така прегракнало каза пленникът. — Не мисля да крия тази тайна от теб, въпреки че ти се отнесе жестоко с мен... Нали все пак аз ти помогнах да хванеш Хутуус, като избих охраната му и убих Нам... И твоите войници можех да избия, господине, също толкова лесно като тези тук... — И кимна към мъртвите римляни.

— Противоречиш си, лиганецо — възрази Чен Тан. — Щом си безсмъртен, щом си могъл сам да убиеш седмина силни войни, защо се предаде? И защо си готов да ми разкриеш тайната на безсмъртието, тайна, която, доколкото разбирам, би трябвало да пазиш като най-скъпоценното нещо на света?

Огромният легионер се изправи в ръцете на държащите го войници и Чен Тан с тревога осъзна, че силите му се връщат с всеки

миг.

— Защото, господине — отговори Флак и гласът му вече беше уверен и ясен, — аз не съм господар на безсмъртието си. Вече ти казах, че навремето получих този дар от могъщи магове. Тези магове държат в ръцете си ключовете на вечния живот и могат да го даряват на хората или да им го отнемат по свое желание.

— Никога не съм чувал по-глупаво нещо — нервно каза Чен Тан.
— Продължавай все пак.

— Точно затова аз или някой друг, който е получил безсмъртие, не можем да предаваме дара си на други хора. Но в твоята свита, господине, има човек — или по-точно същество, което владее Ключ към вечния живот. Видях го още от стените на крепостта, яздохте един до друг...

— Заповядайте му да млъкне — намеси се даосът. — Той ви лъже, господин Тан, усещам вълните омраза и лъжа, които струят от него...

Чен Тан му махна да си затваря устата. Наблюдаваше ги внимателно тези двамата как се гледат — кроткият лекар Ли и убиецът легионер. И в следващия момент внезапно разбра на кого толкова мъчително му прилича лиганецът.

Ако не беше кръвта по кокалестото лице на римлянина, която го правеше да прилича на дивашка маска, ако не беше огромният му ръст, ако не бяха отсечените движения на ръцете му, които издаваха навика му да размахва меч, Чен Тан изобщо нямаше да се усъмни, че пред него стоят родни братя. Добре, от различни майки може би, но свързани от нещо много по-голямо от кръвта. И разделяни от люта омраза.

— Да — каза Флак. — Да, господине, ти разбра. Той е. Този, който се представя за лекар. Той е магьосникът Ли Цюан, пазителят на Желязната корона.

Даосът се напрегна като за скок. По слабото му жълтеникаво лице се стичаха големи капки пот.

— Ей — каза Чен Тан, — ей, любезни Ли, това вярно ли е? Наистина ли имаш някакъв чудодееен талисман? И след като този тук те познава, не излиза ли, че трябва да го познаваш и ти?

Ли с усилие на волята си преодоля стегналия гърлото му спазъм.

— Никога не съм виждал този човек, господин Тан — каза напрегнато. — Предполагам, че или е лъжец, или безумец, каквито ги има много в земите на залеза. И не знам за никакъв даряващ безсмъртие талисман.

— Виж ти, виж ти — каза легионерът на непознат на никого, освен на даоса напевен език. — Итеру се научили да лъжат. Скоро ще се научат и да убиват, а, Младши?

Ли превъзможна внезапно надигналото се в него желание да отговори на пленника на същия език, обърна се към Чен Тан, вдигна рамене и каза:

— Сам виждате, че е безумец, точно както ви казах... Според мен ще проявите единствено милосърдие, ако пак наредите да го екзекутират. Може би с арбалети този път...

Страховита вълча гримаса разкриви лицето на легионера, той се дръпна напред, към Чен Тан, и викна:

— Достатъчно е да развържете вързопата му, господине... Талисманът, Желязната корона с камъка Чандамани, е винаги с него... Той не го оставя нито за миг... Лесно можете да проверите думите ми, господине...

Даосът побягна. Но в същия миг огромният легионер разблъска войниците, които го държаха, скочи към жената на Хутуус, изтръгна децата от прегръдката ѝ и ги стисна за вратлетата.

— Стой! — прогърмя пълният му с омраза глас. — Спри, Ли Цюан, или тези деца ще умрат!

Стисна децата по-здраво и ги разлюля във въздуха като махала. Приличаше на чудовищен кукловод, разиграващ странно представление с две красиви мънички кукли.

Чен Тан гледеше невярващо. Гледеше как даосът, неизвестно как озовал се вече далече от тях, чак на прага, спира и се обръща. Гледеше колко тържествуващо го изгледа лиганецът, докато люлееше задушавашите се деца над окървавения под на спалнята.

А после Чен Тан вдигна ръка и нареди:

— И двамата — на прицел.

Арбалетите се вдигнаха. Ли разбра, че е пропуснал момента за бягство. Не се страхуваше от стрелите, но децата... децата, които се извиваха в ръцете на Гай Флак... децата бяха прекалено висока цена.

— Ти загуби, Младши — спокойно каза лиганецът и отпусна децата така, че да стъпят на земята. — Дай Короната.

Чен Тан кимна. Едноокият Гоу пристъпи към даоса и протегна ръка за вързопа.

— Предупреждавам ви, Тан — каза Ли със странно мъртвешки глас, — това нещо няма нищо общо с безсмъртието. Предупреждавам ви също, че ако Короната попадне в ръцете на този човек, всички тук ще видим единствено смъртта.

— Не ви вярвам, драгоценни ми Ли — каза Чен Тан. — Един път вече ме излъгахте, като казахте, че не познавате този човек... Не си въобразявайте, че не мога да различа истината от лъжата... Дайте Короната.

— Децата, Младши, децата — обади се Флак.

И лекичко стисна вратлето на момиченцето, което държеше с дясната си ръка, и то изпищя отчаяно.

„Правя грешка — трескаво помисли даосът. — Не трябваше да съжалявам децата. Съдбата на света е по-важна“.

После бавно свали вързопа от гърба си и извади от него обръч от ковано желязо с жълтеникав камък с неправилна форма, прикачен на нещо като издаващ се напред клон. Гоу протегна ръка и даосът обречено му даде Короната.

— Много добре — каза Чен Тан, взе я от ръцете на Гоу и си я сложи. Беше му точно по мярка, клонът с камъка се падаше по средата на челото му. — Та по какъв начин мога да отворя с този ключ дверите на вечния живот?

— По никакъв — отвърна Ли. — Това е клопка, глупако!

— Трябва да принесеш жертва — чу се дрезгавият глас на лиганеца откъм ъгъла. — Трябва да убиеш предишния собственик на Короната и тогава неговият дар ще се прехвърли върху теб... Само ти можеш да го направиш, ти, понеже сега владееш Ключа на изгрева, Камъка Чандамани, Короната на висшата власт! Магът Ли Цюан е безсмъртен и неуязвим за всички, освен за теб, господарю! Ще постигнеш безсмъртието, като го убиеш.

Чен Тан съсредоточено потърка челото си.

— Чу ли, любезни Ли? Този странен човек ме съветва да те убия... Няма да крия, любезни Ли, че ще ми е мъчно да се разделя с толкова приятен събеседник и изкусен лечител, но ако този човек не

лъже, скоро изобщо няма да ми трябват лечители... Можеш ли да добавиш нещо към думите на лиганеца, драгоценни Ли?

Като подбираше внимателно думите. Ли каза:

— Този човек лъже. Ако се опиташ да ме убиеш, силата, която е заключена в Короната, ще те изгори. Той ще остане единственият владетел на талисмана и в скоро време земята ще се разтресе от ужас. Недей да хвърляш по склона камък, който ще предизвика лавина, Тан.

— Чух те — каза Чен Тан. — Трябва да призная, че задачата, пред която ни постави нашият западен приятел, е достойна за древните мъдреци. Аз, разбира се, рискувам, ако извърша убийство заради този магически талисман, но от друга страна, не мога да поверя тази задача на никой друг, понеже тогава този друг ще владее Короната и ще получи дара на безсмъртието... И да си кажа честно, драгоценни Ли, съмнявам се, че някой друг от моите хора ще е толкова глупаво благороден, че да замени безсмъртието за живота на две степни паленца... Избрах, благородни мой Ли.

Плешивият легионер задиша тежко в ъгъла, ръцете му стиснаха тънките детски вратлета още по-здро. Ли погледна тъжно надигацията се от ложето Чен Тан и каза бавно:

— Значи това е благодарността ти Чен Тан. Спасих те от ухапването на Царицата на пясъците, изцерих те от блатна треска, следвах те навсякъде... И сега ти ми плащаш... с какво? Със смърт?

— Наистина съжалявам, че го правя — каза Чен Тан. — Но нали ти самият ми каза, че даосите нямат рецепти за всички случаи в живота и че решават да действат по един начин, а в процеса на действията си преминават към друг... Показах се добър ученик. Сбогом.

При последната му дума даосът скочи към вратата. Но това вече не беше добре обмислено движение на трениран боец, а рефлекторно бягство на жертва, бягство, обречено на неуспех. Тежкия нож за хвърляне изсвистя във въздуха и се заби под лопатката на Ли. Даосът направи две къси крачки и падна на прага на спалнята. Чен Тан, сякаш сам не вярваше какво е направил, се надигна на пръсти, за да го огледа по-добре.

— И сега... съм безсмъртен? — попита високо, сякаш питаше трупа на даоса. Воините му го гледаха с едва прикрит ужас. — Ей, лиганецо, сега безсмъртен ли съм? — Чен Тан се обърна към

легионера и внезапно се хвана с две ръце за главата. — Ей! Какво е това? Какво става?!

Флак спокойно гледаше как обръчът на главата на китаеца се налива с тъмнопурпурна пулсираща светлина. Чен се опита да смъкне Короната, но тя сякаш ставаше все по-тясна и по-тясна и стискаше черепа му с нажежения си кръг.

— Лиганецо! — изкрещя Чен и скочи към легионера. — Свали я!

Гай Валерий Флак захвърли полуудушените деца встрани, блъсна Чен Тан в гърдите с широката си длан и го повали на ложето. Китаецът запищя и все така стиснал главата си с ръце, се затъркаля по подгизналите от кръвта на Хутуус мечи кожи. Воините го гледаха вцепенено, дори стрелците, които държаха лиганеца на прицел, отпуснаха арбалетите и се взряха в гърчещото се на ложето пищящо същество.

Короната вече сияеше с равномерна пурпурна светлина. Когато железният обръч изгори кожата и почна да стапя костта, римлянинът бързо клекна до стената и скри лицето си с ръце.

Но дори през стиснатите си клепачи и през дланите си видя ослепителното сияние, което избухна от главата на гърчещия се в страшни мъки господин Чен. Това беше силата на Камъка Чандамани, Ключа на изгрева — избликваше навън. Гай Валерий Флак знаеше, че всички, които не са затиснали очите си с ръце, са ослепели поне за час.

Щом блясъкът изчезна, той стана, с тежки стъпки отиде до ложето и смъкна Короната от овъгления череп на Чен Тан. Тя пак се беше превърнала в студен обръч от метеоритно желязо, а камъкът пак си беше най-обикновен мътножълт кристал. Но това беше Желязната корона, съкровището на света на хората.

Гай Валерий Флак тръгна към вратата, като прекриваше лазещите по пода войни. До трупа на Ли Цюан спря, опита да се пребори с изкушението, но в крайна сметка не успя и стъпи на бръснатия тил. „Ето — помисли разсеяно. — Започвам да печеля войната“.

Зад гърба му жената с лице на ефталитка ридаеше, прегръщаше децата си и повтаряше през сълзи: „Мълниите на Тенгри ги поразиха... Мълниите на Тенгри се изсипаха от небето и погубиха убийците на Хутуус... Тенгри не ги пусна да си тръгнат живи... Мълниите на Тенгри блеснаха от небесата и ги изгориха...“.

Гай Валерий Флак й хвърли бърз поглед, стисна Короната в грамадния си кокалест юмрук и излезе.

ЧЕРЕПЪТ, КОРОНАТА, ЧАШАТА

Москва, Арбат, 1990-те

— Имам само един въпрос — казах. — Тоест имам много въпроси, но засега е само един. Откъде знаете всичко това?

Беше вече един дявол знае кое време. Бях изтрезнял окончателно и ме побиваха някакви гадни тръпки — не знам от студ ли, или от онова, което ми беше разказал Лопухин старши. А че го биваше да разказва, нямаше спор.

— Това е много дълга история, Ким. За мен тя почна още преди войната, в Тува. Баща ми беше археолог и търсеше там едно древно светилище — храма на Кръстосаните стрели. В легендите се говореше за олтар, изсечен от цял къс малахит и изписан със знаци на загадъчния език на отдавна изчезнал народ. Баща ми бе твърдо решен да намери този олтар — Розетския камък на Азия, така го наричаше. Но не му беше писано да стане новия Шамполион...

Роман Сергеевич свали очилата си и започна да ги бърше.

— Бях на тринайсет години. Близо до нашия лагер имаше ламаистки дацан... знаете ли какво е това?

— Разбира се — отговорих сухо.

— Много похвално. И стана така, че се сприятелих с настоятеля на дацана, стария лама Джамбиев. В деня, когато експедицията ни трябваше да си замине, без да кажа на баща си, рано сутринта отидох да си взема довиждане със стареца. И станах свидетел на кървавата разправа на бойците от тувинската Червена армия с монасите от дацана... Разбирате ли, по това време в републиката се водеше борба с будизма. Манастирите се закриваха, с безценните книги се палеха печките, но не се беше стигало до убийства. А тук, направо пред очите ми, войниците разстреляха всички ламы и послушници...

— И този Джамбиев също ли?

— Не ме прекъсвайте — неясно защо се разсърди Роман Сергеевич. — Участиа на настоятеля се оказа още по-страшна, но за това научих много по-късно. Щом разбра, че дацанът е превзет,

старият лама ме изведе през един подземен проход. На сбогване ми даде нещо, като ме накара да му обеща, че ще го пазя през целия си живот. Това нещо беше Чашата, за която беше дошъл Хромия.

— Когато се върнах в лагера — продължи Лопухин старши, — баща ми страшно ми се разсърди, понеже бях забавил цялата експедиция. Ако му разкажех какво е станало в дацана и как са разстреляли монасите, щеше да се разсърди още повече. И аз реших да му кажа за Чашата по-късно. Просто я скрих в багажа си и я донесох в Москва. А скоро след това баща ми го арестуваха... Той имаше приятели в Кремъл. Не можеха да го спасят, но го бяха предупредили, че семейството му е включено в черните списъци на НКВД. И татко успя да ни прати с мама при наши далечни роднини в Перм, като нареди на мама възможно по-бързо да си смени фамилиното име. И това ни спаси... Много по-късно разбрах, че акцията в дацана е била ръководена от Хромия. Тогава се казваше Александър Резанов и беше капитан от НКВД...

— Чакайте, чакайте — прекъснах го. — Как така „тогава се казваше“? Той как всъщност се казва?

— Той има много имена, Ким. Не знам как се казва сега. Лично е разпитвал баща ми, за да разбере къде е Чашата. Защото настоятелят му казал, че руските учени са я отнесли в Москва...

— Но защо ви е издал? Нали казахте, че сам ви е дал Чашата и ви е заръчал да я пазите през целия си живот?

Роман Сергеевич забарабани със сухите си пръсти по страничната облегалка на фотьойла.

— Виждате ли, Ким, Хромия го е убил. А после го е разпитал, разпитал е трупа му. Черепът, за който отидохте в Малаховка... това е истинският Череп на смъртта, направен от великите древни магове... освен всичко друго чрез него може да се говори с мъртвите. А мъртвите, за разлика от живите, никога не лъжат. Убитият настоятел не е можел да излъже Хромия, но неизвестно как е успял да не му каже за мен. Казал е истината — Чашата наистина беше в багажа на експедицията, — но не цялата истина. Това струва живота на баща ми, но спаси Чашата и мен...

Той пак млъкна, но този път не задавах въпроси. Виждах, че е наистина много развълнуван.

— Баща ми страдаше от сърце... две седмици след арестуването умрял в затвора. Хромия, разбира се, го разпитал за последен път... вече мъртъв. И се уверил, че настоятелят го е пратил по лъжлива следа — защото баща ми изобщо не знаеше за Чашата. — Роман Сергеевич въздъхна и продължи: — Но по това време аз също не разбирах какво съкровище ми е поверено. След войната се върнах в Москва и учих история в Московския университет. Чашата я оставих при роднините ни в Перм, в килера с другите ми вехтории... Изобщо не съм мислил да я крия! Не че бях забравил думите на стария лама и обещанието, което му бях дал... просто младите не разбират значението на много наистина важни неща. Не се засягайте, Ким, това не е камък във вашата градина... За пръв път разбрах, че Чашата наистина представлява някаква ценност, при доста драматични обстоятелства.

— През петдесет и втора защитих кандидатска дисертация на тема тувинските погребения през бронзовия век и си издействах разрешение за скромна експедиция в Тува — на мястото, където баща ми бе провеждал разкопки да търси храма на Кръстосаните стрели. Искях да осъществя мечтата му — да намеря малахитовия олтар с надписите. И успях! — възкликна той. — Открих го почти веднага! Олтарът се оказа точно такъв, какъвто го описваха легендите — огромен къс малахит, шлифован, с три вдлъбнатини за свещени предмети и изсечени в камъка кръстосани стрели. Четирите страни на олтара бяха покрити с надписи на два езика — единият като че ли много архаична форма на санскритския, вторият, колкото и фантастично да изглежда, не беше друго, а йератическото писмо на Древен Египет...

— В Тува? — уточних просто за всеки случай.

— Да, младежо! Много добре разбирам, че се отнасяте към разказа ми с недоверие. Признавам, отначало и аз си помислих, че съм попаднал на мистификация. Разбирате ли, в началото на века е било модерно да се фалшифицират най-различни старинни артефакти. Вземете например скитската корона, изработена от одеските майстори... В случая обаче мащабът беше съвсем различен. Първо, за да се покрият с толкова миниатюрни знаци и четирите страни на огромния олтар, бяха нужни поне десет години усърден труд. Второ, олтарът да се пренесе и да се закопае... при това доста дълбоко. Да не говорим, че културните пластове над него не бяха повредени. След

дълги размишления стигнах до извода, че това е истински, при това изключително древен паметник... Разбира се, копирах надписите и направих много снимки. Взех снимките и негативите с мен в самолета, а копията пратих по пощата в катедрата по археология. Завръщането ми беше наистина триумфално — да направиш такова откритие само на двайсет и шест години, представяте ли си? Аз, естествено, разбирах, че без титаничната работа, която бе извършил баща ми, никога нямаше да открия олтара... но дори не можех да спомена името му в отчета си за експедицията! Защото той беше обявен за враг на народа, а аз вече четиринайсет години живеях под друго име...

— Радостта ми обаче беше кратка — продължи той. — Няколко месеца след експедицията ме арестуваха. Дойдоха посред нощ — в най-добрите традиции на трийсетте години. Откараха ме в Лефортово, във вътрешния затвор на министерството на държавната сигурност. Разпитваше ме един лейтенант, казваше се Мороз, нелош човек иначе... доколкото това е възможно за следовател от държавна сигурност... и голям ентузиаст. Личеше си, че нищо не разбира от археология, но изключително много се интересуваше от всичко свързано с разкопките на храма на Кръстосаните стрели. По някакъв начин усетих, че интересът му е свързан с Чашата, която ми беше дал настоящият на дацана. Не бях разказвал на никого нито за нея, нито за обстоятелствата, при които я бях получил. Реших да не разказвам и сега. И както се оказа, решението ми беше съвсем правилно. Защото един път в стаята, където Мороз ме разпитваше, влезе висок полковник с бръсната глава...

ОЧНА СТАВКА

Москва, Вътрешният затвор на МДС в Лефортово, 1953 година

Когато вратата се отвори и на прага се появи висок полковник с бръсната глава, следователят Павел Мороз бързо отмести стола си назад, скочи и застана мирно. Бръснатият небрежно махна с ръка.

— Сядай, Паша, сядай... А ти — гласът му стана рязък и заплашителен, — ти, гад, стани! Стани! Мирно!

Роман Сергеевич послушно стана. През седмицата, откакто беше в затвора, още не го бяха били, но съседите му по килия му обясниха, че това зависело от следователя. Мороз явно беше от добрите следователи. А бръснатият полковник очевидно — от лошите.

— Е, лейтенант — попита бръснатият, без да откъсва от Роман Сергеевич студените си змийски очи, — пропя ли пиленцето?

— Съвсем не, другарю полковник — отсечено отговори Мороз. — Повтаря едно и също. Не бил намерил никакви древни култови предмети по време на разкопките, бил снимал надписите на олтара, но не ги бил разчел, понеже не знаел... как беше, санскритски. Всички показания са протоколирани.

— Значи сме решили да отричаме докрай, така ли? — зловецко каза полковникът. — Ясно. Излез, Паша.

— Слушам, другарю полковник!

На Роман Сергеевич му се стори, че долавя в гласа на лейтенанта истинско облекчение.

Щом вратата зад Мороз се затвори, бръснатият пристъпи толкова близо до Роман Сергеевич, че той усети странната му, просмукваща се през острия аромат на офицерския му одеколон миризма. Много добре я познаваше — така миришеха хранилищата на музеите, в които събираха прах артефактите от отдавна отминали векове. Но сега така миришеше жив човек и това го уплаши повече от неподвижните змийски очи на полковника.

Полковникът вдигна огромната си кокалеста ръка и Роман Сергеевич замижа в очакване на удара. Но бръснатият само го хвана за

брадичката и му завъртя главата — надясно, наляво, после пак надясно. „Оглежда ме като кон — помисли Роман Сергеевич. — Сега и зъбите ми остава да поиска да види...“.

— Откъде разбра за храма на Кръстосаните стрели? — попита бръснатият и пусна брадичката му.

Археологът леко залитна — след цяла седмица разпити координацията на движенията му се беше влошила, — но го погледна право в очите и отговори онова, което беше подготвил отдавна:

— Храмът е открит от немския изследовател Йохан Кюбе през 1864 година. Използвах книгата на Кюбе при подготвянето на кандидатската си дисертация. Това е паметник с много голямо значение за науката...

— Как успя да намериш олтара толкова бързо? — прекъсна го полковникът. — С някакви записки или дневници ли разполагаш?

— Не. — Наистина нямаше никакви записки: цялата документация на баща му беше някъде в архивите на НКВД. — Просто късмет. Провървя ми от първия път.

— Някой помагаше ли ти?

— Моля?

Глупавият навик да отговаря на въпросите с въпрос вече доста пъти го беше подвеждал сред тези стени. Но ако лейтенант Мороз след всяко „моля“ и „какво имате предвид“ просто кипваше и почваше да крещи и да оплюва и в преносен, и в буквален смисъл гнилата интелигенция, полковникът реагира много по-спокойно. Просто забодеше показалец някъде под ребрата на археолога и отстъпи две крачки, та той да не му оповръща краката. После каза равнодушно:

— Повтарям въпроса. Някой помогна ли ти да намериш олтара?

— Не — изстена Роман Сергеевич, докато се гърчеше на пода като съсечен с лопата червей. Нажежени клещи сякаш разкъсваха вътрешностите му. — Никой... не ми... е помагал...

— Прочете ли надписите на олтара?

— Не... само... ги снимах... не знам санскрит...

— Има надписи и на друг език.

— Йератическо писмо... но аз не съм египтолог...

— Но знаеш достатъчно, за да разбереш, че е йератическо писмо. Лъжеш ме, Роман. Не позволявам да ме лъжат. Е, прочете ли таблиците на итеру?

— Не знам... какво е това... никога не съм чувал за... — изпъшка археологът.

Бръснатият полковник седна на ръба на масата и извади от джоба си плоска сребърна табакера. Отвори я, взе си едно ментово бонбонче и го лапна.

— Сега ще дойдеш с мен, Роман. Ще ти покажа едно нещо — мисля, че всеки археолог на света ще е щастлив да го види. Но щастието ти няма да е дълго. Защото няма да излезеш жив от кабинета ми.

И схруска бонбончето.

— Бих могъл да ти пощадя живота, Роман. Ако казваше истината. Но лъжеш и упорстваш в лъжите си и не ми оставяш друг изход. Ще се наложи да те подложат на разпит пета степен. А това е разпит, след който никой не оцелява.

— Не разбирам за какво... защо... казах всичко, което знам... честно...

— Искам да получа отговорите на няколко въпроса — търпеливо каза бръснатият. — Кой ти показва мястото, където е олтарът. Как си определил на какви езици са написани текстовете на итеру. Кой, освен теб ги е видял. И накрая, какво ти е известно за един предмет, който прилича на издялана от камък чаша.

Сякаш ледени пръсти стиснаха сърцето на археолога. Ако в този момент полковникът го гледаше, сигурно щеше да разбере всичко. Но той тъкмо прибираше табакерата в джоба си, след което натисна звънеца на масата и нареди на мигновено появилата се на вратата охрана:

— Отведете го в колата ми. Слизам след пет минути.

По-нататъшните спомени на Роман Сергеевич бяха смътни. Как седи в някаква кола с черни перденца на прозорците, затиснат от двете страни от двама войници със зелени униформи. Как го измъкват от колата в някакъв огромен подземен гараж, като го натискат грубо по врата, за да си наведе главата. Как железният асансьор трака нагоре и все по-нагоре, етаж след етаж... Няма толкова високи сгради, мисли си Роман Сергеевич, да не би пък да не се изкачваме, а да се спускаме под земята? Охраната е останала в гаража, в асансьора са само той и бръснатият полковник. И Роман Сергеевич го е страх, ужасно го е страх, страх го е като зайче, натикано в клетката на питон...

Плътните завеси в кабинета на полковника бяха спуснати и археологът така и не можа да разбере къде се намира. Телефонът на отрупаното с документи бюро звънеше като пощурял. Бръснатият вдигна слушалката и веднага пак я сложи на вилката. После, без да се обръща, отиде с тежки крачки до касата в ъгъла и я отключи. Дръпна стоманената врата.

В касата, на червена плюшена поличка, имаше тежък черен пистолет с дълго хищно дуло и странен череп от някакъв прозрачен материал — може би камък, а може би стъкло. Полираните очни кухини смътно проблясваха.

ЧЕРЕПЪТ, КОРОНАТА, ЧАШАТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Москва, Арбат, 1990-те

— Та значи така за пръв път видях Черепа на смъртта — каза Лопухин старши с нещо като насмешка. — И съответно се запознах с Хромия. Мисля, че беше решил да ме убие, а после да ме разпита с помощта на Черепа. Затова ме беше вкарал в бърлогата си. За мой късмет точно тогава хората на Серов бяха арестували заместника на Берия Кобулов. Беше юни петдесет и трета и в МДС се провеждаше грандиозна чистка. Полковник Резанов пък, както научих впоследствие, беше доверен човек на Кобулов. Та с две думи, докато той ме подготвяше за разпит пета степен, дойдоха да го приберат. Имаше стрелба, изгубих съзнание и се свестих в старата си килия в Лефортово.

— Тоест не са ви освободили, така ли? — попитах наивно.

— Защо да ме освобождават? Мороз изобщо не беше засегнат от чистката — беше прекалено дребна риба — и без проблеми ме изправи пред съда. Лепнаха ми пет години по някакво абсурдно обвинение и през петдесет и шеста ме амнистираха. Дотогава Резанов отдавна беше изчезнал — по едно време чух, че били виждали някакъв затворник, който приличал на него, в лагерите във Воркута, обаче можеше да е просто съвпадение, нали?

— Момент — прекъснах го пак. — Значи през трийсет и девета той заповядва разстрела на монасите в Тува. През петдесет и трета вече е полковник... На колко години е сега според вас?

— Приблизително на две хиляди и петстотин — отговори ми Роман Сергеевич, без изобщо да се замисля. — Не мога да определя по-точно, понеже част от текстовете на итеру не се четат достатъчно ясно.

Подсвирнах. Биваше си го стареца, не му беше до някакви си стотина години.

— Много невъзпитано, младежо — скастри ме той. — Подобни звуци предполагат, че изобщо не вярвате на човека, с когото говорите.

— Извинявам се — казах. — Без да искам. Но тогава излиза, че в битката при Талас той е участвал лично. В плът и кръв имам предвид.

— Естествено — все така сърдито отговори Роман Сергеевич. — Итеру са на практика безсмъртни, а за нещастие Хромия е един от тях и...

— Между впрочем — прекъснах го пак, — кои са тия итеру?

— Итеру — обясни ми старецът като на първокласник — е шумерска дума. Означава приблизително „пазители“, „наблюдатели“. Глинените плочки, или таблици, на итеру са на повече от четири хиляди години, може би дори на шест. Първоначално са написани на шумерски. В началото на първото хилядолетие преди нашата ера са допълнени и преведени на староегипетски. След това папирусите с превода попадат в Азия и майсторите, които са построили храма на Кръстосаните стрели, изсичат текстовете на итеру на стените на малахитовия олтар. В последния текст, който е добавен много покъсно, се говори за гибелта на Пазителя Ли Цюан и как Нирах Прокълнатия се сдобива с Желязната корона — първото от съкровищата на Великата триада.

— Дайте оттук нататък малко по-подробно — помолих го. — Какво ще рече Триадата? Черепът, Короната и Чашата ли?

— Правилно. — Старецът кимна благосклонно. — Черепът на смъртта, Короната на властта и Чашата на могъществото образуват Великата триада.

— А Хромия откъде знае, че Чашата е у вас?

Роман Сергеевич трепна и повтори с нещо като съмнение:

— Чашата... Чашата... — И внезапно ме попита със съвсем различен, изпълнен с подозрение глас: — Защо мислите, че знае?

— Вях в коридора и ви чух — обясних. — Не ви подслушвах нарочно, но все пак трябваше да се подготвя и...

— Ха, „да се подготвя“! — захихика неприятно Лопухин. — То пък голямата подготовка! С бокс срещу сянката на Хромия! Сигурно се е пукнал от смях...

Опитах се да си представя как плешивият бияч се пука от смях и не сполучих.

— Не знаех, че е сянка — казах. — Мислех, че си имам работа с нормални живи хора. И като си дойдохме на думата, наистина не е много честно от ваша страна да ме въвличате в тази история, без предварително да ми обясните как стоят нещата...

Той спря да се смее, избърса насълзените си очи с голяма жълта кърпа и каза вече с по-човешки тон:

— Да, да... *Mea culpa, mea maxima culpa*... Прекалено много недоглеждания, да, прекалено много... Подцених противника. Започнах действията си срещу него съвсем дилетантски, съвсем непохватно... Вашата експедиция в Малаховка само потвърждава това, за жалост.

— Можете поне да ме предупредите за кучето — казах недоволно. — А и изобщо няма да е зле да ми обясните откъде се е пръкнал този идиотски череп след толкова години...

— Не е идиотски. — Лопухин старши пак недоволно задъвка устна. — Това е Черепът на смъртта. Артефакт, използван от древните май, за да убиват от разстояние. Виждате ли, в дълбините на селвата има огромни пирамиди от бял камък. Зад дебелите им степи в мрачни подземия има мънички помещения с каменни маси. И на тези маси, пред сложените на тях Черепи на смъртта, индианските жреци са извършвали ужасните си обреди и са пращали проклетие и смърт върху нарочената си жертва. Като при това жертвата е можело да се намира много далече — Стрелата на мрака я е намирала навсякъде.

Трепнах.

— Стрелата на мрака? Но Хромия...

— Каза, че ще ме настигне, да. Да, това е по силите му, но мисля, че жив съм му все пак по-полезен... Та за какво говорехме? А, да, за Черепите на смъртта... Навремето били няколко десетки, но повечето са унищожени от испанските мисионери след Конкистата. И все пак истинските черепи, съдържащите Силата черепи, черепите, които не само пращали смърт, били малко.

Замърда пръсти, все едно броеше.

— Един е изгубен някъде в блатистите джунгли на Конго много отдавна, още по времето, когато съществува архипелагът, който свързва Америка и Африка... Вторият попада у почти неизвестния конквистадор от гръцко потекло Педро Кандия и потъва заедно с него край бреговете на Кипър. Третият е отнесен от един итеру в Андите и

го пазят в светилищата на инките, докато през 1533 година не попада в лапите на Хромия.

Той бавно взе от писалището една лула, извади кесия тютюн от джоба на самото си и все така бавно започна да тъпче лулата. Подразних се — още повече че на метри от нас Лопухин младши правеше един дявол знае какво с любимата ми, — но не можех да го насилвам да бърза.

— С Желязната корона, ако не сте забравили, той вече е разполагал — каза Лопухин старши. — Така че му е оставала само последната крачка — да намери Чашата. И съответно да постигне целта си.

— Не разбирам — признах.

— Въпросът е там, че тези три предмета — Чашата, Короната и Черепът — обладават известни магически свойства сами по себе си. Тоест може да се каже, че всеки от тях поотделно е белязан с печата на Силата. Така например владетелят на Черепа може да изпраща Стрелата на мрака и да говори с мъртвите. Короната пък дава власт над живите и мощта ѝ е толкова голяма, че вече е погубила мнозина. Чашата... — старецът помълча. — Не, Чашата всъщност не може да даде нищо на непосветения, освен несравнимото с нищо усещане за съпричастност с великата тайна на Вселената... Събрани заедно обаче, и трите, тези предмети ще дарят онзи, който ги владее, с истинска мощ.

— Долнопробна мистика — казах безжалостно. — Бихте ли описали нещата с малко по-конкретни термини?

Лопухин старши се разсмя и пуфна с лулата.

— По-конкретни, така ли? Веднага. Значи действащата Триада може да се сравни с вълшебна пръчица.

— С какво?!

— Ами например с вълшебната лампа на Аладин. Защото изпълнява всички желания.

Леле, помислих си. Значи той безсмъртен, куц и плешив шумер — или египтянин? — от две хиляди и петстотин години обикаля целия свят, за да търси вълшебната си пръчица. Браво бе, Ким, не си ли чел достатъчно приказки като малък?

Лошите от приказките обаче не ръгат с пръст в далака, докато си в собственото си жилище, не ти пращат песове колкото бюра, докато

влизаш в чужди вили, и не ти се стопяват под носа, докато си скочил да ги фраснеш с бокс.

— Добре — казах миролюбиво. — Значи тия трите неща, като се съберат, изпълняват желаниа. И Плешивия ги иска. Не разполага с Чашата и идва при вас. Защо си мисли, че тя е у вас?

— Наистина си те бива, Ким — похвали ме старецът. — Не съм сбъркал с избора си.

Не че ми беше неприятно, но пък не ме интересуваха комплиментите, а друго. Така че зачаках.

— Тогава, през петдесет и трета, той изобщо не подозираше, че Чашата може да е у мен — обясни Лопухин старши. — Нямахме как да знае кой е баща ми, понеже тогава още не си бях върнал името Лопухин, и понеже за него бях нищо, беше възложил следствието на Мороз. И значи той се намесва едва когато става ясно, че лейтенантът не може да изкопчи нищо от мен. Точно затова при първата ни среща го интересуваше само олтарът и по-точно текстовете на итеру. За Чашата попита според мен просто ей така, между другото. Мисля, че точно това ми спаси живота — ако беше подозирал, че Чашата е у мен, щеше да се заеме лично с мен още от самото начало... Но както и да е. През лятото на петдесет и седма пак отидох в Тува, при руините на храма. Те си бяха там, естествено, но олтарът беше изчезнал. Безследно. Не забравяйте, че става дума за къс малахит, тежък поне тон.

— Хромия го е счупил на парчета — предположих. — На милиони мънички парченца. И ги е продал в Ташкент например да правят от тях гривни и обици.

— Сериозно ли мислите така? — Роман Сергеевич се намръщи. — Не, това са глупости. Олтарът му трябва цял, за да събере на него Триадата...

Пак се почна с мистиката. Налагаше се да въведа ред.

— И така, през петдесет и трета му се изплъзвате. Минават години. И един ден...

— Именно, Ким! — неизвестно защо се развълнува Лопухин старши. — И един ден открих в архивите на катедрата ни... просто не можете да си представите... опитайте де!...

— Още един череп — предположих. — С надпис: „За спомен от Хромчо“.

Старецът обидено задъвка долната си устна и реших, че май сме на финалната права на разговора.

— Оценявам чувството ви за хумор, Ким. Но не. Открих неразпечатаната пратка с копията на текстовете на итеру! Нали ви казах, че взех снимките с мен, а копията ги пратих по пощата.

— Да. Казахте ми. И защо не са я отворили?

— Не знам. Може да е пристигнала, след като ме арестуваха, и да са решили да нямат нищо общо с мен. Както и да е, не я бяха изхвърлили и я намерих... Целият се разтреперих, докато разгъвах пожълтялата от времето хартия! Представяте ли си! Да изпратиш нещо на самия себе си — от миналото в бъдещето! Това си е направо фантастика, Ким!

„Не по-голяма от плешиви гиганти на по две хиляди и петстотин години обаче“ — помислих си, но си затряях, за да не го обидя.

— За нещастие нямах никакви доказателства за автентичността на текстовете — продължаваше междувременно Лопухин старши. — Олтарът беше изчезнал, снимките и негативите също ги нямаше, Хромия най-вероятно ги беше унищожил. Разполагах само с копия на текстове, писани неизвестно от кого и неизвестно кога. Разбирах, че трябва да действам много внимателно. Така че този път направих няколко копия и ги скрих на сигурни места. Не можех да ги дам да ги разчетат, ясно ви е защо — това щеше да доведе до някои неприятни въпроси. Така че се заех да науча санскритски.

— Охо — казах с искрено уважение. — Наистина сте подхождали сериозно.

— Да разчета текстовете на итеру ми трябваша седем години. Разбрах в какво е силата на Великата триада. Разбрах как е бил създаден орденът на Пазителите. Прочетох за престъплението на Нирах Прокълнатия и за войната, която е обявил на другите итеру. И покрай всичко това разбрах какво съкровище ми е дал да пазя старият настоятел на дацана. Накратко, сдобих се с почти пълната информация за една от най-мрачните тайни на човешката история... Да, почти. Защото на южната страна на олтара имаше един малък фрагмент, написан с китайски йероглифи. Доколкото можеше да се съди, това беше последният текст на итеру, написан няколко века след гибелта на Ли Цюан. Естествено, че изгарях от желание да разбера какво се казва в този фрагмент, но за съжаление не знаех китайски. А да науча

йероглифите, както бях научил санскрит... възрастта вече не ми позволяваше...

„Не сте чак толкова възрастен“ — понечих да кажа, но се отказах. Той наистина изглеждаше стар за годините си — затворът и лагерите си бяха казали своето.

— И след като прецених положението — продължи той, — дадох китайския фрагмент на един мой добър познат, научен сътрудник в музея „Пушкин“...

— Той жив ли е? — попитах бързо.

Роман Сергеевич ме погледна стреснато.

— Разбира се. Защо питате?

— Просто така. Параноик съм. — И добавих: — Та вашият познат разчете ли надписа?

— Не веднага, но го разчете. В китайския фрагмент се разказва за оръжие, с което можело да се убие Хромия. Ли Цюан праща лекаря тибетец в Ктезифон, за да отнесе арбалета Нефритовия змей на итеруто Шеми, нали помниш?

— Помня, разбира се. — Въздъгнах. — Ще ме прощавате, Роман Сергеевич, обаче все повече се отклоняваме от темата... Всичко разбрах за текстовете. Не разбрах само едно — откъде се взе Черепът все пак.

— Три месеца след като старши научен... след като моят познат разшифрова китайския фрагмент, намерих в пощенската си кутия плик. Ето този. — Роман Сергеевич запъшка, стана, отиде до шкафа, чието стъкло бях счупил, и внимателно, за да не се пореже, измъкна измежду книгите дълъг, бял плик.

— Вижте. — И ми го подаде.

На плика с красив, дори калиграфски почерк пишеше: „За господин Р. С. Лопухин“. И само това. Нито печат, нито адрес на подателя. Просто плик, пуснат в пощенската кутия.

— Вътре имаше полароидна снимка и листче с адрес. Втора Садовая, номер дваисет и седем. Много добре знаете къде е.

— Нищо не разбирам — казах искрено.

— Ще се опитам да ви помогна. В нашата страна има само един Череп — и той е у Хромия. Как е успял да го опази в кървавата каша на петдесет и трета... не знам и не искам да знам. Но когато получих

тази снимка, веднага разбрах кой ми я праща. Чели ли сте „Черната стрела“ на Стивънсън?

— Чел съм я.

— Същото е. Получаваш знак. Съобщение, че си обречен.

— А адресът?

— Реших, че иска да ме подмами. Може би трябваше да се спотая, да се крия както през всичките тези години, но вече ми беше писнало, както се изразявате вие, днешната младеж. И реших да приема предизвикателството.

— Много благородно решение — казах. — Необмислено обаче. Сега вече той е сигурен, че Чашата е у вас.

— Не! — почти викна старецът. — Не може да знае. Може само да предполага. Настоятелът не е казал на кого я е дал...

— Сигурен ли сте?

— Абсолютно. Иначе Хромия щеше да ме хване още през трийсет и девета. Мисля, че се е сетил много по-късно. Може би чак след като си върнах истинското фамилно име... макар че едва ли, това беше доста отдавна. Сигурно е заради китайския фрагмент.

— Заради каквото и да е — намерил ви е — казах грубо. — И вече не можете да му се измъкнете. А Чашата... тя наистина ли е у вас? Той ме изгледа с подозрение.

— Да не би да си мислите, че ще ви отговоря?

Вдигнах рамене.

— Прав сте. Нямам право да питам. Но пък ако Чашата не е у вас, защо тогава ще ви трябва Черепът?

Е с това вече го разбих. Той ме гледа стреснато почти половин минута, но накрая се овладя и попита ехидно:

— И защо според вас ще ми трябва Черепът?

— Откъде да знам? Нали казахте, че Триадата изпълнявала всякакви желания. Затова сигурно.

— Да, изпълнява ги. — Той се намръщи. — Но цялата Триада, Ким. Хайде за момент да оставим настрана въпроса за Чашата... но Короната никога не е била у мен. И изобщо нямам представа къде да я търся. Така че трябва да отхвърлим предположението ви като абсурдно. Повярвайте ми, Ким. Черепът изобщо не ми трябва, за да ми се изпълняват желанията. Искам да го унищожа!

Беше мой ред да се стресна. Помълчах и казах:

— Нещо не вдявам, Роман Сергеевич.

Той отчаяно запуфка с лулата. Разтревожено отчетох, че откъм стаята на ДД вече не долита никакъв китарен звън.

— Вижте сега, Ким — въздъхна той. — От трите артефакта единствено Черепът подлежи на физическо унищожение. Защото все пак е измислен от човешки разум и е направен от човешки ръце. Твърди се, че Короната може да бъде стопена, но силата ѝ не е в самата нея, а в камъка Чандамани. В текстовете на итеру се казва, че това е относително малък жълтеникав кристал с неправилна форма. И че не може да се счупи с чук и дори елмаз не може да го одраска.

— А Чашата? Нея опитахте ли да я унищожите?

Той ме погледна с укор.

— Вие бихте ли се осмелили да опитате? Дори само едно докосване до нея впрочем е достатъчно, за да разбере човек, че тя не е от нашия свят. Не знам откъде се е взела, но човек няма власт над нея. Достатъчно е да ви кажа, че в западната традиция тази чаша е известна като Светия Граал, чашата, в която е била събрана кръвта Христова.

— Айде стига бе! — не можах да се сдържа. — И до Граала ли опряхме?

— Чашата всъщност е много по-стара — продължи Роман Сергеевич, без да обръща внимание на нетактичната ми забележка. — По времето на Страстите Христови тя вече е била много древна. Но в момента е важно друго. Както Чашата, така и Камъкът, не могат да бъдат унищожени. Е, може да се предположи, че в нажежената плазма на слънчевото ядро все ще им стане нещо, обаче това е чисто теоретично. Така че за да се разруши Триадата, трябва да се счупи Черепът на смъртта.

— Добре де, защо ще я разрушавате? Какво толкова, като изпълнява желанието? Ами вземете си пожелайте вечна младост. Или ако не щете, пожелайте си златна тоалетна чиния. Или някаква лимузина. Плешивецът също да си пожелае нещо — коса например. Наистина не мога да ви разбера, Роман Сергеевич...

Той ме погледна така, както психиатър би погледнал някой кротък безобиден идиот.

— Ако Чашата попадне в ръцете на Хромия, той изобщо няма да си пожелае да му порасне коса.

— Ами какво? — попитах уморено. Всичките тия глупости вече започваха да ме дразнят.

— Не знам. Не съм в състояние да си представя мащабите и характера на желанията в нечовешкия му мозък. Но във всички случаи ще е нещо ужасно.

Дръпна от изгасналата вече лула, внимателно я нагласи между крилата на впилия ноктите си в писалището бронзов дракон и добави:

— В текстовете на итеру се казва, че през цялото съществуване на земната цивилизация Триадата се е събирала само два пъти. И двата пъти последиците са били съдбоносни.

— Хм, интересно — казах. — Историята да е запазила някакви спомени за това?

— Втория път е било преди около дванайсет хиляди години — сухо каза старецът. — Тогава загива Атлантида.

Многозначително премълчах. Граалът, Атлантида, какво още сме взели за пикника? Летящи чинии и драсканиците по платото Наска?

— След катастрофата, която изтрива от лицето на земята цветущата цивилизация на онези времена, запратеното знание за силата на Триадата се предава от поколение на поколение само в изолираните кланове на оцелелите жреци — продължи Роман Сергеевич. — Според мен итеру са наследниците на тези кланове. Всеки клан е владеел една от трите брънки на веригата. Веднъж на сто години пазителите са се събирали и са споделяли информация. Но Чашата, Черепът и Короната — те са били скрити на тайни места по широкия свят. И е било забранено да се събират — всеки, който се опитал да го направи, щял да изгуби душата си. — Той замълча за момент. — И значи Хромия бил един от Пазителите на Чашата. Така и не успях да разбера защо е решил да наруши законите на итеру. Но както и да е, той решава да стане господар на цялата Триада и започва лова си.

— Тоест Чашата е била у него, така ли? — реших да уточня. — Как тогава се е озовала в дацана?

— Другите итеру от клана на Чашата успели да я скрият. — Старецът нервно избърса потта от челото си. — И са я скрили толкова добре, че на Хромия са му трябвали две хиляди години, за да надуши следата й... Ту на север, в кимерийските степи, го е отвеждала легендата за Граала, ту на южните острови, ту на запад, в крепостите

на албигойците. В сказанията на Граала се приписва чудодейната способност да се премества в пространството, но всъщност всички итеру във всички страни са разпространявали какви ли не измислици за Чашата, за да объркат Хромия. Но той е упорит. Един след друг е намирал Пазителите и понеже не са му казвали тайната, ги е убивал.

— Грешка — казах високо. — Нали са безсмъртни.

— Всяко безсмъртие е относително, младежо — сърдито каза Лопухин. — Итеру са безсмъртни в същата степен, в каквата е и Ахил например. Учили сте Илиадата в училище, нали?

— Само един срок — казах. — Как мама го държи за петичката, а после гадният Парис го прострелва точно там. Не че се обяснява подробно.

— Именно — каза старецът. — Всеки итеру също не е съвсем безсмъртен, тоест има си определена слабост. Това е, така да се каже, пъпната връв, която свързва итеру с човечеството, защото ако станат наистина безсмъртни, биха могли да се променят неузнаваемо.

— Стоп — казах. — Стоп, стоп, стоп. Искате да ми кажете, че Хромия също не е съвсем безсмъртен?

— Естествено. Той също може да бъде убит, стига да е известно как. Всички пазители са знаели уязвимите места на събратята си. Но итеру не можели да убиват, губели тази... хм, способност, по време на дългото си обучение... Хромия в известна степен бил нещо като бракуван екземпляр, тоест учителите не успели да изкоренят от него жестокия му инстинкт на убиец. И това му дало огромно предимство: той бил ловецът, а те — дивечът. Хромия преследвал итеру един след друг и ги убивал. Някои лично, някои чрез други лица, тоест хора, които нямали представа за истинските му цели, но чиято съдба винаги била ужасна. Така той убива Ли Цюан, Пазителя на Короната, Шеми, Пазителя на Черепа, и много други, които се опитват да се изпречат на пътя му. И когато загива и последният Пазител, съдбата на Чашата вече зависи от обикновените хора. Такива, като лама Джамбиев... и като мен.

Не че вярвах на тази история, но той каза последните думи с такава тъга, че наистина ми стана мъчно за него. Товарът, който бяха сложили на раменете му и който беше носил през всичките тези години, го беше сломил.

— Мисля, че ви разбирам, но... — почнах, но той ме прекъсна:

— И затова реших да унищожа Черепа. Винаги ме е било страх, че ще умра и Хромия ще получи Чашата. Понеже неговата задача е проста: той е безсмъртен, разполага с вечността и рано или късно ще преброди всички кътчета на Земята и ще намери последното съкровище от Триадата. След гибелта на настоящия на дацана аз дълги години бях единственият човек, който знаеше тайната на Граала, и това знание ме измъчи повече от затвора и лагерите, повече от всичко, което ми се наложи да изтърпя. Наскоро споделих всичко с внук си, понеже не се съмнявам в нравствените му качества и в способността му да вземе правилното решение. Но въпреки че съм убеден в моралната му готовност, се боя, че...

Той млъкна, но аз довърших мисълта му:

— Че ако се стигне до пряк сблъсък, Хромия ще го убие, без да му мигне окото.

Беше ред на стареца да наведе глава като провинил се ученик пред строг учител.

— Да, Ким — каза той едва чуто. — Хромия е роден убиец, убил е стотици, хиляди... Всъщност вие го знаете.

— Така ли? Вие пък откъде знаете, че знам?

Той се усмихна тъжно.

— Нали видях с каква ярост скочихте срещу сянката.

Автоматично погледнах стъклата по пода. Лопухин поклати глава и каза със съчувствие:

— Да, видях. А това значи, че знаете с кого... с какво си имате работа. Той наистина ще убие Дима, без да му мигне окото. И тъкмо затова реших да си намеря силен и способен сътрудник... в случай че Хромия наистина реши да се отърве от мен.

— А кражбата в Малаховка беше просто проверка, така ли?

— Не... тоест не само проверка. Беше нещо като изпитание, разбира се, ако се погледне от тази страна... при това достатъчно опасно... О, забравих: още не сме си уредили сметките, извинявам се.

Изгледах го неразбиращо, после си спомних как ДД ме наемаше за тази работа и ме досмеща.

— Няма нищо за уреждане. Прекарах си много приятно. Освен това не намерих Черепа, така че...

— Не, не, младежо. — Лопухин старши тържествено вдигна пръст. — Имаме уговорка, вие сте влезли във вилата и не сте виновен,

че Черепът не е бил там. Длъжен съм да ви се отплатя...

И тръгна към рафтовете. О, каква библиотека! Мечта. Царство на строги полици и старинни шкафове, на скъпо дърво, дебели стъкла и потъмнял бронз. И в това царство, сред томове, описващи историята на всички страни и народи на света, имаше и три рафта, на които кротуваха книги за предколумбовите цивилизации в Америка.

— Това е ваше, младежо — каза старецът и посочи един старинен фолиант с потъмняло злато на подвързията. Поме де Аял, „Кралски хроники на инките“. Изключително рядка книга, макар и с малко наивни илюстрации от автора — монах йезуит, индианец по произход. И много, много скъпа.

Чак сега разбрах, че всичко това е наистина сериозно. Защото един стар библиофил и колекционер за нищо на света не би дал такова съкровище на друг, почти непознат човек. За нищо на света — освен за онова, което за него може би е още по-ценно.

— Не — казах. — Няма да взема тази книга.

И понеже видях, че ще почне да ме убеждава да я взема, попитах:

— Наистина ли чак толкова много ви е страх, че Чашата може да попадне в ръцете на Хромия?

И старецът каза:

— Да. Наистина.

В какво се забърка, Ким, помислих уморено. И какво сега?

Зад мен нещо тропна и изскърца и моментално се обърнах, като автоматично заех боксърска стойка. На прага стоеше ДД и се прозяваше.

— Още ли си приказвате, дядо? — И се прозина така, че щеше да му се откачи ченето. — Четири и половина е вече. Чаках ви в кухнята да свършите, направих си чай, обаче...

— Къде е Наташа? — попитах.

ДД вдигна кльоцавите си рамене.

— Спи. В моята стая. Дарий я пази от всичко и всички.

Стиснах зъби. Значи докато той старец тука ми дрънка глупости, ДД слага любимата ми да му спи в леглото? В неговото легло!

— Дмитрий — каза Роман Сергеевич. — Защо не идеш и ти да поспиш?

— Естествено, че отивам — отвърна ДД. — За разлика от някои, аз знам, че човешкото тяло не може без сън. И ви предупреждавам, че ако не последвате примера ми, утре, тоест вече днес де, ще съжалявате дълбоко.

Представих си как ДД отива да си легне при Наташа, стиснах зъби и казах:

— Дима е прав, Роман Сергеевич. По-добре да легнем да се наспим. Утре на свежа глава може и да измислим нещо.

Той изглеждаше разочарован, но каза:

— Добре. Макар да се боя, че не ни остава много време — днешната случка го потвърждава. За едно сте прав обаче — важните решения трябва да се вземат на свежа глава.

Тупнах отчаяно сражаващия се с прозевките ДД по рамото и казах:

— Хайде да лягаме, трубадуре.

ДД послушно тръгна към вратата, но на прага спря, обърна се и попита:

— Нали му разказа всичко, дядо?

— Почти всичко — отговорих му вместо Лопухин старши. И изведнъж се сетих какво бях пропуснал да попитам стареца покрай всичките му приказки. — Всъщност, Роман Сергеевич, така и не ми казахте къде му е слабото място на Хромия.

— Утре, утре, младежо — ехидно ми отвърна Лопухин. — Утре — на свежа глава.

СТРЕЛАТА НА МРАКА

Москва, Арбат, 1990-те

В стаята цареше полумрак, но между тежките червено-лилави завеси все пак успяваше да се промъкне ярък слънчев лъч. Право в очите ми. Опипах с натежалата си глава възглавницата отляво и разбрах, че Наташа не е до мен.

Беше в кухнята и ДД я гощаваше с чай със сладко. И на всичкото отгоре тоя трубадур и менестрел омайваше дамата на сърцето ми с мерена реч (пак добре, че не своя):

*И драконът каза, свел зори
къмто смъртния първи път:
„Има, владетелю, простори,
що двамата с теб ни зоват.
Векове как живея във мрака,
битието докрай разбрал;
виждаш, знам святите знакове,
всяка люспа е разказ цял.
Блясъкът им, от жар до шлака,
изучавах аз ден и ноц,
в съня ти аз влязох нечакан
и разбрах и добър, и лош.
И разбрах, че по-скъпоценно
от тая тъй бляскава гмеж,
тия кръстове, чаши неземни,
съкровище ще ни дадеш“.*

Спря, за да си поеме дъх, и аз продължих, доволен, че все мога да измъкна нещо от паяжинясалите подземия на паметта си:

*От мига пръв до края вечен
вълшебства, начала, конци
ще разкриеш в деня уречен
на ревностните си жреци.*

Наташа и ДД се обърнаха едновременно и се втренчиха в мен, все едно виждаха поне Кентървилския призрак. Всъщност едва ли изглеждах по-добре: подпухнал от съня, с омачкани дрехи, небръснат. Поклоних се и казах:

— Добро ви утро.

— Не знаех, че обичаш Гумилъв — каза Наташа, без да отговори на възпитания ми поздрав. — Искаш ли чай?

— Искам — казах и седнах до тях.

— Наспа ли се? — ДД намигна весело на Наташа. — Някакви цветни сънища?

— Предимно цветомузика — казах кисело. — Чаят по-силен, ако обичаш.

— Захар, сладко? — бодро се осведоми ДД и побутна към мен и захарницата, и купичката със сладко, при което успя да изсипе захарта в сладкото и се разкикоти жизнерадостно. — Голям левак съм, като не съм се наспал! — И за потвърждение си топна левия маншет в сладкото.

— Дима, как можа! — възкликна Наташа с тон, който изобщо не ми се понрави. — Веднага го измий на чешмата!

ДД се подчини безпрекословно и след само минутка маншетът му беше изпран, запретнат и закопчан. Гледах тази семейна идилия със сардоничната усмивка на стар ерген. Да става каквото ще, казах си, пък ако ще и да е станало вече — аз ще си мълча безстрастно като пън.

— Къде е дядо ти? — попитах все пак след пет-шест минути напрегнато мълчание. — Още ли спи?

— Да спи?! Ти знаеш ли колко е часът? — попита ДД и без да дочака отговора ми, отговори на риторичния си въпрос: — Три и половина!

И неясно защо пак се разкикоти. Смехът му не беше чак толкова гаден като на дядо му, но ме подразни.

— Че какво толкова? — попитах възпитано. — Не може ли един човек вече на години да си поспи, след като е будувал и при това се е тревожил цяла нощ?

Смехът на ДД секна.

— Дядо отдавна е в издателството. Обади му се да отиде да прегледа коректурите на книгата си за предислямските религии в Средна Азия. Пък и той спи само по четири часа, не повече.

— Не като някои — заядливо подметна Наташа.

„Тя пък какво иска от мене при това положение?“ — помислих си, но на глас казах:

— И кога ще се върне? Трябваше да нахвърляме едно планче за съвместни действия...

Божичко, помислих си, нали ще заминаваме за Крим, какви ти съвместни действия...

— Ще се обади — каза ДД. — Но едва ли преди шест.

— Ами тогава да мина довечера? — Настроението ми моментално се оправи. — Трябва да си оправим багажа, нали, Наташа?

Тя ме погледна и по очите ѝ разбрах, че е забравила.

— Какъв багаж?

— Ами нали ще ходим в Крим...

— А, да... Още не съм решила.

— А бе какъв Крим! — радостно се включи ДД. — Отиваме на Валдай. Страхотно е и няма жив човек... Ще сме като робинзоновци...

Адски тъпо предложение, при положение че Наташа няколко месеца беше живяла на палатка. Тя обаче се направи, че не го е чула, и каза доволно:

— Дима ще ме заведе в музея на източните култури. Ще дойдеш ли с нас?

„О, с вас?“, помислих си и моментално се успокоих. „Не милички, никъде не отивам с вас“. Допих си чая на една глътка, станах и попитах с жалка усмивка:

— В колко ще си дойдеш?

Зелените ѝ очи бяха равнодушни.

— Нали така и така ще минеш привечер. Ще се разберем.

Първата ми работа къщи беше да смъкна мократа от пот тениска и джинсите и да се навра под душа. Далакът ме, прободете, обади се и болката в ухапаното.

Като мърморех недоволно по адрес на двамата Лопухини и кълнях и плешивия бияч, и самия себе си, се избърсах с хавлията, отидох в стаята, седнах на специалната рогозка в ъгъла и опитах да медитирам. Естествено, не се получи нищо и се ядосах още повече. Станах, отидох в кухнята и си забърках един Червен лъв.

Това е доста силно коктейлче и почва да действа почти веднага, особено ако не го смучеш през сламка, ами го изгълташ наведнъж, както направих аз. Бързо си забърках втори Лъв, намерих в хладилника случайно пропуснат портокал, изядох го и се почувствах много по-добре. Занесох бутилките, шейкъра и леда в стаята, пъхнах във видеото първата попаднала ми касета и се настаних удобно във фотьойла.

На екрана се появи Жан-Клод Ван Дам. Докато още вървяха титрите, си направих трети Лъв и се замислих ще ми стигнат ли запасите в барчето, ако пия например до сутринта.

След това си представих как ДД и Наташа чинно крачат из безлюдните зали на музея и неочаквано се развеселих. Колко ли време щеше да ѝ отнеме на Наташа, докато разбере, че ДД е най-обикновен досадник и дърдорко?

На екрана Ван Дам красиво се справи с някакъв лосанджелиски престъпник и се зае с аверчетата му.

— Браво, Жан-Клод! — похвалих го и вдигнах чашата за на здравица.

Мислите ми — големи бели овци — лениво пасяха по зелените ливади на мозъка ми. Една овца се отби от стадото, започна да расте и се превърна в безформена къделя, а после в прекрасна аметистова чаша, пълна с тъмнокехлибарена течност. Помислих си дали пък да не измъкна тайната на местонахождението на Чашата от стария Лопухин и да я продам на Хромия. В крайна сметка не беше ли все едно дали ме е бил, или не. Малко ли са ме били в тоя живот... Затова пък при умело разиграване на картите можех да цицам от него толкова, че да ми стигне и на мен, и на неродените ми още потомци. А за кучето и ребрата щях да му го върна по-късно... Неизвестно защо изведнъж ми стана страшно и по гръбнака ми плъзна ледена вълна. Видях черно небе без нито една звезда и в него се въртяха и се сблъскваха с глух трясък, като билиардни топки, огромни каменни планети; небе, в което

не беше останала и искрица светлина, и капчица топлина... Трепнах и се събудих.

— Не — казах на глас. — Без мен. Няма да се забърквам в тая гадна история. Заминавам си за Крим и си гледам кефа...

Четвъртият коктейл беше просто наложителен. Изпих го на три глътки като първия, схрусках ледчетата и изядох някаква курабийка. На екрана някаква патологична личност по прякор Атила трошеше ребрата на Ван Дам. Помислих си дали да не се обадя на мацката от БМВ, май точно сега беше моментът.

Извън телефонът. Вдигнах слушалката и казах:

— Резиденцията на Червения лъв.

Стресна ме гласът на ДД:

— Ким, за бога, ела веднага! Стана нещо ужасно...

— С кого? — Скочих от фотьойла, заплетох се в шнура на телефона и блъснах масичката. — По дяволите! — изругах и почнах да изправям бутилките, които за щастие бяха почти празни. — Какво е станало?

— Дядо ми... — почти изплака в слушалката ДД. — Дядо... Моля те, ела веднага...

— След двацет минути съм у вас. — Затворих телефона и заповтарях тъпо: — Ужасно... ужасно?

И осъзнах колко ужасно съм пиан. Погледнах часовника — само девет вечерта. Какво толкова ужасно можеше да е станало?

Докато излизах, машинално пъгнах пистолета под колана си и чак навън се сетих, че щом е станало някакво нещастие, там може да има милиция, така че ще е по-добре да го оставя. Но не ми се връщаше, а и казва ли ти някой, току-виж потрябвал...

Хванах такси веднага и помолих шофьора да кара възможно по-бързо. Четирите Червени лъва от време на време изръмжаваха недоволно в главата ми.

Вратата на апартамента на Лопухини беше отворена, вътре се мяркаха бели престилки. Миришеше на болница, беда и страх. Минах покрай двама санитаря, избегнах втурналата се срещу мен медицинска сестра и влязох в кабинета. Роман Сергеевич лежеше на дивана и над него се беше навел дебел доктор с розови бузки. ДД крачеше покрай стената като накокошинен жерав и му хвърляше бързи погледи. Пристъпих напред и хванах доктора за ръкава.

— Какво му е? — И като видях, че не ме чува и сигурно дори не ме забелязва, дръпнах силно ръката му и се обърнах към ДД. — Какво стана, Дима?

— Инсулт — изпъшка той. — Благодаря, че дойде, Ким... Казах, че е инсулт...

— Излезте, прочете ми — каза строго розовобузестият лекар. — Веднага!

ДД ми махна да отида при него и почна да ми обяснява:

— Дойде си от издателството бодър, много доволен... Попита къде си... Казах му, че ще дойдеш вечерта, той се зарадва и спомена, че не ти бил казал нещо много важно... После вечеряхме и той си влезе в кабинета... Тук... А после...

— Казах да излезете! — викна лекарят, без да се обръща.

Чак сега си дадох сметка, че ДД говори прекалено високо, все едно на глух. При думите на лекаря слабото му лице се разкриви, сякаш всеки миг щеше да заплаче.

— Ела — казах му и го изведох в коридора. Една сестра мина покрай нас със система на колелца. Вратата на кабинета се затвори.

— После чухме шум, все едно нещо падна... Викнах: „Дядо, бутна ли нещо?“, но той не отговори... Дотичахме и го видяхме на колене до шкафа, мъчеше се да се изправи... Хващаше се с пръсти за рафтовете, надигаше се малко и се изпускаше... Наташа веднага извика бърза помощ, а аз не знаех какво да правя... Той говореше нещо неразбрано, после припадна... Лекарят каза, че е инсулт. Ще се оправи, нали, Ким?

— Сигурно — казах, за да го успокоя поне малко. — Къде е Наташа?

— В кухнята. Да я извикам ли?

— Не. Чакай тук.

Решително отворих вратата на кабинета и се сблъсках с мекия корем на розовобузестия лекар. Той ме изтласка в коридора и викна през рамо на хората си:

— Хайде, тръгваме!

— А дядо... — почна плахо ДД.

Розовобузестият го изгледа хладно и каза:

— Нищо повече не мога да направя... Написал съм всичко, на бюрото е...

— Тоест... — Раменете на ДД се смъкнаха. — Искате да кажете, че...

— Дядо ви почина — отсече розовобузестият. — Романюк, какво се бавиш, тръгваме...

Мълчаливо местех поглед от лекаря към ДД. Внезапно ДД изпищя тънко, като заек, и се втурна в кабинета.

— Дядо! Дядо, не умирай, дядо!!!

— Инсулт ли е? — попитах и хванах лекаря за яката.

— Не е ясно... — Той се мъчеше да се освободи. — Най-вероятно инсулт плюс черепно-мозъчна травма при падането... Но пък прешлените не са пострадали... Написал съм всичко... Няма ли да ме пуснете най-после?!

Пуснах яката му. Антрето беше пълно с бели престилки, миришеше на аптека и смърт. Обърнах се и влязох в кабинета.

Роман Сергеевич Лопухин беше мъртъв. На сухата жълтеникава кожа на челото му ясно се виждаше тъмновиолетово, почти черно петно с формата на череп с неестествено големи овални очи.

— Стрелата на мрака — прошепнах.

ДД плачеше, коленичил до трупа на дядо си, и целуваше восьчножълтата му увиснала от дивана ръка.

— Дядо... как можа бе, дядо... Дядо...

Наведох се да погледна отблизо. Черепът беше съвсем ясно очертан и като че ли някак изпъкваше от костта, все едно изтикан от нея с нещо.

— Стрелата на мрака — повторих.

— Дядо ти е казал за нея, нали? — изхлипа ДД. — Казал ти е за прокълнатата стрела! Значи Хромия все пак реши да го убие. Господи... Дядо... Виждаш, че това е стрелата на Хромия, нали, Ким?

— Виждам — казах.

И в този миг повярвах на всичко, което ми беше казал Роман Сергеевич. Повярвах, че плешивият ми враг наистина е на повече от две хиляди години и че трите реликви, събрани заедно, наистина изпълняват човешките желания. И в това, че всички итеру са отдавна мъртви и че следователно тайната на Чашата вече е тайна на хората. И казах:

— Ставай, Димка.

Хванах го за лакътя, понеже беше близко до това да изгуби съзнание и се олюляваше, и го заведох в кухнята. Наташа седеше, гледаше нощта зад тъмния прозорец и пушеше. Личеше, че я е страх.

— Какво стана? — попита тя, без да се обръща. — Чух, че лекарите си отидоха. Роман Сергеевич по-добре ли е?

— Роман Сергеевич си е отишъл, Наташа — казах, докато помагах на ДД да седне. — Нищо не е можело да се направи.

Тя трепна и си помислих, че също ще вземе да припадне, така че викнах заповедно:

— А бе няма ли в тая къща коняк? Не го ли виждаш, че ей сега ще се гътне?

— Ей там, в шкафа... — ДД посочи с трепереща ръка. И гласът му трепереше.

— Дай го — казах на Наташа. — И чаша също.

Налях чашата до половината и я излях в гърлото на ДД. Той се закашля, но изгълта всичко.

— Сега ти. — Налях и на Наташа.

— Мразя коняк. — Тя се намръщи.

— Пий! — креснах.

Наташа обърна чашата, все едно беше чиста водица. Аз реших да не пия — коктейлите ми стигаха, че и отгоре. Докато ДД и Наташа се окопитваха, сложих чайника да заври и измих каквото имаше в мивката. Ръцете ми вече спираха да треперят.

— Значи така — казах, когато погледът на ДД стана поне мъничко осмислен. — Мисля, че и тримата сме в адски гадно положение.

— Страшно си тактичен, Ким — обади се Наташа на секундата.

— Ти мълчи — казах й. — Дима, ти си най-наясно с нещата от трима ни. Каза ли нещо на Наташа?

— Не... Нищо. Само дядо можеше да обяснява тези неща... Има ли още коняк?

Налях му — този път по-малко — и той трескаво го изпи.

— Значи — казах — ти разполагаш с цялата информация, аз знам едно — друго, а Наташа — нищо. — И изведнъж ми светна, че ще е най-добре Наташа да продължи да не знае нищо, така че добавих: — Тя май най-добре да вземе да си ходи.

За голяма моя изненада ДД веднага се съгласи.

— Да, Наташа, най-добре ще е да се прибереш... Ще те откарам...

— Няма — отсече Наташа. — Искам да чуя всичко.

— Няма да стане — заявих твърдо.

Но Лопухин вече се беше размекнал под погледа ѝ и като се мъчеше да не ме поглежда, ме предаде:

— Може би пък ще е добре да кажем и на нея, а?

„Слагач нещастен“, помислих си и казах:

— Само ще я изложим на опасност. Дядо ти не ти ли стига?

ДД ме изгледа с учудващо трезв поглед.

— Според теб на Хромия не му ли стига, че тя е била тук? Дали знае, или не знае — няма значение.

Беше прав, разбира се, и това беше най-гадното. Изпсувах. Наташа веднага ми направи забележка.

— Извинявам се — казах. — Давай, Дима.

И Дима почна да разказва. Като я слушах за втори път, историята изглеждаше по-правдоподобна, но пък Наташа я чуваше за първи — да не говорим, че не беше имала близки срещи и аз не знам от какъв вид с плешивия мръсник.

— Пълни глупости — заяви тя, щом ДД свърши. — Стягате ме. Кажете ми какво всъщност става?

Кипнах.

— Глупости, а?! Я иди го виж! — И посочих приблизително към кабинета. — Виж го какво има на челото! Череп! Мъничко сладко черепче. Иди го виж де!

Тя ме погледна ужасено и видях, че от лявото ѝ око аха-аха да капне сълза.

— Наташа — казах, седнах до нея и я прегърнах. — Знам, че е трудно, дори невъзможно да повярва човек в това. Просто нещата не стават така, нали? И аз си мислех същото. Но когато вчера, тук, нападнах сянката на Хромия, когато минах през нея като през мъгла... и сега, като видях този белег... ами не ми остава нищо друго, освен да приема, че всичко това е истина, разбираш ли?

— Ти... видял си сянката на Хромия? — обади се ДД, зъбите му тракаха. — Тук? Вкъщи?

— Да — изръмжах. — Тук, в кабинета на дядо ти по-точно. И скочих срещу нея с бокса, но само счупих витринката на шкафа. Да не

би да си мислиш, че съм показвал на дядо ти удара „като януарски сняг“?

ДД се изчерви и призна:

— Пък аз изобщо не го попитах какво е станало...

Погледна Наташа и се изчерви още повече.

„Много внимавай, че ще те убия, момченце“, помислих и казах:

— Да, беше Хромия. Сянката му по-точно. Заплаши дядо ти със Стрелата на мрака. Всъщност, доколкото разбрах, искаше дядо ти да му даде Чашата, но той отказа. И тогава аз скочих и...

— А дядо? — бързо попита ДД. — Той как реагира на това?

Замислих се за миг, за да си спомня точно.

— Знаеш ли, не се уплаши. Каза, че жив бил по-нужен на Хромия, отколкото мъртъв. Не разбрах какво има предвид.

ДД си взе една цигара от Наташините, запали, закашля се и обясни:

— Имал е предвид, че животът му е залогът за тайната на Чашата. Но Хромия е решил да подходи иначе. От което следват два еднакво вероятни извода: че или той знае къде е Чашата, или иска да измъкне тайната на местонахождението ѝ от мен... Сигурно си мисли, че с мен ще му е по-лесно, отколкото с дядо.

Много правилна мисъл, впрочем. Попитах:

— А ти знаеш ли къде е Чашата?

ДД кимна. За миг ме заля сатанинско тържествуване: тайната на Чашата ми беше под носа, можех да я науча и да я разкрия на Плешивия дори ей така, без нищо, просто за да си върна на ДД за всичко. Но си спомних жълтеникавото лице на Роман Сергеевич, преглътнах и попитах:

— И кога разбра?

— Преди две седмици... — ДД неумело изгаси недопушената и до половината цигара в пепелника. — Отначало не повярвах, но...

— Друг някой знае ли?

— Не. Сигурен съм. А и след като дядо... — Раменете му потрепераха.

— Стегни се — казах му.

— Та след като дядо... Тоест вече съм единственият, който знае.

Наташа го прегърна и го погали по косата.

— Успокой се, Дима... Недей да плачеш, моля те.

— Аз съм единственият, който знае къде е Граалът — въздъхна ДД. — И ако Хромия ме убие, няма да знае къде да го търси.

Станах и се загледах през прозореца, за да не гледам как Наташа нежно му бърше сълзите с кърпичката си. Мразя да гледам разплакани мъже.

— По този повод дядо ти спомена, че Хромия има едно наистина голямо предимство пред нас — казах сухо. — Безсмъртен е, което означава, че има време, колкото си иска. Две хиляди години е търсил Черепа и Короната и едва ли ще му стане нещо, ако потърси още сто-двеста години Чашата тук, в Москва. От друга страна, ако те убие, ще унищожи последния свидетел, който знае за Граала нещо достоверно. Но пък вече няма да има кой да му пречи, нали така?

ДД подсмръкна жално и каза:

— Не знам.

— Според мен — неочаквано се обади Наташа — Ким е прав. Колкото повече хора знаят тайната, толкова по-трудно ще му е на този... на Хромия да търси Чашата, без да го забележат. Мен ако питате, ако я дадем в някой музей, той изобщо няма да може да я вземе оттам.

— Да не би да мислиш, че му е било лесно да измъкне Черепа от тайните светилища на инките? — попита ДД. — Той наистина разполага с цялата вечност и може да изчаква удобния момент столетия наред... Не, най-добрата тактика е да скрием Чашата така, че никога да не я намери.

— Което е невъзможно, ти сам го каза! — Наташа го пусна и се отдръпна от него с все стола. — Освен това какво предлагаш: да седим и да чакаме да те убие просто така, от чиста злоба?

Погледах още малко пустия двор, обърнах се и казах:

— Всъщност изходът е само един. Дядо ти, Дима, искаше да намери Черепа, за да го унищожи и по този начин да разбие Триадата. Но и това не е решение, понеже след като Хромия разполага с цялата вечност, може да си намери друг Череп или да си направи нов. Изходът е само един — Хромия трябва да умре.

Кратката ми реч ги впечатли. ДД насмалко да падне от стола, а зелените очи на Наташа потъмняха.

— Да, да умре — повторих. — Трябва да го убием. Не знам какво ще стане, ако Хромия събере и трите съкровища, но дядо ти, Дима, се

боеше от това и ме помоли да му помогна това да не се допусне. Затова мисля, че трябва да сме готови да защитим Чашата с оръжие в ръце. И Хромия трябва да научи за това.

— За да ни избие един по един — недоволно каза ДД.

— Трябва да разбере как се праща заклинанието на Стрелата — продължих. — Роман Сергеевич почна да ми обяснява нещо за древните маи, но не ми стана ясно.

— И аз не знам почти нищо — каза ДД. — Използва се някаква чисто магическа техника... трябва да имаш изображението на човека... на жертвата де... или някаква приблизителна фигурка... След това трябва да се съсредоточи енергия — дядо казваше, че било много трудно... Накрая жертвата се отразява в очните кухни, очите пламват — и Стрелата на мрака полита.

— Тоест това не е оръжие за масово поразяване — уточних.

— Разбира се, че не е. Иначе конквистадорите са щели да умрат още преди да стъпят на брега на Юкатан... Това е, така да се каже, изискано оръжие за между династична вражда.

— А изображението задължително ли е? — попита Наташа.

ДД за миг се замисли, после каза:

— Не си спомням... Наистина не си спомням. Дядо казваше, че... Господи, защо никога не го слушах какво ми казва...

„Пак се почва“, помислих си и казах твърдо:

— Значи няма от какво да се страхуваме. Той едва ли ще ни убие, след като знае, че във всеки момент ние тримата можем да издадем тайната на Чашата на някой друг.

— Ким — каза бавно ДД. — Честно, наистина се съмнявам, че *ние тримата* можем да издадем тайната на някой друг. Прощавай, но се налага да ти напомня, че единственият, който знае къде се намира Чашата, съм аз.

Гледаше ме с такова предизвикателство, че чак ме досмеша.

— Ами хубаво — казах. — Хайде да си ходим, Наташа.

ДД замига.

— Просто не работя така — обясних му. — Винаги държа да разполагам с цялата необходима информация.

— Не работиш така ли? — обади се Наташа. — Каква ти е работата все пак?

— Работа като работа — обясних ѝ любезно. — Скромна и ниско платена.

— Ама нали си консултант?

— Точно така. И Лопухини ме наеха да ги консултирам по един много щекотлив въпрос, свързан със споменатата Чаша. Вчера дядо ти — обърнах се към ДД — ми каза, че би искал да съм на ваша страна. Признавам, че не ми се щеше да се набърквам в тази история, обаче щом вече съм набъркан, искам цялата информация. Ясен ли съм, Дмитрий Дмитриевич?

Той може би щеше да клъвне, обаче Наташа го изпревари.

— Като не искаш — върви си — отсеке с леден тон. — Консултант с консултант...

„А бе какво ѝ става точно днеска?“ — зачудих се, преди да се усетя какво казвам. А казах само следното:

— Ти млък!

Никога не си бях позволявал такъв тон с нея. Просто Червените лъвове нададоха рев.

— Как смееш да ѝ говориш така! — викна ДД и стана.

— Уф, само търкал ни липсваше — въздъгнах. — Добре де, Наташа, извинявай.

— Мисля, че това е работа на милицията — каза Наташа, гледаше ме малко стреснато. Помислих си, че май човек по-честичко трябва да им вика на жените — я каква се кротна. — Да им съобщим, какво ще кажете?

— Няма да ни повярват — възрази ДД. — Това първо. А второ — нямам право да поверявам тайната на Чашата на външни хора.

— А и е глупаво — добавих, след като помислих. — Хромия разполага с цялата вечност и дори е бил служител на Берия в НКВД. Какво му пречи днес да стигне до министъра на вътрешните работи?

— Тоест нямаме никакъв изход, така ли? — тихо попита Наташа.

Мълчах си. ДД обаче го каза:

— Освен ако Ким не го убие.

— Ама ти... можеш ли? — Наташа ме гледаше, все едно съм марсианец.

— Не знам — изсумтях.

Не ставаше въпрос за съмненията дали ще мога да преодолеея психологическата бариера — все пак никога не бях убивал. Нашият

враг обаче беше безсмъртен. А как се убива безсмъртен?

— Дядо казваше, че Хромия може да бъде убит — обади се Дима. — Обаче трябвало да знаеш как.

— Тъкмо това пропусна да ми каже вчера — казах навъсено.

— В текстовете на итеру пише: „Нишката на живота му ще се скъса, ако Змията го ухапе по третото око“ — тържествено каза ДД.

Абсолютна тъпотия. Бях се надявал, че Роман Сергеевич ще ми каже нещо практично...

— И какво се има предвид? Че трябва да му пуснем в спалнята няколко кобри? И какво е това трето око?

ДД се пипна по челото малко над носа и каза:

— Според източната традиция това е центърът на менталната сила и на интуитивното прозрение, една от седемте чакри... Намира се точно ето тук.

Потърках си челото на същото място и попитах:

— И коя побъркана змия ще тръгне да хапе човек точно там? Там е кост.

Наташа се разсмя истерично и викна:

— Вие полудяхте ли? В съседната стая лежи труп, а вие дрънкате глупости!

— Не са глупости, Наташа — каза ДД строго и съвсем спокойно. — Точно заради тези „глупости“ загина дядо.

Изчака Наташа да се успокои и продължи:

— Не съм сигурен, че текстът трябва да се разбира буквално. Възможно е да е метафора. Дядо също мислеше така, макар да казваше, че Хромия много го било страх от змии...

И рязко стана и излезе от кухнята. Понечих да го последвам, но спрях, клекнах пред Наташа и я погалих по ръката.

— Изобщо не исках да се забърквам в тази каша, мила. Да не говорим да забърквам теб. Ох... не трябваше да идваме тук...

— Напротив — възрази тя изненадващо спокойно. — Точно сега трябва на всяка цена да помогнем на Дима, той е съвсем сам... Нали ще му помогнеш, Ким?

— Ще пробвам — обещах. — Стига да не прави глупости.

— Ким? — долетя отнякъде гласът на ДД. — Ела, ако обичаш.

Погледнах въпросително Наташа. Тя ми се усмихна отпаднало.

— Върви. Не ме е страх сама.

Намерих ДД доста трудно — все пак стаите в апартамента бяха безобразно много. Открих го в нещо като килер, тесен, с рафтове чак до тавана. На една очукана маса гордо се кипреше елегантен сив монитор „Оливети“. Самият компютър тихичко жужеше под масата.

— Дядо не обичаше компютрите — обясни ДД. — Така че когато донесох този от Италия, ме накара да го сложа тук, все едно в изгнание. Така и не се научи да използва интернет, така че цялата му електронна кореспонденция минаваше през мен. — Натисна няколко клавиша и добави удовлетворено: — А, ето го и писмото.

— Какво писмо?

— Дядо не ти ли каза за текстовете на итеру и за фрагмента с китайски йероглифи?

— Каза ми. И че го бил дал на някакъв китаист. И какво?

— Това е файлът с превода. Може да е важен.

Приблужи късогледите си очи до монитора и зачете:

— „Хиляди години Нирах прокълнатия обикаля света да търси трите съкровища и хиляди години върви по следите му Ловеца. Единият е дарен с безсмъртие на тялото, другият — с безсмъртие на душата. Хиляди пъти Нирах убива Ловеца и хиляди пъти Ловеца се ражда в нов облик, за да убие Нирах. И така ще е навеки, защото... тук текстът е повреден... И е предречено от древните, че нишката на живота на Нирах ще се скъса, когато Змията го ухапе по третото око. Цветът на Змията е нефрит, а жилото ѝ — кристал. Във времената на император Мин оръжейният майстор Цао, итеру от втори кръг, създаде Нефритовия змей. На война Ван Мин бе наредено да предаде Нефритовия змей на офицера от Кохортата на Незримите в Ктезифон, когото смятаха за въплъщение на Ловеца. Но той не може... текстът е повреден... Змеят изчезна безследно“.

— Нещо да загреваш от всичко това? — попитах го, щом млъкна. — Понеже аз не.

— Текстът е мъгляв, разбира се, като всички древни текстове, особено езотерическите. Можем да попитаме Шмигайло.

— Кой, кой?

— Шмигайло. — ДД посочи монитора. — Лев Михайлович Шмигайло. Човекът от музея, който е превел китайския фрагмент.

— Лев Михайлович Шмигайло — повторих замислено. — Май съм го чувал някъде това име...

— В първи курс ни водеше упражнения по древна история. Не го ли помниш? Идваше на занятия по анцуг. После мина на работа в музея. Много добър специалист!

— Не се съмнявам — отвърнах.

Роман Сергеевич ми беше казал, че му пуснали снимката на кристалния Череп в пощенската кутия три месеца след като един „много добър“ познат му разчел последния фрагмент от текстовете на итеру. Съвпадение ли беше това?

— Трябва да го попитиснем тоя Шмигайло, Дима — казах. — И то възможно по-бързо.

— Но защо? — ДД ме погледна изумено.

— Защото, първо, той може да ни обясни тая идиотия с третото око. И второ — защото подозирам, че именно той е насочил Хромия по следите на дядо ти.

— Не може да бъде! Лев Михайлович може да си има някои недостатъци, но никога не би...

— Не казвам, че го е направил нарочно — прекъснах го. — Обаче ако чрез него излезем на някаква връзка с Хромия, сме длъжни да я проследим... Я му се обади.

— Сега?! — Дима ме погледна така, все едно му бях предложил да плювне в чинията на английската кралица. — Вече е почти полунощ!

— Добре де — смилих се. — Няма да тормозим господин доцента посред нощ. Обаче утре му звънкаш рано в зори и ни уговаряш среща. Нещо ме съмнява тоя тип.

— Какво... — почна ДД, но в същия миг откъм коридора долетя отчаяният писък на Наташа.

Хвърлихме се едновременно към вратата, но аз бях с малко предимство — бях по-близо до нея. И успях да хвана Наташа, преди да се е свлякла на пода. Беше съвсем лекичка, почти безтегловна — и изглеждаше толкова беззащитна и ранима, че щеше да ми се скъса сърцето.

— Какво й е? — викна ДД зад гърба ми.

— Нищо й няма. Припадна — успокоих го. — Ще се оправи.

— Но защо пищеше?

Всъщност наистина — защо? Излязла е от кухнята да ни търси и е видяла нещо, нали така? Но какво?

Обърнах се натам, накъдето най-вероятно беше гледала Наташа, преди да припадне, и видях добре познатата ми остъклена двойна врата на кабинета на покойния Роман Сергеевич. И пред нея огромен безформен силует, който сякаш минаваше през стъклата... и влизаше в кабинета...

— Сянката! — изкрещях.

ДД зяпна натам. Сянката вече почти беше преодоляла прозрачната преграда и се сгъстяваше от другата страна.

— Дръж Наташа — казах, тикнах я в ръцете му, извадих пистолета, хванах гладката бронзова дръжка и...

И разбрах, че изобщо не искам да отворя вратата и да вляза в кабинета.

Сянката зад стъклата изчезна. Изпари се, точно както би трябвало да правят привиденията. Но лампата в кабинета беше светната — същата онази лампа, която снощи осветяваше безславната сцена на нападението ми срещу сянката на плешивото чудовище. И в това нямаше да има нищо странно, да не говорим за страшно, ако много добре не си спомнях, че докато избутвах ДД от кабинета, автоматично я бях изгасил. А и помнех, че когато преди малко минах през антрето, в кабинета беше тъмно.

Стиснах хлъзгавата вече от студената ми пот дръжка и леко бутнах вратата. Лъхна ме миризма на озон и сякаш чух пукането на увиснали, над главата ми жици на далекопровод. Направих крачка навътре, стиснал пистолета, още една — и спрях.

Главата на Роман Сергеевич беше увиснала от дивана.

Още една крачка — направих я насила. Мъртвият старец като че ли беше решил да слезе от смъртното си ложе — едната му ръка сякаш опипваше паркета за опора. Страшната дамба все така лилавееше наред челото му... но имаше и нещо друго, нещо, което беше много по-страшно и от петното, и от сухата жълтеникава кожа.

Очите на Роман Сергеевич бяха широко отворени. И в тях беше застинал неизразим с думи ужас. Тези очи бяха видели нещо, което изобщо не бяха искали да видят... а много добре си спомнях, че когато видях трупа на стареца, отбелязах, че розовобузестият лекар ги е затворил.

Ръцете ми трепереха, но все пак успях внимателно да хвана главата на Роман Сергеевич и да я сложа на мястото ѝ на колосаната

възглавница. Вдлъбнатината под пръстите ми отдавна беше изстинала. Да не би пък ДД да беше бутнал дядо си, докато беше плакал до него? Нямаше начин — той не смееше дори да го пипне. Или пък лекарят беше сгрешил с установяването на смъртта и екипът си беше тръгнал, преди Роман Сергеевич да умре? Но нали сам, със собствените си очи бях видял бездиханното му тяло и страшния печат на челото му?

Посегнах и за втори път затворих очите на Роман Сергеевич. После завих лицето му с чаршафа и изпитах болезнено облекчение, когато лилавата дамга се скри под белия плат.

Вратата зад мен скръцна и изстинах. Обърнах се. Чувствах как подът под краката ми пропада.

Беше ДД, разбира се. Влезе и подуши въздуха. Озона ли усещаше?

— Няма нищо — казах и пристъпих към него, за да му попреча да погледне към дядо си. — Бяхме пропуснали да му покрием лицето. Завих го с чаршафа. Ела да излезем, Дима...

— Миризмата... — каза ДД със странно напрегнат глас. — Усещаш ли миризмата, Ким?

— Виж сега... — почнах неуверено. — Дядо ти все пак почина и...

— Не — каза той твърдо. — Фактите на анунаките. Лошо. Лошо, Ким, много лошо...

— Стига вече. — Хванах го за ръката. — Ела да идем при Наташа. Защо си я оставил самичка?

— Тя се свести. — ДД все така душеше въздуха. — Налях й коняк. Конякът е много полезен при стрес...

— Ела да излезем де... — Побутнах го към вратата. Не ми се щеше да му обяснявам какво съм видял.

От една страна, той можеше просто да не ми повярва — все пак не беше видял увисналия от дивана Роман Сергеевич и широко отворените му ужасени очи. От друга страна, и тримата бяхме видели как сянката влиза в кабинета. Аз поне бях съвсем сигурен, че Хромия е направил нещо с тялото на Роман Сергеевич... но какво?

ДД се дръпна от мен, облегна се на стената и изпъшка безпомощно:

— Край... Няма смисъл...

— Какво ти става, Дима? — Хванах го за рамото и го раздрусих.
— Какво няма смисъл?

— Всичко... Нищо... Няма смисъл да се борим... да крием Чашата... Ким, не разбираш ли, че той е неизмеримо по-силен от нас! Може да влиза в къщите ни, може да подслушва разговорите ни, може да ни убива от разстояние... И ще живее още хилядолетия, а ние — само някакви си жалки трийсет-четирийсет години...

Пак беше готов да се разплаче. Зашлевих го. Заслужаваше си го.

Той ме изгледа смаяно с късогледите си очички. Пада ти, мръсно, помислих злобно.

— Спри с тия глупости, Дима — казах. — Хромия не е всесилен. Да, може да се явява като сянка, но не може да ни подслушва невидим. Явно не може да чете и мисли, иначе нямаше да пита дядо ти къде е скрита Чашата. Да, може да ни убие, но за тази цел, както вече си изяснихме, му трябва наши снимки или друг вид изображения. — Реших да премълча, че Хромия идеално се справя и с голи ръце. — И накрая най-важното: ние знаем къде е скрита Чашата, а той не знае. Следователно можем да му диктуваме условията си.

От кухнята дойде Наташа. Конякът ѝ беше помогнал — беше се зачервила и очите ѝ блестяха. Дори си беше оправила прическата.

— Наистина, Дима — каза тя нежно и го погали по ръката. — Все ще можем да измислим нещо...

Докосването ѝ му въздейства странно: той изведнъж сякаш се смали, после седна на пода и възкликна отчаяно:

— Но аз... но аз не съм сигурен, че Хромия не знае къде е Чашата!

— Защо? — попитах.

— Защото не знам какво му е казал дядо. — Гласът на ДД внезапно стана неестествено спокоен и това ме разтревожи повече от всичките му сълзи и вайкания. — Защото не мога да разбера какво го е накарало да убие дядо ми — дядо ми, който беше Пазител на Граала. Защото отговорът на този въпрос може да е само един — дядо му е разкрил тайната на Чашата.

— Дима, това не може да е вярно! — възмути се Наташа. — Дядо ти никога не би разкрил тайната на този... на това чудовище!

— И аз не ти разбирам логиката — казах. — От къде на къде Роман Сергеевич ще издаде на смъртния си враг тайната, която е пазил

цял живот? Заради която е лежал в затвора и в лагерите? Не, Дима, грешиш... Дядо ти би пазил тази тайна до последния си дъх!

Дима ме погледна. Очите му бяха пълни със сълзи.

— Да — каза със същия неестествено спокоен глас. — До последния си дъх. Но след него?

Все едно ме фрасна под лъжичката. Все едно пак чух змийския шепот на Хромия, че мъртвите никога не лъжат. И разбрах какво е правил Плешивия в кабинета на Роман Сергеевич.

— Факлите на анунаките — продължаваше Дима. — Разбрах го още щом влязох. Това е електричество, Ким! Използвали са го вавилонските жреци на подземните богове — анунаките, — за да връщат живота на труповете. Електричество и черна магия... Имали са специални устройства, нещо като батерии, с които можели да галванизират труповете и да ги съживяват. Труповете били изцяло лишени от воля и правели всичко, каквото им се заповяда. И отговаряли на всички въпроси — паметта им не била увредена. Точно затова Хромия е убил дядо. Знаел е, че той не може да му се противопостави. И сега Хромия знае къде е Чашата... Знае всичко...

— Стига! — викнах. Наташа беше пребледняла като платно. — Стига глупости, Дима! Ако Хромия можеше да го прави това, щеше да разбере къде е била Чашата още от първите итеру!

„Очите — помислих си. — Не забравяй очите“.

ДД не ме слушаше. Беше отпуснал глава, но поне не плачеше.

— А аз... — каза глухо. — През това време аз... ние...

Наташа бързо се наведе над него, вдигна главата му с две ръце, все едно го галеше, и прошепна:

— Къде е скрита Чашата, Дима? Къде я е скрил Роман Сергеевич?

И стана невероятното — ДД се усмихна. Не горчива крива усмивка, а искрена усмивка на човек, който има на какво да се радва в живота.

— Там, където Хромия няма да посмее да припари — каза той твърдо. — Сред онези, от които единствено го е страх. В терариума при отроvnите змии.

ПРЕКЪСНАТАТА НИШКА

Москва, Арбат — Ленински проспект, 1990-те

На сутринта накарах ДД да се обади на Шмигайло. Беше девет и пет и доцентът тъкмо си пиеше кафето.

— Здравейте, Дима — благо каза китаистът (слушах разговора от деривата в кухнята). — Много се радвам да ви чуя. Как сте? Роман Сергеевич как е?

— Той почина — кратко отговори ДД. — Снощи. Инсулт.

Известно време доцентът мълча. После очевидно се сети, че паузата продължава прекалено дълго, и каза:

— Господи, как така...

Реакцията и тонът му ми се сториха странни — той като че ли не беше изненадан от новината. Впрочем това можеше да е обичайната ми параноя.

— Лев Михайлович — каза ДД с изненадващо твърд за него глас. — Трябва да поговорим. Няма време.

— За погребението ли? — делово се осведоми доцентът.

Не, криеше нещо този тип. Готов бях да се обзаложа.

— Не — каза ДД.

И нищо повече. Заедно бяхме измислили схемата на разговора, но се боях да не се отклони и да почне да усуква. Не го направи. Браво на него.

— Не разбирам какво... — нервно започна Шмигайло.

Точно това беше целта — да се изнерви.

— Ще ви обясня всичко — прекъсна го ДД. — Лично. Може да дойда веднага, нали?

Страхотно го каза. Всъщност не питаше, просто уведомяваше събеседника си, че ще го посети лично възможно най-бързо. Изръкоплясках наум, както се изразява един мой любим литературен герой.

— Ами... да, Дима, елате — неохотно отговори доцентът след кратко мълчание. Ега ти майсторът на, драматичните паузи. — Днес

имам библиотечен ден и ще работя вкъщи. Сам ли ще дойдете?

Странен въпрос. Тоя Шмигайло да не беше ясновидец и да знаеше, че подслушвам разговора?

— Не — каза ДД. — Ако не възразявате, ще дойда с една госпожица.

Още през нощта се бяхме разбрали, че никой никъде няма да ходи самичък. Ако Хромия беше поел по пътеката на войната, всички бяхме изложени на сериозна опасност. Не че вярвах в способността на ДД да защити Наташа, ако я нападнат, но по-добре такава защита, отколкото никаква.

— С госпожица? — учуди се доцентът, все едно беше очаквал нещо друго. — Ама разбира се, заповядайте... Ще прием кафе.

ДД благодари и затвори. Погледнах часовника. Шмигайло живееше на Ленински проспект и ако по Садовое колцо нямаше задръствания, щяхме да стигнем за половин час.

— Хайде — казах на Наташа, която стоеше до прозореца и гледаше навън. — Доцентът ви очаква.

Естествено, при Шмигайло би трябвало да отида аз. Защото се съмнявах, че ДД ще може да изцеди от него нужната ни информация. Лопухин обаче се заинати — доцентът бил предпазлив и недоверчив и нямало да каже нищо на абсолютно непознат човек. Така че се разбрахме аз да ги чакам в колата. Ако ли пък китаистът решише да мълчи, щях да вляза в ролята на лошия следовател.

Приятното юнско време очевидно беше изкарало московчани извън столицата и стигнахме много бързо. Влязохме в тихия, потънал в зеленина двор на един типичен тухлен блок от сталинската епоха и ДД спря.

— Успех — пожелах им, когато Дима галантно отвори вратата на Наташа и ѝ подаде ръка да слезе.

Те тръгнаха към най-близкия вход, а аз останах в колата. Около мен цареше идилия: дечица си играеха в пясъчника, млади майки с колички си бърбеха, по напечения асфалт лежах котки. Но смътното усещане за опасност не ме напускаше — имах чувството, че плешивият ми враг се е спотаил някъде наблизо, наблюдава ме внимателно и се подсмивва гадно с тънките си безкръвни устни. Още един-два такива дни, помислих си, и спокойно ще взема да ида в лудницата и сам, без да ме прибират.

Мобилният ми телефон цъкна — ДД ми съобщаваше, както се бяхме уговорили, че вече са при доцента и че няма проблеми. Е, можех значи да се отпусна и да се заема с моите си работи...

Като начало си отворих бележника на последната изписана страница — вече беше изсъхнала, но възлилавите петна от портвайн си личаха и нямаше да изчезнат никога: Избърсах полепналите по тях песъчинки и прегледах телефоните на момчетата, с които с ДД се бяхме запознали при незабравимата ни акция в Малаховка.

Още вчера си бях дал сметка, че няма да можем да се справим само със собствените си сили. Хромия беше прекалено сериозен противник, а в момента се чувствах не толкова боец, колкото възпитател в детската градина. Ако работех сам, нещата щяха да са по-прости, но двете инфантилчета, които непрекъснато трябваше да наглеждам, усложняваха задачата. От друга страна, не исках да се обаждам на професионалисти, понеже основното ми правило е никога да не смесвам личните си дела с бизнеса. Почти не бях спал, въртях се и обмислях различни варианти — и в крайна сметка се спрях на една простичка, но вероятно печеливша комбинация.

— Здравсти бе, Джокер! — зарадва се Зурик. — Как е хавата? Много съм зян, копеле, вчера се напоркахме като свине и ме цепи една глава... а бе еба си положението!

— Моите съболезнования — казах. — Знаеш ли какво пише в една дебела книга по твоя въпрос? Цери подобното с подобно. Стопли ли?

— И аспириин пробвах, и някакво друго хапче — Светка ми го даде, тя ми е медицинската сестра, — не минава бе, брато! Направо ще ми се пръсне тиквата...

— Що не мръднеш към центъра? — предложих. — Ще те излекувам с чешка биричка. Аз черпя.

— Биричка — с надежда каза Зурик. — Чешка... Що не дойдеш ти, а? Аз съм тука при Светка, в Перово...

— Днес не мога, имам една далаверка. Обаче ти ела, хем ще поприказваме за бизнес. Знаеш „Златният елен“ на Маяковка, нали? Значи в два там.

Затворих, доволен, че съм отметнал първата задачка.

ДД и Наташа се появиха след половин час — въпреки обещанието си за кафе доцентът явно не се отличаваше с

гостоприемство. ДД галантно я водеше под ръка и в това нямаше да има нищо чудно, ако не знаех, че тя мрази да я държат така.

— Какво стана? — попитах, щом се качиха в колата.

ДД извади носната си кърпа и си избърса челото.

— Уф, че жега! Как можеш да седиш тук?

Свикнал съм. Какво каза доцентът?

— Нищо не каза всъщност — недоволно заяви Наташа. — Само глупости дрънкаше... Тук наистина не се диша. Хайде да идем някъде да ядем сладолед.

— Никакъв сладолед — отсякох. — Казвайте какво успяхте да разберете от него. Ако мислите, че е скрил нещо, се качвам веднага.

— Той няма да говори с теб, Ким — възрази ДД. — Според мен е страшно уплашен. Дай наистина да седнем някъде. Тук наблизо има едно кафе. Ще си вземем по нещо и ще ти разкажем всичко на спокойствие.

— Губим темпо, Дима. И освен това той може да излезе всеки момент, за да отиде някъде. Като сме тук, ще го държим под око.

ДД беше готов да се съгласи, но Наташа се нацупи и слезе от колата. Лопухин, естествено, веднага се втурна след нея. Настигна я, хвана я за ръка и разгорещено почна да ѝ обяснява нещо. Гледах този спектакъл със зле прикрито злорадство.

В крайна сметка отидохме да ядем сладолед, разбира се. За щастие кафето — пет масички под палатка без стени — беше само на стотина метра от блока на Шмигайло. Наташа с вид на победителка си поръча двоен фъстъчен, ДД си взе портокалов сок, аз се ограничих с бира.

— Лев Михайлович явно беше уплашен — каза ДД. — Държа се... много странно. Нервничеше. Мъчеше се да смени темата, а за разчитането на китайския фрагмент изобщо не искаше да говори.

— Но ние го убедихме — намеси се Наташа. — Казах, че Роман Сергеевич почти е довършил книгата си, но така и не е успял да коментира този фрагмент изцяло. Излъгах, разбира се, но той се хвана.

— А разбрахте ли най-важното? — попитах. — Показвал ли е фрагмента на някого или пък да е говорил с някого за разчитането му?

ДД вдигна кльощавите си рамене.

— Твърди, че не бил... Но...

— Но?

— Наистина не искаше да говори за това. Отклоняваше поглед и увърташе. Мен ако питаш, сякаш се чувства виновен за нещо.

— Ясно. Значи единственото, което сте постигнали, е да го уплашите още повече... Голямо постижение, няма що.

— Не е вярно — разсърди се Наташа. — Освен това той ни разказа за Нефритовия змей.

— Да, това е важно — каза ДД. — Според Шмигайло Нефритовият змей е арбалет, изработен в Китай през епохата Тан специално, за да бъде убит Хромия.

— Това го знаем — казах сухо. — Според дядо ти преди смъртта си Ли Цюан го дал на някакъв лечител, за да го отнесе в Ктезифон. Кое му е важното?

— Важното е — заяви тържествуващо Наташа, — че този арбалет е тук, в Русия! И дори евентуално в Москва!

— Да бе — изсумтях. — И по-точно в килера на Шмигайло.

— Не позна. У някакъв колекционер е. Шмигайло го е видял с очите си!

— Какъв колекционер? Как се казва?

Наташа разочаровано сбърчи носле.

— Не ни каза. Не можел да издава чужди тайни.

— И е прав, не е редно да... почна ДД.

— Значи дядо ти може да издаде — прекъснах го, — обаче съвестта му не му позволява да каже кой е колекционерът, така ли?

— Виж, Ким, не можем да сме сигурни, че е предал дядо...

Това вече ме вбеси.

— Така ли? Ако не е той — кой тогава? Кой още е знаел, че дядо ти се интересува как може да бъде убит Хромия?

ДД сведе поглед.

— Освен доцента — само аз...

Беше толкова нещастен, че ми се отця да му се карам. Бързо си допих бирата, станах и казах:

— Чакайте тук. Ей сега ще го изцедя до капка.

— Ще прибегнеш до мъчения ли? — присмя ми се Наташа.

— Ако се наложи — отвърнах небрежно. — Макар че обикновено не се стига чак дотам.

Най-важното беше уплашеният доцент да ми отвори. Но за да ти отворят си има най-различни номера...

— Дай си шапката — казах на ДД.

Той се поколеба за миг, но все пак ми подаде разкошното си борсалино. Не си го сложих — изобщо не се харесвам с шапка.

— Нали няма да му направиш нищо лошо, Ким? — попита неуверено ДД.

— Спокойно де — казах и му махнах с шапката. — Ще оживее...

Във входа на доцента имаше цифрова ключалка, но толкова елементарна, че би затруднила единствено някой с много нисък IQ. Натиснах копчетата, които бяха по-изтъркани от другите, чух характерното изщракване и отворих вратата. Пренебрегнах асансьора — Шмигайло живееше на третия етаж. Пред апартамента му цареше полумрак, някаква мътна светлина проникваше само през немития прозорец на горната площадка. Въпросният полумрак обаче идеално пасваше на целите ми.

Сложих си шапката, надигнах се на пръсти (Лопухин е по-висок от мен с цяла глава, но се надявах, че доцентът няма да е чак толкова наблюдателен) и натиснах звънеца. Всяка секунда щях да чуя зад вратата стъпки и през нея гласа на доцента: „Кой е?“. И щях да отговоря: „Аз съм, Лев Михайлович, Дима. Извинете, но забравих да ви дам един плик, който дядо е оставил за вас...“ Не беше най-добрата възможна импровизация, но пък хората са любопитни и след като погледнеше през шпионката и видеше шапката на ДД, Шмигайло почти сигурно щеше да ми отвори. Ако ли пък не... е, тогава щях да му мисля.

Секундите обаче минаваха и не чувах никакви стъпки, да не говорим за глас. Натиснах звънеца пак, после пак — работеше си и звънеше, та се късаше. Къде беше Шмигайло, по дяволите?

Избягал беше, нямаше как иначе. Докато Наташа се наслаждаваше на идиотския си сладолед, а аз си пиех биричката, доцентът, сто на сто уплашен от посещението на Лопухин младши, се беше скатал в неизвестна посока, за да се спаси от някакви вероятно още по-големи неприятности. Всъщност да де, на негово място и аз щях да направя същото.

На долната площадка изщрака ключалка, отвори се врата и аз трепнах и както си стоях на пръсти и се готвех да натисна звънеца за пореден път, се олюлях и се подпрях с другата си ръка на вратата.

И тя се отвори...

В апартамента вонеше на котарак, който поне от няколко години си маркираше териториалните владения. Миришеше и на кафе, което в съчетание с воня номер едно придаваше на атмосферата в дома на Шмигайло известна оригиналност.

Внимателно притворих вратата. Извадих пистолета.

Миризмата на кафе идваше от кухнята, но самата, кухня беше празна. Джезвето беше до колелото на котлона, пълно догоре с все още горещо кафе. Пяната обаче — тя се задържа само две-три минутки, след като свалиш кафето от огъня — вече я нямаше. На масата две красиви светлосини порцеланови чашки чакаха да ги наляят.

Чак толкова ли се е уплашил този доцент, помислих си, че е побягнал, без да си пийне кафенцето и без дори да заключи вратата?

Без да прибирам пистолета, влязох в това, което вероятно се водеше хол.

Не, Шмигайло не беше избягал никъде. Тук си беше — проснат на пода с широко разперени ръце, досущ като човек, паднал много отвисоко по очи. На гърба му беше клекнал голям червеникав котарак и мъркаше.

Спомнях си смътно, че доцентът, който ни водеше древна история на Китай в първи курс, беше дребничък и слаб. Сега, след десет години, изглеждаше още по-мъничък и по-беззащитен. Приличаше на небрежно захвърлена и забравена на сцената кукла, след като представлението е свършило. Наведох се над него и се вгледах — не дишаше. За секунда се зачудих да го пипам ли изобщо. После излязох в антрето, намерих някакъв найлонов плик под рафтчето на телефона, бръкнах в него и го омотах около китката си. Върнах се в хола, бутнах котарака настрана — той измяука недоволено — и обърнах лекото тяло на доцента по гръб.

И видях на челото му един вече познат ми знак — печатът на Черепата на смъртта.

ЛОВЕЦА

Алтай, след 2000-та

Малко преди първи май Серьожка избяга от интерната за пети път. Вече беше топло. Слънцето грееше весело в синьото небе, ветрецът шумолеше в светлозелените, още не знаещи що е прах листа. Дори вечерите бяха топли, та чак задушни — излезеш само по тениска и след броени минути тя вече е потна и ти се е залепила за гърба.

Най-доброто време да избягаш.

Серьожка беше печен. Първия път избяга още преди да стане на десет. Нито акъл, нито опит, разбира се. Хванаха го още на гарата, докато чакаше влака, та да се върне при баба. Те всичките дребосъци първия път бягат еднакво — и също така еднакво ги ловят. И изобщо не успяват да стигнат до останалите им роднини, пък и да стигнат, те веднага ги връщат — нали все пак те са ги дали в интерната. Дребосъците обаче са още тъпи и не искат да го повярват.

Това Серьожка го разбра чак при второто си бягство, когато все пак успя да стигне до баба си. Баба му го нахрани хубаво, даже пелмени му направи, и после го заведе в детската педагогическа стая. Серьожка отначало много го беше яд на нея, обаче после й прости. Нали е стара, пенсията за нищо не й стига, а и татко му скоро пак щеше да излезе от затвора и щеше да почне да я бие и да й я взима цялата. Той и Серьожка биеше, когато му се случеше подръка. Най-лошият бой беше, когато беше на четири — така му блъсна главата в стената, че бабата се видя в чудо — не знаеше ще оцелее ли, няма ли. Серьожка обаче се оправи и му останаха само припадъците — не точно припадъци де, ама почти. Просто изключваше и после изобщо не помпеше какво е правил. Другите деца го дразнеха и му викаха Лудия, обаче видеха ли, че го хващат дяволите, гледаха да не го закачат, страх ги беше. Един път иначе винаги кроткият Серьожа направо разгемби оня дебелия Маза, от големите, на цели четиринайсет години. Маза вечно се заяждаше с дребните, кеф му правеше, и значи дойде при Серьожа, който си стърчеше напред двора,

както правеше често, когато имаше пристъп, и си гледаше в пространството и слушаше гласовете, без да прави никому нищо. И Маза значи дойде и го ръгна в корема с юмрук, после му даде „цунка“ — наплюнчи си средния пръст и го мацна по устните. И накрая, ядосан, че Серьожка не му обръща никакво внимание, го хвана за врата и му би два бубака по темето. Сам си го просеше — да не говорим, че с кокалчетата на пръстите по темето много боли — и Серьожка го праметна така, че Дебелия остана да лежи на земята и да диша като риба на сухо, а самият Серьожка се стресна и почна да пита другите деца: бе какво стана бе? И тогава значи дойде дежурният им по етаж, вечно намръщеният алтаец Сало, сложи тежката си ръка на рамото му и каза:

— Ти, момченце, ако си учил самбо, по-добре си кажи. И аз съм самбистче, до републиканско съм стигал, виждам, че имаш добра техника. Кой те е тренирал?

— Никой — отговори объркано Серьожа. — Аз... аз изобщо не обичам да се бия...

— Ти си знаеш — каза само Сало. — Животът ти си е твой — живеи си го.

През нощта му направиха мечка. Затиснаха му главата с възглавницата, някой му седна на краката, двама го държаха за ръцете, а Маза го би с юмруци в ребрата и под тях, докато не си изкара цялата злоба. Сало не се намеси — нали Серьожка сам беше отказал да са авери. На сутринта го вкараха в лечебницата — имаше две пукнати ребра.

Та значи третия път Серьожка избяга от лечебницата.

Цяла седмица се кри в една къща в запустялото село на пет километра от интерната — не се осмели да тръгне по-нататък, понеже ребрата много го боляха. Беше вече есен и нощите бяха влажни и студени. На седмата вечер Серьожка не издържа и запали печката. Димът от комина го издаде и в ранни зори го събуди районният милиционер чичо Миша.

— Не ти ли омръзна вече да бягаш бе, момче — каза чичо Миша, докато го качваше в газката. — Какво му е толкова лошото на интерната ви? Много си е хубав даже, не е някой концлагер...

Интернатът наистина не беше от най-лошите. Даже си беше нормален — нямаше извращения, а пък да те бият, докато си малък —

то това си е нормално навсякъде.

Серьожка обаче не искаше да живее така.

Серьожка искаше свобода и самостоятелност — не, самота всъщност. Да няма никого около него — никакви деца, никакви възпитатели, баба му даже да я няма. И да си е съвсем сам — и само безкрайният свят около него.

Четвъртия път избяга далече. Стигна чак до железопътната линия, но не отиде на гарата, а се спотаи в храсталака покрай насипа. Изчака един едва тътрещ се товарен влак, покатери се в един вагон с напечен от слънцето чакъл, легна, все едно е на плаж, и заспа. Събуди се чак през нощта — понеже някой го гледаше отгоре.

Отначало си помисли, че го е сгацила охраната — беше чувал, че на товарните влакове има охрана с пушки. Но във вагона нямаше никого, освен него и никой не се беше прицелил в него с пушка. И все пак му се струваше, че някой незнаен го наблюдава от тъмното. Серьожка усещаше погледа му — не враждебен, но много, много внимателен.

На сутринта скочи от вагона и тръгна, накъдето му видят очите — но далече от всякакви влакове.

Този път успя да избяга за цял месец. Нямаше дори подобие на карта, така че вървеше натам, откъдето изгряваше слънцето — тоест на изток. Гледаше да не се приближава до хора и селища, обаче не се получаваше — гъби и ягоди имаше много това лято, но само с ягоди и гъби не се живее. Така че се налагаше да се прокрадва до градините край селата и дори в самите села и да краде кокошки и да вади картофи. Доста рисковано си беше: веднъж един селянин така се ядоса заради отмъкнатата кокошка, че гръмна подире му — пак добре, че не го улучи. Но пък откраднатата храна беше най-вкусната на света, а и животът на свобода беше много по-интересен, отколкото в интерната. Да не говорим, че откакто беше избягал, нямаше нито един припадък.

Докато не го взеха циганите.

Взеха го в някакво градче, в което беше решил да влезе за хляб — оказа се, че дори без месо по може, отколкото без хляб. Никой не го беше научил да пуши, така че не страдаше от никотинов глад, но което си е вярно, вярно си е — често сънуваше хляб.

Планът му беше прост: да протегне ръка и да проси, да събере колкото за един хляб, още по-добре за два, да ги купи — и пак в гората.

Не се получи обаче — в градчето тъкмо беше влязъл цигански катун и мургавите просячета не позволяваха никаква конкуренция. Наобиколиха го, ступаха го набързо и го отведоха при големите.

— Сам ли си? — попита го една дебела циганка с мустаци и брадавица от едната им страна. Серьожа само кимна. — Е, вече ще си с нас.

— Не ща — каза Серьожа и в отговор незабавно го пернаха по врата.

Тук никой не се интересуваше от това какво иска и какво не.

Да е с циганите отначало даже беше гот. Серьожка се научи да проси професионално, да свири на хармоника и да джоби зазъпалите се минувачи. Влад — той беше голям, почти мъж вече — му обеща да му покаже номера с „тука има — тука нема“, обаче така и не можа: през юли Серьожка имаше припадък — най-силния досега.

Никога не беше пушил трева. В интерната някои пушеха, но той не искаше и дори не си беше дръпвал нито веднъж. Сега обаче новите му приятелчета го уговориха — жестока била, дори не я продавали, пазели я за себе си — и той пробва...

Отначало само му се замая главата. После му се догади — ама толкова силно, че той скочи и побягна настрани, за да не повърне пред циганчетата. И щом скочи, усети как земята под краката му полита нанякъде...

Обикновено не помнеше нищо от припадъците — просто се изключваше и после се будеше все едно от сън без сънища. Сега беше различно. Сякаш го всмукваше тъмен тунел и по стените на тунела зееха разчекнати в безумен вик усти, лъщяха окървавени зъби, бляскаха обезумели очи. Спомни си как баба му го плашеше с преизподнята, същото беше — а после някак като че ли проби някаква прозрачна тънка преграда с глава и тунелът изчезна. И вече летеше високо-високо в ослепително синьото небе, разперил ръце и крака, също като парашутист, преди да си е отворил парашута. Само че парашутистите падаха, а него някой невидим го крепеше върху огромната си длан. И освен това Серьожка пак усети, че го гледат — точно като както когато беше в товарния вагон. Този път наблюдаващият беше съвсем близо. Серьожка се огледа, но не видя никого. Погледна надолу, към земята: под него бързо, един подир друг, се мяркаха квадратите на ниви и блокове, безформените по-тъмни

петна на селищата, тънките сини вени на реките. А пред него, там, накъдето летеше, над хоризонта се надигаха и надигаха загърнати с малахитово зелената дреха на горите планини.

Вятърът свистеше в ушите му. „Ще падна и ще се пребия“ — помисли Серьожка, но не се уплаши: някак си разбираше, че всичко това е халюцинация. Планините се приближиха рязко и той се плъзна току над хребетите, грациозно като лястовичка. Вече летеше над обрасли с рехави гори хълмове. В долините между тях се виждаха юрти — жълти и бели. Далече на север тъмнееше голям град. Серьожка обаче му обърна гръб и полетя на юг.

Вече знаеше, че лети с посока и цел. Да, имаше цел и тази цел беше ето там, на юг, сред така еднаквите наглед хълмове. Спусна се — по-точно невидимият диспечер, който управляваше полета му, го насочи надолу за кацане. Под него се мярна кръгло синьо планинско езеро. На склона над него имаше паднала ограда, стена може би, а зад нея — почернели от огън основи на сгради. Под тънкия, почти прозрачен земен пласт белееха мъртвешки кости. Това място е смърт, разбра Серьожка, но все така не се уплаши.

И Когато вече беше съвсем близо, порив на вятъра го подхвана и го тръшна на земята. Серьожка извика от болка... и се събуди. — Лежеше на земята, вързан — и ръцете, и краката му бяха вързани здраво. Трима големи, сред тях и Влад, който му беше обещал да го научи на „тука има — тука няма“, се мръщеа и си разтриваха кой ченето, кой ребрата, кой коляното. А приятелчетата му, дето му бяха дали да пуши тревата, се държаха уплашено за полите на майките си, нещо съвсем нехарактерно за храбри цигански хлапета. Един беше с насинено око, друг си стискаше ръката — май беше счупена — и скимтеше.

— Трябва да го убием — каза някаква жена зад него.

— Той е луд, хептен. В него е влязъл демон, сериозно ви казвам, ромале.

— Торбата на главата — и в реката — обади се друга циганка. — Я му вижте окото на моя Славка, ще вземе да окъоравее момчето.

Серьожка беше уплашен. И мокър от пот. И както винаги след припадъците — съвсем безпомощен: беше слаб като болно коте. Много добре разбираше, че циганите съвсем сериозно искат да го убият и да си продължат по пътя.

— Това жените вземете млъкнете — чу се пресипналият глас на стария Буртя. Буртя наистина беше много стар, косата му беше съвсем бяла. По цял ден седеше на слънце и си палеше вечно изгасналата лула. — Лесно се убива човек. По-добре първо го покажете на Роза сляпата.

— Ти чуваш ли се бе!? — възмутено се развикаха циганките. — Как така ще водим русначе при Роза? Че тя ще ни прокълне, тъпако!

— Не аз, вие сте тъпи — с достойнство отговори Буртя. — Много ли обладани от демони сте виждали, а? А Роза е виждала. И аз съм виждал. И знам, че такива хора се не хвърлят в реката. Щото демонът ще се измъкне от това момче и ще влезе в някой от нас.

— Лъжеш — каза циганката, която беше казала, че Серьожка е луд.

— Ами вземи провери. — Старият циганин я погледна с насмешка.

И пак почна да си пали лулата, за да покаже, че е казал, каквото е искал да каже, и че няма да говори повече.

— Да вземем пък да ѝ го покажем — обади се Влад. — Тъкмо мислех да ида при барона, може да взема и момчето. Ама още някой да дойде с мен, нали? — И погледна вързания Серьожка с опасение.

Сляпата Роза беше майка на циганския барон Адолф. Беше ослепяла още като мома — ударила я мълния, както си яздела по пътя. От коня останали само овъглени кости, а на Роза ѝ нямало нищичко. Само дето ослепяла. Затова пък почнала да предсказва бъдещето и да вижда в миналото. Това ромите го правят непрекъснато, нали гледат на ръка и на карти, само че то си е професия, а Роза имаше истинска дарба.

— Развържете го — каза тя, когато Влад и Артур ѝ го доведоха.

Лежеше на огромен железен креват на бели пухени възглавници и дебелата ѝ ръка галеше дебела бяла котка. Слепите ѝ очи се вираха право в момчето.

— Той е припадничав — каза Артур. — Хлапе е още, ама е пребил петима яки мъже...

— Трима — навъсено се обади Влад и пипна подутата си посиняла скула.

— Млък, глупаци — викна им Роза. — Развържете го и се махнете. Ще чакате отвън.

Влад начумерено разряза въжетата, като не пропусна многозначително да покаже ножа на Серьожка. После двамата с Артур излязоха.

— Ела, момче — каза Роза с ясен, почти младежки глас. Серьожка направи една крачка към кревата и се олюля. — Хайде де, не бой се. Няма да те изям.

Стегнатите допреди миг от въжетата крака не го слушаха и той вървеше към бабичката бавно, все едно плуваше срещу силно течение.

— Не те пускат да дойдеш — недоволно каза Роза. — Ей сега ще ги науча аз...

Ръката, която галеше котката, рязко замахна във въздуха — на Серьожка му се стори, че бабата хвърля по него нещо невидимо. В същия миг съпротивлението, което му пречеше да върви, изчезна и той дори почти се затича напред, без да иска — няколко къси забързани крачки. Котката изви гръб и изсъска.

— Дай си ръката — заповяда Роза.

Хвана ръката на Серьожка и впи в нея дългите си остри нокти. Заболя го, обаче той изобщо не трепна. Разбираше, че от тази странна бабичка зависи животът му.

— По-насам ела.

Серьожка направи още една крачка и коремът му се опря в желязната рамка на кревата. Усети острата миризма на старо тяло, смесена с аромат на пудра и някакъв остър парфюм.

— Сложи си главата тука, на възглавницата!

Серьожка стисна зъби, приклепна малко и нагласи главата си на бялата възглавница точно пред лицето на бабичката — срещу побелелите ѝ слепи очи. Роза все така стискаше ръката му. А после белите ѝ очи се размърдаха и Роза заговори като в транс:

— Виждам, виждам... Всичко виждам, ясно виждам. Виждам светло, виждам мрак, виждам нож, виждам кръв... Тебе те виждам, момче, и оня, след който си тръгнал... Махни се, махни се от мен, не ходи подир мен, това си е неговата съдба, не е моята... Не идвам с теб, не вървя подир теб, ето го кръстопътя, те се наляво, аз съм надясно, ти си на изток, аз съм на запад, върви си, върви си по пътя, никой не те спира...

Пусна ръката на Серьожа и го бутна по челото с длан така силно, че той седна на пода.

— Върви си, момче — строго каза Роза сляпата. — Никой няма да те закачи, не бой се. Ромале не са ти врагове, но не са ти и приятели.

— А кои са ми приятели? — сърдито попита Серьожка.

Никакво облекчение не изпитваше — напротив, виеше му се свят и му се гадеше; и имаше чувството, че някой му е бъркал в мозъка с мръсни ръце.

— Нямах приятели ти — каза Роза. — Виж, враг имаш, един, обаче такъв, че е по-страшен и от сто.

— Кой е той?

— Като го видиш, ще го познаеш.

Серьожка отвори уста да пита още, но бабичката размаха ръка и викна:

— Нищо друго няма да ти кажа! Върви си и се благодари, че си жив.

И Серьожка си отиде.

Влад и Артур не го спряха и можеше преспокойно пак да иде в гората и да си живее там, както мислеше да направи, преди да срещне циганите, обаче след срещата с Роза сляпата нещо в него се беше променило. Свободата не го блазнеше както доскоро. Той се помота няколко дни насам-натам, а после се върна в интерната. Просто се върна.

Биха го няколко пъти — и че е избягал, и че се е върнал, но после го оставиха на мира. Есента и зимата минаха кротко — Серьожка не се слагаше на никого, с никого не се сприятеляваше, никого не мразеше. Мислеше за циганите, за пристъпа си, за разговора с Роза — и не можеше да измисли нищо. Какъв е смисълът да бягаш, като накъдето и да тръгнеш, няма как да не стигнеш до мястото на смъртта си — а той го беше видял при последния си припадък. Там, при синьото планинско езеро, оттатък изгорелите къщи, а гората го чакаше нещо много важно и много страшно. Чакаше го и го викаше — вече беше сигурен в това. И изобщо не му се ходеше там.

А после дойде пролетта, топла, щедра и зелена, и точно преди първи май Серьожка избяга от интерната за пети и последен път.

НЕФРИТОВИЯ ЗМЕЙ

Московският зоопарк — ресторант „Речни заливи“, 1990-те

— Най-умното, което можем да направим при това положение — казах, — е да теглим една майна на цялата тая мистика и да се разкараме някъде възможно по-далече.

— Този вариант изобщо отпада — отсече ДД.

— Виж какво, готов съм да допусна, че ако Хромия намери Чашата, не можем да очакваме нищо хубаво. Но какво точно ще стане — никой не знае. От друга страна, ако продължим да я играем тази игра, той ще ни убие. Както уби дядо ти. И Шмигайло.

— Или ще го убием ние — заинати се той.

— Но как? Не че вярвам, че е безсмъртен, обаче как да го простреляме? Да не говорим, че не знаем у кого е тоя шибан арбалет...

Последната нишка, която — теоретично — можеше да ни отведе до тайнствения колекционер, се беше скъсала с гибелта на нещастния доцент. Да не говорим, че ако милицията се усъмнеше, че Шмигайло е умрял от естествена смърт, подозрението на първо място щеше да падне върху ДД и Наташа. Вярно, в апартамента нямаше явни следи от посещението им — кафените чаши например бяха непипнати, — но беше достатъчно да се провери от кои номера са му звънели днес и... Стоп! Чашите!

— Шмигайло е чакал някого — казах. — И може би дори го е дочакал.

— Какво искаш да кажеш? — попита ДД.

— На масата имаше две чаши. А кафето в джезвето беше още горещо. След като излязохте от Шмигайло и преди аз да отида там, при него е ходил някой. Точно затова външната врата беше отключена!

— Мислиш, че е бил Хромия ли? — ДД пребледня.

— Не, едва ли. Защо му е да ходи лично, след като може да си прави заклинанията от разстояние. Бил е човек, когото Шмигайло е познавал, и то добре. И е умрял пред очите му, още преди да налее

кафето. Гостът се е уплашил и е избягал, без изобщо да повика бърза помощ...

— И какво ни дава това на нас?

Въздъгнах.

— Нищо. Просто допълнителна информация. Най-вероятно безполезна.

— Наташа идва — каза ДД. — Ще идем къщи, мама пристигна от Петербург, трябва да ѝ помогнем. Ще дойдеш ли с нас?

Този път почти не се нервирах от първото множество и „с нас“. Или вече си изработвах имунитет, или пък беше, защото главата ми беше заета със съвсем други неща.

— Не — казах. — Трябва да свърша някои задачи. Хвърли ме, ако обичаш, до Маяковка. У вас ще дойда довечера.

Бях в „Златният елен“ точно навреме. Зурик закъсняваше и докато го чаках, изпих две халби „двувцветно“ — ако някой не знае, това е коктейл от тъмно и светло пиво. В „Елена“ готвят добре и рядко се лишавам от удоволствието да опитам нещо от фирмените чешки блюда като брабец например или пилзенски сладек, но покрай събитията от последното денонощие апетитът ми беше изчезнал безследно.

След като дадох на Зурик необходимите инструкции и пари, излязох от „Златният елен“, пресякох площад „Маяковски“ и тръгнах към Московския зоопарк.

Там няколко пъти обиколих Новата територия, като често-често поглеждах унилата жълтеникава сграда на терариума и подходите към нея. Ако ще съм честен, старата сграда, направена като планина с пещера, ми харесваше повече, понеже си бях свикнал с нея още от мъничък, но пък със стандартната си архитектура тази бе по-удобна за целта ми. След като приключих с огледа, се върнах в Старата територия, тръгнах право към служебните постройки зад табелата „Влизането забранено“ и влязох в една неугледна барака.

Беше полутъмно и миришеше на мишки. До малкия прозорец имаше обикновена дървена маса, покрай едната стена пейка, а в дъното бяха струпани някакви ламарини и телове. Нямахше никого.

— Кого търсиш! — попита нечий недружелюбен глас зад мен.

Обърнах се. На вратата стоеше нисък набит мъж с тъмносиня престилка. Чистач очевидно. Носеше някаква щайга.

— Вас — казах учтиво.

— И какво искаш?

— Журналист съм — обясних. — Пиша очерк за трудовите делници на обикновените служители в зоопарка.

— Че какво има да пишеш за нас? Чистим лайната, това са ни трудовите делници.

— Е, недейте така. — Усмихнах се възможно най-широко. — Как се казвате?

— Иван Михалич — изсумтя той. — Чистим лайната, и точка. Какво повече да пишеш за нас?

— Иван Михалич, искам да ви помоля нещо... Главният редактор държи един ден да поработя като чистач, оператор на метла, както се казва. Как мислите, дали ще мога да се разбера с вашите началници? Даже два-три часа утре късно следобед стават. Хем и вие ще си тръгнете по-рано и... — Усмихнах се заговорнически и измъкнах от чантата си гърлото на една „Столична“ за износ.

— Че за какво ти е да се разбираш с началниците? — Тонът му моментално се промени и в очите му пламна неподправен интерес. — Те началниците... А бе те си имат тяхна си работа. Ние сме по лайната, те си седят по кабинетите... Значи какво каза, следобед ли?

— Да — потвърдих. — Към пет или малко по-късно. Става ли?

— Става и по-рано — с готовност се съгласи Иван Михалич. — Ако те питат нещо, казваш, баджанак съм на Михалич, замествам го тая вечер.

— Идеално — казах и измъкнах цялата бутилка. — Сега имам един въпрос: тук инструменти има ли? Метли там, лопати...

— Че как — гордо отвърна Михалич. — Метли, лопати, гребла, всичко си имаме. Като дойдеш, ще те ориентирам в работата, така да се каже...

— А какво ще кажеш — вече навлизах в ролята на млад пробивен репортер, — утре да донеса ли още една такава хубавица?

Михалич нежно погледна бутилката.

— Че донеси. Ще я пийнем и нея.

— Значи това е — казах. — Разбрахме се. — Погледнах си разтревожено часовника. — Уф, закъснявам. Тука някъде няма ли някой изход? Че докато стигна до главния вход, пиши го половин час...

Михалич замислено загледа бутилката и след кратко мълчание каза:

— А бе има една вратичка... Обаче ако кажеш на някого, че съм те извел през нея...

— Никога — уверих го. — Военна тайна.

— Много се разпуснахте това младите — замърмори той, докато ме водеше някъде зад волиерите на орлите и лешоядите, — много... С военната тайна шега си биете. Бе ти знаеш ли как наказваха преди за издаване на военна тайна, а?

— Знам, Михалич — отговорих смирено. — На никого няма да кажа, заклевам се.

Вратичката — изобщо не се виждаше откъм алеите за посетители — извеждаше към обрасъл с буренаци и гъсти шипки склон. Ключалката ѝ беше елементарна, можех да я отворя и с вързани очи. Благодарих на Михалич още веднъж, потвърдих обещанието си утре да му донеса още едно шише и се измъкнах на някаква пуста уличка някъде зад Голяма Грузинска. Минах пеша до Беларуската гара, взех такси и отидох в „Речни заливи“.

Там беше тихо, в почти празния през деня салон се чуваха само приглушените разговори на насядалите край ниските масички хора и от време на време шумоленето на бамбуковите завеси на входа, когато влизаше нов клиент.

Огледах за миг насядалите, върнах се във фойето, седнах на един фотьойл и набрах номера на ДД.

Вдигна Наташа.

— Здравсти — казах. — Нещо ново?

— Помагам на майката на Дима, понеже той излезе по някаква работа, свързана с Чашата, и...

— Стоп — казах. — Сега слушай внимателно. Отиваш при майка му, извиняваш ѝ се и веднага идваш при мен. Като излезеш, иди пеша до Нови Арбат и вземи такси. В никакъв случай не се качвай на първото, което ти спре, във второто също. Най-добре чак на третото. Казваш на шофьора да те докара на Красноселска, в ресторант „Речни заливи“. Аз ще те чакам. Ясно?

— Но, Ким — възрази Наташа. — Не мога. Има толкова работа, майката на Дима няма да може да се справи сама и...

— Ще се справи — прекъснах я. — Не искам да те плаша, но от това зависи животът ни. И на тримата — поясних и заслушах уплашеното ѝ дишане.

— Добре — каза тя след кратка пауза. — Идвам. Далече ли са тези „Заливи“?

— Половин час път — казах. — Обаче внимавай, нали?

След този инструктаж слязох в бара за един аперитив. Поздравих трима познати, поръчах си двоен джин — тоник и се оттеглих в един тъмен ъгъл да обмисля плана за действие. Той се беше оформил в главата ми още от сутринта всъщност, но смъртта на доцента беше внесла в него значителни промени.

Наташа дойде почти след час — през това време бях успял да изпиша с непонятни за чужди хора знаци пет салфетки и да накъсам четири от тях на малки парченца. Станах да я посрещна, настаних я на масата и казах:

— Прегледай менюто. Чака ни доста дълъг разговор, така че имаме време и да похапнем.

— Изобщо не съм гладна...

— Препоръчвам ти свинско в сладко-кисел сос. Лично аз ще си взема трепанги.

И щом миниатюрната китайка ни взе поръчката, се наведох над масата и попитах:

— По каква работа излезе Дима?

— Не знам — отвърна тя малко разтревожено. — И не ми се обади оттогава... Мислиш, че може да пострада ли?

— Едва ли — казах. — Тоест ако действа така, както се разбрахме, няма никакви проблеми. Обаче ако реши да проявява самоинициатива... не знам. Все пак е дилетант.

— Дима е много умен — малко предизвикателно каза тя.

Кимнах.

— Нашият противник също не е глупак. Виж, аз по принцип не исках да се занимаваме с тази идиотска Чаша, но нямаше начин да разубедя Димка... След като обаче вече съм в играта, значи аз ще диктувам условията. Сега ще ти обясня накратко какво трябва да правите вие двамата. Ще слушаш много внимателно и няма да ме прекъсваш. После ще разкажеш всичко на Димка, точка по точка. Знаем,

че искаш да идеш с него, но все пак ще те помоля още веднъж да не се забъркваш в тази история. Така ще е по-добре и за теб, и за нас.

— Късно е. — Наташа ме погледна право в очите. — Ще ида с него. Защо, ти няма ли да дойдеш?

— Слушай сега — казах. — Много внимателно слушай.

И бързо и сбито ѝ обясних същината на плана си. На няколко пъти тя се намръщи скептично, но не ме прекъсна. Някои неща не ѝ казах — не беше необходимо, а и не исках тя и ДД да знаят всичко.

Келнерката донесе поръчката. Докато ни сервираше, направих знак на Наташа да мълчи и почнах надълго и нашироко да възхвалявам качествата на сладко-киселия сос по кантонски. Накрая, когато пак останахме сами, казах:

— Сега повтори.

Тя сви недоволно устни — мразеше да я командвам, — но повтори всичко. Завърши с:

— Само на метрото, никакви таксита. Да вземе голям найлонов плик. Да не се оглеждаме. Да не ти обръщаме внимание, докато не ни запrikaзваш. После отиваме у вас поотделно, по различни маршрути, с поне по две прекачвания. Защо у вас впрочем?

— Защото Хромия много добре знае къде живее Дима. И освен това нямаме право да излагаме майка му на опасност.

— Ти наистина ли мислиш, че всичките тия Джеймс бондовски номера са необходими?

— Може би да, може би не — отвърнах философски.

— Ако не са, просто ще се посмеете на шпиономанията ми. Ако са, просто ще останем живи.

В този момент бамбуковите завеси изшумоляха и по стъпалата слезе натъпкан в джинсов костюм младеж с кръгли, покрити с портокалов мъх бузки — тоест лично Сашка Косталевски. Здрависа се с клиентите на бара, някои даже прегърна, после с пружинираща походка тръгна право към нас, надвисна над масата и заблестя и с белозъба усмивка, и с цайсите си.

— Мараба, Ким — каза с такава радост, все едно сме първи приятели. — Ти си с дама?

— Здравей, Косталевич — измърморих недоволно.

— Наташа, запознайте се — това е Саша. Косталевич, това е Наташа.

Невероятно, но Сашка изобщо не реагира на иначе обиждащото го обръщение, при това дори повторено, а се усмихна още по-ослепително и целуна ръка на Наташа. А бе какво им става на тия мъже, помислих злобно. За щастие Косталевич не беше от Наташин тип.

— Ще седна при вас, ако не възразявате — каза той и намести стола си така, че коленете им с Наташа почти се допираха.

Гласът му ставаше все по-меден и това ме накара да застана нащрек. По принцип Сашка си беше грубовато нахален, което за човек с неговата професия е разбираемо и простимо. Да стане толкова крайно вежлив можеше да го накара единствено някаква фантастична комисииона, очертала се в тесния му кръгзор. Комисионите за Сашка пък означаваха работа за мен и колкото по-големи бяха, толкова по-трудно ставаше да го разкарам.

— Тази година лятото е направо отвратително, нали? — не млъкваше междувременно Косталевич. — Такава жега, толкова прах... Всички умни хора отдавна са на море. Между впрочем, Туза и Лялка заминаха за Адриатика. Били ли сте на обиколка на Адриатика, мадмоазел? А из Европа? Аз също, за жалост. Все работа, работа, а животът си минава... и аз не знам какво толкова сме се вкопчили в тия пари... — И махна изискано с ръка.

— Саша — казах, — ако си дошъл да ни пробуташ някое изгодно луксозно летуване, сбъркал си: утре — вдругиден заминаваме за Крим. — Хвърлих бърз поглед към Наташа. Тя не реагира. — Вече сме стегнали багажа — добавих нарочно.

— Крим? Завиждам ви! — възкликна Косталевич. — Помня как ми разказваше колко жестоко било в Ялта. И как си изхвърлил през прозореца някаква местна мутра, понеже се заглеждал по твоята мац...

— Косталевич — прекъснах го. — Всъщност имам една работа за теб.

Той моментално млъкна. Може би наистина беше седнал при нас с намерението да си върне за унижението, на което го бях подложил при последната ни среща, но думите ми го накараха да забрави за всичко друго. Девизът на Косталевич е: първо бизнесът, удоволствията после.

— Да излезем ли, или можем да говорим тук? — попита той със съвсем различен тон.

Наташа веднага разбра намека и почна:

— Аз ще тръгнавам... Дима вече може да си е дошъл...

Косталевич вдигна учудено вежди.

— Едно племенниче — поясних. — Много палаво момче.

— Ким... — почна Наташа, но аз не я оставих да довърши.

— Сядай и слушай. Това засяга и теб. — Обърнах се към Косталевич. — Саша, искам да ми намериш едно нещо.

Бизнесът му всъщност е тъкмо намирането на разни неща, така че той изобщо не се учуди.

— И по-точно?

— Един старинен арбалет. Китайски. Със сигурност знам, че е у някой от московските колекционери. Имаш връзки в средите им, нали?

Косталевич се усмихна самодоволно.

— Естествено... И как изглежда този арбалет?

— Изобщо не съм го виждал — отговорих честно. — Знам само, че се казва Нефритовият змей.

— Хо-хо! Пак добре, че не е Нефритовият жезъл. Пардон, мадмоазел.

— Има една особеност. С него върви стрела, наречена Жилото. Острието и е от планински кристал. Втори такъв арбалет в Русия няма, така че няма и начин да се сбърка.

Сашка извади дебелия си тефтер и бързо си записа нещо. После каза:

— Така-а. С артефакта нещата са повече или по-малко ясни. Сега ми кажи за какво ти е това чудо и какво получавам аз за работата.

— Мисля да го купя — казах. — За теб десет процента, както обикновено.

— А сигурен ли си, че собственикът ще иска да го продаде? — Сашка се усмихна скептично. — Колекционерите са особен вид хора, нали знаеш.

— Готов съм да му направя много интересно предложение. Много интересно. Ясен ли съм?

Косталевич въздъхна разочаровано.

— Повече от ясен, Ким. Ще ме прощаваш, не че имам навика да броя парите на хората, обаче в състояние ли си да платиш за това нещо толкова, че комисионата наистина да ме заинтересува?

Тук вече ме закопа. Защото не съм милионер, нали? По какъв начин можех да платя на собственика на Нефритовия змей, ако той имаше дори приблизителна представа каква е стойността на арбалета? Да ограбя банка? Да си продам жилището?

— Саша — казах мило, — въпреки че както винаги държиш да завреш любопитния си нос, където не трябва, ще ти отговоря. Е, поне ще ти намекна. Представи си за секунда, че в случая се явявам доверено лице на неизвестен ти любител на старините. Не посредник, а доверено лице. Долавяш ли разликата?

Той важно кимна. От негова гледна точка довереното лице си беше синоним на чист балък. Виж, посредникът беше бизнесмен и живееше от тлъстите комисиони.

— Или мислиш, че трябва да се обърна към друг специалист? — попитах. — Между другото, вярно ли е, че Марчело е завършил изкуствоведение?

Белозъбата усмивка на Косталевич се стопи. Въпросният Марчело беше вечният му конкурент. Аз, впрочем, никога не бях работил с него.

— Ха, вярно! Завършил е някакво техникумче, дипломата за висше си я е купил... Добре, убеди ме. Мога да спомена името ти на предварителните преговори, нали?

— Да, разбира се. Обаче имай предвид, че бързам. Човекът, чиито интереси представлявам, може и да се откаже.

— Разбрах те — бодро каза Сашка, затвори бележника и си го прибра в джоба. — Е, да не ви преча тогава. Много ми беше приятно, мадмоазел. Чао, Ким. Ще ти звънна.

— О, няма ли да останете да пиете чай с нас? — попита Наташа. Лицето ѝ беше непроницаемо.

Косталевич не схвана подигравката и разпери ръце.

— Делата ме зоват, за жалост...

Пъргаво се изправи и си тръгна. След две-три крачки обаче спря, обърна се и шеговито ми се закани с пръст.

— Нямало да работиш до септември, а?

— Какъв е този тип? — попита Наташа, щом Косталевски изчезна зад бамбуковата завеса.

— Никакъв — отговорих неопределено. — Далавераджийче. Защо, не ти ли хареса?

— Не. — И след кратка пауза добави: — Точно така си представях колегите ти.

— Много точно определение — казах разсеяно. — Да, колега. Сашка Косталевич ми е колега. Съвсем вярно.

— Мислиш ли, че ще намери човека, у когото е арбалетът?

— Не знам. Във всеки случай засега това е единственият ни шанс. Щом Чашата се озове в ръцете ни, ще се превърнем в двукраки мишени.

— Вече го каза.

— И ще го кажа още веднъж. По принцип съм против това да вадим Чашата от скривалището ѝ. Стояла си е там четирийсет години, да си стои още...

— Не — твърдо каза Наташа и разбрах, че повтаря думите на ДД. — Хромия ще намери човек, който не се плаши от змии, и той ще влезе в терариума и ще я изнесе. В края на краищата всичко тук е въпрос на пари...

И направи неопределен жест. Не стана ясно Косталевич ли има предвид, или всички редовни клиенти на „Речни заливи“.

— Да бе, вие в тундрата да не сте по-различни? — попитах злобно.

Наташа беше права: сега, когато Хромия знаеше къде е Чашата, нищо не му пречеше да я вземе с чужда помощ. Въпросът опираше само до подходящия човек. До съвсем скоро това бях евентуално аз. Преди да се опитам да му пръсна плешивата глава.

— Наистина трябва да тръгвам — каза тя, все едно не ме беше чула, и понечи да си извади портмонето от чантата, но аз, естествено, не и позволих. — Не бива да оставям майката на Дима самичка...

— Ама разбира се — отвърнах. — Тръгвай. Много поздравя на Дим Димич.

Гледах я как се качва по стълбите — минипола, загорели от слънцето дълги крака, високи токчета. Поне половината клиенти изпращаха с погледи момичето ми. Моето момиче? Или вече не моето?

Все ми е едно, помислих. И въпреки че не беше вярно, упорито повторих: все ми е едно.

УНИКАТЪТ НА ЛОПУХИН

Московският зоопарк — Алексеевска, 1990-те

— Закъсняваш, момче — сурово ме посрещна Михалич. — Вече се разбрах с хората, баджанакът ще дойде, викам, да ме замести тая вечер, а тебе те няма. Дисциплината е важна във всяка работа, от мен да го знаеш.

С кого ли е говорил, помислих разтревожено. Тази ненужна активност от негова страна хич не ми допадаше.

— Ясно, Иван Михалич — казах и сложих на масата средно голям скъп кожен куфар.

Един от клиентите ми беше натъкнал във въпросния куфар пет милиона долара, а аз го охранявах. След като парите благополучно бяха предадени по веригата, благодарният клиент ми го подари. Сега вместо пет милиона в зелено в него имаше зелена бейзболна шапка с надпис Chicago Bulls и бутилка „Столична“.

Михалич прие бутилката със строга физиономия, но поне спря да мърмори, а мина по същество:

— Ето ти значи тука всичко. Престилката, ръкавиците, метлата и лопатата, кофата... Друго не ти трябва... Не остана много работа, почти я свърших, докато те чаках... Влез при птиците все пак, те само цвъкат, а и на зубъра клетката му сега е празна, така че изчисти и нея, можеш да наръсиш и трици...

— Няма проблеми — уверих го, докато навличах мръсната престилка. — Трици откъде да взема?

— Зад бараката има цял куп... — Той лекичко се олюля. — Обаче да те питам нещо... с това — и вдигна водката — да те чакаме ли, или като си на работа, не пиеш?

— Не пия — уверих го веднага, още повече че перспективата да се виждаме пак изобщо не ме радваше. — Ти ми кажи само къде да оставя нещата.

— Ами пак тука, къде — очевидно също зарадван отвърна Михалич. — Аз така и така ще намина по-късно да видя кое как е.

— Това нека постои тук, докато ме няма — казах, натиках куфара под пейката, взех си „инструментариума“ и излязох.

Отидох при купа трици, намерих някакво парче найлон, насипах върху него трици и ги натиках в кофата — работа за две минутки. После тръгнах към терариума.

Наближаваше решаващата фаза на операцията.

Пред терариума се бяха струпали дечица — гледаха как един чичко надува шарени балончета с една машина. Проврях се през тази жива преграда, разбутах небрежно опашката пред вратата и влязох.

Надясно се точеше дълъг коридор, едната му стена беше остъклена и зад нея чакаха да ги огледат змии, гущери и дори май жаби. Опашката се точеше в монолитна колона — децата залепили носове за стъклата, възрастните зад и над тях. От другата страна имаше стълбище и подвижна бариера с надпис: „САМО ЗА ПЕРСОНАЛА“. Сложих кофата и метлата под стълбите, седнах на един перваз така, че да мога да виждам коридора, и зачаках.

След десетина минути дойдоха. ДД беше със строг тъмнокафяв костюм и връзка. Извисяваше се над детската навалица като тъжен Гъливер над шумни възбудени лилипути. Наташа държеше скромен, но подбран с вкус букет от пет карамфила. Очевидно въпреки всички превратности на съдбата ДД продължаваше обсадата.

Двамата веднага завиха надясно и минаха покрай мен, без изобщо да ми обърнат внимание. Сметката ми се оказа точна — никой никога не забелязва чистачите и пощаджиите. Тръгнах след тях към втория етаж, потупах Лопухин по рамото и попитах строго:

— Не видяхте ли надписа? Тук не се влиза.

ДД се обърна стреснато.

— Ние сме при Пирожникова... Ким?! Защо си с тази престилка?

— За конспирация — отвърнах все така строго. — И вие също, като гледам. — Кимнах към букета. — Хитро.

ДД ме погледна с ням укор.

— Сериозно, Ким, неузнаваем си — каза Наташа с искрено одобрение. — Направо си роден за чистач...

— Благодаря — отговорих с достойнство. — Добре, почваме. Дима, докладвай обстановката.

— Значи така... Разказвам накратко, още повече че Наташа вече чу повечето неща... Бях при една много мила лелка, позната на дядо

още отпреди петдесет и шеста, тоест отпреди реабилитацията... Впоследствие тя почва работа в терариума и дядо се обръща към нея, когато решава да скрие Чашата...

Въздъгнах.

— Значи освен теб и дядо ти за Чашата е знаел и още някой. Наистина строго секретна информация, просто нямам думи...

— Не не — възрази ДД. — Дядо бил абсолютно сигурен в нея, но все пак не ѝ разкрил тайната. Тя и до днес е убедена, че става въпрос за някаква книга... за ръкопис... в онези времена някои ръкописи са били по-опасни и от укрити съкровища, знаеш го. През всичките тези години Чашата е била при кралската кобра... в един от детайлите на околната ѝ среда, така да се каже. На два пъти за кратко — първият път е когато старата кобра умира и клетката е временно без обитател, а вторият, когато местят терариума в новата сграда — Чашата остава на практика без охрана, но Олга Даниловна, така се казва познатата на дядо, я носи в дома си и я слага при своите змии.

— Сигурно е страхотна бабка — обади се Наташа.

— Тя е невероятна личност! — възкликна ДД. — И е влюбена в змиите така, както някои бабки са влюбени в кученцата или котките си. Тя...

— Не се отклонявай от темата — прекъснах го. — По-добре ми обясни как така ще реши, че Чашата е ръкопис?

— Ами тя нали е в чанта. — ДД вдигна рамене. — Едва ли може да се разбере само с пипане.

— Искаш да ми кажеш, че за толкова години не е отворила чантата?

— Ким, това са железни хора, минали са през лагери и изселвания... Ако другарят ти ти каже да не отваряш нещо, значи не го отваряш.

— Аха — казах. — Ясно. Давай нататък.

Покрай нас минаха две жени с бели престилки, очевидно работеха в терариума, и ни погледнаха с интерес, но очевидно маскировката ми ги успокои, понеже си продължиха по коридора.

— Значи когато тя се пенсионира, тайната минава у една от ученичките ѝ, научна сътрудничка тук. Точно при нея отиваме сега.

Изстенах.

— И още колко души знаят?

— Стига де. — ДД се усмихна снизходително. — Надежда Яковлевна е стара дисидентка, сто пъти са я привиквали в КГБ. Тя не би казала нищо на никого, уверявам те.

— Да бе, нямало да каже! — Мразя любители като ДД да ми обясняват работата на професионалистите. — Какво според теб щеше да стане, ако Хромия просто се е бил сетил да провери всички лагерни и следващи връзки на дядо ти, а после да намери въпросните хора и да приложи номерата си? За нула време е щял да разбере къде е Чашата... Та ако ще да са си мислели, че е ръкопис... Що за простотии... — И млъкнах, защото едната от двете жени с белите престилки се връщаше и този път ни оглеждаше прекалено внимателно. Не спря да ни заговори обаче.

— Изобщо не мога да разбера защо се е бавил толкова — каза Наташа, когато жената се отдалечи на безопасно разстояние. — Толкова години са минали...

— Но той не е знаел, че Чашата е у дядо! — възкликна ДД. — Изобщо не е знаел, че дядо е син на онзи Лопухин, който преди войната е ходел на разкопки в Тува! И през петдесет и трета го разпитва единствено защото дядо е намерил олтара...

— Още колко ще стърчим тука? — сети се най-после Наташа. — Може би все пак да идем да вземем Чашата?

Погледнах я одобрително и изкомандвах:

— Напред, славни рицари на Граала!

Оказа се, че е съвсем близо, по средата на коридора. На табелката на една врата пишеше: „Ст.н.с. Н. Я. Пирожникова“.

— Изчакайте тук — строго каза ДД, деликатно почука и отвори вратата.

За секунда мярнахме тясна стаичка, бюро и зад бюрото миниатюрна жена с очила; след това вратата се затвори зад дългия тесен гръб на наследника на древната тайна. Наташа въртеше букета в ръце.

— Много е неудобно... — оплака се изведнъж. — Цветя от човек, който току-що е преживял такова нещастие... Ти как мислиш, Ким.

— Не знам — изсумтах. — Аз просто нямаше да подарявам цветя.

— Но пък са красиви... Виж, един бял, един жълтеникав, този розов, този розов с беличко, този червен... Дима наистина има вкус.

— Да — казах. — Това не може да му се отрече.

Интересно какви ли ги дрънкаше сега този сладкодумник на Н. Я. Пирожникова — сигурно ѝ обясняваше колко близки сме били на Роман Сергеевич и колко ни е обичал...

Вратата се отвори и ДД каза:

— Елате да се запознаете.

Церемонията по запознанството обаче се проточи, понеже Н. Я. Пирожникова говореше по телефона. При това с бившата си наставница Олга Даниловна.

— Да, Олга Даниловна — съгласяваше се тя сухо с гласа в слушалката, — разбрах, Олга Даниловна... Естествено, щом гарантирате... Да, и приятелите също... Много добре разбирам, уверявам ви. Не се безпокойте, Олга Даниловна... Дочуване.

Докато говореше и изслушваше указанията на Олга Даниловна, успях да я огледам. Беше някъде на четирийсет и пет, с дребна изящна фигура, скулесто татарско лице и зли кафяви очи. Носеше косата си вързана на тила, което според мен изобщо не ѝ отиваше.

Тя рязко затвори телефона и ни изгледа, имам предвид мен и Наташа, възможно най-недоброжелателно. Пуснах най-засрамената си усмивка, но не помогна.

— Здравейте — каза тя накрая. Аз така заклатих глава, все едно да се запозная с нея е отколешната ми мечта. — Дима ми разказа за вас.

Тя се измъкна иззад бюрото, промуши се покрай мен и отвори един малък стенен гардероб. Извади бяла престилка, навлече я и се обърна към нас. Движенията ѝ бяха поривисти и изобщо правеше впечатление на доста нервна особа. Бях предполагал, че със змии могат да работят единствено изключително уравновесени хора.

— Държа да ви кажа — продължи тя, докато си закопчаваше престилката, — че при никакви други обстоятелства не бих разкрила професионалната ни тайна на непознати... Но Олга Даниловна ми обясни за какво става въпрос и се налага да ви дам онова, което вече няколко десетилетия се пази в нашия терариум... — Направи пауза, издърпа чекмеджето на бюрото и за огромно мое изумление извади оттам тежък чук и един секач. — Вие обаче трябва да сте наясно каква

отговорност поемате — добави заплашително, размаха секача и ДД стреснато се отдръпна. — Времената сега са други, разбира се, но все пак не бива да изпадаме в еуфория... — Пъргаво мина през кабинетчето и отвори вратата. — След вас!

В коридора Надежда Яковлевна тържествено връчи инструментите на Лопухин, уведоми ни, че трябвало да затвори терариума, и се дематериализира.

— Леле каква оса — казах. — Бедните змии...

Дмитрий Дмитриевич озадачено гледаше оръдията на труда в ръцете си. Съчетанието костюм и вратовръзка и чук и секач го правеше неотразим и загадъчен.

— Ох — каза той, без изобщо да ни поглежда, може би говореше на инструментите. — Толкова години това чудо си кротува тук на сигурно място... А сега... Сега...

— Късно е, чадо — казах малко грубо. — Идеята си беше изцяло и докрай твоя, аз изобщо бях против да се занимаваме с Чашата... И сега съм против, ако изобщо те интересува... Обаче наследникът си ти и решението си е твое. А ти вече реши и връщане няма.

— Ей! — намеси се Наташа. — Ами какво ще стане, ако хвърлим тази Чаша в морето? Ама толкова дълбоко, че никакви водолази да не могат да я извадят. Морето е огромно и онзи плешивият ще има да я търси вечно...

— Ти си гениална! — викнах изненадващо и за самия мен. — Наистина си гениална, сериозно!

Тя ми се усмихна също както преди, повече с очи, отколкото с устни, но в този момент заговори ДД и усмивката ѝ помръкна.

— Много отдавна Поликрат, тиран на Самос, който имал баснословен късмет, решил да изпита съдбата. Свалил скъпоценния си пръстен от ръката си и го хвърлил в морето... А на следващия ден готвачът му намерил пръстена в корема на една току-що уловена риба. Много страшна легенда.

Погледнахме го учудено.

— Има неща, които са белязани от съдбата — обясни той. — Не можеш да се противопоставиш на съдбата, древните са го разбирали много добре. Ако Чашата може да се скрие в морските дълбини, са щели да го направят още първите итеру. Но, първо, Чашата има своя собствена воля, която за нас е непонятна... и един ден тя може да се

върне. Второ, Чашата непременно трябва да има пазител — един или няколко. Има „и трето“... но това ще го разберете сами.

— И все пак според мен това е най-доброто решение поне за момента — казах упорито. — Дори, защото ще избави човечеството от грижи за много дълго време. И на първо място нас — добавих и погледнах Наташа.

— Дима може би е прав — каза замислено тя. — Иначе излизаме страхливци: изхвърляме я и не ни интересува повече. Ами ако тя може да се използва и за благородни цели?

Но никой от нас с Дима не отговори на въпроса ѝ, понеже в същия миг до нас изникна нещо като мъничка турбуленция и отново бяхме в милата компания на Надежда Яковлевна.

— Готово — позволи си тя моментна облекчена въздишка. — Затворих сградата. Елате с мен.

— На гости на кобрата ли? — Реших да се направя на смешник.

Тя не реагира.

Кобрата лежеше безжизнено на някакъв прогнил клон над миниатюрен водоем, в който киснеше нещо почти прозрачно и тъничко — старата ѝ кожа. Покоите ѝ бяха обзаведени с вкус и очевидно трябваше да ѝ напомнят за родния ѝ край в Северна Индия, откъдето водеше потеклото си. Освен вече споменатия водоем имаше относително естествено изглеждаща скала и някакви треволяци и клечки, които следваше да са джунглите. Самата кобра явно си помисли, че сме поредните зяпачи, и реши изобщо да не ни удостоява с поглед — клепачите ѝ бяха свалени наполовина като капациите в бронята на някаква невиджана бойна машина.

— Стойте тук — изкомандва Пирожникова и изчезна.

Появи се само след минутка — влезе през една незабележима вратичка точно срещу нас. Беше въоръжена с дълъг прът с примка на върха и някаква торба от дебел плат и веднага разбрах, че на кобрата лошо ѝ се пише.

Прътът се стрелна надолу, клепачите на кобрата трепнаха — но беше късно. Кобрата излетя във въздуха под пръта, описа безкрайно дълга дъга и изчезна в торбата. Без изобщо да ни удостои с поглед, Надежда Яковлевна се измъкна през вратичката.

И след още минутка пак се появи — без торбата и пръта, слава богу — и заповяда:

— След мен.

Тръгнахме покорно след нея. Най-отпред ДД, който с чука и секача, ако го приемем за каменоделско длето, можеше да мине ако не за скулптор, то поне за каменоделец, след него Наташа и накрая аз. Аз по-специално току се обръщах да видя дали някой не върви след нас.

В покоите на кобрата беше задушно и влажно, водата, мен ако питате, направо си се беше вмирисала. Пирожникова с бялата си престилчица мина като сърничка по хлъзгавите камъни във водоемчето и спря пред една голяма безформена канара.

— Виждате ли тази пукнатина тук? — И посочи на ДД една малко по-различна на цвят черта по канарата. — Удряйте право в нея, това е цимент, ще се разпука бързо.

Милият ДД късогледо се наведе, успя някак да нагласи секача и дори два пъти да го удари с чука както трябва. На третия си удари пръстите и изохка. Изобщо не беше смешно.

Взех му чука и секача. Пирожникова ме погледна неодобрително, но не възрази. Изгледах я със злорадство.

Канарата си изглеждаше съвсем истинска. И все пак беше направена от два камъка, вероятно издълбани и после циментирани един за друг толкова прецизно, че ако не гледа специално, човек няма да заподозре нищо. Аз обаче, след като вече знаех, че трябва да удрям точно по влажната зеленикава черта, се справих само за пет минутки — вярно, няколко парченца цимент ми влязоха в очите, но пък докато ги бършех, Пирожникова и ДД разделиха двата камъка. Взрях се с насълзени очи и видях влажна черна дупка, а в нея нещо увито в целофан.

— А змии? — попитах. — Там има ли и змии?

Не че се надявах да получа отговор. Обаче получих, при това не особено успокояващ.

— Не знам — каза Надежда Яковлевна малко сърдито и бръкна в дупката с една клечка, която откърши от „джунглите“ около нас. Не последва никаква реакция и тя коленичи и измъкна из дълбините на фалшивата канара голяма старовремска черна чанта, увита в целофан. Ако трябва да съм честен, дори се зарадвах, че го направи тя. Даже след проверката с клечката не ми се щеше да бъркам в тази миришеща на плесен дупка.

— Това е — каза тя и тикна чантата в ръцете на ДД, който я гушна като светиня и лепна мокрия мръсен целофан на предницата на изискания си костюм. — И не забравяйте: дядо ви е държал изключително много на опазването на този ръкопис. Приемете още веднъж искрените ми съболезнования.

— Благодаря — каза Лопухин. — От сърце ви благодаря, Надежда Яковлевна. Ние... ние всички сме ви много благодарни.

Кимнах сдържано. Тази жена въпреки всичко започваше да ми харесва и това неизвестно защо ме учудваше.

— Заповядайте — притеснено каза Наташа и подаде на Пирожникова шарения букет карамфили. — Моля ви, вземете ги... Толкова ни помогнахте...

За секунда ми се стори, че Пирожникова също може да има чувства. Поне някакви.

— Не — отсече обаче тя след по-малко от микросекунда и отново стана самата себе си. — Не ги искам. Тези цветя са за вас от него — погледът ѝ се спря пронизателно върху ДД, — така че са си ваши и само ваши. Правя всичко това единствено от уважение към Олга Даниловна. Да вървим.

Когато стигнахме до стълбите за втория етаж, казах:

— Момент.

Надежда Яковлевна спря и ме изгледа учудено. Клекнах и измъкнах изпод стълбите кофата и метлата.

— Вие всъщност в зоологическата градина ли работите все пак, младежо? — със съмнение попита Пирожникова; за пръв път проявяваше интерес към мен и личността ми, както се казва.

— Временно — отговорих възпитано, докато вадах найлона с триците от кофата. — Само за един момент във времето, ако позволите да се изразя така.

Взех чантата от ръцете на ДД и някак си успях да я натикам в кофата, след което я засипах с трици от найлона, за да я крият от чужд поглед.

— Надежда Яковлевна — казах, щом свърших споменатите манипулации, — ще съм ви изключително признателен, ако ми покажете къде ви е най-близкият служебен вход и ми позволите да изляза през него.

— Сигурен ли сте, че е необходимо? — попита тя безстрастно.

— Да, Надежда Яковлевна, така ще е по-добре — обади се неуверено Дима.

— Щом казвате... — Пирожникова го изгледа със съмнение и се обърна към мен. — Елате, младежо.

— Значи както се разбрахме — напомних на Наташа и Дима, докато тръгнах.

След две минути излязох в задния двор на терариума с кофата и метлата в ръка и тръгнах из зоопарка по тайните за посетителите пътечки на чистачите. Подсвирквах си.

Обръщах се да видя дали някой не ме следи, разбира се, но не видях никого. Единия път видях ДД и Наташа — вървяха към главния вход и уж се караха, точно както беше по сценарий. В сценария имаше и още нещо, което те не знаеха: на десетина-петнайсет метра след тях вървяха двама напомпани младежи с шарени ризи — приятелчетата на Зурик. Самият той и още един бяха малко зад тях и се озъртаха зорко. Бях съвсем наясно, че и четиримата заедно няма да устоят срещу Хромия с неговите умения и знания за явните и тайните начини за мъчения и убиване, както вероятно не би устоял и никой друг, но пък разчитах на това, че Хромия няма да се включи лично. Ако беше решил да наеме някакви мутри и да ги насъска срещу ДД и Наташа, Зурик и приятелите му щяха да са от голяма полза.

Та след като се удостоверих, че съм се погрижил за безопасността на останалите участници в концесията си, доколкото ми е възможно, тръгнах към бараката на Михалич.

Него го нямаше, естествено. Оставих кофата на пейката и извадих чантата изпод триците — те се посипаха навсякъде, — после измъкнах куфара изпод пейката и напъхах чантата в него, като си напомних, че после ще трябва да го изчистя. Свалих синята престилка, пъгнах в десния ѝ джоб двайсет долара и я окачих на забития в стената пирон, където ѝ беше мястото.

Напуснах територията на зоопарка през вратичката, която любезно ми беше показал Михалич, и около половин час след като бях излязъл от терариума, си бях вкъщи.

Вкъщи първата ми работа беше да си направя кафе. После седнах и зачаках другите двама рицари на Чашата. Според сценария след „скарването“ си двамата трябваше да се разделят — и след всеки от двамата щеше да има „опашка“: съответно Зурик и приятелят му и

другите двама младежи. И едните, и другите щяха да се поозорят, докато се прехвърлят в метрото и се вмъкват във вагоните в последния момент, преди вратите да се затворят, но в крайна сметка ДД и Наташа трябваше да дойдат вкъщи убедени, че никой не ги следи. Хромия, разбира се, рано или късно щеше да се сети, че Чашата е у нас... но пък получавахме предимство във времето, а това беше най-много, което можех да направя за ДД. Всъщност за ДД ли? Не можех да кажа.

Седях, чаках и се борех с изкушението да погледна какво има в чантата. И тъкмо да се предам, когато на вратата се звънна и — за всеки случай пъхнах пистолета в задния си джоб — станах да отворя.

ДД беше много разтревожен.

— Ким — викна още от вратата. — Според мен ме следяха. Двама. Мисля, че успях да им се изплъзна, но ме е страх, че сме разкрити.

— Успокой се и влизай — казах. — Няма страшно.

И още докато го казвах, телефонът иззвъня. Забързах да вдигна.

— Джокера ли си? — попита непознат глас. — Всичко е окей, твоят човек ти е доставен. Женската още я няма, но щом цъфне, Зурик ще ти звънна.

— Мерси, пич — отговорих. — Голяма работа сте.

След което обясних на ДД:

— Взех някои предпазни мерки. Двамата зад тебе... те всъщност те пазеха. Браво на теб, че си ги видял.

ДД облекчено си пое дъх. С щръкналата, си разрошена коса приличаше на подало се от гнездо птиче.

— Мислех си, че е Хромия... А ти как се прибра? Чашата къде е?

— Трябва да си е в чантата — не съм я отварял. Колкото до чантата, тя ми е в куфара.

— Господи! — малко нервно възкликна ДД. — Господи, това наистина ли е Граалът?

— Кафенце ще пийнеш ли? — попитах и в този момент на вратата пак се звънна. ДД подскочи и пребледня. „Лошо — казах си. — Мразя нерваците“.

Както се оказа обаче, не само ДД беше нервак. Когато отворих вратата, видях Наташа на вратата на коридора ни и направих крачка към нея, някой зад гърба ми каза високо:

— Бум! Убит си, Ким!

Мина цяла вечност, докато разбере кой е зад мен. И когато тази вечност все пак свърши, успях да издишам въздуха, който щеше да ми пръсне дробовете, да си избърша потта от челото и после пак да прибера в задния си джоб пистолета, допреди миг насочен право между очите на невръстния Пашка, който както винаги скучаеше на вратата на апартамента им. Като видя пистолета обаче малко се оживи и попита:

— Ще си играем ли, Ким?

И той държеше пистолет, само че пластмасов. От мисълта какво можеше да стане, ако нервите ми бяха съвсем мъничко по-слаби, щях да повърна.

— Да — казах вбесено и тръгнах да отворя на Наташа. — Ще си играем на трепане на малки момченца.

За разлика от ДД, Наташа изглеждаше така, сякаш току-що слиза от безкрайно дълга лимузина.

— Дима дойде ли? — бяха първите й думи.

— Здравсти, Наташа — каза Пашка и ми отне възможността да отговоря. — Ние с Ким си играем.

— Здравсти, Пашка. — Наташа клекна, погледна го в очите и стисна мъничката му ръчичка. — Значи ме помниш?

— Ами да — отвърна гордо Пашка. — Аз хубавите винаги ви помня... Дойдох после, обаче вече ви нямаше...

— Тоя дългият е виновен — казах и му посочих ДД, който беше подал глава от апартамента ми, за да види защо се бавим. — Покани ни на гости...

Пол изгледа ДД с неодобрение и каза май на някой под тавана:

— Пък мене после ме боля корем. Понеже ядох немити ягоди...

Телефонът пак зазвъня и се втурнах вътре, като ги оставих тримата да обсъждат последствията от яденето на немити ягоди. Беше Зурик.

— Мацката налице ли е, Джокер?

— Да — казах, — благодаря. Тъкмо влиза.

— Пазихме я до входа ти — каза той. — Не влязохме, понеже там седяха някакви бабички. Според мен всичко е чисто, не видяхме опашка.

— Още веднъж благодаря — казах с искрено облекчение. — Имате по една водка от мен.

— По шише — уточни той.

Докато се посмеем и затворя, Пашка беше влязъл с ДД и Наташа — стискаше я за палеца. И веднага попита:

— Ким, какво има в тоя куфар?

— Не ви ли се струва, че любопитството ви е малко прекалено, младежо? — отвърнах на въпроса с въпрос и го хванах за раменцата, за да го насоча обратно към вратата. — И изобщо, на фелдмаршалите им е време да нанкат, понеже големите си имат работа.

Фелдмаршалът хвърли оръжието си на пода, захленчи и се вкопчи в палеца на Наташа с последни сили.

— Това си е жив шантаж, Пол — казах строго.

ДД обаче неочаквано се засмя.

— Какво чак толкова, вече не е никаква тайна. Знаеш ли какво ще ти покажем сега, мъник?

— Не съм мъник — каза сърдито Пол. — Аз съм Пашка. И съм голямо момче.

— А обичаш ли приказки, голямо момче Пашка? — попита Наташа.

Той я погледна с подозрение и отвърна все така сърдито:

— Видео обичам. За нинджите. И за извънземните и за тях. Ким ми ги пуска. И еротика обичам — добави гордо: явно беше успял да разчете тази красива думичка на касетите ми.

— Стига си лъгал — въздъгнах. — Еротика обичал, моля ви се... Дима, ела ми помогни.

Постлахме вестници на пода, извадихме увитата в целофан чанта от куфара и я сложихме върху тях. Разрязах целофана и се опитах да отворя закопчалките, но те бяха ръждясали.

— В тази чанта — каза Наташа и прегърна Пашка — има съкровище от приказките. Затова те попитах обичаш ли приказки.

— Приказките са за децата — отсеке Пашка. — И са тъпи. Аз обичам фантастика.

— Много хубаво — съгласи се Наташа. — Гледай сега.

Писна ми да се мъча с ключалките и срязях кожените им ремъци. Наташа се наведе над рамото ми и усетих топлия ѝ дъх в ухото си. Бръкнах с леко трепереща ръка в чантата и напипах нещо увито във вестник. Нещо кораво и тежко.

ДД, сгънат почти на три, също се наведе над чантата. Само Пашка се държеше спокойно и сдържано — но пък той си беше мъничък и виждаше всичко и без да се навежда.

— Предлагам за последно — казах с внезапно прегракнал глас. — Дайте да помислим поемаме ли все пак тази отговорност, или не. Ако не, то по-добре да не я вадим...

— Стига си се бавил — почти викна Наташа. — Извади я. Поне да видим каква е...

Извадих увитото във вестниците и го развих.

Чаша. Около две педи висока, със странна форма, но все пак чаша. Подадох я на ДД.

Честно, съвсем не беше такава, каквато очаквах. Беше от някакъв неугледен тъмносив камък с пръски слюда тук-там. Не съм сигурен дали може да се каже „беше направена“, понеже всъщност си приличаше на камък, изваян от прищевките на ветровете и водата така, че да има случайна прилика с нещо сътворено от човешка ръка. А после разбрах: Чашата несъмнено беше произведение на изкуството — но на абсолютно чуждо на човечеството изкуство. И може би ръцете, които я бяха изваяли, изобщо да не са били ръце...

Столчето беше дебело, със странно вдлъбната основа — приличаше на обърната гъба. Към ръба на самата чаша водеха груби тъмни ивици, а самият ръб беше леко извит навън и преминаваше в нещо като листенца на цвят. Нищо особено всъщност.

— Това ли било? — разочаровано каза Наташа.

ДД ни погледна снизходително.

— Дядо казваше, че същността ѝ е скрита много дълбоко...
Вземи я, Наташа!

Наташа предпазливо взе Чашата с две ръце и я вдигна пред себе си, сякаш преценяваше колко тежи. И изведнъж ахна и я изпусна. Инстинктивно се хвърлих да я хвана, но не успях и тя тежко тупна на паркета и се търкулна.

ДД спокойно се наведе, вдигна я и каза:

— И с парен чук не може да се счупи. Усети ли го, Наташа?

По слабото му лице премина странно изражение на болезнено блаженство.

Наташа кимна и избърса ръце в полата си. После каза:

— Гадно е. Няма да я пипна повече.

Протегнах ръка и взех Чашата от ръцете на ДД.

Около половин минута не усетих нищо — най-обикновен студен камък, малко грапав. А после почувствах как под пръстите ми помръдва нещо живо. И как Чашата почва да пулсира в ръцете ми.

За мимолетен, съвсем кратък миг изпитах неопикуемото усещане за космическото, неограничено могъщество, концентрирано в Граала. После всичко свърши. Внимателно оставих Чашата на масичката.

— Може ли и аз? — попита Пол и без да чака позволение, стисна с две ръце столчето на чашата.

И след двайсетина секунди го пусна и се оплака:

— Боцка. И малко гъделичка.

— И какво ще правим сега? — попитах прекалено високо.

Вече изобщо не можех да откъсна очи от Чашата. Тя вече изобщо не ми изглеждаше груба. Не, това беше красотата — само че някаква различна, непозната за нас красота. И Чашата беше древна, много древна. По някакъв начин го бях разбрал, докато я бях държал. Тя беше по-стара от нашата цивилизация, по-древна от нашия свят, по-древна от милиардите сияйни звезди в черните дълбини на небето.

И внезапно осъзнах, че ще ми е много трудно да се разделя с нея.

— Дайте поне да натопим карамфилите в нея — каза Наташа. — Съвсем клюмнаха...

И още преди да успея да отворя уста да възразя, ДД взе Чашата и я отнесе в кухнята. Чух шуртенето на чешмата.

— Вие сте луди! — казах на Наташа.

ДД се върна и натопи карамфилите в Чашата. Бяха прекалено дълги за нея, но стърчаха право нагоре.

— Наистина сте луди... — повторих. — Да слагате цветя... в това?

— Трябва да им отрежем стъблата — каза Наташа. — Ким, имаш ли остър нож?

— Какъв остър нож?! Не разбирате ли — това е Чашата!

ДД се разсмя добродушно.

— Омая те, нали? Тя е много коварна, Ким. Дядо казваше, че най-важното е да не й обръщаш внимание, да я приемаш каквато е. Ще видиш — след малко магията й ще отслабне.

Изхъмках, взех Чашата и отидох в кухнята да отрежа дръжките на карамфилите. Погледнах водата. Беше станала златиста и дръжките

се пречупваха в нея някак странно.

— Ким... — Пашка беше дошъл след мен и ме дърпаше за ризата. — Тоя дългият какъв е?

— Учен. Археолог... — отвърнах, докато режах поредното стебло.

— Като Индиана Джоунс ли?

Разсмях се.

— Не, не като него. По-скоро като професора от „Завръщане в бъдещето“, обаче прави разкопки. Разбра ли?

— Тц — равнодушно призна Пашка. — А тая чаша той ли я е изкопал?

— Той — потвърдих. — Само че по-добре да не беше.

Внесох тържествено Чашата с карамфилите в стаята и я сложих на масичката между фотьойлите. Много красиво стоеше.

— Е, съзаклятници? — попитах. — По едно малко за успех на безнадеждното ни дело?

— А, не — каза Наташа. — Стига с това пиене. Да не говорим, че трети ден как съм в Москва, а още не съм се обадила на леля. Вие ако искате пийте, аз тръгвам.

— Ще те изпратя! — ДД скочи, но аз изкомандвах: „Седни!“ и той седна.

— Никой няма да ходи никъде поне докато не се разберем какво ще правим с това съкровище — казах твърдо. — Понеже на вас ви е лесно: давате ми Чашата и кой накъдето види, така ли? — Приложих максимум усилия в гласа ми да прозвучат възможно повече метални нотки. — Няма да стане, драги мои. Нямам намерение да нося отговорност за вашия така наречен уникат, Дмитрий Дмитриевич.

ДД пребледня.

— Ама разбира се, че трябва да решим какво ще правим с Чашата, Ким. Виж сега, ако искаш да се оттеглиш и...

— Стига глупости — прекъснах го. — Просто ситуацията се промени.

— Естествено, че се промени. — Той ме изгледа така, все едно съм идиот. — Нали Чашата вече е у нас.

— Именно. И сега Хромия ще тръгне по следите ни.

— Можем пак да я скрием — бързо каза ДД. — Има много места, където да я лазят змии.

— И с това ще си подпишем смъртната присъда — казах. — Защото както вече знаеш, Дима, Хромия може да убие всекиго от нас и да го разпита, както е разпитал дядо ти. Впрочем не ми е ясно защо не го е направил с онези итеру, до които се е докопал. Защо, а?

— Да, Дима — неочаквано за мен ме подкрепи Наташа. — Нещо наистина не се връзва.

ДД съсредоточено въртеше в ръце една вилица. Погледна ни и каза:

— Не съм наясно с всички тънкости, но според мен привидността на живота невинаги може да се върне в мъртвото тяло. Тук особено важна е, мисля, способността на човека... тоест на вече мъртвия човек, да се противопостави на насилието върху душата му... върху астралното му тяло, Ка, не е важно как ще го наричаме. Обикновеният човек не може да се противопостави на маг, това не му е по силите. Ето аз например не мога да счупя тази вилица — той опита с всички сили, лицето му почервения, но успя само да я огъне мъничко, — но ти, Ким, можеш, нали?

Даде ми вилицата и аз я хванах здраво и с едно рязко движение я счупих на две. ДД ме погледна с уважение и продължи:

— И с итеру е същото. Защото те също са били магове, много могъщи магове, и сигурно не е било лесно Хромия да ги накара да проговорят. Ами че дори настоятелят на дацана, който е дал Чашата на дядо, е успял да излъже Хромия, по-точно — да не му каже цялата истина. А той не е бил итеру все пак!

— Да, не е бил — съгласих се. — Но пък ние не сме магове и нямаме тяхната тренирана психика. Нито аз, нито ти, нито Наташа — и тримата нямаме с какво да се противопоставим на Хромия. Мен ако питате, единственият изход, който виждам, е един от нас да скрие Чашата и после да се самоубие. И то така, че трупът му да не може да бъде разпитан. Не знам точно как — да си пръсне мозъка, като скочи от последния етаж, или пък да се гмурне в цистерна със сярна киселина, но...

— О, спри! — викна отвратно Наташа.

— Добре, спирам — съгласих се. — Това са глупости. Така че предлагам алтернатива. Трябва да продадем Чашата.

— Така ли? — Очите на Наташа станаха на лед. — И на кого, ако не е тайна?

— В Москва има двама-трима много богати колекционери — казах. — Запознах те с Косталевски, нали? Та тези хора по принцип биха могли да я купят за много пари: просто трябва да ги убедим, че това е уникален артефакт и на практика неоценим. Такива пари ще даде само човек, който е сигурен, че може да опази Чашата. Нямам предвид, че ще я пазят с автомати и кучета, но във всеки случай на Хромия ще му е доста трудно да се докопа до нея.

— И мислиш, че охраната ще го спре? — попита ДД.

— А ти какво мислиш — че ние можем да го спрем? Не искам да поемаме такава отговорност, ясно ли ви е? Не искам цял живот да треперя като днес в зоологическата градина! Не искам да...

— Ким — каза Наташа. — Нали обеща, че...

Вбесих се.

— Първо на първо, не съм обещавал нищо на никого! Бях против тая идиотщина с терариума още от самото начало! Съгласих се единствено защото без мен щяхте да изгубите и Чашата, и живота си още преди да излезете от зоологическата градина. Обаче това, че съм се съгласил един път, изобщо не означава, че ще ви се вода по акъла и в бъдеще. Не разбирате ли — Чашата е смъртната ни присъда! И ако някой трябва да й стане Пазител, поне нека не сме ние! Вярно, Роман Сергеевич ме помоли да не допусна да попадне в ръцете на Хромия, но не ми каза да я пазя лично аз!

— Ким — обади се Пашка, за когото изобщо бях забравил. — Може ли да си пусна видеото?

— Всичко е ясно — каза ДД и стана. — Страх те е. Кое то си е съвсем естествено. Така че взимам Чашата и те освобождавам от всякаква отговорност. Благодаря ти за помощта, Ким.

И посегна към Граала. Стиснах мършавата му ръка и го блъснах да седне.

— Не ми се прави на благороден, идиот с идиот! — креснах. — Да умреш ли искаш? Няма да ти дам Чашата, Дима! Аз ще реша какво да правя с нея.

Той пребледня още повече.

— Ким, не можеш да... — почна Наташа заплашително.

— Мога! Няма да рискувам живота ти заради някаква древна тъпотия! Изобщо не ми пука какви тайни крие, разбери! Не ме е страх за мен! Искам да я дам на някой друг и да го направя сам, без да знаете

на кого, защото тогава Хромия ще може да проследи само мен — и ще го убия!

И в този миг телефонът иззвъня.

Наташа трепна. ДД нямаше накъде повече да пребледнява, но успя. Пашка се възползва от секундното ни объркване и включи видеото.

— Спри го — изръмжах му и тръгнах към телефона като сомнамбул.

Ужасявах се, че ще чуя познатото ми вече зловещо съскане, и затова вдигнах слушалката към ухото си бавно и предпазливо, все едно беше разперила качулката си кобра.

Беше обаче само Сашка Косталевски.

— Здравсти, боецо на невидимия фронт! Два процента отгоре за спешност.

— Намери ли го? — попитах недоверчиво.

Той се изкикоти доволно.

— Ти съмняваше ли се? Е, твоя си работа. Да, намерих го. Обаче собственикът...

И млъкна. Загложди ме тревожно предчувствие.

— Какво собственикът? Кой е?

— Няма значение — каза Сашка уклончиво. — Според мен обаче изобщо не иска да продава. Дадох му телефона ти.

— Това е добре — казах искрено. — А неговия ще ми дадеш ли?

— Не. Не можело. Каза, че той щял да ти се обади. Като се разберете за срещата, звъни ми и ще дойда.

— Разбира се. Каж ми поне кой е.

Сашка помълча малко, после изтърси:

— Като ти се обади, той ще ти каже. Знаеш ли обаче, останах с впечатлението, че става въпрос за много пари.

— Ами да де — потвърдих. — На твое място щях да се радвам...

— И аз щях да се радвам — каза Косталевич, — стига да знаех, че ги имаш... Но все пак ми остава таксата за услугата, нали?

— Имаш я в коняк — обещах му. — Или уиски. Каквото предпочиташ.

— Не пия — заяви Сашка. — И ти не пий толкова. Здравето е най-ценното нещо на света, от мен да го знаеш. Така че таксата в брой.

Затворих и се върнах при веселата компания.

Само че вече май се бяха скарали. Наташа беше стиснала устни, беше праметнала един красив крак върху друг също толкова красив и гледаше не ДД, а беззвучно избухващия в изстрели и взривове екран. ДД, зачервен и потен, седеше във фотьойла вдървено като паметник на оскърбената добродетел. Пашка с отворена уста зяпаше за стотен път какво става в Малък Китай. Граалът все така си беше на масичката, натопените в него карамфили като че ли се бяха посъживили и дори май бяха доразцъфнали.

— Добра вест — казах от вратата. — Май намерихме арбалета.

Никой от тримата не реагира. Всъщност не беше точно така — приятелчето ми Пашка ме погледна с обожание, убеди се, че вече не говоря по телефона, и попита сладко като ангелче:

— Ким, може ли вече да пусна звука?

НОМЕРАТА НА КОЛЕКЦИОНЕРИТЕ

Подмосковieto, 1990-те

— Маmicатa му кална... — изпъшка таксиджията, докато завивахме след черното БМВ Х5 по подозрително мек от дъжда черен път през гората. — Оттука няма излизане...

— Спокойно — казах. — Щом той минава, ще минем и ние.

— Той тоя минава навсякъде...

В същия момент стъпихме на гладък бетон, който тук, на сред гората, изглеждаше съвсем не на място. За разлика от шофьора, не се учудих много.

Беемвето пред нас светна с габаритите и намали.

— Стигаме — казах и напомних на шофьора: — И внимателно, нали?

— Разбрах аз — изсумтя той.

Разкопчах си якето, за да мога да измъкна пистолета моментално, ако се наложи, после стиснах чантата с Чашата в скута ми.

— Ако видите нещо подозрително, веднага натискате клаксона, нали?

— Разбрах де...

Харесваше ми. Стокилограмов квадратен чичка с глава на безрог микенски бик и златни зъби. Препоръча ми го един приятел, навремето специалист по охрана на ценни стоки, а после повишен в личен телохранител на някакъв тузар. Според него таксиджията бил печен тип и нямало да се издъни.

— Ако ме видите да бягам, веднага тръгвате и отваряте вратата. Аз ще скоча в движение.

— Ясно — каза той снизходително.

Бетонът свършваше пред зелена метална врата. Щом беемвето я наближи, тя бавно се плъзна встрани и видяхме голяма двуетажна къща от червени тухли.

— Спрете пред портала и щом слеза, обърнете — казах.

Беемвето подкара към къщата и спря пред входа на подземен гараж. Шофьорът му слезе, отвори чадър и ни махна.

— Не влизайте в двора — казах на моя шофьор. — В никакъв случай. Слизам. Вие обърнете, както ви казах.

Шофьорът на беемвето се казваше Олег — във всеки случай така се представи, когато се срещнахме в ресторант „Ацтеките“ на Менделеевска. Времето и мястото на срещата бяха определени от тайнствения собственик на арбалета.

— Шефът не продава експонати от колекцията си — веднага заяви Олег. — Но би искал да разбере откъде знаете за Нефритовия змей.

Интересно кой ли беше разкрил тайното име на магическия арбалет. Покойният Шмигайло?

— Ще го кажа на шефа ви, но лично. Освен това разполагам с някои документи за Нефритовия змей, които може да го заинтересуват.

— Какви документи? — Олег леко се наведе напред и си помислих, че шефът му едва ли се е сдобил с арбалета по честен начин.

— Няма да обсъждам това с вас — отговорих. — Нищо лично, просто такива са условията, при които работя.

Още от самото начало бях решил, че ще е по-достоверно психологически, ако не показвам лична заинтересованост. В края на краищата не беше сложно да се научи кой е Ким и с какво се занимава. Съвсем просто пък беше да се разбере, че същият Ким никога не се е занимавал с антикварни предмети и следователно едва ли може да предложи нещо ценно. Виж, ако се явяваше доверено лице на някой колекционер, работата ставаше съвсем друга. Така че старателно се правех на наемник, същия като Олег.

Елементарен номер, но свърши работа.

— Утре вечер — каза Олег, след като се обади на шефа си. — В осемнайсет нула-нула се срещаме на пети километър на Дмитровско шосе. Аз ще съм с черно беемве с номер нула-нула-две. Карате след мен.

— Далече ли е?

— Още двайсетина километра. Шефът може да ви отдели един час. Това устройва ли ви?

— По-добре щеше да е днес — казах аз.

Олег поклати глава. Нещо в лицето му напомняше за рис — гъсти вежди над леко дръпнатите лешникови очи, рязко очертани скули, твърда линия на устата. Веднага ми се стори смътно познат и накрая се сетих: приличаше по нещо на поета Брюсов, ако можете да си представите Брюсов с очи на професионален убиец.

— Днес е невъзможно. Утре, в осемнайсет нула-нула.

Налагаше се да се съглася — ситуацията не предлагаше такова удоволствие като избор от моя страна...

— Защо не влязохте в двора? — попита Олег и кимна към лъскавото от дъжда такси отвън. — Да не ви е страх?

Вдигнах рамене. Глупав въпрос. Когато носиш древен артефакт, чиято стойност не може да се определи дори теоретически — всъщност наистина, колко ли би могъл да струва Граалът? — щеш не щеш, се налага да си предпазлив.

— Е, ваша си работа — каза Олег, обърна се и тръгна напред с меката пружинираща походка на хищник. Беше една глава по-висок от мен и с десетина килограма по-тежък. Начинът, по който се движеше, и изправената му стойка ме навеждаха на мисълта за спец частите.

Качихме се по стълбите до тежка дъбова врата с шпионка и Олег натисна звънеца. Вратата се отвори веднага.

Отвори я млад човек горе-долу на моите години, облечен с анцуг Адидас. Че не е стопанинът, а бодигардче, му беше изписано на лицето, за същото свидетелстваха и хипертрофираните му мускули и гумената палка, с която помахваше разсеяно.

— Всичко е наред, Сергей — каза Олег.

Бодигардът се дръпна встрани, за да минем. Гледаше ме с неприязън.

Влязохме в просторна гостна, решена в златисти тонове. Насред помещението имаше овална маса с брокатена покривка, а около нея шест тапицирани стола с високи облегалки. Интериорът навеждаше на мисълта за богато дворянско имение от времената на разцвета на крепостното право.

— Заповядайте, Ким — тихо каза Олег и ми посочи една врата в дъното на помещението. — Срещата е на втория етаж.

Тръгнах към вратата, но неочаквано бодигардът ми препречи пътя. Стоеше и мълчеше, протегнал към мен широката си като лопата длан.

— Какво има, уважаеми? — попитах любезно. — В петък милостиня не давам...

— Не, Сергей. — Олег мигновено се озова между нас. — Сергей иска да му дадете оръжието си. Предполагам, че имате оръжие, нали?

Неохотно извадих пистолета от кобура и го дадох не на Сергей, а на Олег. Той обаче веднага го връчи на бодигарда.

— Х-х-хубаво п-пищовче — каза той и разбрах, че освен фитнес маниак е и пелтек. — В-в-валтер. От-т-т-ткъде?

— От щанда за играчки — отвърнах ядосано. — Гледай да не ми го счупиш, Демостене.

— Да тръгваме. — Олег си погледна часовника. — Вече изоставаме от графика.

Минахме по къс коридор с ламперия тип махагон (а може да беше и истински махагон, не съм специалист по тези неща) и стигнахме до тясно каменно стълбище, на което двама души едва ли можеха да се разминат. До стълбището имаше асансьор, което ме учуди — асансьор в двуетажна къща? Олег, впрочем, не го отвори. Качихме се по стълбите един зад друг и се озовахме в просторна пушалня, в която имаше само още една врата. Олег почука и иззад нея се чу нечий дълбок баритон:

— Влизайте, влизайте, отворено е.

Влязохме в кабинет с камина, кожи и така нататък аристократски глупости, огромен аквариум на едната стена — в него плаваше една-единствена риба телескоп, гигантска маса, на която спокойно можеше да се провежда строевата подготовка на цял пехотен взвод, а зад нея — мъж с чудовищни размери.

Беше невероятно, неописуемо дебел. Огромните му като свински бутове ръце розовееха мазно под маншетите на богатырския му брокатен халат. Издутото му като аеростата на братя Монголфие шкембе все едно се катереше по масата. Не виждах краката му, но сигурно и те бяха великански.

Най-интересна от всичко обаче беше главата му. Беше с неправилна, почти конична форма, увенчана с редки кичури мазна коса и се издигаше като канара от плавно преминаващите в късата тлъста шия увиснали и трепкащи като пача бузи. На огромния безформен нос бяха кацнали накриво старомодни очила с дебели рогови рамки и това беше единственият детайл, който предполагаше, че въпросното лице

все пак принадлежи към вида Homo Sapiens. Ако не бяха очилата, това чудовище спокойно можеше да е извънземен.

— Добре дошли, Ким — изгътна тази планина от плът. — Аз съм Едуард Юриевич. Закъсняхте, така че мога да ви отделя не час, а само четирийсет и пет минути от времето си. Постарайте се да се вместите.

— Добър вечер — отговорих възпитано и пристъпих към масата.

Исполинът си свали очилата — без тях се превърна в абсолютен марсианец — и почна да ги бърше с мека кърпичка.

Преместих един тежък стол с висока облегалка пред него, седнах, сложих чантата с Граала до лакътя си, прехвърлих крак върху крак и казах:

— В колекцията ви има един старинен китайски арбалет, Нефритовия змей. Човекът, чиито интереси представлявам, иска да го купи.

— За това не може да става и дума — избоботи човекът планина. — Не продавам експонатите от колекцията си. Срещу определена цена мога да ги покажа, но не на всеки срещнат. Така че темата на разговора ни ще са документите, за които сте споменали на Олег. Между впрочем откъде научихте за Нефритовия змей?

— От Лев Михайлович Шмигайло — излъгах, без да ми мигне окото. — Който се спомина скоропостижно преди два дни.

— Лъжете — отсече колекционерът. — Шмигайло не може да ви е казал името ми.

— О, и трите ми ги каза. — Усмихнах се любезно. — Имам честта да разговарям с господин Валентинов, нали?

Кръгът на колекционерите е доста малък и когато се постарях предпазливо да разбера кой от тях има извънградска къща в района на Дмитровско шосе, чух само три имена. Едуард Юриевич Валентинов беше номер две в списъка.

— Старо дрънкало — раздражено изръмжа човекът планина, с което наруши древното правило „за мъртвите или добро, или нищо“. — Е, та какви са тези документи?

— Превод на древен китайски трактат, в който се говори за Нефритовия змей — казах и извадих листовете с откъси от текстовете на итеру. — Ето, вижте.

Валентинов протегна огромната си ръка, взе листовете и като мърдаше дебелиите си устни, зачете за оръжейника Цао, който направил

Нефритовия змей, и за Ван Мин, който пък трябвало да отнесе арбалета в Ктезифон. После ги плъзна към мен и ме погледна строго.

— Младежо, само ми губите времето. Запознат съм с този текст и не смятам, че той представлява някаква историческа ценност.

— Така ли? — изненадах се. — Защо да не представлява историческа ценност?

— Дори само защото оригиналът липсва. — Валентинов се усмихна. — Ако ми донесете поне снимка на стелата... или какво беше там... олтара, на който уж бил изсечен този текст, ще имаме база за разговор. Но снимки няма, както го няма и самия олтар. А без оригинала, както сам разбирате, такива листчета стават единствено за задни цели. — Той въздъхна тежко и избърса потното си лице с огромна носна кърпа. — Ако това е всичко, Ким, ще ви помоля да си тръгнете. Имам и друга работа.

Олег, който стоеше незаинтересовано до стената, веднага се напрегна като гонче, чуло ловджийски рог.

— Чакайте, Едуард Юриевич — казах. — Имам още едно предложение. Човекът, чиито интереси представлявам...

— О, стига вече, Ким! — Валентинов махна пренебрежително с кърпата. — Не ми се правете на пълномощник. Кажете си го по-простичко — човекът, който ви е наел. Вие сте наемник, доколкото разбрах, нали?

— Човекът, чиито интереси представлявам — повторих упорито, — е готов на размяна. Иска да му предоставите Нефритовия змей за известно време, за един месец всъщност. В замяна той е готов да ви даде уникалния артефакт, известен като чашата Граал. След уговореното време той ще ви върне арбалета, а вие на него — Граала.

Планината плът се разтресе и заизригва — Валентинов се смееше.

— Смешник! — успя да каже през сълзи. — Вие не сте наемник, Ким, вие сте смешник! Граалът значи? Никога не съм чувал нещо по-смешно...

Погледнах крадешком Олег, но той беше абсолютно безстрастен. Или не знаеше какво е Граалът, или изобщо не го интересуваше.

— Значи твърдите, че разполагате с Граала? — добродушно се осведоми Валентинов, след като най-после спря да се смее. — Същият онзи Граал, който първо търсят рицарите на Кръглата маса, след това

уж бил намерен от катарите, а относително съвсем наскоро бил скрит в Алпите от нацистите? Знаете ли я тази версия, млади момко? Хиляди хора по света, имам предвид истински търсачи на изчезнали съкровища, хора професионалисти, смятат, че Граалът е скрит от есесовците някъде в планината Хохфайлер малко преди падането на Третия райх. Как ще докажете, че онова, с което разполагате, е истинският Граал?

— Няма да доказвам нищо — казах. — Ще ви го покажа. Нося го с мен. Вижте го и преценете сам.

Дръпнах ципа на чантата, извадих Чашата и внимателно я сложих на масата между нас.

Беше приятно топла и лекичко пощипваше пръстите ми. Нито веднъж след първия път не бях изпитал усещането за безгранична мощ, с което ме беше дарила тогава, но все пак да я държа бе истинска наслада. Не исках да се разделям с нея, но още по-малко исках пак да се срещна с плешивия убиец.

Пуснах Чашата, но Валентинов не посегна да я вземе. Килна коничната си глава и внимателно я заоглежда. Това продължи цели три минути.

— Интересно — каза накрая, облегна се в гигантския си стол и доволно потри огромните си меки длани. — Наистина интересно, Ким. Сам ли я направихте?

— Да — казах. — Имам си струг в гаража.

Той пак се разсмя, подсмръкна и заключи:

— Да, на това мога да повярвам. Обаче да повярвам, че това е Граалът — ще ме прощавате, просто няма начин. Първо, Граалът е от злато. Второ, инкрустиран е със скъпоценни камъни. Трето...

— Вие виждали ли сте го, Едуард Юриевич? — прекъснах го.

Той ме погледна с недоумение.

— Граалът. Питам виждали ли сте го? Не сте, нали? Тогава защо сте толкова сигурен?

— Защото си има описания — викна той. — И тая ваша... вазичка, изобщо не отговаря на тях!

Измъкна от гънките на халата дебелината си като греда ръка и хвана Чашата за столчето. Май искаше да ме замери с нея.

Не ме замери обаче. А замря и изумено се взря в нея.

— О! — промълви. — Охо!

Усмихнах се. Той нежно хвана Граала и с другата си ръка и го погали. На безформеното му лице все едно с големи букви беше изписано „наслада“.

След минута всичко свърши.

— Какво е това? — строго попита дебелакът, въртеше Чашата в ръцете си. — Някакъв фокус?

Вдигнах рамене.

— Това си е нейно свойство. Необяснимо според мен.

— Олег — каза колекционерът. — Ела тук.

Мъжът, който приличаше на поета Брюсов, застана пред Валентинов и той неохотно му подаде Граала.

— Подръж го малко това.

Олег предпазливо взе Чашата. И да усети нещо, с нищо не го показва.

— Е? — нетърпеливо попита Валентинов.

Олег остави Граала на масата — с облекчение, както ми се стори.

— Да, има нещо... — И изведнъж ме погледна с интерес — Ким, тая чаша, да не би да е радиоактивна?

Колкото и да е странно, тази проста мисъл изобщо не ми беше хрумнала досега. Реших обаче да не показвам неосведомеността си и заявих твърдо:

— Не е.

Отговорът ми като че ли удовлетвори Валентинов, понеже той сплете безформените си пръсти върху огромния си тумбак и каза благосклонно:

— Наистина интересна чаша, Ким. На колко годишни е според вас?

— Минимум на шест хиляди — отвърнах. — Но вероятно на много повече.

— Шумерите ли?

Вдигнах рамене.

— Може би. А може да е неизвестна ни цивилизация.

— А вие откъде я имате — поинтересува се той уж просто така, покрай другото. — По-точно човекът, чиито интереси представлявате.

Каза го с доста сарказъм, но аз се направих, че не забелязвам.

— Да речем, че е получена като наследство. Преди това векове наред се е пазела в някакъв затънтен ламаистки храм в Централна

Азия.

Той изненадващо се оживи.

— А-ха, в Азия... Значи е вярно, че докато са бягали от палачите на дьо Монфор, катарите са я отнесли на изток... Хората на Химлер са я търсили в замъците на Южна Франция, а тя била в някакво мръсно азиатско капище... Ха, прехваленото им Аненербе... — Той рязко спря. — Но всичко това изобщо не е съществено, младежо. Доколкото разбирам, искате да ми го *шитнете* това нещо, така ли?

— Не — отговорих търпеливо. — Не да ви го *шитна*, а да го сменя срещу вашия арбалет, Нефритовия змей. Наясно съм, че размяната е неравностойна, но...

— Именно! — прекъсна ме Валентинов. — Нефритовият змей е уникален артефакт, минал през сериозна експертиза — и не само една, отбележете! А вие ми предлагате срещу него някаква съмнителна чаша, направена кой знае къде и от кого, чиято единствена ценност е, че материалът, от който е направена, има някакви странни тактилни свойства...

— Вие сте професионалист, Едуард Юриевич — казах с лек укор. — Не може да не разбирате, че на всеки международен аукцион — Сотбис да вземем например — легендарният Граал ще струва милиони, десетки милиони. А колко биха предложили за него световноизвестните галерии... направо не мога да си представя.

Той изпръхтя презрително.

— Нима сериозно мислите, че някой изобщо би изкарал на търг нещо, което няма никакви документи? А и да има — какво ще пише в тях, а? Чаша за кумис от Централна Азия, от аула Срутената кула, открадната оттам от дребния мошеник Ким? Така ли, млади момко?

В известно отношение той беше прав, разбира се. Бях разчитал, че Чашата ще го омае, когато я докосне, но Валентинов май имаше нещо като имунитет към магическите ѝ свойства.

— Въпреки това съм готов да ви помогна — неочаквано каза той. — Предлагам да подложим тази ваша... находка... на професионална експертиза и дори съм готов да поема всички разходи по провеждането ѝ. Но само в случай ако чашата бъде призната за автентична. Ако се окаже фалшификат, значи някой ви е излъгал и тогава финансовите разходи си ги поемате вие. Съгласен ли сте?

— Кога ще се направи експертизата? — попитах. — И къде?

— Е, тези неща не стават бързо... — Валентинов разпери ръце. — Трябва да се намери експерт, да се състави договор... Да се подготви всичко... Значи ще направим така: сега ще ви дам разписка, вие ще оставите това нещо тук, за да го изследваме, а аз ще ви се обадя веднага щом резултатите са готови.

Чак толкова ли му приличах на идиот?

— По принцип съм съгласен с такъв вариант — казах и видях как малките му очички пламнаха от алчност, — но при едно условие. Трябва ми Нефритовият змей. Още сега.

Валентинов стана морав и се надигна от стола, страховит като гръмоносен облак.

— Ти какво си въобразяваш бе! Разиграваш ми тоя спектакъл само и само за да се докопаш до арбалета! Че тая твоя чашка не струва колкото и едно пиронче от него! Вън, мошеник с мошеник! И да не съм ти видял очите повече, никога! Ясно ли ти е? Ни-ко-га! Олег!

— Елате с мен, Ким — безстрастно каза рисоокият и ме докосна по рамото.

Станах, взех чантата и прибрах Чашата. Не ми било писано да се отърва от нея значи, помислих малко учудено.

— И се погрижи младият ни гостенин завинаги да забрави пътя към този дом — каза намръщено Валентинов на Олег.

Рисоокият кимна, изведе ме от кабинета, затвори вратата и каза все така спокойно:

— Надолу по стълбите, Ким.

Заслизах. Ужасно съжалявах, че нямам очи и на гърба. Нещо в последните думи на Едуард Юриевич изобщо не ми харесваше.

И се оказа, че съм познал — първото, което видях, щом влязох в гостната, беше дулото на собствения ми пистолет, насочено право в корема ми.

— К-к-какво бе, п-педал? — изискано ме посрещна бодигардът. — Т-тръгваш ли вече?

Извъртях очи към Олег. Той стоеше на три крачки от мен, с ръце в джобовете. Погледът на зверските му очи беше все така безстрастен.

— Без ненужни изхвърляния — предупреди ме съвсем спокойно. — Не ни трябва пукотевица, нали? Шефът мрази шума, пък и мебелите са ценни. Чантата не ви ли тежи? Да ви помогна?

Направи крачка към мен и протегна ръка. Бавно смъкнах чантата от рамото си, като едва потиснах желанието си да го фрасна с нея по непроницаемата физиономия, и му я подадох.

— Браво — каза той. — Сега към вратата.

Не обичам да приказвам в подобни ситуации — предпочитам да действам. Но тук действията бяха невъзможни — или поне аз не виждах начин да се справя с милите ми стопани. Така че казах:

— Шефът ви скъпо ще си плати за това.

Прозвуча наистина жалко. Олег присви очи и повтори:

— Към вратата, казах.

Вдигнах рамене и тръгнах към вратата. Бодигардът, все така без да ме изпуска от прицел, се дръпна да мина. Олег вървеше на тричетири крачки зад мен.

„Сега ще ме убият — помислих унило. — Ще ме изкарат на двора и ще ме гръмнат до нужника“.

— Отвори вратата — нареди Олег. — И да не си помислил да бягаш: Сергей стреля по-бързо, отколкото говори.

Излязох под дъжда. До земята бяха два метра — дванайсет стъпала, преброил ги бях на идване.

— Слизай — каза Олег зад гърба ми. — Бавно.

Стъпалата бяха хлъзгави. Хванах се за перилото и се зачудих ще успея ли да се метна през него и в тъмното, преди Сергей да натисне спусъка. Нещо обаче не ми се рискуваше.

Стъпалата свършиха и стъпих на мократа алея. На втория етаж се отвори прозорец — сигурно Валентинов държеше да види как ще ме довършат.

Нещо ме удари в гърба и инстинктивно се хвърлих на земята, като в последния момент успях да се подпра на ръце. Пръски вода и кал оплискаха лицето ми. Извих глава надясно и видях почти до рамото си чантата.

— Отпусни се де — весело ми подвикна Олег от площадката пред вратата. — Само се пошегувахме.

Стиснах зъби и станах. Вдигнах чантата и я отворих. Вътре имаше емайлирано нощно гърне. Отвратено го запокитих нанякъде.

— Д-да не с-си з-забравиш п-пищова, п-педал!

Валтерът матово лъсна в ивицата светлина от вратата и пльосна в краката ми. Взех го и извадих пълнителя. Патроните ги нямаше,

естествено.

— Няма да търпя в дома си мошеници! — прогърмя отгоре баритонът на Валентинов. — Вашия фалшификат го задържам като компенсация за времето, което ми изгубихте. Надявам се, че ще си вземете урок за в бъдеще, младежо...

Плюх на земята и тръгнах към портала. Обувките ми се хлъзгаха по мократа земя, краката ми трепереха. При портала спрях, за да се успокоя. Джинсите и якето ми бяха целите в кал. Откъртих листата клонка от някакъв храст и забърсах най-големите петна.

— Мръсници — изругах и тръгнах към таксито.

Моят човек беше на поста си. Не беше и помислил да обръща и щом излязох, ме заслепи с фаровете. Вдигнах ръка пред очите си.

— Всичко наред ли е? — попита той, щом се тръшнах на седалката до него. — Нещо си малко кален.

— Бе те в тая къща изобщо не чистят — казах. — Давай да се прибираме.

Тежките мокри клони забърсваха колата, жълтеникавата светлина на фаровете измъкваше от мрака някакви полянки, сечища и папрати, всичко останало беше невидимо и съответно враждебно и страшно. Бавните лениви капки тропаха по стъклата. Лениво се плъзгаха чистачките, шофьорът си мърмореше нещо, в колата беше топло и удобно. Само Чашата вече не беше у мен и не разбирах какво трябва да изпитвам — яд, че толкова бездарно бях изгубил този безценен артефакт, или злорадство — все пак от този момент мишената на Хромия ставаше Валентинов. И още преди да реша този въпрос, пред нас внезапно светнаха фарове и шофьорът наби спирачките и изръмжа:

— А, не... — И бръкна под седалката. — Ей сега ще му счупя главата на тоя...

Пред нас, почти изцяло запретило пътя, беше спряло черно ауди.

НЕФРИТОВИЯ ЗМЕЙ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Подмосковие, 1990-те

И защо ли не взех още един пълнител?

Това беше единствената ми мисъл, докато се измъквах от колата. Таксиджията вече се беше втурнал към нея, ръмжеше и размахваше щангата, за да я стовари в предното стъкло. Почти не се съмнявах, че онези в аудито няма да го допуснат — щяха да го гръмнат, и то пак добре, ако само в краката.

— Стой! — викнах. — Мен чакат...

Той не спря. Настигнах го и го хванах през гърдите в момента, в който вече вдигаше щангата.

— Махни се бе! — изръмжа той и се опита да се отърси от мен като мечка от куче, обаче аз го държах здраво.

Предното ляво стъкло на аудито се плъзна надолу и приятен женски глас мило попита:

— Извинете, бихте ли ми казали откъде се минава за Бараново? Май се изгубих...

— Какво Бараново бе, твойта... — кресна таксиджията. — Къде караш ма, патко? Насмалко да ме фраснеш челно!

— О, съжалявам... — В гласа ѝ звучеше искрено разкаяние. — Толкова е тъмно, че изобщо не ви видях, а и тия завои...

Шофьорът довърши псувните си вече под нос и отпусна щангата. Надникнах през прозореца на аудито и казах:

— Това изобщо не е пътят за Бараново, госпожице. Но ако не възразявате, с удоволствие ще ви го покажа. Само първо пуснете колата на приятеля ми да мине...

— Толкова сте любезен — изгука водачката на аудито. — Истински джентълмен.

Прерових джобовете си и връчих на моя човек уговорените пари плюс стотачка отгоре.

— Край. Дотук съм. Продължаваш без мен и без повече приключения, надявам се.

— Тебе като те гледам, май вече си намери следващото — малко троснато каза той. — Внимавай, момче, тая в такова Бараново ще те откара, че ще има да съжаляваш.

— Не бери грижа. — Взех си чантата от задната седалка и тръгнах към аудито.

Когато габаритите на волгата изчезнаха в мократа гора, отворих вратата и седнах до Вика. Купето все още миришеше на нова кожа.

— Здравсти — казах. — Какво сега, ще търсим ли Бараново?

— Здравсти, сладур — каза тя. — Никакви промени не виждам в теб. Е, то клошарите са си клошари.

Огледах се критично. Най-чистото нещо по мен беше металната тока на колана ми.

— Май си права. А ти? Още си тестваш таратайката, така ли?

— Знаеш ли, Ким, ако изобщо подозирах, че ще се завреш в тоя пуцинак, щях да си взема вертолета...

Наведе се над мен — разкошната ѝ черна коса забърса лицето ми, — бръкна в жабката, извади пакетче мокри кърпички и нежно и внимателно почна да чисти калта от лицето ми.

— Трогнат съм — казах. — Благодаря. Сега ми кажи честно — какво правиш тук?

— Идиотските въпроси предполагат идиотски отговори — отвърна тя. — Чаках те. И те дочаках. И в момента се мъча да те приведа в що-годе приличен външен вид. Други въпроси?

— Само не ми казвай, че е любов от пръв поглед.

Тя се усмихна сладко.

— Не е, разбира се. Не се обиждай, но не си моят тип. И освен това гадният ти навик да носиш мръсни парцалаци...

Тя впрочем носеше строго, но и доста сексуално делово костюмче. И обици от бяло злато и на също такава верижка — голям зелен камък, който надничаше от предизвикателното ѝ деколте. Скромно тоалетче на цена десет бона в зелено плюс-минус хилядарка.

— И в Малаховка също не беше случайно, нали? — предположих.

— Разбира се, че не, глупчо. Да не би наистина да повярва на дрънканиците ми за бездомните кученца и котета?

— Защо, не е ли вярно? Не си ли носила вкъщи поне котета?

— Носех — призна тя и въздъхна. — И нашите ги изхвърляха. Когато баща ми изхвърли едно кученце със счупено краче в шахтата за боклук, спрях да нося.

— Много тъжна история — казах. — Е, Виктория, казвай сега какво искаш от мен.

— Мразя да ми казват Виктория!

— Та какво искаш от мен, Вика — повторих покорно.

— Още ли не си се сетил. Ким? Чашата, разбира се.

Аз, естествено, се досещах, но когато Вика го каза, все едно ме удари ток.

— Откъде знаеш за нея?

Тя се намръщи.

— Първо, недей да викаш така. Второ, това не е чак такава тайна. Дядото на твоя приятел е казал за Чашата на Льова...

— Кой Льова?

— Шмигайло. Всъщност не че точно му е казал, Льова сам го е измъкнал от него, той беше голям майстор да научава чужди тайни. Разбираше и от хипноза.

Погледнах я втренчено.

— Откъде ги знаеш тези неща?

— Ох, Ким, много си тъп! Ние с него... бяхме в интимни отношения. Още откакто ме подготвяше за приемните изпити.

— Ти? С него?!

Все повече ми се струваше, че ми се подиграва. Висока дългокрака красавица и онова мършаво доцентче, по-старо с трийсет години! И след това да ми говори, че не съм бил неин тип?

— О, ти просто не знаеш нищо. — Вика се усмихна загадъчно. — Освен с хипноза той се занимаваше и с тантра — йога и с даоска алхимия. Изобщо не можеш да си представиш какви чудеса правеше в леглото...

— Без подробности — прекъснах я. — Та казваш, че Лопухин е разказал на Шмигайло за Чашата?

— Да. А той ми каза на мен. Между нас нямаше никакви тайни... почти никакви. И аз почнах да следя Лопухини. Надявах се, че рано или късно някой от тях ще ме отведе до Чашата. А после Лопухин внук се свърза с теб.

— Как разбра?

— Бях в „Речни заливи“. Любимото ти заведение.

— Нямахте те там — казах. — Ако те бях видял, нямаше да те забравя.

— Бях горе, в салона. Шурик Косталевски ми каза, че имаш среща с Лопухин. А за какво сте си говорили разбрах от Тенгиз.

— Кой Тенгиз? Не познавам никакъв Тенгиз.

— Познаваш го. Барманът Лю. Той всъщност е казах от Алма Ата и се казва Тенгиз.

Усмихна се доволно, извади дълга цигара, запали и духна дима в лицето ми.

— Може ли толкова години да ходиш в „Речни заливи“ и да не знаеш кой те обслужва? Много непрофесионално, Ким...

— Виж какво, професионалистката — казах. — В „Речни заливи“ не сме казали и дума за Чашата. Аз тогава всъщност изобщо не знаех за нея.

— Да де — съгласи се Вика. — Лопухин внук ти е показал снимка на кристалния череп. И отидохте в Малаховка, за да го вземете.

— Но нали ти си търсила Чашата — напомних й. — Нещо увърташ.

— Напротив. Аз дебнех Лопухини. Льова каза, че старецът бил донесъл от Сибир цял куп ценни артефакти. Колкото до черепа, сетих се по описанието. Това е маянски череп на смъртта, нали?

— Ти всъщност какво си завършила?

— Ще те плесна! Не съм толкова стара. Още съм трети курс, изкуствознание. Накратко, черепът също ме устройваше. Но ти успя да провалиш всичко.

— Значи си искала просто да ме ограбиш? — изумих се искрено. — Ега ти добрата самарянка...

— О, я стига! — Вика се намръщи. — Ти пък да не си пример за добродетел? Да пропусна подробностите, понеже си ми много впечатлителен, а?

— За кого работиш? — попитах.

Въпросът ми беше съвсем тъп, но трябваше да го задам. Вика ме погледна укорително.

— Ким, нали си наемник. Никой не разкрива имената на работодателите си.

Права беше. Наистина съвсем тъп въпрос.

— Имах предвид, че ако си работила за Шмигайло, него го убиха.

— Знам — каза Вика спокойно. — Бях там.

— И?

— Много страшно беше. Тъкмо бях дошла, Льова направи кафе... после отидохме в хола, понеже той искаше да си вземе любимата лъжичка от сандалово дърво. Отиде до бюфета и... и тогава го удари.

— Какво го удари?

Вика потрепери.

— Не знам. Все едно някой го удари с невидима тояга по шията. Той залитна, изхриптя и падна... Първо си помислих, че е припаднал, опитах се да го свестя, но после разбрах, че вече не диша... Не, не работех за него — каза със съвсем различен тон. — Моят работодател си е жив и здрав. И е готов да плати за Чашата огромни пари.

Това трябваше да се обмисли. Но като напук няхах никакво време за мислене.

— Е, май ти разказах всичко — каза Вика. — Сега е твой ред. Чашата у теб ли е?

— Нека го кажем така: знам много добре къде се намира — отговорих предпазливо.

С това маце трябваше много да внимавам. Ама какво младо поколение расте, помислих си, ни срам, ни съвест имат.

— Ти защо беше при Шкембо? — Вика изстрелваше въпросите си със скоростта на картечница.

— При кого?

— При Едик Валентинов. Това му е прякорът. Не знаеш ли?

— Не. Исках да спазаря нещо от колекцията му.

— И какво?

— Ами погледни ме, малката. Личи ли ми да нося някакви артефакти?

— Аха — каза Вика. — Май са те изритали още от вратата. Това му е коронният номер. Олег беше ли там?

— Беше. Ти и него ли го познаваш?

— Пренощувахме веднъж в едно хотелче в Лисабон. — Вика махна небрежно с ръка. — Средна работа. Като екстериор го бива, обаче в леглото е най-много за тройка.

— Спести ми ги тия подробности, моля те.

— Божичко, Ким! — възкликна Вика. — Ама ти да не ревнуваш? Не съм ти давала никакъв повод да мислиш, че...

— Стига си се лигавила!

Тя се нацупи обидено.

— Добре де, няма повече. Да не мислиш, че ми е много приятно? Реших да ти помогна, нали сме колеги... А ти! Тъпа шовинистична мъжка свиня!

— И как ще ми помогнеш? — попитах уморено.

— Нали каза, че ти трябва нещо от колекцията на Шкембо?

— И какво? Валентинов ще ти го даде, така ли?

Вика се разсмя.

— Не, разбира се! Той по-скоро майка си ще продаде на парчета за трансплантация, отколкото да се раздели и с едничък експонат от музея си. Музеят му, впрочем, е под земята, знаеш ли?

— Вече знам. И как все пак смяташ да ми помогнеш?

— Вече не смятам. Ти си същият тъп простак като всички мъже. Но докато все още имах някакви илюзии, че си различен, си помислих, че бих могла ловко да отвлека вниманието на Шкембо и охраната му. А ти през това време да си задигнеш от музея каквото ти трябва.

— Страхотна идея. И как по-точно ще изнеса нещо от музея? Та аз дори няма как да вляза там — сто на сто има сигнализация, аларми, ключалки...

— Уф, ама много си досаден — пак се нацупи Вика. — Алармената система се изключва елементарно, тя е вързана за генератора в мазето. Почти всичко друго в къщата се захранва централно. Разбираш ли какво ти казвам?

— Че ако изключа генератора, в къщата няма да изгасне нито една лампа, това ли?

— Браво. — Вика ме погали по бузата. — Ключалките... с ключовете е по-сложно, но мисля, че мога да ти помогна и с тях. Ако не беше шовинистичната ти мъжка грубиянщина.

— Добре де — казах, след като помислих малко. — Извинявай, ако съм те обидил. Но това нещо наистина много ми трябва.

— Забележи, че изобщо не те питам какво е. Значи така: предлагам ти сделка. Аз ти помагам да свиеш това нещо, а ти ми даваш Чашата. Съгласен?

Тъй като и Чашата, и Нефритовият змей в момента бяха във вилата на господин Валентинов — Шкембо, предложената от Вика сделка изглеждаше достатъчно справедлива. Помислих малко и кимнах.

— Съгласен. Но имай предвид, че ако стане някаква издънка, няма да получиш Чашата.

— Това ми е ясно. Положението е: ти на мене, аз на тебе. Ей, на такава база може да се изгради дори щастливо семейство!

— Не съм твоят тип — напомних й. — Я ми кажи, оръжие имаш ли?

— Травматичен пистолет „Оса“. С четири заряда.

— Ще ми го дадеш ли за тази вечер?

— Ох, не знам... — Тя замига кокетно. — Зависи как ще ме помолиш.

— Възпитано — казах. — Но убедително.

— Ох, уговори ме, сладкодумец такъв — въздъхна тя. — На, дръж. Обаче ако се наложи да го използваш, после ще ми възстановиш патроните.

Претеглих в ръка уродливата „Оса“ — беше последен модел, с електрически капсул. Нямам им вяра аз на тия капсули, обаче нямах избор.

— Валентинов няма ли да се изненада, че отиваш при него?

— Няма. Имаме уговорена среща. По-скоро ще се ядоса, че съм закъсняла. С тебе дрънкаме от цял час.

Вярно беше — вечерта вече беше преминала в непроницаема дъждовна нощ.

— Да тръгваме тогава — казах решително. И попитах: — Ще ти проверяват ли колата?

— Едва ли — отвърна Вика. — Но за всеки случай ще е по-добре да се вмъкнеш в багажника. Ще вкарам колата в подземния гараж и докато излизам, ще натисна копчето да го отключа, та да можеш да излезеш.

— Само внимавай да не забравиш. Иначе после ще трябва да ме караш като мумия.

— Ха, ще те карам! Малко ли канавки има покрай пътя? Пък и видът ти е подходящ...

Следващия половин час прекарах свит в багажника на аудито и през това време стигнах до някои интересни открития — разбрах например че бетонната настилка е удобна единствено от гледна точка на седналия в мека седалка пътник, и се убедих, че тубата с антифриз трябва да се превозва във вертикално положение, при това желателно закрепена за стената на багажника. Но всичко все някога свършва, така че накрая и тези ми мъчения свършиха. Усетих как колата спря, чух отварянето и хлопването на вратата, а после и тихичкото изпискване на дистанционното и лекото изщракване на ключалката. Преброих до сто и внимателно вдигнах капака на багажника. Измъкнах се безшумно и раздвижих схванатото си тяло.

В гаража, освен аудито имаше още две коли — познатото ми вече беемве и огромен джип „Тойота Ландкрузър“. Над автоматично вдигащата се гаражна врата имаше камера, имаше и още една вляво от стълбата за вътрешността на къщата.

Вика ми беше казала, че къщата се охранява от гарда Серьожа и пазача Валера. Валера живеел в малка къщичка в градината и на всеки два часа обикалял територията в компанията на два свирепи добермана. Картината от камерите отивала в мониторната, където стоял Сергей. „Не се безпокой за него — бяха думите й. — Влюбен е в мен до уши и всеки път, когато дойда, ми се лепва като репей“.

Добре помнех обаче известния закон на Мърфи, че ако дадена неприятност може да се случи, значи задължително се случва, така че не поех никакъв риск и стигнах до стълбите, долепил гръб до стената, за да не попадна в полезрението на камерите. За щастие те се въртяха на сто и осемдесет градуса, и то доста бавно, така че успях да се кача по стълбите и да се измъкна през вратата без проблеми.

Облегнах се на стената и се огледах. Намирах се на техническия етаж, някъде точно под гостната. Над мен тупкаха тежки стъпки — господин Валентинов приемаше скъпата си гостенка. Интересно и с него ли беше спала? Пропъдих тази мисъл като неуместна и ненавременна. Важното сега беше да открия проклетия генератор.

Открих го след съвсем кратка обиколка. Кой знае защо, тук нямаше камери — може би стопанинът просто се беше стиснал, а може би смяташе, че е достатъчно да държи под контрол само входовете и изходите. Във всеки случай няха проблеми с вратата, на която дори имаше табелка „Генератор“. Беше заключена, но ключалката беше

толкова елементарна, че не ми трябваше никакъв шперц — справих се само с помощта на швейцарското си ножче.

Малко повече време ми отне да разбере как се изключва генераторът. Това са то недостатъците на хуманитарното образование — пред всякакви дори съвсем малко по-сложни механизми се чувствам мъничък и глупав. В крайна сметка се справих и с тази задача — намерих нужното копче и го натиснах. Тихо бръмчащият генератор млъкна и в настъпилата тишина чух долитащите отгоре гласове:

— ... дори не я показах — тътнеша плътният баритон на Валентинов. — А му бях казал: Питър, приятелю, ако искаш да намериш истинска византийска икона, обърни се към мен. Никой друг в тази страна няма да ти помогне...

— Преметнали са го като Шварцман — чу се дрезгавият глас на Вика. — Той с колко се издъни с ония фалшификати, бедният? Пет милиона ли бяха?

— Седем и половина, милото ми, седем и половина! Предупреждавах го покойния: не се захващай с ония от Петербург, там имат такава фалшификаторска школа, че италианците ряпа да ядат! Ама на, не ме послуша и сега е във Ваганковските гробища...

Всичко това беше наистина познавателно, разбира се, но беше време да намеря музея. Минах до края на дългия коридор, завих надясно и се върнах при вратата за подземния гараж. В същия момент получих съобщение: „Гостна втори стол отляво ключове“.

Мерси, Вика, помислих си, сега остава да се направя на невидим и да вляза в гостната, без да привличам излишно внимание...

Сякаш в отговор на мисълта ми дойде второ съобщение: „Качваме се пушалнята първи свободен“.

За всеки случай изчаках две минути и после с „Оса“-та в ръка се качих на първия етаж.

Ключовете наистина бяха под втория стол в златистата гостна. Единият беше обикновен, плосък, а другият дълъг, с шест назъбени ръбчета, за някаква явно много сложна ключалка. Как ли ги беше взела Вика? Оказваше се не обикновено девойче, а направо суперагент...

Музеят на господин Валентинов бе разположен в малка изолирана стая в мазето. Според Вика тук била само част от колекцията — повечето съкровища на Едуард Юриевич се намирили в

люксовия му апартамент на Кутузовски проспект. Оставаше ми само да се надявам, че Нефритовият змей е тук, а не в Москва.

Внимателно превъртях ключа в ключалката на бронираната врата. Зад нея имаше втора, дървена. Ключалката ѝ беше по-проста — стандартна турска „Кале“. Отворих и нея.

Музеят беше тъмен.

Опипах стената и намерих ключа. Щракнах го. Никаква реакция. Явно лампите тук също се захранваха от генератора.

А какво беше единственото, с което бях пропуснал да се запая? Фенерче, разбира се.

Като се проклинах за глупостта си, си извадих запалката, щракнах я и бавно тръгнах покрай витрините.

Уродливи, отвратителни маски.

Глинени плочки с изображения на ужасни чудовища и клинописно писмо — като стъпки на птички.

Древноегипетски статуетки от алабастър.

Някакъв гаден дървен идол с омацана с нещо кафеникаво озъбена муцуна.

Неголям арбалет и на възглавничка до него — стрела с проблясващо кристално острие.

Стоп! Това беше. Наведох се над стъклото да го огледам.

Беше с необичайна форма — дъгата беше направена като люспест двуглав дракон, ложето завършваше с трета глава. Нямаше съмнение — пред мен беше истинският Нефритов змей, съдбовното оръжие, направено специално, за да порази безсмъртния отстъпник итеру. Същото, за което се говореше в преведения от доцент Шмигайло китайски фрагмент.

Замахнах и счупих стъклото. Алармената система беше изключена, а самата стая беше достатъчно дълбоко под земята, та някой да чуе. Внимателно, за да не се порежа, извадих арбалета и го прибрах в чантата. След това пак така внимателно взех и стрелата. Слабото пламъче на запалката танцуваше в стените на кристалното острие. Красиво беше, няма спор, но с такова нещо не можеш да убиеш и заек.

За всеки случай обиколих останалите витрини, но Чашата, разбира се, не беше тук. Валентинов сигурно още не я беше свалил.

Интересно, беше ли я показал на гостенката си? И ако да, с какви ли епитети ме награждаваше в момента Вика?

Излязох от ограбения музей и тръгнах към подземния гараж. Според плана ни трябваше пак да се вмъкна в багажника и кротко да чакам Вика да се върне. Естествено, не ѝ бях казал, че Чашата е във вилата, да не говорим, че не възнамерявам да си тръгна оттук без нея.

В гаража сложих Нефритовия змей в аудито. Арбалетът беше тежък и отначало ми се беше сторило, че е изцяло метален, но като се вгледах, видях, че е от някакво тъмно дърво, обшито с позеленели от времето бронзови пластинки. За мое разочарование стрелата се оказа направена много по-наскоро — къса стоманена пръчка с резба за завинтване на острието. Оставаше ми само да се надявам, че самото то не е направено от някой майстор трети разряд в стъklarския завод в град Гус Хрустални.

Проверих за пореден път „Оса“-та и тръгнах нагоре.

Рибата телескоп все така си плуваше зад дебелото стъкло на аквариума и се блещеше с огромните си очи. Около една изискана сгъваема масичка за карти седяха Валентинов, Вика, Олег и пелтекът Сергей. Убиваха времето, милите.

— Здравейте още веднъж — казах, щом отворих вратата (гореописаната ситуация я бях разучил през ключалката). — Не мърдай!

Заповедта се отнасяше за бодигарда, който скочи от фотьойла си като изхвърлен от катапулт. За да пусне чашата уиски и да извади пистолета си му трябваша само две секунди, но за тези две секунди успях да стрелям два пъти в корема му.

„Оса“-та стреля с гумени куршуми и това изглежда доста безобидно, ако не знаеш, че гумата има тежка стоманена сърцевина. Две попадения на такъв куршум са сравними с два удара на Майк Тайсън — не са смъртоносни, но те повалят от раз. Гардът се сгъна на две и изпусна пистолета на килима.

Олег преобърна масичката, явно с намерението да отскочи встрани. Насочих „Оса“-та към него.

— Не мърдай!

Той, разбира се, не ме послуша и се метна надясно. Стрелях. Почти — натиснах спусъка. Нищо.

Проклетият капсул! Знаех си, че може да се скапе в най-неподходящия момент...

Олег вече летеше към мен.

Дръпнах се, за да избегна фронталния сблъсък, и го ударих с все сила в черния дроб. За него обаче това беше нищо работа, така че не спря, а се извъртя и ме фрасна в челюстта. Ако не бях успял да отдръпна глава, за да омекотя удара, щях да съм нокаут.

Отскочих с намерението да минем към динамичен бой, тоест из цялата стая. В следващата секунда Олег се спъна в падналия на пода бодигард и за миг изгуби равновесие. Това ми стигаше.

Подскочих, завъртях се и го изритах с опънат крак в скулата. По принцип не го обичам много този удар — той е за киното най-вече, в реалния живот има по-прости и ефективни методи. Но в създадите се обстоятелства исках да впечатля Валентинов. Е, и Вика също.

Олег прелетя трите метра до аквариума и се натресе с гръб в стъклото. То се пръсна, водата бликна навън, рибата телескоп жалко заподскача по пода. Рисоокият лежеше наред целия този разгром, без да помръдва — явно го бях изключил тотално. Те и обувките ми са специални — във фортовете и на носовете имам скрити под кожата тънки стоманени ленти. Навремето ми взеха доста парици, за да ми направят тия боксове за крака, но животът потвърди, че това ги е разумно влагане на капитала.

Тресна изстрел.

Някъде зад гърба ми се пръсна порцелан — вероятно китайска ваза. Няколко парченца ме ужилиха по врата.

Вика стоеше в класическата поза на американски шериф — държеше пистолета на Сергей с изпънати напред ръце, широко разкрачена, и се готвеше да стреля втори път.

Запокитих „Оса“-та по нея.

Когато ме нарече „мъжка шовинистична свиня“, Вика посвоему беше права. Дълбоко съм убеден, че разликата между мъжете и жените е огромна. Включително на равнище физическа реакция.

Как щеше да постъпи Олег в такава ситуация? Първо щеше да стреля, а чак после да се дръпне. И не защото е спецназовец, а защото

е мъж. А жената — хващам се на бас, че всяка жена — първо ще се дръпне от летящия към нея предмет.

Вика беше жена.

Скочих срещу нея още преди да е успяла пак да насочи пистолета към мен. Блъснах я с рамо в корема и я повалих на пода. Взех ѝ пистолета — браунинг хай пауър, чиста фукня — и огледах останалите участници в шоуто.

Валентинов — тресеше се като огромно парче пача — се промъкваше странешком към масата. Олег все така не помръдваше и дори се обезпокоих дали не съм го убил. Пелтек гардът се мъчеше да се изправи с помощта на обърнатата масичка за карти. Пристъпих зад него и го тупнах не много силно с дръжката на браунинга му по тила. Той изгрухтя и падна по очи в парченцата от някакъв счупен кристален пепелник. Залозите и картите се бяха смесили и към тях вече си търсеха пътечки веселите струйки вода от бившия аквариум. С две думи — пълен шаш.

Насочих браунинга към Валентинов.

— Върнете се на мястото си и седнете.

Той спря и загледа пистолета. За миг тестеното му лице се сбръчка и чак се уплаших, че ще вземе да се разреве. Но той не се разрева, а мълчаливо изпълни нареждането ми.

— Правите огромна грешка, Ким — каза, щом седна. — Не разбирате ли, че с това си подписахте смъртната присъда?

— Не, ти не разбираш, Шкембо — казах драматично. — Дойдох при тебе като при човек, а ти се оказа пълно говно. И на всичкото отгоре взе нещо, което е на едни много сериозни пичове. Ти си подписа присъдата, не аз.

И без да преставам да го държа на мушка, отидох до Олег и предпазливото огледах. Дишаше, за щастие. Клекнах и му вързах ръцете със собствения му колан. Поех си дъх. Вече нямаше защо да се безпокоя за нападение в тил. Или във фланг. Или каквото и да било.

Изправих се и казах на Валентинов:

— Чашата.

— Не — отвърна прегракнало той. Дишаше тежко, чак се задъхваше. — Няма да я получиш, момченце. Свършен си, не разбра ли? Ти знаеш ли какви хора стоят зад мен...

— Нямам време — прекъснах го. — Или ми даваш Чашата, Шкембо, или просто ще ти пръсна главата.

Направих крачка напред и го ударих с дръжката на пистолета по лицето. Беше същото като да удариш желирано пиле.

— Кретен! — изхърка той. — Ако ме застреляш, никога няма да я получиш, тъпако...

— М-да — казах замислено. — Май тук си прав.

Наведох се над вече седналата на пода Вика и рязко я вдигнах да се изправи.

— Обаче мога да прострелям крачето на курвата ти, Шкембо. И ще ходи до края на дните си с патерици. А после почвам експонатите от колекцията ти. Какво е това там в ъгъла — ваза от епохата Мин? А онова на стената? Оригинал на Коровин? Ще унищожавам съкровищата ти едно след друго. Разбра ли ме, мазен тлъстако?

Той само ме гледаше и лицето му ставаше все почервено и почервено. Даже се уплаших, че ще получи удар. Но накрая все пак заговори и гласът му трепереше предателски:

— Не! Колекцията ми не! Чашата е в библиотеката.

Паркирах аудито на Вика пред къщи чак в три през нощта.

Не изпитвах особени угризения, че съм й откраднал колата — това беше своего рода компенсация за изстрела й: куршумът насмалко да ми отнесе половината глава. Наясно бях, че стреля, за да си изгради алибито, обаче защо ще го гради по такъв брутален начин?

Не мислех да я прецакам обаче. Вярно, за да изпълня обещанието, което й бях дал, трябваше да уговоря ДД, но това беше чисто технически проблем. Получавахме оръжието, което можеше да спре Хромия, и се избавяхме от Чашата — какво по-добро можехме да искаме?

ДД седеше на стълбите пред апартамента ми. Изглеждаше така, както би изглеждал човек, ако му извадят и всички вътрешности, и всички кости — не човек, а спукан балон. Лицето му беше бледо като на вампир. За секунда толкова се уплаших, че аха да се дръпна към стената на асансьора и да натисна копчето за първия етаж.

Но не го направих. Излязох на площадката и заставах над Дима. Вратите на асансьора се затвориха зад гърба ми с глух обречен звук.

ДД вдигна празните си очи, погледна ме и каза:

— Той взе Наташа.

Знаех си аз. Още докато карах към къщи и си мислех как хубаво се подреди всичко, знаех, че няма да ни се размине толкова лесно. Защото цялата тази история просто не можеше да свърши хубаво. Не можеше, и това си е.

— Бяхме на погребението — ДД говореше бързо, все едно го беше страх, че ще го прекъсна и няма да му дам да довърши, — аз стоях до гроба, а Наташа беше малко по-отзад... И дойде някаква кола, чух я как спира... Все пак само ти си го виждал лично, Ким... После ми казаха, че бил висок, с униформа, показал й някакви документи и я повел към колата... И дядо го спуснаха в гроба, обаче затиснаха с ковчегата едното въже и докато го издърпат... и аз я търсих, но колата вече беше заминала. А после... после той се обади вкъщи.

Гласът му стана съвсем тъничък, но лицето му беше все така замръзнало, като гипсова маска.

— Искане да му дадем Чашата. И ще върне Наташа цяла и невредима. Иначе... иначе...

Внезапно почувствах колко тежка е станала чантата. Презрамката й все едно щеше да ми откъсне ръката, да ми счупи ключицата... Мръднах рамо и чантата падна на пода.

— Не си я дал на никого, нали, Ким? — възкликна ДД и на лицето му чак сега нещо трепна. — Нали е у теб? Защо мълчиш, Ким? Защо мълчиш?

Стиснах го с лявата си ръка за яката и го дръпнах да стане. Лицето му увисна някъде над мен, все така унило и замръзнало. Забих юмрук в диафрагмата му и видях как в очите му проблясва болка. Той изхлипа пресекнато, замахна с дясната си ръка и ме улучи по устата.

Усетих на езика си вкус на кръв и се усмихнах — за пръв път през тази безкрайна вечер... и нощ.

Сплетох пръстите на двете си ръце и с всичка сила го ударих по брадичката. Отдолу. Главата му се отметна назад, очилата му изхвърчаха и ги чух да се трошат някъде надолу по стъпалата... Не му позволих да падне обаче: стиснах го за ръката, дръпнах го към мен и с дясно кроше му счупих носа. Той писна тъничко като заек и го стисна с ръце.

Няколко секунди се взирах в издължените му длани с нелепо разперени тънки пръсти на пианист и как изпод тях избиват тънички струйки кръв, а после го пуснах и седнах на стълбите. Той мърдаше зад мен, хлипаше и скимтеше, но вече ми беше все едно. Дойде Нощта и ме погледна в очите, и ме погълна. Седях на мръсното опръскано с кръв стълбище и гледах в очите на Нощта.

ХРАМЪТ НА МЪРТВИТЕ БОГОВЕ

Блатата южно от Вавилон, 244 г. пр.Хр.

Кедровият прът — бакърен под лъчите на разтеклото се по почти половината хоризонт огромно слънце — безшумно пронизваше полюшващата се кафеникава кожа на блатата. Малката кръгла лодка от бичи кожи, опънати върху лек корпус, бавно се плъзгаше по безкрайните безжизнени мазни тинясали води. Тук-там от водата се подаваха обрасли с непроходими гъсталаци островчета: крепяха се на подложка от преплетени корени и ако стъпиш на тях, краката ти пропадат. Имаше и черни стени камъш — зад тези стени на пространства, в които можеше да се побере град по-голям и от великия Вавилон, живееха само птици, гнездяха там в безчислени колонии. Всеки, влязъл в страната на камъша дори само на петдесет лакътя, не можеше да се върне оттам — освен по волята и с помощта на боговете. Там нямаше никакви ориентири; там изобщо нямаше нищо, освен черно-зелени шумолящи стъбла и еднакви тесни канали с мазно лъщяща вода, канали, които се пресичаха и преплитаха в огромна паяжина, а като попаднеш в нея, човек бързо умираше от изтощение или от страх и свършваше в тумбаците на безименните блатни ядаци на леш. Това бяха блатата Лагаш — огромният утайник на Месопотамия, който на юг стигаше чак до белия крайбрежен пясък на Персийския залив.

В самия център на Блатата плуваше кръгла лодка от кожи — единственият начин на придвижване из тези места, — управлявана от човек, облечен като воин.

Беше висок и слаб. Носеше кожен елек с пришити към него бронзови плочки, а на кръста му висеше къс железен меч, изпъстрен със странни полуживотински символи. Късите му кожени гащи с ресни се бяха протъркали от безбройните нощувки на голата земя. Такива дрехи можеше да носи само воин — наемник от гарнизоните на Птолемаида или Антиохия, че и откъде ли не още — след невероятните победи на Александър Велики, оковал света с тежката

верига на крепостите си, такива войни имаше навсякъде и всичките си приличаха като братя.

Но лицето на човека в лодката не беше лице на наемник.

Наемниците нямат такова скосено чело, преминаващо в сферично гладката повърхност на абсолютно гол череп. Нямат такова високомерно застинало изражение, изражение, издаващо превъзходството не на меча, а на разума. Нямат такива очи. Това беше лицето на човек, за когото не съществуват тайни, лицето на човек, неподвластен на изкушенията на низките страсти, на човек, откъснал се от суетата и съблазните на света. Лицето на жрец.

И той беше спокоен, абсолютно спокоен и непроницаем за страха. Знаеше, че е достатъчно да сбърка само веднъж и вече никога няма да се измъкне от тези мъртви блатата. Но знаеше също и че няма да сбърка.

Ориентираше се по слънцето, а нощем по звездите. Внимателно гледаше и запомняше накъде летят закриващите небето птичи ята, излитащи от дълбините на тръстикова страна. Не пропускаше да забележи нито бавното течение в каналите и протоците, нито разликата в оттенъка на листата на храсталаците по редките островчета. Но най-вече се осланяше на слабия, но съвсем ясно различим зов, който идваше от дълбините на блатата, от самото им сърце.

С всеки ден този зов ставаше все по-силен. Ясно вече се чуваше нисък глух глас, който издаваше един-единствен безкраен звук — нещо като безкрайно проточено „аааа“, и не млъкваше дори за миг.

Този глас звучеше само в главата му и беше почти непоносим. Понякога започваше да му се струва, че цялото безкрайно плоско блато около него издава този протяжен и безкраен стон, и тогава той затваряше очи. Но пък това бе единственият надежден ориентир и се налагаше да търпи.

Слънцето се скри, но лодката продължаваше по пътя си. Зовът вече беше почти непоносим.

А после стените камъш се разделиха, разцепени на две от широк проток, в чиито тъмни води мазно трепкаха големите южни звезди.

Човекът в одеяние на воин отпусна пръта и лодката послушно спря току пред зейналата паст на камъшовата страна. Беше много тихо; чуваше се само равномерният плясък на тежките черни вълни и далечният жален вик на блатна птица.

Човекът посегна и взе от дъното на лодката малка кожена торба. Извади от нея две питки, увити в лозови листа, и ги изяде. Отвори висока глинена съдина със странна форма и отпи няколко глътки. После глътна още нещо — неизвестно какво, някакво лекарство може би.

Лодката едва-едва се полюшваше върху дишащото тяло на блатото. Човекът седеше и чакаше, въпреки че гласът в главата му пееше неспирно. А после над рамото му заструи треперливо сребърно сияние и той се обърна.

И видя в небето, което толкова на юг е като черна яма, като бездна и пропаст към другите светове, да увисва тежката като бакърена топка чудовищна бяло-червена луна. Светлината ѝ подпали тежките води на протока и за миг изглеждаше, сякаш целите блата, от край до край, стреснати от лунния пожар, ще надигнат огромния си мазен гръб като разбуден допотопен звяр.

И тогава прътът пак се вдигна и се заби — сега изглеждаше като изкован от сребро, — и лодката се плъзна по пламналия от студен огън проток навътре в камъшовата страна.

В самото сърце на блатата Лагаш, заобиколен от безкрайните полета тръстики, се извисяваше коничен хълм, най-големият остров в околностите. Преди много-много време той беше много по-висок и се виждаше отдалече. Но през дългите години, през които блатата бяха превземали процъфтяващите в древността земи на Лагаш, хълмът беше затънал дълбоко в черните мочурища и сега от повърхността се подаваше само върхът му. Беше сто лакти в диаметър и дваисет висок. Почти всички храсти по него бяха изсечени, а в южния му край имаше сплетена от ракиа колиба, пред която гореше малък огън. Пред огъня седеше мършав чорлав побелял старец само по мръсна набедрена превръзка. Държеше над огъня глинена чаша, пълна с някаква отвара, и от време на време я вдигаше към лицето си и вдишваше гъстата пара.

Камъшите шушнеха. Огънят припукваше. Бавните вълни съскаха с равнодушно упорство по черния пясък на острова. Гигантската зла луна се издигна и заоглежда блатата. Старецът се вслуша. Стори му се, че далече, чак оттатък безкрайното поле унило шумолящи тръстики,

чува равномерно мляскане — с такъв звук можеше да се придвижва само кръгла блатна лодка.

И тогава той се изправи и лисна съдържанието на чашата в огъня. Изригна яркосин пламък — и мигновено се издигна чак до небето. Чу се странен свистящ стон, все едно от пронизаните гърди на дракон, а после издигналата се над острова сияеща синя колона сякаш потъна в земята и останаха само малки пламъчета там, където се бяха пръснали капките. От колибата зад гърба на стареца се появи сянка и пъргаво клекна до стареца.

— Стана ли нещо, учителю? — попита мек напевен глас.

Старецът извърна поглед към сянката, без да извъръща глава. Това беше Еми, втората и последна обитателка на острова. Преди двайсет... а може би трийсет или четирийсет години — трудно е да пресмяташ времето, когато живееш между два свята — той я беше извикал от небитието и ѝ беше заповядал да изпълнява всичките му желания. През тези години тя изобщо не се беше променила, беше си останала същото петнайсетина годишно смугло девойче със зелени очи и смешно, не като на тукашните народи, чипо носле.

Старецът не знаеше защо е избрала именно този облик: лично на него повече му харесваха чернокосите шемитки с техните тежки налети бедра, но Еми се беше явила такава и той постепенно свикна. С нея можеше да се говори, тя не знаеше много неща и той я учеше и дори от време на време се учудваше на удоволствието, което получаваше от това отдавна изоставено занимание. Изобщо, тя беше чудесна робиня, при това посветена във всички тайни на Ицар, и старецът често забравяше, че от време на време трябва да обновява контура на пентаграмата — магическия знак, който съдържа демонската ѝ същност. Еми беше демон, сукуб, едно от съществата, обитаващи тъмното опако на света. Старецът се стараяше да помни това, както и другото, което се беше случило много отдавна, когато беше пил сок от хаома и заспа дълбоко за дни наред, така че пропусна времето за подновяване на пентаграмата.

— Стана ли, учителю? — нежно прошепна Еми.

— Да — отвърна старецът с дрезгав грачещ глас. — Той идва при нас.

— Нирах ли?

— Да — каза старецът. — Човекът от пустинята. Вече е близо.

Замълчаха, вслушваха се в дишането на нощта. Еми клечеше до стареца и луната хвърляше жълтеникави отблясъци по лъскавите ѝ кръгли колене. Някога старецът не можеше да погледне тези колене, без да изпита възбуда... но оттогава бяха минали твърде много години.

Внезапно увисналата над камъшовата страна тишина се пръсна с невероятен шум: с писъци и плясък на криле в неподвижния въздух се издигнаха безбройните птици, решили да пренощуват близо до острова, забулиха небето все едно с великански плащ, скриха дори луната. Стана тревожно и сякаш по-студено, а когато птиците се подредиха в ято и полетяха на юг и луната отново показва пламтящия си лик, старецът и момичето видяха висока черна фигура да се плъзга към тях по водата по пътечка от разтопено сребро. Кръглата лодка изшумоли на пясъка и фигурата слезе на брега и хвърли дългия прът на земята.

Старецът се изправи с пъшкане, за да посрещне госта.

— Приветствам те, учителю — високо каза пристигналият с дълбок многозначителен глас.

Пристъпи към огъня и се видя, че е почти два пъти по-висок от стареца и два пъти по-широк в раменете. Еми — все така клечеше до огъня — трепна, когато огромната сянка на госта падна върху нея. Старецът вдигна лявата си ръка с дланта напред.

— И аз те приветствам, Нирах. Отдавна не си идвал да ме навестиш.

— Да, учителю. Минавах последния кръг на посвещението и...

Старецът го прекъсна с махване на ръка.

— После. Седни до огъня. Гладен ли си?

Тъмните очи блеснаха изпод надвисналото чело и се заковаха в очите на стареца.

— Благодаря, учителю, нахраних се вече.

— Уморен ли си? — продължи старецът. — Няма ли да легнеш да поспиш? Или да си легнеш с Еми?

Нещо като усмивка трепна на безстрастното лице на госта.

— Нали знаеш, че итеру, който премине всички кръгове на посвещението, се освобождава от всички желания, учителю.

Старецът изхъмка, наведе се, взе една суха клонка от земята и я хвърли в огъня.

— Станал си нетърпелив, Нирах, синко... Предлагам ти да си починеш и да се успокоиш. В очите ти блести алчно нетърпение, а това е слабост. Слабите не бива да слизат в Храма.

Гостът клекна до огъня и притвори очи. Костеливото му лице се напрегна.

— Два месеца пътувам за насам от Александрия. Носих одеяние на воин и живях като воин... Спях във войнишки палатки и в пастирски колиби... Бих се с наемници и убивах диви зверове... Пиех солена вода и ядох плесенясал хляб... Когато видях сигнала ти, ми се стори, че сърцето ми ще изхвъркне... А сега ти ми казваш да се успокоя!

Старецът се разсмя с неприятен бълбукащ смях.

— Че какъв итеру си ти, в името на демоните! Хвалиш се, че не искаш това момиче, а не можеш да се справиш с възбудата си! Какво от това, че тя не е породена от бедрата на Еми, а от лоното на Ерешкигал? С какво е по-различно момичето от богинята? С нищо — за истинно мъдрия. А ти приличаш на богаташ, който завижда, че съседът му има една мяра злато повече от него, но смята, че е по-горе от селянина, на когото му текат лигите, като гледа как селският старейшина обядва блажно. — Протегна ръка, стисна Нирах за ухото и почна да го дърпа като въженце на звънец. — За теб не бива да има разлика между блатната вода и водите на океана! Между градските стени и Стената на света! Между смъртта на едного и гибелта на всички! Разбра ли, нещастнико?

Нирах търпеше и се стараеше да не върти глава, само мускулите на челюстите му ту се издуваха, ту спадаха. А когато старецът свърши с наказанието, каза:

— Разбрах, учителю. Проявих глупост. Наистина трябва да се успокоя. Но тази нощ е пълнолуние и се боя, че ако я пропусна, няма да мога да вляза в Храма чак до следващата пълна луна...

— И какво толкова? — възрази свадливо старецът. — На този остров е скучно и няма да е зле да си имам компания. Поне ще има кого да дърпам за ушите... Ти всъщност, да не би да чуваш гласа?

Нирах кимна и без да казва нищо, докосна с пръст лъсналия си под луната череп.

— Гласът — все така свадливо продължи старецът и зашари с разкривените си от годините пръсти из набедрената си превръзка, —

да, гласът... Че толкова много ли искат да те видят мъртвите, Нирах? Толкова ли нетърпеливи са станали?

Нирах усети кратко познато пулсиране в слепоочията си и хвърли бърз поглед на стареца. Той не забеляза, но на Нирах, който бе влязъл в състояние на повишено възприятие — „хара“ на езика на итеру — му беше достатъчен и този кратък миг, за да разбере какво изпитва учителят. Учителят беше уплашен. Беше уплашен до смърт да направи онова, за което се беше подготвял толкова години — и беше подготвял и Нирах. Но пък същевременно много искаше да разбере до какво ще доведе замисленият от него велик план.

— Учителю — почна Нирах, — аз не...

Старецът измъкна от дупките на набедрената си превръзка каменно флаконче и му го подаде през огъня.

— Изпий го.

Дългите силни пръсти обгърнаха флакончето. Нирах внимателно го отвори, подуши и каза замислено:

— Ефедра... тревата на Птах... някакви корени... друго какво?

— Пий! — викна старецът заповеднически.

Нирах безстрастно вдигна флакончето и изля съдържанието му в гърлото си. Очите му заблестяха.

— Легни — нареди учителят. — Еми, съблечи го.

Момичето — сянка пъргаво съблече гостенина. Нирах се отпусна по гръб под сребърната светлина.

Старецът даде указания на Еми и застана откъм главата на Нирах. Момичето донесе от колибата няколко гърненца с бои, нареди ги на земята, коленичи и под монотонния глас на учителя, които редеше древни заклинания, бръкна първо в кървавочервената боя и внимателно почна да изписва по непробиваемата мускулна броня на Нирах защитни знаци.

След около час гостенинът стана. Беше съвсем гол и от главата до петите покрит с изображения и надписи. Старецът спря да реди заклинанията и застина неподвижно. Луната тежко висеше над върха на хълма. Времето спря.

— Готов съм, Учителю — тържествено каза Нирах.

Старецът се почеса под мишницата и с малко странен тон попита:

— Още ли чуваш Гласа?

— По-силно от всякога, Учителю, мъртвите ме викат.

— Помниш ли пътя, който измина?

— Не помня нищо, освен пътя, Учителю.

— Готов ли си да принесеш жертвата?

— Самият аз съм жертвата, Учителю.

Старецът затвори очи. Ясно си спомняше онзи далечен ден преди много години, когато изтощеният и измършавял младок с последни сили изпълзя на черния пясък на острова. Две седмици се беше лутал из дебрите на камъшовата страна, докато случайно не се бе натъкнал на убежището на стареца. Случайно ли? Старецът вече не беше сигурен в това...

Тогава той беше пристъпил към непознатия — първия човек, който попадеше на острова, откакто се беше заселил тук, — и бе вдигнал обувия си в дървен сандал крак над тънката му шия. През онези години беше още здрав и силен и без труд щеше да се справи с полуживия пришълец. Но той отвори огромната си черна уста и успя да промълви: „Чакай, Нингишзида...“ След което припадна и пет дни се лута между долния и средния свят.

Старецът правеше церове и караше Еми да му дава да пие горчиви отвари. Гонеше от юношата малките, но пакостливи блатни духове и палеше свещени огньове. В края на петия ден подобният на скелет младок отвори очи и видя над тях да лъсва острието на нож. И чу въпрос:

— Откъде знаеш кой съм?

Нингишзида беше тайното име на стареца. Означаваше Прислужник на Далечната страна и се предаваше по наследство в клана на жреците на древния култ към мъртвите. Но никой в целия свят не можеше да знае за това име. Никой, освен учителя на стареца, който беше заминал за Далечната страна още тогава, когато сигурно не са били заченати дори родителите на странния изпосталял младеж. Защото Далечната страна е страната на мъртвите и онези, които заминават там, не се връщат. Затова старецът остави живота на това пале. Остави го, за да разбере по какъв път е стигнала до света тайната, принадлежаща на мъртвите.

И палето му разказа. Лакомо сърбаше вкусния бульон от сготвени с миризливи корени блатни кокошки и по гърдите му капеха мазни капки, ръфаше изпечените от Еми бели питки като звяр — и

разказваше. Отначало старецът не му повярва, понеже не вярваше на никого на този свят, но после хипнотизира оздравяващия младеж и докато той беше в транс, му заповяда да говори истината — и чу същата история. Тогава повярва — още повече че итеру наистина не можеха да лъжат.

Палето беше от древния и могъщ клан на итеру — жреците пазители, остатък от многобройните култове, възниквали в дните, когато светът е бил млад. Никой не знаеше колко жреци има в клана, но не бяха много. Старецът беше чувал едно — друго за итеру, но без подробности — всъщност само това, че съществуват. Според гостенина в Иуна, откъдето бил дошъл, истинските итеру били само девет и от тях само двама били безсмъртни, тоест постигнали Пурпурната степен.

Висшите йерарси на итеру се приобщавали към безсмъртието посредством някакъв свещен предмет, пазен в щателно охранявано скривалище. Гостенинът не можеше да обясни що за предмет е това и къде е скрит, предполагаше, че може да е някаква съдина; не знаеше и нищо за процедурата за сдобиване с вечен живот. Но знаеше със сигурност, че най-старите йерарси помнят времената отпреди издигането на първите фараони и че дарът на безсмъртието се дава само на онези, които са преминали и деветте степени на Посвещението. А такива от незапомнени времена били малко, много малко...

Самият той беше минал три степени, тоест беше на равнището на младши ученик, предпазливо допускан дори до най-маловажните тайни на ордена, но старецът бързо разбра, че младият му гост владее някои неща, на които биха завидели и най-могъщите вавилонски магове. Освен това той жадно попиваше всяка информация, която можеше да получи, и не се гнусеше дори от мръсни слухове и елементарно подслушване. Точно така беше узнал за тайнствения съд и за блажения жребий на преминалите всички степени на посвещението. Беше узнал — и беше решил, че ще стане безсмъртен на всяка цена.

Но колкото повече мислел за това, толкова по-слаба ставала надеждата му да стане единственият избран. Защото от всички ученици трябвало да остане само един. А може би и никой —

изпитанията били тежки и от няколко поколения не ги бил издържал никой възпитаник.

И колкото по-слаба ставала надеждата, толкова по-силно ставало желанието му да получи дара на безсмъртието. Разгаряло се все по-силно и по-силно, като горски пожар, и поглъщало защитните прегради, поставени от наставниците итеру...

Веднъж, докато се ровел в богатата библиотека на школата в Иуна, той попаднал на полуизтлял папирус, в който се разказвало за издигащия се в равнините на Лагаш Храм на мъртвите, древен още във времената на писача, записал легендата за него, и за служителите му, които водели потеклото си от първите шумери. В книгите на итеру били описани стотици култове и хиляди богове, но тъкмо разказът за Храма на мъртвите обсебил ума на юношата — младежът не можеше да обясни защо. И той, стремящият се към безсмъртие, заспивал на студения каменен под на килията си и сънувал властващия над равнината зловещ силует на зикурата. Виждал пламтящата луна над него. Виждал мъглявите лица на облечените в черни одежди жреци. Чувал странен далечен глас, идващ като че ли изпод земята, да пее безкрайна унила песен...

След завършването на третия кръг на посвещението всички ученици по традиция, датираща от много векове, трябваше да напуснат школата, за да намерят своя Учител. Да, разбира се, в школата те си имаха наставници, но законите на итеру изискваха и личен избор. Мнозина се връщаха в школата, обогатени с нови знания; някои не бяха способни на по-нататъшно усъвършенстване; трети изобщо не се връщаха. Но гостът на стареца твърдо знаеше, че ще се върне; точно както знаеше къде да намери своя Учител.

В една глуха зимна нощ той се събуди в килията си, защото усети нечие незримо присъствие. Все едно полъх студен въздух опари бузата му; и като отвори очи, той видя как тъмнината в ъгъла на килията се сгъстява. И видя сянката.

Не можеше да обясни на стареца чия беше тази сянка. В страната на мъртвите лицата са размити, а имената изличени. Но сянката му пееше и той слушаше, без да смее да помръдне. И чу, че идат последните дни на Храма в блатата Лагаш, защото пазителят му Нингишзида е стар, а няма ученик. И освен това чу, че мътят към дара

на вечния живот може да му бъде посочен там, в Храма на мъртвите богове.

Утрото го завари в полуразрушена гробница в запуснатите гробища край Иуна. Стискаше за врата умряло куче, а пред него лежеше жълт озъбен череп. Не помнеше как е дошъл тук, не помнеше как е убил кучето и е намацал лицето си с кръвта му. Но това не беше важно. Беше научил пътя. И освен това беше научил името Нингишзида.

Не знаеше обаче, че през хилядолетията, откакто е написан папирусът, зикуратът е затънал в блатата и е изгубен сред безкрайните тръстики. Но той търсеше и търсеше — и най-после бе възнаграден. И сега лежеше в колибата на стареца, безпомощен като дете, а Нингишзида се двоумеше дали да го заколи, или да го даде на Еми да го разкъса.

— Защо дойде тук? — попита накрая: не можеше да реши кое от двете.

Гостът се учуди.

— Значи така и не разбра? Искам да ти стана ученик. Знам, че нишката на служителите на Храма е прекъсната. Твоят учител те е намерил някъде на изток, в Елам, а наоколо не виждам никой друг... Искам да се уча от теб. Искам да стана човек на Мъртвите богове.

— Защо? — пак попита старецът. — Мъртвите богове са мъртви. Много, много отдавна са били победени и заключени в страшните тъмници на долния свят. Те не могат нищо тук, на повърхността. Могат единствено да трупат злобата и омразата си и някой ден ще се задавят с тях... Служа им от много години и успях да ги намразя също толкова, колкото и самите те мразят всичко живо. Та ти дори няма да можеш да влезеш в святилището им, тъмната им воля ще те смаже... Защо са ти?

— Трябват ми, за да получа безсмъртие — отвърна пришълецът. — Итеру, моите наставници, не почитат богове. Аз обаче искам да се опра на дори и скована, но сила, дори и тъмна, но власт. Мъртвите богове ще ми помогнат да издържа всички изпитания и да стана единственият итеру, владеец мощта и на горния, и на долния свят. А аз... аз им трябвам, защото съм единственият човек, който може да ги освободи.

Нингишзида го зашлеви. Главата на младежа се люшна от силния удар, но почернелите му устни се усмихваха.

— Това е сделка, обикновена сделка... Ти ще ме научиш на тайните на черната си магия. Аз ще получа оръжие, което ще ми позволи лесно да победа всичките си съперници по пътя към безсмъртието. А когато го получа, ще унищожа останалите итеру и ще освободя Мъртвите богове.

— Как? — изграчи старецът.

Пръстите му стиснаха по-здро кокалената дръжка на ножа.

— Знай, о, Нингишзида, пазителю на портите, че в древността Мъртвите богове са били лишени от силата си и затворени в подземните тъмници с помощта на три магически предмета. Не питай какви са тези предмети и в какво се крие вълшебството им. Не знам това, както не го знае и никой, който не е стигнал до висшата степен на посвещението. Но знам, че тези предмети са у итеру и че смисълът на съществуването на нашия орден е да ги пази в тайна. Те са добре скрити от очите на непосветените... но когато стана Безсмъртен... когато стана единственият Безсмъртен, ще завладея тези талисмани и ще върна на Мъртвите богове славата им. Това е честна сделка и не виждам защо ти, Нингишзида, не виждаш изгодата в нея и не се присъединиш.

Гостът едва успя да изрече последните думи и се отпусна изнемощял на рогозката. Лежеше неподвижно, затворил очи, и тънката му шия беше съвсем беззащитна. Старецът пак погледна ножа в ръката си... после пак шията... после тъмната дупка на входа на Храма... и отпусна пръсти.

Беше приел предложението.

Нарече младежа Нирах. Според древните завети всички Пазители на портите получаваха имена на демони от долния свят. Нирах беше бог — змия и пълзеше между камъните. Непознатият не събщи старото си име — всъщност Нингишзида и не държеше да го знае.

Нирах прекара на острова три години. Старецът го учеше на забравената шумерска магия, на съставянето на пентаграми и защитни заклинания. Повтаряше му имената на стражите на Подземната страна и му обясняваше номерата, които позволяват безпрепятствено да се премине през преградите им. Показа му изправящото косите от ужас

забранено изкуство на съживяването на мъртви тела чрез електролитни батерии или атмосферни разряди — Факлите на анунаките. Но на първо място го обучаваше на изкуството на лъжата.

Итеру не можеха да лъжат. Възпитанието, което получаваха още от съвсем мънички, усилено от хипнотичното въздействие на наставниците им, ги правеше неспособни на каквото и да било изкривяване на реалността. Те можеха да не отговарят на дадени въпроси и да мълчат дори при чудовищни изтезания — но не можеха да лъжат. А за да изпълни честолюбивия си план, Нирах трябваше да се научи на първо място на това. Първо — за да скрие истината за обучението си: всеки итеру, влизал в контакт с адепти на черната магия, веднага биваше прогонван от ордена, като предварително му изтриваха паметта. И второ — за да се подготви за завладяването на трите талисмана. Така че старецът го учеше да лъже. Беше трудно, много трудно и той прилагаше чудовищни усилия, за да премахне поставената в мозъка на Нирах защита, да намери тайни пътечки към стиснатото в тесни рамки съзнание на юношата. Накрая успя и когато един ден Нирах, след като беше прекарал нощта с Еми, му каза, че бил чел клинописни таблички в Храма, Нингишзида го наби жестоко, но в сърцето си благодари на Мъртвите богове. От време на време старецът се чувстваше като Твореца и пращаше подигравателни проклетия на далечните наставници на юношата. Но понякога нощем се будеше, усещаше протягащата пипалата си изпод земята черна воля на онези, които от хилядолетия чакаха часа си, и разбираше, че не той, Нингишзида, с нищожните си усилия, а именно тази черна воля извайва новия облик на Нирах. И тогава не можеше да заспи чак до зори, въртеше се и тревожно се питаше каква ли жертва, ще поискат Мъртвите богове за толкова дръзка сделка. През тези три години старецът се привърза към младежа като към роден син и не искаше следите му навеки да се изгубят в прахта и пепелта на Далечната страна. Но времето минаваше и един ден Нирах напусна камъшовата страна, за да се върне вече истински итеру. Бяха минали почти двайсет години, но този ден дойде.

Сега той стоеше пред стареца, защитен от двойната броня на светлите и на тъмните сили, удивително същество, възпитано едновременно от Рая и от Ада, същество, съчетало непреклонното мъжество и леденото спокойствие на итеру с неукротимия зъл пламък

на служител на подземните богове, и луната хвърляше треперливата си светлина по изпъстреното му със заклинания могъщо тяло. „Като Гилгамеш — с трепет помисли Нингишзида, — като Гилгамеш, който също търси дара на безсмъртието отвъд Водите на смъртта. Дано подземните богове са благосклонни към него!“ И тутакси се намръщи. Не можеше да очаква благосклонност от подземните богове, никога. Можеше само да се надява, че ще намерят за Нирах подходящо място в паяжината на отровните си замисли. Място, което поне да го опази жив.

— Върви — каза старецът и кимна към обраслото със сивкава остролиста трева хълмче на Храма. — Върви и нека звездата ти е с теб. Не забравяй за Чакащите зад прага, и Питащите в мрака също недей да забравяш. Помни, че мостът над бездната на съдбите е тесен и не всеки може да мине по него и да се приближи до лика на Ерешкигал. Не бой се от Змията и Скорпиона — първият бог пази теб, вторият — мен. Но в Кървавия мрак около Черния престол на Нергал може да има чудовища, за които не знам нищо дори аз; и ти трябва да ги избегнеш, защото нямаш заклинания срещу тях. И ако мъртвите те пуснат, не излизай от Храма, без да умиеш тялото си с вода от железния купел, който е до източната стена и е покрит с везан плат; иначе прахта на Далечната страна ще изгаря тялото ти под слънчевите лъчи. Върви, о, Нирах. Моля се за тебе на мъртвите.

Затаили дъх, Нингишзида и Еми гледаха как високият Нирах се приближава до порутения портик на Храма, как навежда бръснатата си глава и изчезва вътре. Внезапно лунната светлина затрептя по изронената резба на портала и им се стори, че на Портите има завеса от блестяща сребърна ризница. Но мигът отмина и входът пак си стана такъв, какъвто си беше открай време — черна беззъба паст.

— Той ще се върне ли, учителю? — плахо попита Еми.

Нингишзида я погледна недоволно. За сукуб, та дори опитомен и обезвреден с пентаграма, тя беше прекалено нежна и твърде лесно се привързваше. Старецът подозираше, че след онази нощ, която за Нирах завърши с жесток побой, Еми изпитва към този итеру нещо повече от обикновена привързаност, но не можеше да разбере това харесва ли му, или не. В края на краищата той се отнасяше към Нирах като към син, а за Еми все по-често и по-често мислеше като за дъщеря. Понякога си спомняше или пък сънуваше как преди много години в далечната си

родина играеше със собствената си дъщеричка, която така и не доживя до възрастта на Еми. Не помнеше черният вятър на дошлия откъм изток мор ли я отвя, или пък я убиха брадатите войни, които дойдоха от север. Но когато гледаше как Еми рисува по пясъка покрай брега или сплита фигурки от тръстика, почваше да му се струва, че тъкмо тя е онова малко момиченце, което беше забравил, когато пое по пътя на Прислужник на Далечната страна.

— Ако такава е волята на Мъртвите богове — неочаквано сухо каза старецът.

Еми го погледна уплашено и не се осмели да пита повече. Прибраха се в колибата и момичето разтри Нингишзида с отвара, която връщаше на ставите гъвкавостта и премахваше болката. Когато луната се стопи в ставащото все по-синьо небе, старецът заспа.

Нирах не излезе от Храма нито този ден, нито през нощта, нито дори през следващите пет дни. На седмия ден Нингишзида накачи по себе си десетина амулета и като не спираше да мърмори заклинания, заслиза към недрата на зикурата. Не беше ходил там вече няколко години: леките му задължения на Прислужник се изчерпваха на практика с чистенето на предните помещения и с паленето на благовония пред ниските черни олтари. Но сега му се наложи да отметне тежката завеса и да заслиза по безкрайните изтъркани от безброй крака стъпала надолу и надолу, много по-надолу и от дъното на блатата, към главното светилище на Храма. Слизаше бавно, като палеше изсечените в стените маслени лампи и понякога доливаше някои — Нирах също бе минал отгук и ги беше палил, но те отдавна бяха изгаснали. Накрая, след безброй стъпала и завои, старецът се провря през входа на светилището.

Тук беше влажно; просмукващата се през стените и капещата от тавана вода се беше събрала в дълбоки локви по пода, по стените цъфтяха чудовищните мъртви цветя на селитрата. Плесен растеше по ъглите и гигантски гъби издигаха към тухления свод бледите си тела, но по средата на залата имаше кръг с диаметър дващест лакътя, черен и абсолютно сух; и в този кръг, пред олтара на Повелителя на подземната страна Нергал, седеше Нирах. Беше неподвижен и с опъналата се по ребрата му кожа приличаше на мумия. Но все още беше жив — от време на време гърбът му трепваше и по цялото му тяло като че ли минаваха спазми.

Нингишзида понечи да се приближи до него, но на няколко крачки от кръга чу слабо припукване и усети в кожата му да се забиват милиони остри иглички. Тогава отстъпи уплашено и седя на най-долните стъпала на стълбата дотогава, докато пламъчетата на светилниците не започнаха да трепкат и да пращят. Сенките се издължиха и запълзяха по стените на светилището като змии; от дупките в тъмните ъгли се измъкнаха и запълзяха към Нингишзида безименни твари с огромни бели очи и той избяга уплашено, защото вече беше стар и се боеше от гнева на властелините на долния свят. И като излезе на светло пред Храма, си помисли, че Нирах е взет от Мъртвите богове и че никога няма да излезе от черния кръг.

Но Нирах излезе. Появи се в нощта на следващото пълнолуние и когато застана на прага на зикурата, приличаше на безплътна сянка, на лунен призрак, от онези, които летят над блатата и плашат хората. Но беше жив, макар и невероятно отслабнал през прекараните в подземията дни, и се олюляваше, и тялото му беше покрито с ужасни рани, повечето вече зараснали, и левият му крак беше нахапан от огромни челюсти. Нирах мина покрай стареца и тръгна към посребреното от луната блато; и вода се стичаше по измършавялото му тяло, но това беше вода от покрития с везан плат железен купел, с която се беше очистил от диханието на Подземната страна. А после той влезе в другата вода до шия и почна да пие жадно; и пиеше като слон в засуха. Гърдите му се издуваха и спадаха и той гълташе заедно с водата водни бълхи и малки рибки, и на няколко пъти повърна изпитото. Накрая се напи и излезе на пясъка и старецът и момичето видяха, че не се олюлява от слабост, а защото е хром. И Нирах падна на пясъка и спа две денонощия, а когато се събуди, отказа приготвените от Еми отвари и мехлеми, защото вече не се нуждаеше от тях.

— Вече не съм онзи младеж, който някога умираше в колибата ти, Нингишзида — каза той и това бяха първите думи, които старецът чу от него, откакто беше излязъл изпод земята. — Не ми трябва лекарства. Подземният огън изгори вътрешностите ми, Нингишзида, и аз вече не съм човек. Още не съм изпил Чашата на безсмъртието, но промените, които станаха с мен, са по-чудесни, отколкото можеш дори да си представиш, старче. Защото аз слязох в долния свят и говорих с властелините му, и се върнах жив.

Нингишзида гледаше преобразования си ученик със страх. Нирах седеше на рогозката и говореше спокойно и равномерно, но гласът му не бе гласът на предишния Нирах. Тътенът на подземните барабани се усещаше в него, и воят на флейтите, направени от кости на мъртъвци, и хохотът на ужасните демони. Но Нирах говореше и Нингишзида не смееше да го прекъсне.

— Слязох по стълбите на зикурата, издигнат някога от твоите предци, о, Нингишзида, зикурата, който е потънал дълбоко в лоното на земята и е скрит от бездънните блата от лъчите на небесните богове. Седнах пред олтара на Нергал и затворих очи, и изпратих двойника си Ка на пътешествие в страната, от която няма връщане. Защото цепнатината, през която може да проникне двойникът, е там, до самия олтар... И минах през Черните порти, и не се уплаших от Чакащите при прага, защото бях защитен. И шестимата Питащи в мрака напразно протягаха пипалата си към мен, защото знаех отговорите на въпросите им. Ти ме научи как да им отговоря, Нингишзида, и съм ти благодарен, но сега мъдростта ми е по-голяма от твоята. И като минах покрай Стражите, тръгнах по тънкия като косъм на Еми мост над бездната на съдбите и не се обърнах нито веднъж. И демоните, които живеят в бездната, напразно чакаха да падна в ужасните им пасти, и аз минах по моста и коленичих пред нозете на Ерешкигал. И ѝ поднесох дарове, както ме научи ти, Нингишзида. И Ерешкигал, понеже помни злото, причинено ѝ някога от Нергал, Повелителя на подземната страна, ми даде трите ключа от трите врати, зад които на Черния трон седи Нергал. И аз отворих вратите, и победих пазачите им, но в Кървавата мъгла пред трона на Нергал ме хванаха незнайни чудовища и ме хвърлиха по очи пред лицето на Властелина на мъртвите. И чух гласа, който ме викаше изпод земята през всичките тия години, и гласът беше страшен и неизразимо печален. И аз говорих с него.

— Говорил си с Нергал? — ахна старецът.

Нирах обърна лице към него и Нингишзида се дръпна уплашено — това не беше лице, а каменна маска, и тази маска сякаш удържаше бушувания под нея адски огън. Все едно не мозък имаше зад огромното високо чело на Нирах, а мърдащо кълбо змии.

— С Нергал? — подигравателно повтори той. — Твоят Нергал е прах под нозете на ония, които спят в дълбините на мрачната бездна на долния свят. Защото след като говорих с Нергал и не се уплаших от

него, бях допуснат по-нататък. И вървах по пустинните равнини на подземната страна, и дълъг беше пътят ми. И видях Енмешара, господаря на всичките закони, които управляват света, Енмешара, който ги е постановил в незапомнени времена и после ги е дал на младшите богове. Той спи, огромен и безформен като облак, и ще се събуди чак преди самия край на времето. И видях и други, които не приличат на нито едно обитаващо нашия свят същество, и говорих с тях. И ми беше разкрито, че трите талисмана на итеру са Чашата, или Съдът на безсмъртието. Камъкът в Короната и Черепът, който праща смърт. И че те са ключовете към трите свята: Чашата за горния, Камъкът — за нашия, и Черепът — на страната на мъртвите. И освен това ми бе разкрито, че събрани заедно, тези талисмани могат да изпълняват всички човешки желания, но че всъщност са създадени, за да счупят ключалките и да сринат стените на затвора, в който е хвърлена Нощта. Защото когато стигнах края на Далечната страна, видях стената, зад която е обиталището на Нощта.

Нингишзида направи знака, с който се пропъждат демони. Лицето му беше посивяло. Той все повече и повече се убеждаваше, че не Нирах говори сега с него, а някой друг, скрит в тялото му.

— Не се плаши, старче! — разсмя се Нирах, като видя уплахата му. — Аз съм си същият ученик, когото толкова често дърпаше за ушите и биеше с тоягата. Човешката ми същност се промени, но не съм си изгубил паметта. Нещо повече, видях и помня онова, което не е виждал нито един, роден под слънцето. Видях нощта, Нингишзида, видях я от стената в страната на мъртвите!

Внезапно лицето му неуловимо се промени — вече не беше каменна маска, а жив човешки лик, застинал в скръбна гримаса. В очите на Нирах Нингишзида видя смъртна печал и мъка и това го уплаши още повече от всички настъпили в ученика му промени.

— Нощта — почти изстена Нирах. — Нощта е прекрасна, Нощта е съвършена. Разбираш ли, Нингишзида — съвършена! В нея е всичко, и всичко в нея е започнато и свършено, и в нея няма никакво движение. Знаеш ли ти, Нингишзида, колко мерзко е устроено царството на боговете на светлината? Има живот, но я има и страната на мъртвите и ние цял живот напусто се мъчим да избегнем прага ѝ, защото освен онези итеру, които владеят Дара на нощта, никой не може да спре пред този праг. А Нощта сама по себе си е безсмъртие, защото в нея няма

живот и няма предели. Великолепието на Нощта не може да се обясни с думи, строгата форма на кристалите, които излъчват черна светлина, не може да се опише... И аз научих, Нингишзида, че някога Нощта е била хвърлена в най-далечния и мрачен затвор на подземния свят и заедно с нея са били оковани и Мъртвите богове, които са само нейни нищожни слуги. И ми беше казано, че онзи, който събере трите талисмана на итеру заедно, ще отвори вратите на затвора ѝ и ще я пусне на свобода. И дори Мъртвите богове ще се преклонят пред него и той навеки ще стане Цар на нощта, и ще управлява безкрайно, понеже в нощта няма време. И аз се заклек, че ще събера талисманите и ще стана Цар на нощта, и стоях на стената, а Нощта се раздвижи в Обиталището си, и се надигна, и ме докосна.

Той трепна, все едно са допрели до него нажежено желязо. И Нингишзида трепна заедно с него, и го гледаше, безсилен да откъсне поглед от чудовищните белези.

— И аз се върнах, и пътят ми беше тежък. И Нергал, Повелителят на мъртвите, ме пусна да мина през владенията му и да се върна в света на хората, защото видя, че Нощта ме е благословила. Но поиска от мен жертва, че аз, единствен от смъртните, минавам по обратния път. И от Кървавата мъгла в подножието на трона му изскочи огромният пес Ебих и ми прехапа крака, и го счупи толкова лесно, все едно е кост на блатна птица. Но аз го вдигнах над главата си и го тръшнах на земята, и го победих. И Ерешкигал, която не обича Нергал, понеже със сила ѝ е отнел скиптъра на долното царство, намаза раните ми с целителен балсам и костта се срасна, но останах хром, защото това е жертвата ми за Повелителя на мъртвите. А кучето Ебих, по решение на Мъртвите богове, ще дойде да ми служи, щом завладея Желязната корона. И така, аз напуснах Далечната страна и се свестих на пода в подземие на зикурата. Върнах се от страната, от която няма връщане, Нингишзида! Не съм ли достоен да нося титлата Цар на нощта?

Нингишзида го гледаше с ужас. С всяка клетка на съсухрената си от жестокото месопотамско слънце кожа старецът усещаше до себе си присъствието на нещо неизразимо страшно, чуждо и враждебно на целия огромен свят, простиращ се до безкрай около това малко островче. Макар самият той да беше служител на черен култ, Нингишзида видя мрак още по-ужасен от онзи, на който се бе

покланял през целия си живот. Но Нирах не го гледаше. Нирах гледаше тъмния силует на Храма и увисналата над него кървава луна. После стана и беззвучно като огромна тръстикова котка тръгна към светилището.

Нингишзида разбра, че се е случило непоправимото. Равновесието, така грижливо пазено стотици, хиляди години, беше нарушено. Тъмната беше низвергнала от себе си чудовищно по рождение, заплашващо да унищожи световния ред. И той, Нингишзида, със собствените си ръце беше подготвил тази поява, той, той, нищожният жрец на един забравен култ, беше помогнал за раждането в света на това чудовище!

И с пресъхнали от страх уста старецът зареди заклинание. Тайните му слова се предаваха от учител на ученик от поколения, но през хилядолетията, откакто съществуваше култът, никой никога не ги беше използвал. Заклинанието можеше да се направи само в мига на най-голямата опасност, защото всъщност беше молба към Мъртвите богове да си вземат това, което са пратили в света. И тази молба можеше да бъде казана само веднъж.

Всеки, който искаше да стане жрец на Мъртвите богове, се упражняваше години наред, та да може да изрече сложните формули само за няколко мига. Нингишзида редеше заклинанието полугласно, без да променя изражението си. Но още преди да го свърши, върху него падна разкривената от огромната луна черна сянка на Нирах.

И Нирах се разсмя, и смехът му беше ужасен. Но Нингишзида не трепна. Вдигна глава и спокойно довърши заклинанието, втренчен в нечовешките очи на оногова, който доскоро му беше ученик.

Нирах рязко спря да се смее и каза със спокоен монотонен глас:

— Няма смисъл, старче. Не е по силите ти да хвърлиш предизвикателство срещу Нощта, а Мъртвите богове, които призоваваш, са само нейни нищожни слуги. Добре почна преди години, Нингишзида, но се уплаши и отстъпи пред най-важното изпитание. И никога няма да влезеш в Царството на нощта — моето царство!

Той вдигна ръка и лунната светлина заструи по нея и я облече сякаш в тънка блестяща броня.

— Ти ме учеше и се стараеше да си добър с мен. Няма да те докосна, старче. Но аз не оставям свидетели. Затова с дадената ми

власт сега изтрих пентаграмата, която от толкова време пазиш на тайното ѝ място в Храма. Ти ще отидеш при Нергал, старче, но не моята ръка ще те прати по този път. — И викна с глас като гръм: — Еми!

Послушна на призоваването му от мрака веднага изникна гъвкава дребна фигура.

Нингишзида се отдръпна и изтръпна от ужас. Да, това беше Еми, любимата му Еми, но какво беше станало с нея, богове, що за страшно превъплъщение бе претърпяла нежната петнайсетгодишна девойка! В очите ѝ пламтяха кървавите отблясъци на увисналата над острова луна, ситните ѝ остри зъби лыцяха кръвожадно зад призоваващо полуотворените устни. Малките ѝ остри гърди бяха набъбнали като в миг на най-голяма възбуда, свитите ѝ пръсти с дълги червени нокти сякаш драцеха въздуха. Еми бавно се приближаваше към стареца, но нещо все още ѝ пречеше да разкъса последните окови и да се хвърли върху него като побеснял звяр, да го стисне за гърлото, да му прегризе гръкляна и да пие горещца, опияняваща кръв...

И Нирах пак се разсмя.

— Еми! С властта на Нощта — давам ти го. Той е твой, твой е до последната капка кръв. При следващото пълнолуние песът Ебих ще излезе от Храма и тогава си свободна. Свободна завинаги!

— Не, Еми — прошепна старецът, но шепотът му се изгуби в смеха на Нирах.

Дивият му, нечовешки вик потъна в мекия сумрак над блатата.

Без да се обръща, Нирах тръгна към лодката, която го чакаше.

Беше стъпил на този остров със сърце, изпълнено с честолюбиви планове. Тогава беше още човек.

Сега беше наточено оръжие, вдигнато срещу висшите итеру.

ПРОКЛЕТИ ДИЛЕТАНТИ!

Арбат — Подмосковието, 1990-те

ДД за хиляден път поклати глава. Бяхме сами у тях — майка му беше заминала.

— Прекалено е опасно, Ким... Той може да заподозре нещо и... и да направи на Наташа нещо лошо.

Въздъгнах. През последното денонощие чашата на търпението ми не че преливаше, но ако мога да го кажа така, се изчерпваше.

— Точно затова искам да обмислим всичко предварително. Всичко трябва да мине гладко, без никакъв риск.

Той ме гледаше все така недоверчиво.

— Трябва да настояваме Граалът да бъде предаден лично — срещу Наташа. Ще му кажеш, че ще отидеш сам. Размяната най-вероятно ще е на някое безлюдно място и аз просто ще трябва да се скрия така, че той да не ме види.

— И как ще стане това? — попита ДД без особена надежда.

— Ела в кухнята, там ще ти обясня.

Огромният бяло-кафяв Дарий безшумно се измъкна от кабинета на Роман Сергеевич и тръгна след нас.

— Ким — почна пак ДД, — нали ти казах, той специално предупреди да не опитваме никакви номера... Не разбираш ли?...

— Млъкни — казах. — И слушай. Ще изпълняваш всичките ми заповеди. Никаква самодейност, никакви разсъждения. Като в армията. Ти си дилетант, аз съм професионалист. Ясно ли ти е?

Погледът му хич не ми хареса.

— Добре — каза той все пак. — Разбрахме се.

— Донеси арбалета.

Той отиде да го вземе, а аз разсеяно почесах Дарий зад ушите. Как и къде беше най-добре да се скрия? Ако знаех мястото на срещата предварително, щях да мога да измисля какво да направя, но на този вариант беше глупаво да се разчита — Хромия щеше да каже условията си в последния момент и щеше да се наложи всичко да се

решава в движение. Можех, разбира се, да се скрия в багажника на колата на ДД, но не бях сигурен дали като изскоча, ще мога достатъчно бързо и точно да се прицеля — все пак никога не бях стрелял с арбалет.

— Я да те питам нещо — казах, щом ДД се върна. — Дядо ти случайно да ти е казал как реагират безсмъртните на обикновено огнестрелно оръжие?

ДД въздъхна.

— Никак не реагират. Нали са разстреляли Хромия след смъртта на Сталин.

— И какво?

— Такова. Не виждаш ли, че е жив?

— Нямам това предвид. Ти знаеш ли какво става с човек, когато го улучи куршум?

— Приблизително — отвърна ДД.

Усмигнах се насила.

— Става следното: куршум, изстрелян от пистолет голям калибър — например 9,45 като моя, и отблизо, отхвърля човека назад със сила, равна приблизително на удар с арматурно желязо. Имам предвид, че дори изстрелът да не убие Хромия, сто на сто ще го отхвърли, особено ако изстрелям целия пълнител. А докато той събира старите си кости, човек може спокойно да се приближи до него и да му забие една стрела между очите.

— И кой ще е този човек? — попита ДД със съмнение.

— Няма да си ти — успокоих го. — Твоята задача е да го разсееш и да дръпнеш Наташа встрани от линията на стрелбата. Ето така например.

Взех кибрита, извадих три клечки, сложих кутийката на масата и ги подредих.

— Това е колата, тук е предницата, тук багажникът. Аз най-вероятно ще съм на задната седалка, легнал. Ти даваш Чашата и отвеждаш Наташа насам, ето тук. Ясно ли ти е? Останалото е моя работа.

— Не е ли по-добре да залегнем?

— Може — казах. — Залегнете. Но не и преди да се увериш, че наистина държиш за ръка именно Наташа.

— Какво искаш да кажеш?

— Спомни си сянката. И онова куче във вилата.

Като чу „куче“, Дарий тихичко изръмжа и си сложи лапата на коляното ми.

Иззвъня телефонът. Скочих, но Дарий ми пречеше и ДД стигна пръв.

— Ало? — каза с напрегнат глас. После за момент закри микрофона с ръка и заклати глава в знак, че не е Хромия. — Да, Игор Александрович... Да, Дима съм. Да, слушам ви внимателно...

Седнах и машинално си погледнах часовника. Четири без десет.

— Добре, Игор Александрович — продължаваше ДД. — Да, разбрах... Разбрах... — Пак затули микрофона и ми прошепна: — Дай нещо за писане.

Огледах се, видях някаква химикалка на перваза на прозореца, подадох му я и той почна да записва нещо в бележника до телефона, като едновременно с това говореше:

— Да, разбрах... Надясно... Добре. Да, записах. Моля? Да, естествено.

Изгледах го изразително и почуках с пръст по часовника си. Той май не забеляза.

— Довиждане, Игор Александрович — каза накрая и затвори.

— Много дълго говориш — укорих го. — Нали чакаме Хромия да ни се обади. Кой беше?

— Един познат на дядо — каза ДД, откъсна листа от бележника, сгъна го на четири и го пхна в джоба на ризата си. — От издателството.

— Оттук нататък телефона вдигам аз — казах. — Разбрахме ли се?

— Добре — съгласи се ДД. — Стой тогава до него, аз ще ида до клозета.

— Ами върви — казах недоволно. — И за това ли ти трябва разрешение?

Чакането минава по-лесно, ако се занимаваш с нещо. Сложих арбалета на коленете си и почнах да го изучавам подробно — и нямам предвид външния му вид. Конструкцията всъщност не беше сложна, но не ми беше съвсем ясно как такова тежко и тромаво оръжие може бързо да се приведе в бойна готовност. Единственият начин май беше да си го носи човек зареден и да разчита на един-единствен изстрел.

Но пък, от друга страна, и кристалното острие беше само едно, така че какво толкова. Ако ли пък не улучех, Нефритовият змей можеше да свърши работа и като тояга.

Взех стрелата, нагласих я в жлеба и понечих да опъна тетивата.

Кухненската врата се хлопна, нещо изщрака...

Скочих, хвърлих се към нея, блъснах я с рамо — и отхвърчах чак до масата. Високата здрава врата дори не се разклати.

— Ей! Димка! — изкресях. — Какво правиш?!

И чух зад вратата виновния му глас:

— Ким, не можеш да я избиеш. Аз тръгвам. Онзи, който се обади преди малко, беше Хромия.

„Кретен! — помислих с безсилна злоба. — Тъп загубеняк! «Добре, Игор Александрович... Довиждане, Игор Александрович...» Абсолютен кретен!“

— Той каза, че ако не съм сам, ще убие Наташа. Веднага. Че ще разбере дали съм сам... Извинявай, Ким.

— Защо не ми даде да говоря аз? — викнах. — Изобщо нямаше да разбере, че не си ти!

— Щеше. Нали се обади и преди това — с все същия виновен глас обясни ДД. — Извинявай, че те излъгах, но много ме е страх за Наташа...

— Идиот! — викнах. — Той ще ви убие и двамата! Веднага отвори! Иначе всичко е загубено, не разбираш ли?

За секунда си помислих, че ще се случи невероятното и че ДД ще ме пусне. Но не би.

— Не — каза той убедено. — Защо да ни убива? На него му трябва Чашата. Чашата и нищо друго. Вече реших: ще му дам Граала. Наташа...

— Наташа е мое момиче! Нямах право да...

— Имам — каза ДД. — Аз я обичам.

Всичко беше безполезно. Не можех да го разубедея.

— Отвори, мръсно! — закрещях и задърпах дръжката. Без никакъв резултат, естествено. — Отвори, че не знам какво ще направя!

Той се изкашля притеснено.

— Извинявай, Ким. Срам ме е, че постъпвам така. Но това е единственият начин. Ако дойдеш с мен, Наташа ще умре.

Засилих се и изритах бравата с пета. Вратата изскърца, но не поддаде, само дето ме заболя кракът. По дяволите тия стари сгради, строени така, че да изкарат по триста години!

— Сложил съм и резето — каза ДД. — Не можеш да я избиеш. Моля ти се, изчакай два часа. И без това не можеш да се измъкнеш. Като си дойдем, можеш да ме убиеш.

Стори ми се, че тръгва, и извиках:

— Дима! Дима, кажи ми поне къде е срещата!

— Извинявай — повтори той. — По-добре да не ти казвам нищо — ами ако успееш някак да се измъкнеш?

— Предател! — възкликнах.

— Ким — каза ДД. — Държа да ти кажа, че съм ти изключително благодарен за всичко, което направи за мен и за дядо. Ти си прекрасен приятел, Ким. Прости ми, моля те още веднъж.

— Мразя те! — креснах. — Ще те убия, чуваш ли, копеле мръсно!?

Хлопна друга врата — на антрето. Пак блъснах кухненската, този път с рамо. Безполезно.

Можех да прострелям ключалката, но как щях да се справя с резето? Погледнах си часовника. Четири и пет. „Изчакай два часа“, беше казал ДД. Значи до срещата оставаше не повече от един. Разумно беше да се предположи, че е насрочена за пет часа.

Разтърках си слепоочията. Ако знаех кое място е избрал Хромия...

В коридора се чува някакви звуци. ДД ли се връщаше? Не — чух тихото скимтене на Дарий.

— И тебе ли те зарязаха, кученце? — попитах високо.

Изведнъж се сетих нещо — нали дадох на ДД химикалката и той писа нещо в бележника, а после откъсна листа и го прибра...

Хвърлих се към бележника до телефона. На чисто белия лист се виждаха ясни следи от нервното натискане на химикалката. ДД не се беше сетил да откъсне и него — една класическа грешка при дилетантите.

Преглътнах сухо, откъснах листа и го поднесох към прозореца, като го наклоних на една страна.

Следите бяха ясни, но пък почеркът на ДД беше ужасен. Началото все пак успях да го разбера почти веднага. 43 км например —

четирийсет и третия километър. Но на какво? Взрях се в криволиците на ДД и реших, че разчитам нещо като „кзн... жп... ия“ — аха, „кзн“ трябваше да е — казанската жп линия. Добре, това поне беше посоката. По-нататък не се разчиташе, но си спомних как ДД каза „надясно“ и „добре“. Значи така, от 43-тия километър на пътя покрай жп линията надясно, в пет — вече бях сигурен, че макар и да не знам всичко, знам основното. Оставаше да се измъкна от тая проклета кухня.

Има си стар проверен начин за излизане от заключен апартамент — обаждаш се на пожарната и чакаш да те извадят. За това обаче трябваше време, а тъкмо време няха. Трябваше да измисля друг начин. Отворих прозореца. Петият етаж на строените преди почти век сгради е приблизително на височината на новите седми. Лошо.

На два метра отляво имаше мъничък и не много надежден на вид балкон. Не знаех в коя стая на това огромно жилище може да се влезе от него, но все се влизаше някъде, нали? Два метра — колко му е? Да де, но скок във въздуха, успоредно на стената, че и на повече от двайсет метра над земята...

Проверих пистолетът на предпазител ли е, затъкнах го по дълбоко под колана си и се качих на перваза.

Около минута стоях и се самоубеждавах, че и дете може да скочи до балкончето. Какъв ти скок — просто протягаш ръце, плонжираш и си там. Обаче си беше страшно. Краката ми се разтрепериха. Стиснах зъби до болка, изръмжах нечленоразделно и се хвърлих напред.

Секунда падах сякаш в безкрайна бездна, после ръцете ми се удариха в ръждясалите перила на балкона и самички се вкопчиха в тях. Една пречка поддаде и усетих как краката ми се люшват под балкончето, натам, където нямаше никаква опора, но пръстите ми вече бяха стиснали друга, изпъшках, набрах се и се преметнах на мозайката.

Вече бях на балкона, а след миг — и в някаква стая. Не че това ми помагаше обаче — външната врата беше заключена. Не ми се скачаше по други балкончета, а времето неумолимо течеше — докато се измъкна от кухнята, бяха минали десет скъпоценни минути. Проверих входната врата по-подробно — ДД беше заключил само едната ключалка; другите две, впрочем, можеха да се отворят отвътре, като се завъртят. Извадих пистолета, изгоних Дарий, който драскаше по вратата, и стрелях. Гърмежът в тясното пространство почти ме

оглуши, но пък куршумът направо издуха ключалката и вратата бавно, сякаш с нежелание, се отвори.

Отне ми още минута да вкарам Дарий обратно в апартамента и да затворя вратата с една от другите ключалки — успях да провра ръка през дупката от простреляната. Всеки желаещ би могъл и да си отвори по същия начин, но се надявах, че кучетата не са чак толкова умни, та дори и да са от вътрешната страна. Когато изскочих от входа на ДД и се огледах за такси, беше четири и двайсет и две.

Уличките в този квартал са тесни и неоживени, така че да хвана такси тук не беше много перспективно. Затичах към метро „Кропоткинска“.

И ненадейно ми провървя.

— Ким! — изкрещя познат пиански глас, щом излязох на Гоголевски булевард. — Къде бързаш бе, човече?!

Погледнах натам. Пред входа на скъпия ресторант „Чичо Коля“ бяха спрели лъскави западни коли. Вратите на една — сребристо рено — бяха отворени и около нея стояха трима младежи и едно момиче. Един от младежите — с баровски бял костюм и огледални тъмни очила — ми махаше и продължаваше да крещи: Насам бе, насам! Ела да те видя!

Беше Боря Кулаков, злият ми гений, абсолютното дрънкало, човекът, който ме беше издал на ДД.

— Боря! — викнах и се хвърлих към него.

Прегърнахме се и той даже тръгна да ме целува.

Миришеше на скъп коняк и — а може би не беше негов? — на женски парфюм. Зашепнах в ухото му:

— Боря, спешно ми трябва кола, много спешно, разбираш ли ме? Ще ми дадеш ли своята? После ще ти я докарам у вас, става ли?

— Ама разбира се, Ким — почна той, но щом го избутах настрана и се вмъкнах през предната дясна врата, загоря какво става и се развика: — Ей, чакай бе, какво правиш?

Зад волана седеше друго момиче. Рядко се държа, невъзпитано с представителки на прекрасния пол, но сега обстоятелствата имаха предимство пред приличието. Блъснах шофьорката с рамо, тя писна изненадано, но беше късно — вече беше на паважа.

Кулаков, вече наясно, че му отвличам колата, се беше вкопчил в гърба ми и се мъчеше да ме измъкне от кожените недра на реното. Аз

обаче успях някак да се извъртя, изритах го коварно в чатала и докато приятелите му се мъчеха да вдигнат омекналото му тяло на крака, се заврях зад волана, завъртях ключа и натиснах газта. Колата меко подскочи напред и се качи на тротоара. Описах красив полукръг пред входа на ресторанта, слязох на платното и отпраших.

Карах със сто и ако до Тагански площад от време на време зад мен се раздаваха милиционерски свирки, то по-нататък и те спряха, което за пореден път ме убеди, че милицията гледа да се навърта единствено в центъра.

Не ми беше ясно къде точно трябва да завия, за да изляза на 43-тия километър на Казанската жп линия, която ми минаваше от лявата страна, така че на два пъти отбивах от шосето по настлани с чакъл пътища, с което изгубих още десетина минути. И все пак точно в 17:00 прелетях покрай невзрачна спирка с надпис „43-ти километър“.

Вдясно от шосето се отбиваше черен път и на около километър изчезваше в някаква гора. Намалих до 60 и завих по него. Хванах волана само с лявата ръка, а с дясната извадих пистолета.

Пътят влезе в гората.

Вглеждах се напрегнато дали няма да видя някъде сред зеленото на дърветата и храстите сиво петно — колата на ДД.

17:05.

След още три минути гората свърши и пред мен се ширна поле с пръснати тук-там постройките и няколко високи елеватора. Едва ли Хромия би определил среща в такава открита за наблюдение местност. Обърнах и поех обратно.

Никакви следи от кола. Никакви следи от ДД. Никакви следи от Наташа.

Спрях колата и извадих листа от бележника.

Значи така: 43 километър... жп линията... някакви драсканици... надясно.

Втренчих се в разкривените следи от химикалката толкова силно, че ме заболяха очите.

Какво пишеше все пак?

Първото беше главно и можеше да е Л... линия?... после нещо като р, след него три-четири почти еднакви заврънкулки... накрая д или може би з? Да, з. Прелез. А и няма дума, която да започва на „лр“...

Ура! Прелез — и надясно!

Засилих реното и вдигнах цял облак прах. След минута го видях този прелез — пред него колона автомобили търпеливо чакаше да се изниже безкраен товарен влак.

17:15.

Влакът най-после мина и колоната бавно тръгна напред.

Ето го и пътя, тесен черен път, отбиващ вдясно.

17:18.

Натиснах газта. 80... 90... 100 километра в час.

Напред се мярна сивкаво петно... Около него — никакво движение.

Вратата на водача беше отворена.

Спрях и се хвърлих рязко встрани, залегнах.

Лятна горска тишина. Тук-там по някое птиче, скакалци, шумолене на листа.

Станах и тръгнах към колата на ДД с пистолета в ръка.

Колата беше празна — нито ДД, нито Наташа.

Заобиколих я. ДД лежеше в канавката, неестествено подвил левия си крак под себе си и стиснал тила си с ръце. Шарената му риза беше съдрана на гърба. Клекнах до него.

На малката плешивина, която толкова ме беше учудила при първата ни среща, тъмнееше кърваво петно. Той като че ли се опитваше да го скрие с ръце, но по-вероятно просто много го болеше и искаше да стигне до източника на болката... пръстите му бяха омазани в кръв. Много внимателно го повдигнах и като придържах главата му, го обърнах.

Клепачите му трепнаха. За секунда видях очите му — езера от болка в изподраното подуто лице, — после той отново ги затвори. Нещо в него избълбука странно и от ъгълчето на устата му потече тъпичка червена струйка.

— Спокойно, Дима — казах, — спокойно. Тук съм.

Привлякох го до реното и го наместих на задната седалка, сложих под главата му някаква кръгла възглавничка с избродирано на нея шкембесто дяволче. После претърсих храстите около канавката — Чашата я нямаше, разбира се, но по влажната от вчерашния дъжд земя имаше следи — дълбоки следи от армейски обуца. И до тях, поплитки и не така ясни, следи от огромни четирипръсти лапи.

— Наташа! — изкрещях колкото можех по-силно, макар да знаех, че няма смисъл. — Наташа!

Никакъв отговор, естествено. Гората мълчеше, макар птиците да продължаваха да се обаждат, а вятърът да шумоли в клоните.

Вкарах деветката на ДД навътре в храстите и се върнах при реното. ДД беше още жив, поне доколкото можех да съм сигурен, че съм напипал пулс. Пъхнах пистолета в жабката и подкарах към Москва.

ПАВЕЛ МОРОЗ, СЛУГАТА НА ДЯВОЛА

Москва, Котелническа улица, 1990-те

— Счупен четвърти прешлен — каза Вадик Сагинян, щом излезе от операционната и почна да смъква окървавените ръкавици от изящните си малки ръце на картоиграч мошеник. — Черепът е пукнат на две места. Счупена ключица и много дълбоки порязвания по гърба, но това вече са несериозни неща. По принцип хора с такава диагноза не изкарват дълго, но приятелят ти може и да оцелее.

— Какви са шансовете?

Той се намръщи.

— Десет процента. Не е зле всъщност. По дяволите, бих искал да го видя този, дето е успял да стигне до четвъртия прешлен на тоя дългуч...

— Също такъв дългуч — казах. — А кога ще е ясно ще оцелее ли, или не?

Вадик сви тесните си рамене.

— До утре сутринта евентуално... Или до утре вечер... Спри, Ким, писна ми от тебе. Създаваш ми толкова проблеми, че току-виж за момент съм забравил за Хипократовата клетва и ще те заколя на операционната маса. Разбра ли бе, идиот?

Вадик е един от малцината, на които съм способен да простя подобно държане. Изчаках го да извади смачканите си цигари, ръчнах го с пръст в корема и казах:

— Това ти е работата бе, доктор Менгеле. За нея си получаващ парите.

— Ха, пари! — възкликна презрително Сагинян. — На мене ако ми плащаха за това, което шия, толкова, колкото на тебе за онова, дето режеш...

— Добре де, имаш едно шише коняк от мен — казах. Не бях в състояние да поддържам този шеговит разговор. — Благодаря ти, обаче трябва да бързам...

— Ей! — викна Вадик Сагинян подире ми. — Обаче френски! Не че не съм патриот, но арменския по-добре да го пият пациентите ми...

Излязох на Сухаревски площад. Вече беше съвсем тъмно, златните светлини на фаровете се местеха като в огромен калейдоскоп. Набрах домашния телефон на ДД. Изчаках дващест сигнала, затворих и се обадох на лелята на Наташа.

Тя каза, че Наташа била идвала при нея предния ден, тоест точно преди да дойде при мен. Благодарих и я помолих като се видят или чуят да ѝ предаде непременно да се обади на Ким. Тя обеща, че ще го направи.

Зачудих се на кого още да се обадя. Нямаше на кого.

После отидох да върна реното на Боря Кулаков. Направих го чисто автоматично, също както преди това автоматично бях избърсал петното кръв от скъпата кожа на седалката. Спрях близо до тях и му се обадох по телефона. Боря беше изтрезнял, но въпреки това се разпсува. Беше ми все едно. Затворих, слязох от колата и тръгнах по пустата тъмна улица.

Следващите два часа посветих на колата на ДД. Слязох на спирка „43-ти километър“ и в мрака едва успях да намеря пътя. Докато се лутах из храстите пък, насмалко да си избода очите. Колата, слава богу, си беше на мястото, където я бях оставил, непипната. Ненамерена по-вероятно. Качих се, светнах лампичката и няколко секунди седях и тъпо гледах непрогледната тъмнина зад стъклото. От нея долетя някакво голямо насекомо, блъсна се в предното стъкло, после залази по него с пъргавите си тънки крачета. Изключих лампичката, запалих двигателя и поех към Москва.

Беше задушна юнска нощ. Всички коли ме изпреварваха — тези мънички, компактни, полутъмни островчета на удобство и безопасност; насреща ми се носеха също такива мънички островчета. Карах бавно, почти без да гледам пътя, обзет от потискаща самота.

По целия път се самоубеждавах, че Наташа вече е или у ДД, или при леля си, и се ядосвах, че не ѝ бях дал втория ключ от моя апартамент. Когато стъпих на площадката на петия етаж във входа на Дима, вече беше един и половина. Дупката във вратата чернееше и през нея долиташе глухото ръмжене на Дарий — доброто куче пазеше къщата. Мен обаче ме позна, смени тоналността и щом отворих, се

втурна да ме ближе. Обиколих празния апартамент, после изведох кучето.

Трудно ми е да обясня защо продължавах да върша всичко това толкова спокойно, все едно не се беше случило нищо. Крачех по тротоара и по алеите, гледах как Дарий весело обикаля из храстите и си повтарях, че всичко с Наташа е наред. Тази фраза, като някакво заклинание, блокираше останалите ми мисли и не позволяваше на нищо да ме разтревожи. Представях си как Наташа е при леля си, при приятелките си в общежитието, при някакви свои непознати приятели геолози и им разказва за невероятните си приключения. Един-два пъти дори се усмигнах отпаднало.

Свирнах на Дарий, качих го горе и го заключих пак, маскирах, доколкото можах, дупката във вратата с парче картон, запалих колата и тръгнах да се прибирам.

Стълбището беше празно, коридорчето също. На вратата нямаше никаква бележка. За пръв път в собственото си жилище изпитах ужасяваща, вледеняваща пустота и съжалих, че не съм си взел телефонен секретар.

Минаваше три. Беше прекалено късно да предприемам нещо, да не говорим, че не знаех какво. Оставаше ми само да чакам. Налях си чаша коняк, изпих я и легнах да спя. Заспах веднага и не сънувах нищо.

Събуди ме звънецът. Скочих, хвърлих се към вратата, без да ме е грижа, че съм само по слипове, и отворих.

— Здравсти, Ким — каза голямото момче Пашка. — Пак ли си играеш?

— Здравсти, Пол — отвърнах и едва потиснах желанието си да го стисна за ухото и да го изхвърля в шахтата за боклук. — Колко е часът?

— Десет — въздъхна той. — Мама и татко са на работа, а баба кърти...

Причините, поради които това прелестно детенце не ходеше на детска градина, за мен винаги са били загадка.

— Пол, страшно съм зает — казах. — Извинявай много, но може ли да дойдеш някой друг път, а? Става ли?

— Все друг път, друг път... С тебе не е интересно да се играе... Искях само да поседя тихичко и да погледам видеото, а ти...

Представих си мъките на чакането, нервното подскачане при всяко звънване на телефона, помислих си и че в края на краищата мога да изхвърля Пашка веднага щом се наложи, и казах:

— Добре, фелдмаршале. Заповядайте. Обаче може да ми се обадят всеки момент и ще трябва да тръгна веднага. И тогава си тръгваш и ти, нали? Без да ми се сърдиш.

— Няма да ти се сърдя — важно отговори Пашка, шмугна се покрай мен, веднага молитвено коленичи пред шкафчето с видеокасетите и почна да ги вади, за да види какво ще гледа този път. Беше изгледал всичките ми филми, освен може би „Последното танго в Париж“ и „Девет седмици и половина“, така че обикновено дилемата му се състоеше в това да избере филм, който е гледал три пъти, или друг, който е гледал само два.

— Е, фелдмаршале? Какво ще заповядате да гледаме?

Не мога да го сравня съвсем с Буридановото магаре, но с колебаещо се магаренце — да. Посумтя, почеса се и накрая каза:

— Филмчета. За Пинко.

Изхъмках и сложих касетата. Пол се настани на фотьойла, размаха крака във въздуха и ме изгледа победно.

— А какво ще благоволите да пиете? — попитах.

Това си беше ритуал. Той се почеса между веждите и отговори дълбокомислено:

— Коктейл оранж.

Тоест портокалов сок. Отидох в кухнята, налях му сок в една висока чаша и пуснах две бучки лед. Помислих малко и налях и на мен същото.

— Заповядайте, сър. — И му подадох чашата.

Той изведнъж се усмихна със съвсем нормална детска усмивка и изломоти нещо като „благодаря“. Понякога си мисля, че ако някога имам син, бих искал да е като Пашка.

Отпих голяма глътка сок, отидох в кухнята и набрах номера на лелята на Наташа. Никой не вдигаше и с известно закъснение осъзнах, че сигурно е на работа.

За всеки случай се обадох и у ДД, но както можеше да се очаква, Дарий не вдигна.

Върнах се при Пашка, седнах и почнахме заедно да гледаме приключенията на Розовата пантера.

В единайсет без петнайсет телефонът извъня, скочих и се полях с остатъка от сока.

— Ало? — каза в слушалката смътно познат женски глас. — Ким, ти ли си?

— Ало! — викнах. — Наташа! Наташа, чувам те! Къде си?

Тишина. Покашляне, след него малко обиден глас:

— Не съм Наташа. Даша съм, Ким, от автомобилния салон на Бе Ем Ве... Не ме ли помниш?

— Не, Даша, не те помня — изръмжах злобно и треснах слушалката.

— Идиотка — замърморих, докато се връщах в стаята. — Тъпачка нещастна...

— Ким? — обади се Пол и се надигна от гнезденцето си във фотьойла. — А къде е Наташа?

— Де да знаех — отвърнах и малко се поуспокоих. — Гледай си филмчетата там...

Но Пашка не се отказваше толкова лесно.

— Отиде ли си?

— Пашка, млъкни! Гледай видеото и мълчи.

Но той вече се беше смъкнал от фотьойла.

— Заряза те, нали? Отиде си?

Станах, мълчаливо го хванах под мишниците и го изнесох в антрето. Докато отключвах, той се разплака — дори не че точно заплака, а тихичко заскимтя и внезапно ми стана мъчно за него и ме хвана яд на мен си. Клекнах пред него и му казах сериозно:

— Не си отиде, Пашка. Откраднаха я.

Той моментално престана да скимти. Присвитите му обидени очи се ококориха учудено. Пашка ме погледна с надежда и попита:

— Извънземните ли?

— Не — отсякох. Ситуацията ставаше съвсем абсурдна. — Не точно извънземните.

И за десетина минути му разказах всичко. Опростено, разбира се, като пропусках повечето подробности и изобщо се стараех цялата тази история да прилича на приказка. Той слушаше като омагьосан, абсолютно забравил за подкачащата по екрана розова пантера.

— И не я пусна ли? — попита, когато свърших.

Поклатих глава.

— Не знам, Пол. Аз намерих само Дима... Индиана Джоунс де. Надявам се, че я е пуснал — защо му е? На него му трябва Чашата...

— Ким — каза Пашка. — Ти каза, че той е безсмъртен, нали?

Кимнах унило. Пашка се почеса по тила.

— А помниш ли филма за Малък Китай? Там също има безсмъртни, нали?

Кимнах пак. Съвсем машинално.

— И за да са безсмъртни, им трябваше кръвта на зеленоокото момиче. И на Наташа очите са зелени, видях аз...

— Какво?! — изкрещях и скочих. — Какво каза?

Той се уплаши и пак заскимтя. Хванах го за ръцете.

— Не реви де, не ти се сърдя. Какво каза за безсмъртните?

— Ама ти не го ли помниш филма? — Пашка вече като че ли се успокояваше. — Оня магьосник, дето беше в оная зала със статуите... и за да не умре, му трябваше кръв от момиче със зелени очи, а пък на онова на летището му бяха зелени и... Не помниш ли, нали го гледахме заедно...

— Стоп — казах. — Спомних си.

Представих си Наташа, просната на някакъв ужасен жертвеник, и над нея Хромия с огромен нож в ръка и как очите на кристалния Череп се наливат с пурпурен блясък... Кървавите жертвоприношения — задължителното за всяка черна магия. Как не се сетих веднага!

Най-вероятно вече беше късно. От момента, в който Хромия се беше докопал до Чашата, бяха минали шестнайсет часа — даже странно, че светът още не беше загинал. Но пък съдбата на света като цяло беше най-малкото, което ме вълнуваше в момента.

— Браво, Пашка — казах. — Аз изобщо не се сетих за това. Сега обаче трябва да си ходиш, понеже аз пък трябва да измисля как да я спася.

— Ами добре — каза той без особен ентузиазъм. — Нали обещах.

— Филмчетата ще ги догледаме друг път — обещах му и го изкарах от апартамента. Но още преди да превъртя ключа, той затропа и зарита по вратата.

— Ким — викна, щом отворих. — Да дойда с теб, а? И ще го хванем заедно тоя магьосник...

— Не, Пашка. Ще го хвана сам. А после ще ти разкажа всичко.

Той се нацупи.

— Добре. Обаче не забравяй, че не можеш да го победиш лесно. Трябва да има някакъв номер, той е хитър...

И най-после си тръгна.

Влязох и изключих видеото. Помотях се из апартамента. Нищо не ми идваше наум.

Наташа беше в беда. Онова, за което всъщност се досещах през цялото време, но ме беше страх да го призная — че Хромия не я е отвлякъл само за да ни шантажира, — стана ясно само след една-единствена фраза на малкото ми съседче. Ако се бях осмелил да го приема още веднага, нямаше да изгубя цели шестнайсет часа така бездарно.

Не разполагах с нито една следа обаче, нямаше нищичко, което да ми разкрие къде е Хромия. Той непрекъснато ни беше дебнал някъде отблизо, следил беше всяка наша крачка, дори се беше появявал на сцената лично — но все едно се беше материализирал от нищото. Беше контролирал положението още от самото начало. От момента на срещата ми с ДД в „Речни заливи“. От отиването ни в Малаховка и опита ни да вземем Черепа...

По дяволите! Как не се бях сетил досега?

Малаховка. Номер 27 на Втора Садовая. Тази виличка беше свързана по някакъв начин с Хромия. Може би дори беше негова, макар че това беше съмнително. Но че я беше избрал за експеримента си по някакви свои причини — в това не можеше да има съмнение. Във всеки случай засега това беше единствената ми следа. Не можех повече да седя и да чакам някой да ми се обади. Извадих от гардероба колана с кобура — нося го само в изключителни случаи, — сложих си го, проверих пистолета, проверих и колко пари имам, облякох си якето и излязох.

Вече цяло денонощие бях все с чужди коли и това май преставаше да ми прави впечатление. Във всеки случай, докато излизах на булеварда, изобщо не се замислих, че нямам нито талон, нито нищо. Тревожеше ме само едно: че арбалетът Нефритовият змей от вчера се намира в апартамента на ДД, а там можеше да се влезе съвсем лесно, стига да не се притеснява човек от Дарий. Така че първата ми работа беше да отида на Арбат. Дарий ме посрещна като пръв приятел, сложи тежките си лапи на раменете ми и дълго ме гледа

с големите си сълзящи очи. Доколкото можеше да се съди, пазеше вярно поверения му имот, обаче все пак това положение не можеше да продължава вечно. Намерих в бележника до телефона номера на майката на ДД в Ленинград и макар хич да не ми се говореше с нея, го набрах.

Никой не вдигна обаче. С облекчение реших, че ще се обадя покъсно, взех арбалета от кухнята, затворих прозореца и балконската врата в другата стая и се наках да тръгна. Дарий заскимтя. Погледнах го — огромен, умен, тежки лапи, големи зъби...

— Добре, Дарий — казах. — Хайде. Разходка.

Той завъртя опашка като вентилатор и скочи върху мен. Успях да се отърва някак, отворих вратата и го пуснах на стълбите. Преметнах арбалета през рамо и хванах калъфа със стрелата в ръка. Чувствах се съвсем като идиот.

В колата сложих Нефритовия змей на задната седалка и го завих с някаква кърпа. Дарий се настани до него.

В Малаховка лесно намерих улицата, по която се клатушках само преди седмица (*само* или *вече* преди цяла седмица?) целият в кръв, и спрях колата пред къщата на номер 27. Тя все така изглеждаше съвсем необитаема и на градинската врата все така си висеше ръждясалият катинар. Но пък вратата на къщата срещу нея беше широко отворена и в градината на плетен стол седеше някакъв дебелак по бял мрежест потник и си киснеше краката в леген. Бутнах градинската портичка, влязох, спрях пред него и казах:

— Добър ден.

— Добър да е — отвърна той.

— Искам да купя вила — уведомих го.

Той кимна, сякаш това е нещо съвсем естествено.

— Онази отсреща — обясних. — Трети път вече идвам, обаче е все заключена. Собствениците не живеят ли тук?

Дебелакът вдигна ръка към устата си и след безкрайна прозявка каза:

— Трета година вече е празна. Стопанинът, Павел Александрович се казва, е болен.

— Павел Александрович ли? — попитах. — Павел Александрович Резанов?

— А, не. Павел Александрович Мороз, о.з. полковник. Много точен човек. Нали е бивш военен.

Изстинах. Следователят от Лубянка, разпитвал през петдесет и трета Роман Сергеевич по заповед на Резанов. Дядото на ДД ми го беше казал между другото, за да подчертае разликата му с гадния Резанов, а всъщност ми беше дал ключ, с който отдавна можех да съм отворил всички врати, ако не беше патологичната ми глупост.

— Имате ли телефона му? — попитах.

— Вървете при председателя — каза дебелакът. — Той се занимава с тия въпроси. През две къщи надясно, номер трийсет и три. Фьодор Кузмич се казва, Торобов.

— Благодаря ви — казах. — Надявам се да станем съседи.

Фьодор Кузмич Торобов се оказа дребен сух човечец с почерняла от слънцето плешива глава и пъргави остри очички на гризач. Само един поглед ми беше достатъчен да разбере, че е голям хитрец и че номерът с купуването на вилата няма да мине.

Затова, без изобщо да се представям, казах:

— Трябва ми домашният адрес на Павел Александрович Мороз.

Острите очички ме пронизаха някъде около диафрагмата, боднаха ме в лицето и се отместиха. Гласът на Торобов беше висок и писклив.

— Някакъв документ да ми покажеш?

Бавно извадих от джоба на ризата си стодоларова банкнота, навих я на тръбичка и като я чукнах с нокът, я пратих на пътешествие по зелената покривка. Дясната пъргава лапичка на Торобов пусна розовата на бели точки чаша слаб чай, стрелна се най-много на сантиметър напред и банкнотата изчезна.

— Котелническа улица номер петнайсет, вход Д, апартамент 83.

— Сигурен ли сте? — попитах малко объркан от толкова бърз отговор.

Торобов се намръщи.

— Ако не вярваш, провери. Ей я там домовата книга, на скрина.

Взех от скрина дебелата тетрадка с твърди корици и я отворих. На буквата М наистина имаше Мороз, Павел Александрович, и адресът му точно съвпаднаше с току-що чутия. Имаше и телефон и веднага го запомних.

— Благодаря ви — казах. — Завиждам ви на паметта.

— То само тя ми остана — кисело отвърна Торобов.

Кимнах многозначително и излязох, усещах как острите му очички сега ме пронизват в гърба.

— Връщаме се в Москва — казах на Дарий, докато сядах зад волана.

Той не възрази.

Блокът на Мороз беше от сталинските „небостъргачи“ — зъбчатите му контури се очертаваха на фона на ясносиньото небе. Паркирах, заключих Дарий в колата и тръгнах да търся вход Д. Отвътре сградата беше още по-мрачна, отколкото отвън. От полутъмния, огромен като пещера вестибюл тръгваха коридори, стълбища, имаше десетки врати. Попитах портиерката на кой етаж е 83-ти апартамент, качих се в асансьора и той с трополене и скърцане потегли.

Бях попаднал в странен свят — свят на задгробна помпозна архитектура, стари механизми, изсечени сякаш в скала пещери, наподобяващи човешки жилища. Позвъних. Отвори ми четирийсетина годишна жена с уморено неизразително лице, облечена в нещо сиво — изглеждаше точно така, както би трябвало да изглежда човек, който живее в такъв пещерен дом.

— Добър ден — казах. — Аз съм от организацията за хуманитарна помощ. Тук ли живее Павел Александрович Мороз?

Едва успях да говоря спокойно и възпитано. В гърдите ми силно тиктакеше огромен неумолим часовник.

— Добър ден — отвърна жената равнодушно. — Да, тук. Но той е болен. От социални грижи вече идваха.

— А, те са други. — Насилих се да се усмихна. — Аз съм от комитета за защита на правата на възрастните. Павел Александрович в болница ли е?

— Не, изписаха го преди три седмици. Заповядайте, влезте.

Прекрачих прага и се озовах в голям, почти кръгъл вестибюл. Таванът беше поне на четири метра. Жената ми посочи някакви чехли със смешни помпони, отдръпна се да ги обуя и каза:

— Няма смисъл да го държат в болницата повече. С нищо не могат да му помогнат. Идва сестра да му бие инжекциите, но... — Махна с ръка. — Докато е млад, човек не мисли какво ще е на старини...

Кимнах съчувствено и попитах:

— Може ли да го видя?

Тя се поколеба, но като добавих в погледа си още малко съчувствие и разбиране, все пак каза:

— Но само за мъничко, моля ви... Трудно му е да говори... ще видите сам...

Обърна се и тръгна по някакъв почти тъмен коридор. Последвах я. Тя отвори една врата и ме покани да вляза.

Спрях на прага на дълга тясна стая — спрях, защото усетих рязката болнична миризма на близка смърт. Така миришеше и в апартамента на ДД в нощта, когато Стрелата на мрака порази Роман Сергеевич. Само че тук се усещаше и слаб, но ясно доловим оттенък на разложение — на разлагане на все още жива човешка плът.

— Влезте — повтори жената в сиво по-настойчиво.

Влязох.

На обикновен войнишки креват, завит с грубо одеяло, лежеше съсухрен до жълто старец с рядка сплъстена побеляла коса и гъсти сиви вежди. Лявото му око беше цялото бяло от перде, но дясното ме следеше напрегнато.

— Добър ден, Павел Александрович — казах.

Бившият следовател от държавна сигурност не отговори. На жълтеникавата калъфка на възглавницата му, от дясната страна на главата; имаше някаква черна кутийка.

— Татко, младежът е от хуманитарната помощ — каза жената. — Сигурно иска да провери дали си си вкъщи, а не в някой старчески дом.

Старецът отвори уста и черната кутийка каза с нежив глас:

— Излез, Лида... Излез.

— Но, татко...

Здравото око на стареца бавно се затвори. Жената излезе и затвори вратата.

Останахме сами в пропитата с миризмата на смърт и страх полутъмна задушна стая. Мороз не каза нищо, може би си пазеше силите. Направих две крачки към леглото и седнах на дървеното столче до него, като без да искам закачих с крак някакво емайлирано легенче.

— Павел Александрович — казах. — Не съм от хуманитарната помощ. Дойдох да поговоря с вас за Резанов.

— Резанов умря — с мъртъв глас отговори апаратът на възглавницата.

— Жив е — възразих. — Може би сега не се казва Резанов, но е жив и изобщо не се е променил от петдесет и трета година насам.

Старецът мълчеше, черното му внимателно око се взираше неспокойно в мен изпод гъсталака на веждата.

— Известно ми е, че тогава, през петдесет и трета, ви е бил началник — казах аз. — Известно ми е, че по негова заповед сте разпитвали археолозите, които са работили в Тува, и сте се опитвали да разберете дали знаят нещо за Чашата. Освен това знам, че той е използвал за свои цели вилата ви в Малаховка, при това съвсем наскоро. Искам да ми кажете къде и как мога да го намеря. Трябва да го намеря — и то бързо. Няма да си тръгна, докато не разбере от вас къде се крие.

— Резанов умря — изграчи черната кутийка.

Старецът затвори дясното си око. Станах, отидох до затворената врата и я залостих с подпряния до нея старовремски бастун.

— Виж какво — казах след това. — Нямам време. Ако се инатиш, мършо с мършо, ще те удуша още преди някой от домашните ти да се е усетил. Ясен ли съм, Мороз? Не ми се ще да го правя, но ти просто не ми оставяш избор. Къде е Резанов?

Изнемощялата му ръка, цялата на петна от екзема, се измъкна изпод одеялото и запълзя по стената към черното копче на звънеца. На три сантиметра от него я хванах и я сложих на одеялото.

— Няма да стане — казах бавно. — Ще те убия, ако не ми кажеш къде се крие Резанов. Той ми трябва, разбираш ли? Трябва ми на всяка цена.

— Убий ме — каза черната кутия.

Не знаех какво да кажа. Не можеше да се разбере блъфтира ли Мороз, или не — изкуственият глас нямаше никаква интонация.

— Уморен съм — равнодушно бръмчеше Мороз. — Вече година как не ми дават да умра. Боли ме. Нямам изход. Убий ме.

Стиснах го за крехките рамене и го раздрусих.

— Гад! — изсъсках в лицето му. — Проклета мръсна умираща гад! Къде е Резанов? Къде е господарят ти, твар такава?

Главата на стареца се люшкеше, от устата му излизаше някакво хъхрене заедно със зловонна миризма. Не се сетих веднага, че

всъщност говори — чак после чух механичния глас на кутийката и го свързах със звуците, които излизаха от гърлото на бившия следовател от Лубянка.

— Защо ти е Резанов? — повтори мъртвият глас.

Бутнах го на възглавницата и той остана да лежи безводно и неподвижно като захвърлена мека играчка.

— Отвлече приятелката ми — казах сухо. — Така или иначе ще го намеря и ще го убия, но ако ми помогнете, може би ще успее да я спася.

— Не можеш — каза гласът все така безстрастно. — Той е безсмъртен.

Смаях се.

— Откъде... откъде знаете?

Устата на стареца се отвори, от кутийката се разнесоха отвратителни стържещи звуци — Мороз се смееше.

— Аз съм офицер от държавна сигурност. Ние не бяхме простаци... както си мислят днешните палета...

Натиснах копчето на касетофона в джоба си и без да обръщам внимание на вонята, се наведох по-близо до него.

— Когато разстреляха Берия — продължаваше апаратчето, — Резанов беше арестуван... Той беше дясната ръка на Кобулов... И него трябваше да го разстрелят, но не го разстреляха...

Мороз замълча, мъчеше се да си поеме дъх.

— Мен ме преместиха... Върнах се в Москва чак след като свалиха Хрущов... Видях Резанов на улицата, случайно... Изобщо... не се беше променил...

Търпеливо загледах как се навежда над легенчето, как се тресат раменете му, слушах давенето и хъркането му. Развалина, воняща жалка развалина...

— Още тогава виждах, че в него има нещо особено... Ужасните хора бяха много. А той беше... неразбираем... Нямахше желаниа. Нямахше страсти. Не се интересувахе от жени. Пиеше, но не се напиваше... В него нямаше... живот.

— И смърт — казах аз.

— Да... И смърт. Но тогава още не го знаех. Разбрах го чак покъсно, през осемдесета година...

— През осемдесета?

— Да. Той дойде при мен. И ми каза новото си име.

— Кажете ми го.

— Няма смисъл — бръмчеше кутийката. — Сега сигурно е друго... Но аз не очаквах, че ще дойде при мен. А той дойде. Напомни ми. За договора.

— Какъв договор? — попитах бързо и хвърлих поглед към вратата.

— Договорът с дявола — отговори механичният глас. — Резанов не е човек. Той е дяволът.

Съсхрените жълти пръсти стиснаха края на одеялото.

— Аз вече бях остарял. Мускулите ми се стопиха, йод сутрин... А Резанов — същият. Силен, хищен, опасен. И се сетих, че е безсмъртен.

— Той защо дойде при вас?

— За Чашата — изстърга гласът от кутийката. — Още търсеше Чашата. Искеше списъка на всички археолози. Аз го бях намерил. Онзи младия, сина на Сергей Лопухин. Беше си сменил името...

И пак се закашля. Пак зачаках търпеливо да се справи с разтърсващите тялото му спазми.

— Намерих го — повтори Мороз. — Но тогава вече знаех защо Резанов търси Чашата. И не исках да попадне у него...

— Откъде знаехте? — попитах бързо.

— Оххх... Пенсионерите имат много време... След като видях Резанов, на улицата имам предвид, се разрових в старите си материали... Стана ми интересно... И почнах да чета...

Задъха се и посочи страдалчески със здравето си око към едно шишенце с бели хапчета на шкафчето до леглото. Отпуших го, изтръсках в шепата си две и като преодолях погнусата си, ги сложих на почернелия му подут език.

— Много съм чел аз... Още от млад знам перфектно немски. В една немска книга прочетох легендата за Граала и злия демон Нирах... И колкото повече четях, толкова повече се убеждавах, че Резанов е дяволът. А аз бях слугата на дявола.

Млъкна и затвори здравето си око. Погледнах си часовника. Говорехме вече петнайсет минути.

— Павел Александрович — казах, — наистина нямам време. Чашата е у Резанов и той може във всеки момент да ни прати в ада.

Кажете ми къде се крие, моля ви.

Мороз мълча цяла минута. За тази минута мислено три пъти го разкъсах на парчета. Накрая заговори:

— Не. Не във всеки... оххх... извинете... Само по пълнолуние. Чашата отдава силата си само когато пълната луна свети точно над нея... над човека, който владее и трите съкровища.

— И за съкровищата ли знаете? — въздъгнах уморено.

— Знам — отговори кутийката. — Някои неща от книгите, други от делото на Резанов... Всички ни следяха и се следяхме... Черепът, Короната, Чашата — трите ключа към Силата... И аз избягах. Не му дадох Лопухин и се върнах в Чита. И се разболях.

Жълтата ръка помръдна.

— Дъщеря ми... ме доведе в Москва и Резанов дойде в болницата. Каза, че болестта била... наказание за неподчинението ми. Каза, че ще ме излекува, ако му кажа всичко за археолозите. И аз му казах... Той ме излъга. Не ми мина. И ще отида в ада.

Пак се засмя — черната кутийка избълва поредната порция дразнещи ухото звуци.

— Аз, слугата, на дявола, исках да застана на страната на бога... Не става така. Той ще получи Чашата, звездите в небето ще спрат и Луната ще настигне Слънцето. И ще падне нощ, последната безкрайна нощ...

— Той вече получи Чашата — напомних му. — Но ако успее да го намеря, преди да почне ритуалите си, ще го убия.

— Той не може да бъде убит — каза мъртвият глас.

— Може — възразих. — И аз съм единственият, който знае как може да стане това; Каза ми старият Лопухин, археологът. Но Резанов го уби. А после прати при него сянката си и го разпита, вече мъртъв.

— Не може да го е разпитал — каза Мороз.

Усмихнах се криво.

— Как да не може? Нали стана почти пред очите ми.

— Глупости — безстрастно каза черната кутийка. — Резанов може да, разпитва мъртвите. Но затова му е нужен Черепът, а Сянката няма власт над Черепа. Излъгал те е.

Все едно ми изкараха въздуха.

— Но нали миришеше на озон... И главата на трупа се беше преместила... И очите...

— Излъгали са те — повтори Мороз. — Не знам защо... Хванал си се на евтин номер.

Защо ли? Вече много добре знаех защо.

Роман Сергеевич беше разчитал, че Хромия няма да го убие, понеже няма да може да го разпита — нали около него винаги имаше хора. Но Резанов беше надхитрил и него, и нас. Беше пратил Стрелата на мрака и беше инсценирал разпитването на трупа. И ние се уплашихме и хукнахме да спасяваме Чашата. А точно това беше искал Хромия: и ни беше издебнал и я бе взел.

— Няма да успееш, момче. Но можеш поне да опиташ.

Мороз се вкопчи в леглото и с нечовешко усилие надигна глава.

— През осемдесета го проследих... И точно както си мислех, той живееше под земята.

— Защо сте мислели така?

— Злите демони мразят светлината. В кабинета му на Лубянка завесите винаги бяха дръпнати, в жилището му също... През осемдесета го проследих до Обект 66.

— Какво е Обект 66?

— Подземна база на държавна сигурност... Пет или шест нива... не знам точно. След Берия я запечатаха. По времето на Серов унищожиха документацията. Резанов се беше заселил точно там...

— Как така ще се засели, след като обектът е запечатан?

— Сега това е просто изоставена къща на сред гората. — Гласът от апарата беше все така равномерен, но по лицето на Мороз си личеше, че говори с последни сили. — Резанов е открил вход към долните нива... Видях как се скри в развалините. И тунела видях... Това е в гората, на запад от Истринското водохранилище. Обект 66 е точно на десет километра от село Лопотово, между шосе четири и шосе дванайсет...

— Сигурен ли сте, че Резанов сега е там? — Гласът ми трепереше.

— Не — отсеке старецът. — Човек не може да е сигурен в нищо, когато си има работа с дявола... Той е като призрак, появява се ту тук, ту там. Преди две нощи дойде тук... мина през затворената врата... каза, че почти бил постигнал целта си. Попитах го намерил ли е Чашата. Той се разсмя и каза, че все едно вече му била в ръцете. И добави, че било благодарение на мен... Помолих го да ме спаси. Той

каза, че съм си заслужил наказанието. Тогава го помолих да ме убие. Той пак се разсмя и каза, че му е все едно дали ще умирам още седмица, или цяла година. Разликата е само една, така каза, ти умираш, а аз не. Той е безсмъртен.

Тънките му пръсти стиснаха китката ми.

— Намери го, момче — бръмчеше тенекиеният глас. — Намери го и ако можеш да го убиеш — убий го. Ако не можеш... кажи му, че Павел Мороз, слугата на дявола, го проклина преди смъртта си. Убий ме, момче...

— А пълнолунието? — попитах и си издърпах ръката. — За пълнолунието истина ли е, или само легенда?

— Така пишеше в книгата. Сега направи това, с което ме плашеше, глупако. Само гледай да е бързо... Нали съм твар, гад, палач...

— Извинете — казах и станах, — но не мога. Сбогом...

— Стой! — изпращя черната кутия.

Пак ритнах легенчето, без да искам, и спрях.

— Тунелът, глупако! Той е в мазето. До лявата стена на пода има три скоби. Като дръпнеш средната, се вдига капак. Уж е циментиран, но не е. Това е входът за надолу... И има стълби...

— Благодаря ви — казах искрено. — И ми простете, моля ви.

Махнах бастуна и изскочих от стаята. От гадната миризма ми се виеше свят. Отнякъде изскочи сивата жена и се нахвърли върху мен едва ли не с юмруци.

— Не ви е срам! — засъска. — Нали ви предупредих, че му е много трудно да говори... Вие сте нахалник, да, невъзпитан нахалник!

Отместих я с ръка и тръгнах да излизам, но внезапно спрях и се обърнах.

— Къде ви е телефонът?

— Какво?! — Тя ме гледаше невярващо. — Що за простащина?! Не стига, че идвате, без изобщо да се обадите предварително...

— Млък! — викнах. — Къде е телефонът? Веднага!

Тя онемя. После вдигна ръка и посочи една врата.

Влязох, вдигнах слушалката и набрах справки.

Благодарих, затворих и набрах пак.

— Обсерваторията на Московския университет — каза ленив женски глас в слушалката.

— Ако обичате — почнах като скоропоговорка (*време*, нямаше време!), — бихте ли ми казали кога е следващото пълнолуние?

— Какво? — Женският глас се оживи.

— Пълнолунието — повторих отчаяно. — Нощта, когато луната е кръгла. Най-близкото кога е?

— Момент — каза гласът.

Зашумоляха някакви листа. Сивата жена ме гледаше от прага любопитно, но и уплашено, както се гледа опасен луд.

— Охо! — Женският глас изхихика доволно. — Обаждате се тъкмо навреме. Най-близкото пълнолуние е тази нощ. Освен това днес се очаква частично лунно затъмнение. Ако имате телескоп...

Затворих.

Беше седем без двайсет. Стигнах до колата за минута и половина. Дарий се беше промушил на предната седалка и спеше, отпуснал голямата си глава на моето място. Избутах го, извиних му се и потеглих.

Карах възможно най-бързо. Не можех да попреча на червения вече кръг на слънцето да се спуска все по-ниско на запад.

На северозапад от река Истра почваше поле, над което вече се полюшваше призрачна мъгла. Слънцето наполовина се беше скрило. На два-три километра отляво на шосето чернееше гора, към която водеше разбит асфалтов път. Завих по него. Някъде напред покрай пътя се прибираха крави — гърбовете им блестяха под последните слънчеви лъчи. Зад мен бавно, в облак прах, се подрусваше бяло жигули. Кротка и мирна картина в благословените околности на Москва — само няколко часа преди края на света.

Намалих, за да не сгреща в определянето на нужното ми място. Ако оттатък дърветата пътят, по който карах — шосе 12, — се пресечеше с още един — шосе 4, значи точно тук, в тази гора, се криеше тайнственият Обект 66. Ако не...

Тази гора беше. След малко излязох на другото шосе и видях, че нататък гората се разширява на северозапад. Погледнах картата. Десет километра на запад от Лопотово... Да, значи карам от тази страна на гората и търся отбивка...

Скоро я видях и слязох да я огледам: стар път, посипан с борови иглички — значи никой отдавна не беше карал по него. Нямаше начин да не е пътят за Обект 66. Бялото жигули ме задмина и се скри зад

завоя. Стана съвсем тихо и в тази тишина се качих в колата, завъртях волана и подкарах под свода на гората.

Видях къщата след петнайсет минути, когато вече бях изгубил всякаква надежда. По-точно първо видях ограда — порутена, от изронения бетон стърчаха арматурни жезла. А зад оградата сивееха някакви стени.

Спрях достатъчно далече от високите черни отворени врати. Можех да вляза и с колата, но не исках шумът ѝ да предупреди Хромия — ако беше тук, разбира се.

Слязох и първата ми работа беше да пусна Дарий — неговата първа работа пък беше да препискае първия попаднал му бор.

Взех арбалета и калъфа със стрелата, извадих фенерчето от жабката, проверих пистолета — и бях готов.

Беше тихо. Небето между боровете бързо потъмняваше. Откъм развалините не долиташе нито звук. Наместих на рамото си тежкия неудобен арбалет и тръгнах към къщата.

От нея бяха останали три стени, парче от междуетажната плоча и едва крепяща се част от покрива. Висеше голямо парче ръждясала ламарина. Стените бяха изподраскани с мръсни думи и рисунки, на пода имаше останки от поне три огнища, в един ъгъл беше проснат мръсен раиран дюшек. По всичко личеше, че развалините се използват от момчетата от съседните села като местен клуб.

Тук няма никой, помислих си неочаквано спокойно. Хромия е все така недосегаем, крие се неизвестно къде и чака часа си. А му оставаше да чака съвсем малко: след час, най-много час и половина, щеше да стане съвсем тъмно и луната, която вече изгряваше, щеше да става все по-ярка и колкото по-ярка ставаше, с толкова по-голяма сила щеше да се изпълва Чашата...

Мазето, сетих се. Мороз беше казал, че люкът за тунела е в мазето.

— Дарий — изкомандвах. — Мазето. Търси мазето.

Кучето ме погледна, заобиколи единия отдавна изгаснал огън — в центъра на черния кръг беше забучено гърло от счупена бутилка — и се скри зад стената. Тръгнах след него и видях врата — метална, боядисана с олющена зелена боя. На вратата със спрей беше изрисуван знакът на хипитата и под него пишеше: „Льоха е пич“. Дарий беше клекнал и внимателно четеше написаното.

— Браво, добро куче — казах тихо и го потупах по главата.

Извадих пистолета от кобура и натиснах вратата с лявата си ръка. Не натиснах силно, но тя се отвори. Лъхна ме на влага. Направих крачка напред и арбалетът се закачи за касата. Изругах тихо и го наместих на рамото си. Перспективата да обикалям в тъмното с това неудобно и тежко чудо на гръб ме радваше все по-малко и по-малко. Дарий се промуши покрай мен и изчезна напред. Поколебах се за секунда, извадих фенерчето, светнах и го последвах по стъпалата надолу.

Колкото и да е странно, боклуци имаше само близо до вратата. По-нататък беше сравнително чисто: в лъча на фенерчето лъщяха парчета стъкло, по пода се бе посипал цимент. В мрака над малкото островче електрическа светлина минаваха дебели тръби. Някъде монотонно капеше вода. Светнах и към стените, за да определя приблизително размерите на помещението, и като се мъчех да стъпвам тихо, тръгнах към южната.

И там наистина имаше три ръждясали, влажно проблясващи в лъча на фенерчето скоби. Всяка беше на цилиндрична платформа, като платформите бяха залети с цимент. Малко под ръба на средната платформа обаче се виждаше тънка черна линия.

Люкът.

И ако се съдеше по липсата на циментов прах отгоре, скоро беше отварян.

Дарий заръмжа. Внимателно свалих арбалета от рамото си и го сложих на пода. Прибрах пистолета в кобура и хванах черната скоба...

Люкът послушно се надигна. В лицето ме лъхна сух топъл въздух — някъде долу работеше вентилационна система. Вдигнах го още малко, после го пуснах. Стана ми страшно.

Не мога да обясня от какво точно се уплаших, но няколко минути клечах на цимента до платформата и треперех от страх, не можех да се заставя да го отворя. Накрая събрах кураж и се изправих. Какви бяха тия глупости? Какво ми ставаше?

Отворих люка с едно движение, наведох се над шахтата и светнах надолу с фенерчето. Най-обикновена шахта, дълбока около три метра, с метални скоби по стената. Подът долу блестеше — явно и той беше метален. Не се виждаше нищо друго. Прошепнах на Дарий да стои мирен и се вмъкнах в шахтата.

Нямаше как да сляза, освен с лице към стената и всеки момент очаквах удар в гърба. Но не стана нищо толкова и леко скочих от последното стъпало на пода на подземния коридор. По стените се виеха дебели жици, нисък проход с луминесцентни лампи по тавана се спускаше някъде надолу. Никакви следи от Хромия. Никакви следи от Наташа.

Пак се качих по скобите и без да се измъквам целия от шахтата, хванах Дарий за дългата козина и го задърпах към мен. Той се опъваше и не щеше, но успях да го метна на гръб и пак слязох в шахтата, като го държах с една ръка.

— Видя ли, че не е страшно — казах му, докато го свалях на пода. Той все така глухо ръмжеше. — Сега ще търсим Наташа. Наташа. Помниш ли я? И човека, който уби стопанина ти.

Дарий направи няколко колебливи крачки в тунела и спря.

— Какво има пък сега? — Говорех не толкова на него, колкото за да успокоя себе си. — Голяма работа, един тунел... Ние нали си имаме тайно оръжие...

И изругах. Арбалетът беше останал горе. И до него в калъфа си беше стрелата с острието на име Жилото.

— Чакай тук — казах на Дарий и пак се закатерих нагоре. Докато се изкачвах, осветих с фенерчето часовника си. 21:05. Няма време, помислих си. Няма да успея.

Излязох от люка, взех арбалета, праметнах го на гръб и го нагласих така, че да не се закача за стените на шахтата, когато тръгна пак да слизам. После се наведох да взема калъфа със стрелата. От шахтата долетя лаят на Дарий. Изправих се и усетих как в гърба ми опира твърдото дуло на пистолет.

ЛЕГОВИЩЕТО НА ЗВЯРА

Гората на запад от Истра, 1990-те

Познат, много познат глас каза тихо:

— Мръднеш ли — труп си.

Изобщо не мислех да мърдам. Стоях като истукан и по челото ми бавно се стичаше пот. Бях закъснял, окончателно и безвъзвратно закъснял.

Пистолетът между плешките ми обаче помръдна. Напрегнах се, но дулото ме натисна по-силно и гласът на рисоокия професионалист изкомандва:

— Кротко. Серьожа, внимателно му мини отляво и го претърси.

В мрака от лявата ми страна се размърда голяма сянка. После ме заслепи силен фенер и примижах. Две ръце привично ме опипаха от врата до глезените, като пътьом извадиха пистолета ми от кобура.

— П-протегни р-ръцете. — Гласът на Серьожа беше нисък и хриплив.

Послушно протегнах ръце напред. При това положение нямах никакъв шанс за съпротива.

Белезниците щракнаха и лъчът на фенера се плъзна настрани. Замигах като бухал.

— Г-готово — каза ниският глас.

Пистолетът се премести малко по-надолу, силната ръка на рисоокия ме хвана за яката и ме обърна на 180 градуса. При това движение обаче арбалетът явно го забърса болезнено, защото той изпъшка и после изпсува. След миг пистолетът пак беше опрян в гърба ми. Пелтекът Серьожа, у когото беше моят пистолет, вече ме осветяваше отдясно.

— Напред — изкомандва рисоокият. — И по-пъргаво.

Тръгнах към вратата. Бодигардът светеше всъщност повече в гърба ми, така че не виждах къде стъпвам. Спънах се и щях да си разбия носа, но Олег успя да ме хване и нареди на Серьожа:

— Свети му.

Лъчът на фенера се плъзна по рамото ми и затанцува по мръсните стъпала на стълбата. Качихме се по тях и там Олег пак ме обърна за яката, с лице към стената.

С крайчеца на окото си забелязах широкоплещестият гард да излиза от мазето. След него не се показва никой. Значи бяха само двамата с Олег.

Неописуема глупост — да ме хванат на две крачки от целта. Ако не бях забравил арбалета горе, щеше да им се наложи да слязат в шахтата, а там Дарий непременно щеше да ги усети и никой не знае какво щеше да стане, ако почнехме да се стреляме... Но работата беше свършила, по-точно провалена, и ми оставаше единствено трескаво да мисля как да се отърва жив и да спася и Наташа.

— М-мърдай, педал — каза зад гърба ми бодигардът.

Хвана ме за рамото и силно ме блъсна. Паднах на една страна и тутакси получих ритник под ребрата.

— С-ставай бе, н-нешастник!

Изплюх половин шепа прахоляк и се надигнах на колене. После се опитах и да стана, но следващият ритник — този път в гърба — ме просна по очи.

Другият глас, възглух и суров, каза:

— Стига толкова. Вдигни го.

Но аз вече се бях претърколил по гръб и станах сам, сплел пръсти, та поне веднъж да фрасна в муцуната първия от двамата, който ми дойде. Те обаче се бяха отдръпнали и стояха до полусрутената стена. Отпред беше гардът, хилеше се и полюшваше гумена палка; пистолетът ми стърчеше от колана му. Зад него, леко разкрячен, стоеше облеченият в камуфлажен комбинезон Олег. На гърдите му висеше тежък прибор за нощно виждане; дулото на пистолета му — „Макаров“ — сега беше отпуснато към земята. Лицето му изглеждаше замислено.

— Ето че пак се събрахме — каза той глухо. — Да не би да си въобразяваше, че ще ни се изплъзнеш? За много печен се мислиш, като гледам.

И погледна гарда. Той тръгна към мен и замахна с палката. Бързо вдигнах ръце и блокирах удара с верижката на белезниците, но нямаше начин да избегна удара на левия му юмрук в черния ми дроб и още

докато се превивах на две, получих и втори — с палката отстрани по врата.

Сякаш ме заляха с разтопено олово от ухото чак до ключицата, чух висок гаден звън и паднах. Когато се окопитих — а може би за известно време бях изгубил съзнание? — първото, което видях, беше безизразното лице на гарда, който беше клекнал над мен. Опитах удар с глава, но очевидно съвсем слаб, защото той без проблеми се дръпна, а после ме удари по скулата с дръжката на пистолета ми.

— Стана ли ти ясно? — чух гласа на Олег някъде отдалече. — Не може да откраднеш нещо от шефа ни и да ти се размине. Много лоша постъпка, момче.

Облизах устни, изплюх малко кръв и попитах:

— И дойдохте чак тук, за да си поприказваме на тема морал и право?

— Разбира се, че не. — Рисоокият говореше спокойно, дори лениво, и именно това, кой знае защо, ме ядосваше повече от всичко. — Дойдохме за Чашата. А за откраднатия арбалет ще си платиш отделно.

Събрах ръце пред корема си и някак си успях да седна. Гардът незабавно подскочи към мен и ме срита в ребрата.

— Къде е Чашата?

За секунда ми се стори, че виждам изход. В мен припламна надежда, или поне сянка на надежда. Преодолях болката в ребрата и изпъшках:

— Кретени... Издънихте всичко... Чашата е в подземие...

Те бързо се спогледаха — очевидно бяха обсъждали този вариант.

— К-къде т-точно си я скрил? — Сергей пак пристъпи заплашително към мен. — С-само без лъжи!

— Не съм я скрил... Долу, в подземие, има един човек... Чашата е у него.

Гардът ме хвана за яката на якето и ме вдигна на крака, все едно бях кукла.

— П-предупредих те. Б-без лъжи!

И ме удари с коляно в корема. Успях да се стегна и беше почти търпимо.

— К-къде е Ч-чашата, твар?

— Онзи долу отвлече момичето ми и обеща да я пусне, ако му дадем Чашата. Взе Чашата, но момичето е още в подземието.

— Да му я дадете — спокойно каза рисоокият. — Кой е другият?

— Той е в болницата, гръбнакът му е счупен.

— А, дългият — каза рисоокият и разбрах, че са ни следили. — За него ли работиш?

— Може и така да се каже — казах сърдито.

— И си сигурен, че онзи, у когото е Чашата, сега е долу?

— Олег, т-той лъже! — не издържа гардът. — Знае к-къде е Чашата, ама ни б-бави н-нарочно. К-като му счупя р-ребрата, всичко ще си к-каже.

— Да — казах, — знам къде е Чашата. Тя е долу, в подземието. И ако не успеем да я вземем до полунощ, лошо ни се пише. На всички.

— Това пък защо? — подозрително попита Олег.

— Защото онзи долу ще ни унищожи! — изръмжах.

— Олег! — викна гардът. — Лъже ни като м-малки деца! Искан да слезем долу, а там с-сигурно неговите х-хора ни чакат с п-пищови. Да каже к-къде е скрил Ч-чашата, и т-точка!

— Тъпак! — креснах. — Всичко ви казах!

Сергей скочи към мен с явното намерение да ме размаже, но рисоокият рязко вдигна ръка и той спря като закован.

Няколко секунди се гледахме мълчаливо, Олег и аз. Мразех го, но все пак рисоокият беше единственият ми шанс да спася Наташа. Ако можеше да чете в очите на хората, той щеше да прочете всичко това — омразата, молбата, надеждата — в моите. Накрая той извърна поглед и каза глухо:

— Не че ти вярвам много. Най-вероятно си замислил поредния гаден номер. Но няма да ти позволя пак да ни излъжеш.

Отстъпи крачка към градината, вдигна пистолета към мен и продължи:

— Сега тримата слизаме в подземието. Ти пръв. Закопчан. Ако там долу има засада, получаващ куршум в тила. Ако се опиташ да бягаш — също. Ако онзи, за когото говориш, наистина е долу, ще говориш с него. И през цялото време ще те държим на прицел. Ясно?

Поклатих глава.

— Така няма да стане. Първо, аз не го знам къде е. Второ, да вляза там с белезници си е чисто самоубийство. Не държа да ми

върнете пистолета, но ми дайте арбалета. Без него няма смисъл да слизаме.

— Г-глей го ти бе! — викна гардът. — Че и арбалета иска!

— Тихо, Сергей — прекъсна го рисоокият, без да се обръща към него. Гледаше ме право в очите. — Няма да получиш арбалета. И белезниците няма да ти свалим, понеже като се шмугнеш в някоя дупка, ще има да те търсим после. Имаш право на избор: или вървиш пръв и показваш пътя, или те давам на Сергей да ти измъкне истината от устата. Е?

Вдигнах ръце към лицето си да си погледна часовника. 21:45.

— Добре. Но трябва да вземете арбалета. Казвам ви: това е единственото оръжие, с което можем да се справим с него.

— И защо така?

Нямаше смисъл да им обяснявам, че Хромия не може да бъде убит нито с куршум, нито с нож. Така че казах:

— Защото убива безшумно. Ако чуе какъвто и да е звук, дори щракване на предпазител, приятелката ми ще умре.

— Не ми п-пука за твоята курва! — презрително се обади гардът и се изплю на земята.

Погледнах го.

— Внимавай, момченце. Няма да съм цял живот с белезници.

— Млъкнете и двамата — отсече рисоокият. — Хм, за арбалета може и да си прав. Сергей, ще го вземеш. — Помисли секунда, прибра пистолета в кобура на колана си и попита: — Онзи долу въоръжен ли е?

— Да. И е много опасен. Той е убиец, истински кръвожаден убиец.

Олег изхъмка, каза на Сергей да го чака и тръгна към изхода, като прекрачваше отломките. Направих две крачки след него.

— Стой! — викна гардът.

— Ти ще ми кажеш! — озъбих се.

Той скочи към мен и ме удари с палката по гърба. Честно, почваше да ми писва, но ми беше много интересно къде отива рисоокият. Така че с два скока стигнах до края на стената и успях да погледна навън. В този момент Сергей ме настигна и технично ме подсече. Докато си изкарваше яда с ритници, аз се двоумях струва ли си болката онова, което бях видял за частица от секундата. Защото бях

видял бялото жигули, което ме беше задминало, и до него стоеше Вика.

— Серьожа — викна рисоокият. — Спри веднага!

Колкото и да е странно, гардът се подчини. Надигнах се и седнах. Олег вече идваше към нас, държеше калашник, от модернизираниите. Зад него, над върхарите, вече изплуваше сребърният диск на Луната.

— Да тръгваме — нареди Олег. — Сергей, води го.

— Поне фенерче ми дайте — казах, докато пристъпвах от крак на крак и въртях рамене да проверя нямам ли нещо счупено.

Олег мълчаливо откачи от колана си плоско черно фенерче и ми го подаде. Беше неудобно да го държа в окованите си ръце, но пак беше по-добре от нищо.

Слязохме в мазето и спряхме пред отворения люк. В шахтата ехтеше сърцераздирателният вой на Дарий. Стрелата си лежеше до люка цяла и невредима. Гардът се наведе и я вдигна.

— Ти пръв — каза му Олег. — Ще го държиш на мушка, докато слиза.

— Ама к-кучето...

Олег ме блъсна с лакът.

— Кажи на кучето да не го закача.

Най-много от всичко на света в момента ми се искаше Дарий да ги разкъса и двамата на парчета, обаче това нямаше как да стане, така че подвикнах:

— Мирен, Дарий!

Щом чу гласа ми, кучето залая радостно и заподскача на дъното на шахтата. Сергей нагласи арбалета на гърба си и заслиза. Известно време чувахме звуците от бурното му запознанство с Дарий, после той подвикна нагоре:

— Г-готово. Д-да слиза.

— Само без глупости — пак ме предупреди Олег, отстъпи от шахтата и насочи калашника към мен.

Доста трудно се слиза по скоби в стена, ако си с белезници, така че ми отне около три минути, но пък за сметка на това долу ме очакваше топло и космато посрещане.

— С-смъкваш се к-като чувал с лайна — изръмжа Сергей, но не придружи думите си с действия: явно се притесняваше от Дарий.

Олег се спусна светкавично, като истински морски пехотинец. Скочи от близо метър — високите му десантни обуца меко стъпиха на металния под, — завъртя се в почти пълен кръг и дулото на автомата се закова в тъмния тунел. После каза тихо:

— Тук трябва да има осветление. Сергей, огледай за ключ или шалтер.

— Ами ако онзи е наблизил? — попитах, макар силно да се съмнявах в това.

За голямо мое учудване рисоокият сметна за необходимо да отговори:

— Не е. Ако беше, щеше да е убил кучето.

Сергей се справи с поставената му задача и старите луминесцентни лампи на тавана почнаха да светват колебливо. Бяха мъждиви и светеха през една, но и това беше достатъчно да видим доста навътре в спускащия се тунел. Метален под и никакви врати.

— Какво е това подземие? — тихо попита Олег.

Оглеждаше опънатите почтените дебели кабели.

— Секретна база на държавна сигурност — отговорих. — След войната я консервирани.

— П-пак лъжеш — обади се Сергей. — В тая д-дупка?

— Тук някъде има работещ генератор — каза рисоокият, без да му обръща внимание. — И вентилацията също работи... Добре, тръгваме. Ти — бутна ме напред — си пръв. И не забравяй: опитай ли нещо, първият куршум също е за теб.

Подсвирих. Дарий изскочи иззад гърба на стисналия моя пистолет гард и весело влезе в тунела.

Тръгнахме надолу.

Правият участък беше около петдесет метра. Там лампите гаснеха, а коридорът рязко завиваше надясно.

— Стой — заповяда Олег. — Сергей, потърси ключа.

Сигурно се страхуваше, че ще взема да побягна в тъмното и ще се скрия някъде. Усмихнах се нервно. Ако знаеше, че ме е страх от тези катакомби много повече от него, понеже знам какъв ужас се спотайва долу в мрака...

Лампите на тавана замигаха и зашушнаха. Подът все така се спускаше, но таванът тук беше по-нисък и извит като свод. Все едно се намирахме в гигантска тръба.

— Т-това да не е к-канализация? — попита неуверено Сергей.

Рисоокият мълчеше. Злорадо си помислих, че поне единия от двамата почва да го хваща страх.

В сивия метален тунел цареше тишина — потискащата мъртвешка тишина на подземие. Лампите шушнеха и припукваха, стъпките ни отекваха в металните стени, но това бяха само плахи опити да се наруши властта на тишината, възцарила се тук от незапомнени времена. Човек можеше да си помисли, че Обект 66 датира от началото на самото време.

— Врата — прошепна рисоокият зад гърба ми.

Вгледах се — отляво от един от еднаквите квадратни листове на обшивката едва изпъкваше правоъгълник с малка вдлъбнатинка вместо дръжка. Ако не беше Олег, може би изобщо нямаше да го забележа. За пореден път оцених подготовката на противника си. Внезапно двамата със Сергей се озоваха от двете ми страни и ме притиснаха към стената, оръжията им бяха в готовност. Погледнах въпросително Олег.

— Отвори — произнесе той само с устни.

Вдигнах рамене и се опитах да бръкна с дясната си ръка във вдлъбнатината. Там наистина имаше нещо — някаква пластина, която би трябвало да може да се дръпне с пръсти, но беше блокирана и не помръдваше.

— Н-няма ключалка — прошепна Сергей. — З-затворено е отвътре.

— Не — каза Олег. — Това е централна блокираща система. Тук някъде има команден пункт.

Хромия е там, помислих си. В командния пункт. Седи като паяк в центъра на паяжината си и чака часа си. А може би чака нас.

— Хайде. — Олег ме бутна в гърба.

Направих крачка напред и в същия миг Сергей каза напрегнато:

— Ч-чакай. Там има нещо... К-кучето...

Дарий беше на десетина метра пред нас, там, където коридорът завиваше пак. Вече бяхме минали към двеста метра и дори повече и според мен бяхме на около петнайсет метра под земята. Следващият участък от тунела вероятно беше още по-стръмен, защото Дарий от време на време правеше някакво странно движение с лапа — посягаше напред, после я дръпваше, все едно се боеше да стъпи.

Приближихме се внимателно — аз щях да съм още по-внимателен, ако двамата простаци зад мен настойчиво не ме бутеха напред с дулата на оръжията си.

Зад завоя беше тъмно. Дарий, без да ни обръща внимание, продължаваше странните си движения и ръмжеше нервно.

— Лампите! — заповяда рисоокият.

Но още преди гардът да напипа ключа на стената, аз светнах с фенерчето.

— Мамка му! — изсъска Олег.

Лъчът освети трупа на огромен — по-голям от котка — плъх. Именно към него посягаше Дарий и се страхуваше да го докосне. Плъхът беше чудовищно обезобразен — главата му беше отхапана и лежеше отделно, коремът му беше разпран и червата извадени, единият му крак беше оглозган до кости. Локвичката тъмна кръв още не се беше съсирила, което означаваше, че е убит съвсем неотдавна.

Гардът най-после намери ключа и го щракна, но този път под внезапно станалия висок таван светна една-единствена кръгла лампа. Коридорът свършваше пред дълбока шахта, в която се спускаше метална стълба. Шахтата изглеждаше бездънна — бялата топка на лампата висеше над самия ѝ център, но я осветяваше само до третото равнище. От всяко равнище излизаха по три коридора, всичките абсолютно тъмни.

Обезобразеният плъх беше точно пред стълбите. Самата шахта беше оградена с ненадежден на вид метален парапет, по чиито пречки тук-там имаше кървави следи.

— Леле к-колко е грамаден! — ахна Сергей.

Сянката на стената се удължи и разбрах, че рисоокият, който стоеше зад лявото ми рамо, е вдигнал автоматата.

— А обяснявах, че плъховете мутанти били измислица — изсумтя той. — Интересно какво ли го е подредило така.

— Т-такива като него — отвърна Сергей малко неуверено. — Или още п-по-големи.

— Или нещо друго — обадох се.

— Т-ти да мълчиш! — избухна гардът и ме удари в гърба с дръжката на пистолета. — Н-не стига, че ни вкара тука, ами и щ-ще се п-подиграваш!

— Тихо! — изсъска Олег и продължи с нормален глас: — Не знам какво го е убило, обаче трябва да сме готови за всичко. Ти — бутна ме с дулото на автомата, — как мислиш, онзи къде може да се е скрил?

— Не знам — отговорих. — Изобщо не предполагах, че базата е толкова голяма. Ти нали каза нещо за команден пункт. Може би е там. Обаче къде е тоя пункт?

— Най-долу — отговори Олег след кратка пауза. — Това тука прилича на ракетна база, а в ракетните бази КП винаги са най-дълбоко, в най-защитения бункер. Ако тази база е консервирана за бъдеща война, ясно защо генераторът и вентилацията работят. Да слизаме.

— А, без м-мен — викна изведнъж гардът. — Н-няма да сляза. Да каже къде е Ч-чашата и да се м-махаме оттука.

— С удоволствие — казах. — Чашата е там долу.

— Да слизаме — повтори Олег. — Най-вероятно наистина е някъде долу.

— Н-наговорихте се, а? — Сергей започна да отстъпва заднешком от шахтата, като се стараше да не гледа плъха. — Н-няма да сляза. Ще остана тук и ще ви п-прикривам. Пък ти като вярваш на това к-копеле, слез с него и в ада, ясно?

— Сергей — учуди се рисоокият. — Какво ти става?

— Н-нищо не ми става — озъби се гардът. — Тука няма никаква чаша и н-никога не е и-имало. Тоя ни бави н-нарочно, не виждаш ли? После ще каже, че е сбъркал или че се е п-пошегувал, и като и-излезем, горе ще ни чакат н-неговите хора с автомати...

— С огнехвъргачки — казах аз.

Олег направи крачка към Сергей.

— Ако каже така, ще остане тук завинаги. И той го знае. Ти не разбираш ли, че той също иска Чашата? Сега сме на една и съща страна и никой не бива да се отказва до края на играта.

— Няма да сляза! — почти изпищя Сергей.

Отстъпваше към коридора, стиснал пистолета в лявата си ръка, а с дясната опипваше стената за ключа. В следващата секунда Олег изрита плъха и той полетя право към лицето му. Сергей натисна спусъка, куршумът пръсна плъха на парчета, а Олег скочи напред, блъсна оръжието настрани и изрита гарда с коляно в слабините.

В следващия миг вече се беше обърнал към мен и автоматът сочеше право в корема ми. Замрях на две крачки от него с вдигнати над главата ръце.

— Върви до стената и не мърдай — каза Олег прегракнало.

Изпълних заповедта. Той взе пистолета на Сергей — моя пистолет — и го пъкна в колана си. После потупа гарда успокоително — но първо мина зад него, за да съм му на мушка.

— Г-голям мръсник си, к-капитане — изпъшка Сергей, беше се стиснал за чатала с две ръце.

— Не по-голям от тебе — озъби се рисоокият. — Само че ти лижеш гъза на Шкембо и си получаваш парите най-вече за това. А аз работя на временен договор и ми плащат на парче. Точно затова сега ще слеза долу. А ти, животно страхливо, ще слезеш с мен.

— Значи и ти си наемник, Олег? — попитах невинно.

— Затваряй си устата — отрязва ме той. — Това, че ударих Сергей, още не означава, че ще те разкопчая. Трябва ми Чашата, ясно? И не ме интересува нищо друго, включително ти...

— Можеш да я вземеш, когато я намерим — казах. — На мене ми трябва момичето ми.

Той ме погледна в очите, после каза замислено:

— Ако не лъжеш, може би имаш шанс да излезеш оттук жив.

— Много ме успокои. — Отидох до парапета и погледнах надолу. От шахтата полъхваше топъл вятър и носеше миризмата на машинно масло. — Бях се уплашил, че ще ме оставиш тук завинаги, пък ме е страх от тъмно и от затворени пространства...

— Стига си дрънкар глупости — прекъсна ме той, докато помагаше на Сергей да стане. — Чака ни работа.

Сергей, въоръжен вече само с палката и арбалета, го изгледа злобно.

Заслизахме: първо Дарий, после аз, след мен Сергей и накрая Олег, с автомата в ръце. Металните стъпала тракаха. Слизахме ниво след ниво и светлината на бялата лампа над нас ставаше все по-слаба. Тъмнината около нас се сгъстяваше и това пораждаше някакво усещане за неотвратима опасност, която ни дебне от мрака. И явно това го чувствах не само аз.

— К-колко още? — едва чуто попита гардът, когато слезохме и под шестото ниво.

Олег мълчеше.

— К-колко де? — подвижна Сергей по-строго, все едно въпросът му е бил насочен към мен.

— До края — отвърнах глухо и сам се стреснах от това как прозвуча гласът ми.

И в този миг стигнахме дъното на шахтата. Тук цареше почти пълен мрак. Лампата над главите ни се беше превърнала в бледо белезникаво топченце. Стояхме на дъното на стометров кладенец и тъмнината ни притискаше така, както водата притиска обитателите на океанските дълбини.

— Фенерчето — нареди Олег и докато го светна, светна и той: не знам защо си носеше второ, за по-сигурно ли, но си носеше.

Двата остри лъча прорязаха завесата на тъмнината.

Преди четирийсет години тук сигурно се бе намирал постът на охраната. От Лявата страна на стълбите от стената се издаваше масивен брониран куб на будка на часови с дебело мътно стъкло. От дясната имаше тунел — единственият изход от тази метална чаша, — препречен до половината с бариера: другата половина явно беше в будката на охраната. Приличаше малко на автоматичните бариери в метрото.

Тунелът беше невъобразимо, абсолютно черен.

— Напред — заповяда Олег.

Пристъпих колебливо към бариерата. Дарий, кой знае защо, не бързаше да заеме мястото си начело на групата ни и ми се наложи да проверя лично дали алармената система работи. Фотоелементът проблесна в лъча на фенерчето, но не се случи нищо. Направих няколко крачки в тунела и осветих пода. В прахта по металните плочи ясно се виждаха следи от огромни обувци.

— Той е тук — казах прегракнало. — Почти стигнахме.

— Да, командният пункт трябва да е наблизко — тихо потвърди Олег. — Върви бавно и помни: едно погрешно движение — и си мъртъв.

Направих крачка напред и фенерчето освети глуха сива стена.

— Край — изпъшка Сергей. — Д-дотук бяхме.

Двата лъча заобхождаха металната стена. Светнах и към пода. Огромните следи свършваха, все едно Хромия беше минал през нея. А на метър над тях в метала имаше масивно колело.

— Това не е стена. — Олег също освети колелото. — Това е врата.

Почука с пръст по метала, пробва с нокът и добави:

— Олово. Дебела оловна плоча.

И в този момент си спомних за какво ми напомняха обшитите с метал подземни коридори на Обект 66. Вече бях виждал такава обшивка — вчера, в болницата, в рентгеновия кабинет, където Вадик ме беше пратил за снимките на черепа на ДД, Защита от радиация! Спомних си и разкъсания плъх горе и прошепнах:

— Плъхът мутант...

Олег бавно отстъпи от стената и се обърна към нас.

— Ти — дулото на автомата помръдна към Сергей — отваряш. Ти — мръдна към мен — му помагаш.

— Н-недей бе, Олег — примоли се гардът. — В-вътре има радиация! Трябва да се м-махаме оттука...

— Хващай колелото — викна рисоокият. — И ти, бързо!

Лицето му беше застинало, очите му блестяха в отблясъците на моето фенерче. Реших пак да се пробвам.

— Виж какво — казах, — свали ми белезниците и сам ще ти я отворя тая врата. Не бой се, няма да те нападна. Искам само момичето, всичко останало е за вас.

— Изпълнявай заповедта! — изсъска той. — Ако много знаеш — куршум в челото, ясно?

Вдигнах рамене, наведох се и хванах колелото. Белезниците обаче ми пречеа и докато не се присъедини и Сергей, то изобщо не искаше да помръдне. Напомпаните мускули на гарда се издуха под черната тениска, той запъшка, запъшках и аз и с общи усилия успяхме да завъртим колелото обратно на часовниковата стрелка. Тежката оловна врата бавно започна да се отваря и чухме далечния шум на работещи машини. Въздухът зад вратата беше топъл и сух.

— М-махни се! — злобно изпъшка гардът, изблъска ме с рамо, запъна крака в пода и натисна с всички сили.

Вратата се доотвори изненадващо лесно, той изруга и се изправи.

— Залегни! — викна изведнъж Олег.

Ако не друго, господ ми е дал добри реакции и на практика още преди да го е извикал, вече се бях хвърлил на металния под и се

претъркулвах към стената. Изтреця автоматен откос и Сергей изпищя ужасено.

Куршумите минаха високо и зачаткаха в тавана, но нещо, крило се досега в черната паст на тунела, беше сграбчило Сергей и го вмъкваше вътре. След миг той изчезна.

Надигнах се на лакти, но в тунела не се виждаше нищо, а и бях изпуснал фенерчето и то ми светеше почти в лицето и ми пречеше.

По-скоро усетих, отколкото чух някакво движение отрядно. Олег, притиснал се до сивата стена на тунела, безшумно се промъкваше към отворената врата. Стъпваше меко като котка и сякаш не беше човек, а някакъв фантастичен обитател на тези подземия, прекарал целия си живот в абсолютен мрак.

От тунела долитаха странни, отвратителни звуци — нещо мляскаше и ръмжеше, стенеше и хриптеше, в един момент Сергей пресекнато извика: „Помощ!“, но кошмарното мляскане продължи... Допълзях до фенерчето, взех го, промъкнах се покрай стената до вратата и светнах навътре.

Първото, което видях, бяха краката на гарда. Ритаха и блъскаха по пода, а самият под беше мокър и лъскав. А после видях онова, което беше затиснало Сергей с тежестта си, и отскочих.

Беше гладко, цялото в мускули... и дълго. С плоска глава с прилепнали уши, наведена над гърлото на нещастния Сергей. И с дълга дебела опашка.

Готов съм да се закълна, че беше кучето от изоставената вила в Малаховка — но сега беше два пъти по-голямо и приличаше по-скоро на тигър.

Олег — на две крачки от мен — изруга безсилно. Местеше дулото на автомата ту нагоре, ту надолу, но не се осмеляваше да стреля, за да не убие и Сергей.

Двете вкопчени едно в друго тела се претърколиха на пода и чухме писък — пълния със смъртен ужас нечовешки писък на онова, което допреди миг все още беше Сергей. И още преди писъкът да премине в глухо гъргорене, кучето вече беше стъпило върху проснатата си на пода жертва и обръщаше към нас страшната си окървавена морда.

Олег натисна спусъка. Кучето приклепна и видях как куршумите разкъсват тялото му — тъмни пръски кръв се разхвърчаха навсякъде. А

в следващата секунда разстреляното от упор чудовище скочи срещу рисоокия.

Срещу него излетя стегнатият като навита в дълга козина пружина Дарий. Двете кучета се сблъскаха във въздуха и тежко се стовариха на пода само на метър от нас.

— Не стреляй! — викнах и скочих върху тях.

Песът на Хромия пак беше отгоре, ръфаше с мощните си зъби гърлото на Дарий и го дереше по ребрата с остриите си като бръснач нокти. Хвърлих се върху него и се опитах да хвана дебелото му мускулесто гърло с веригата на белезниците като в примка. Кучето успя да ме ухапе по лявата китка и изревах от страшна болка; за секунда ми се стори, че зъбите му пускат отрова. Все пак успях някак да праметна ръце през главата му, стегнах веригата под долната му челюст, събрах ръце на тила му и почнах да го душа. Дарий успя да се измъкне изпод огромното му туловище и с мълчаливо ожесточение го захапа за корема. Аз душех песа с всички сили, Дарий ръфаше вътрешностите му, самият пес беше направен на решето от десетина куршума, но продължаваше да се съпротивлява със силата и злобата на ранен тигър. Тази безумна схватка продължи сякаш до безкрай, а после до ухото ми гръмна единичен изстрел, гигантското тяло се напрегна за последен път — и всичко свърши.

Вдигнах глава и видях пръснатия му череп.

— Ставай — каза над мен рисоокият. — Довърших го. Еба си чудовището!

Изправих се на хлъзгавия от кръвта на мъртвия звяр под. Дарий също се опита да стане, но лапите не го слушаха. Дясната му страна беше една огромна рана.

— Кучето не може да върви повече — казах прегракнало: гърлото ми беше пресъхнало. — Трябва да го преместя до стената.

— Майната му на кучето! — изръмжа Олег. — Взимай фенерчето и тръгвай напред, бързо!

— Свали ми белезниците.

— Можеш и с тях. Тръгвай!

Наведох се и взех фенерчето. Посегнах към арбалета.

— Остави го! — Олег насочи автомата в главата ми. — Достатъчно шум вдигнахме, беззвучното нападение няма да се получи.

— Виж какво, кретен с кретен, ти не ни оставяш никакъв шанс...

— Моят шанс си ти — отсече той. — Ако изпълняваш, ще живееш. Ако не — умираш. Тръгвай!

Вдигнах рамене и влязох в тунела. Напред — тъмнина и неизвестност, отзад — тъмнина и автоматът в ръцете на Олег. И освен това някъде тук беше и Наташа, а високо над нас, над бетона и земята над него, над гората, над прозрачния воал на атмосферата пълната луна се наливаше с кървавочервена светлина.

— Стой — изсъска Олег зад рамото ми.

Замръзнах. В мрака нещо се движеше, нещо голямо — движението му дори прати слаб полъх по потните ни сгорещени лица.

— Изключи фенерчето — прошепна рисоокият.

Плъзнах ключето с палец и конусът жълтеникава светлина, простиращ се на десетина крачки напред, изчезна. Чух зад мен шумолене на ремъци и се сетих, че Олег вдига към очите си прибора за нощно виждане.

Моментът беше изключително удобен — ръцете му бяха заети с прибора, което означавате, че е пуснал автомата на гърдите си или го е преметнал през рамо. Можех лесно да го ударя с белезниците в слепоочието, още повече че той явно не ме гледате. Но аз продължих да стоя до стената и да се вслушвам в зловещата тишина. Може би в този момент просто ми стана страшно и не исках да остана сам с онова, което идваше към нас от дълбините на тунела. Може би не можех да се насиля да нанеса толкова предателски удар. Така или иначе, не направих нищо.

— Е? — попитах, когато мълчанието на Олег стана просто непоносимо. — Какво виждаш?

Той не отговори още двајсетина секунди, след това прошепна неуверено:

— Нищо всъщност... Само някакви петна...

Ала същевременно ясно чувахме шум — шума от приближаването на нещо огромно. И то сякаш запълваше целия тунел. Ярко си представих чудовищен червей, целият бял, да пълзи към нас по гладките метални плочи. Олег, изглежда, си помисли нещо подобно, защото извика уплашено:

— Съвсем близо е!

Ръцете му ме блъснаха да залегна и чух как и той се хвърли на пода зад мен. И в този миг нещото връхлетя върху нас. Всичко се

изпълни с шум и внезапно ми стана ясно какво е това — беше звукът от размахването на хиляди и хиляди крила. Гигантско ято неизвестни същества прелиташе над нас, без да издава никакви други звуци, освен това мъртвешко шумолене, и това беше толкова страшно, че за няколко секунди изгубих способността си да дишам. После едно от съществата се заплете в косата ми и почна да ме дращи с малките си остри нокти. Мека кожа запърха по очите ми. Задавих се от отвращение и силно го блъснах в стената с глава. Съществото изцвърча и ноктите му ме пуснаха. Шумоленето продължи още минута или две, а после замря зад нас, в посока на главната шахта. Олег изруга и светна с фенерчето си.

— Прилепи — изсумтя той, след като насочи лъча към мен и видя смазаното телце до главата ми. — Обаче чак толкова много...

— Някой ги е подплашил — казах. — Там, пред нас... И седи и чака.

Рисоокият кимна — по-скоро усетих движението, отколкото да го видя — и каза:

— Няма да чака дълго.

Тръгнахме пак. Топлият полъх в лицата ни ставаше все по-силен — там, пред нас, имаше някакво огромно пространство. Беше логично да има — и да е огромно, понеже нали все някъде трябваше да живеят тези прилепи. Но ни ставаше все по-трудно и по-трудно да вървим натам — все едно късахме невидими и все по-гъсти паяжини. Внезапно ме обзе неконтролируемо желание да се обърна и да побягна назад. И може би щях да го направя, ако не беше опряното в гърба ми дуло. А после ме обзе ужас. Не страх, не да ме побият тръпки или нещо такова — ужас древен като нощта се надигна от дълбините на съзнанието ми и напираше да ми пръсне сърцето. Усетих как мускулите на лицето ми се вцепеняват.

— Тот-Амон — каза Олег тихо и ужасът изчезна.

— Какво? — попитах объркано и се обърнах.

Рисоокият не отговори. Лицето му приличаше на гипсова маска, на лице на робот — и разбрах, че не е казал нито дума. Не можеше — и той се бореше с ужаса също като мен, само че неговите начини на борба бяха различни от моите. И освен това разбрах, че това абсолютно безсмислено за мен „Тот-Амон“ съм го казал аз.

— Тот-Амон — промърморих пак, все едно си спомнях нещо отдавна забравено. — Градините на страха...

Под краката ми меко заподдава насипаната над дълбоките варовикови кухни почва. Кухините... в тях живееха странни безоки същества и понякога им хвърляха роби, кладенците, които водеха надолу, бяха тук някъде, в буйната растителност, сред палмите и розите на Градините на страха...

Блесна светлина. Шибна ме през очите като бич и временно ослепях. Докато объркано се мъчех да се справя с подскачащите жълти и червени петна, усетих, че пак ме блъскат на пода, и чух къс автоматен откос и звъна на пръсналото се на милиони парчета огромно стъкло. Градините на Тот-Амон изчезнаха, лежах на металния под на тунела, а до мен лежеше рисоокият, насочил автомата напред. Коридорът свършваше на десетина метра пред нас в някакво огромно полутъмно помещение или може би пещера. Тъкмо оттам ни беше заслепил гигантският прожектор, който Олег беше пръснал, и пак там, напред и горе, една след друга бавно светваха сини лампи. Помещението се виждаше по-добре с всеки миг. Беше гигантска зала, стените ѝ бяха високи поне двайсет метра. Дълбочината ѝ беше трудно да се определи: лампите светваха от входа нататък и дъното си оставаше загърнато в полумрак. Прожекторът — зъбеше ни се с остатъците от стъкла по края — висеше на два черни и разкривени като крака на паяк шарнира от центъра на тавана.

А под него на масивен метален куб с неясно предназначение пламенееше в синьо Черепът на смъртта.

— Какво е това? — попита Олег, без да извързва глава към мен.

Не отговорих. Взирах се в празните очни кухни на Кристалния череп, омагьосан от излъчваната от него светлина. Това беше той, Черепът на смъртта, Окоето на Виракоча, Кристалният ужас, нещото, с което беше започнала цялата тази история за мен и с което очевидно трябваше да свърши. Накрая успях да откъсна очи от омагьосващия поглед на мъртвата призрачна глава и се огледах за Чашата. Нямаше я никъде, нямаше я и Желязната корона с камъка, за която знаех само от думите на Лопухин старши.

Светна и последната лампа. Невидимите генератори тихо бучаха и равномерно издухваха към нас сух топъл въздух; този изкуствен вятър гонеше вълни фина прах навсякъде — по гладкия под, по

скритите под калъфи машини и уреди. Залата изглеждаше мъртва, но все пак някой се криеше в нея — онзи, който бе включил прожектора и лампите. И той ни виждаше — а ние него не.

— Какво ще правим сега? — попитах.

Рисоокият не ми отговори и си помислих, че май все пак трябваше да се възползвам от единствения си шанс в тунела, когато ръцете му бяха заети с прибора за нощно виждане. Олег напрегнато се взираше в плашещата пустота на залата и дулото на автомата почти незабележимо се изместваше надясно — към потъналото в сянка пространство между двете най-близки машини.

Внезапно той с рязко движение се претърколи странично и се озова пак по корем до отсрещната стена на коридора. Разделяха ни цели четири метра. Олег хвърли още един поглед към сенките между машините, насочи автомата към мен и тихо, но ясно заповяда:

— Стани!

Щеше да е странно да очаквам друго от човек, който по целия път дотук ме е държал на прицел, но все пак някъде дълбоко в душата си се бях надявал, ченакрая ще се сражаваме заедно. Но Олег не искаше да се бие рамо до рамо с мен. Предпочиташе да ме изкара напред като примамка и мишена, за да измъкне Хромия от убежището му.

— Наистина си мръсник, капитане — казах също така тихо и станах.

Тръгнах по коридора към залата, стиснал в окованите си ръце вече ненужното ми всъщност фенерче. Отпред ми се хилеше с кристалните си зъби Черепът на смъртта, отзад в гърба ми се беше вперило черното око на автомата. Стъпките ми заотекваха в гигантската раковина на залата.

Вече беше безсмислено да се крия.

Направих няколко крачки към металния куб. Обувките ми оставяха дълбоки следи, но вълничките прах веднага ги запълваха и заличаваха. Пет крачки... десет... под краката ми захрущяха парчета стъкло... петнайсет... кубът беше все по-близо. Вече виждах Черепата добре — той не светеше със собствена светлина, шлифованата му идеално повърхност отразяваше светлината на лампите горе.

— Спри — каза нечий глас.

Замръзнах — стори ми се, че говори Черепът. И чак след секунда осъзнах, че гласът дойде някъде отстрани.

Няколко много дълги и много страшни мига в залата беше тихо. Само лампите лекичко съскаха. Черепът се хилеше.

— Вървете си — каза гласът, когато тези мигове изтекоха. — Не е по силите ви да промените предназначенията.

Познавах този глас, който така майсторски сменяше интонацията си — сега беше строг и величествен, но все пак си беше гласът на човека, когото ненавиждах от дън душа. Гласът на Хромия.

— Дарявам ви живота, макар да не го заслужавате. Ще ви позволя да си тръгнете, за да можете да видите идването на Нощта... Защото Нощта е близо.

Най-после се окопитих и можех да говоря.

— Капут сплескан! — изкрещях. — Върни ми момичето!

Викът ми потъна в спокойния му безстрастен глас — той продължи да говори, все едно не съм извикал нищо, и си помислих, че може би чете написана реч.

— Смъртни! — повиши глас Хромия. — Върнете се там, откъдето сте дошли! Мога да ви унищожа, да ви хвърля в огнените бездни... Но аз съм добър. Пускам ви, за да видите сбъдването на една мечта, която е на повече от две хиляди ГОДИНИ, И на предназначенията, които са по-стари от вашия свят... Вървете!

И като каза „вървете“, най-после установих източника на звука — беше малък високоговорител, монтиран на стената зад големите машини вляво от мен. Вече сигурен, че Хромия не е наблизо, щом му трябва високоговорител, направих крачка напред и вдигнах окованите си ръце, за да взема Черепа.

Цялата история дотук би трябвало поне да ме научи да не се учудвам на нищо. Но все пак се смаях, когато Хромия неочаквано се появи на пет метра от мен, от другата страна на металния куб. Изникна буквално от въздуха. Вдигна властно ръка — тежките дипли на странните му златисти одежди се полюшнаха — и аз замръзнах. Не от смайването, не — просто разбрах, че не мога да помръдна дори пръст.

— А, Ким — каза той вече със съвсем друг, обикновен, дори бих казал уморен глас. — Пак ти... Нали те предупредих. С добро те предупредих... Защо се вмъкна в тези дупки?

Опитах да отговоря — и не успях. Устните ми не искаха да помръднат. Имах чувството, че са ми били от онази упойка, зъболекарската, от която изтръпваш. И че дозата е поне три литра.

— Наташа — успях да изграча само с гърло.

— Наташа? — повтори той и вдигна учудено вежди. — А, онова момиче, дето все не можете да си го поделите с внука на археолога? Дръж се сериозно, Ким... Става въпрос за вселенско могъщество, за игрите на боговете, а ти — някакво си девойче...

— Къде е? — понечих да попитам, но от гърлото ми излезе само някакво ръмжене.

Той се усмихна — ужасно мъртво хилене на череп.

— Нещо не те чух добре, Ким. Какво каза?

В този миг рисоокият зад мен изкрещя:

— Залегни?

С нечовешко усилие напрегнах парализираните си мускули и скочих напред. Никакво движение не се получи, разбира се, но изгубих равновесие и почнах да падам вцепенен към куба, бавно като отсечено дърво. Чух как свирепо изсвириха на милиметри от главата ми куршумите, а след това металният под подскочи и ме фрасна по муцуната. Много ме заболя, затворих очи и подсмръкнах — и разбрах, че тялото ми отново ме слуша. Изплюх един избит зъб и станах. Чух зад гърба си крачки и се обърнах — идваше Олег, държеше автомата с дулото към пода.

— Видя ли бе, хлапе — каза весело и ме тупна по рамото. — А ти щеше да се натаковаш от страх...

Огледах се. Хромия лежеше там, където го бяха отхвърлили куршумите — беше се свлякъл до някаква висока машина. Златистата му тога беше плувнала в кръв. Куршумите го бяха пронизали по диагонал — от лявото подребрие до дясната ключица, и бяха раздробили гръдния кош. Беше мъртъв. Несъмнено и еднозначно мъртъв.

— Така ти се пада — каза Олег, докато заобикаляше куба. — Що се завираш, където не ти е работа, плешивец нещастен?

Аз стоях все така неподвижно. Не можех да повярвам, че страшния ми враг, това уж безсмъртно чудовище, вече го няма.

— Обаче къде е Чашата? — продължаваше Олег, докато се приближаваше към трупа. — Трябва да е у тоя мръсник...

— Абсолютно сте прав — любезно се обади нечий вече съвсем, ама съвсем познат глас. — Чашата е у мен.

Олег бавно се обърна. Видях лицето му: нито страх, нито смайване имаше в очите му. Единствено съсредоточеност.

Самият аз не можех да се насиля да се обърна. Не знам защо ми се струваше, че ще видя нещо неопишуемо страшно. Но грешах — най-страшното стана именно пред мен. Надупченото от куршумите тяло на Хромия започна да се топи. Свиваше се, все едно го поливаха с невидима киселина, леко шумолеше и съскаше — и скоро изчезна съвсем. Отстъпих една крачка и също се обърнах. Хромия стоеше на входа на тунела, през който бяхме дошли.

И приличаше, и не приличаше на изчезналия си двойник, на спихнатата кукла, стопилата се сянка или както там може да се нарече този фантом. Беше станал по-висок — според мен вече беше над два метра. Златистото му одеяние беше същото и на същите тежки дипли, само че сега носеше и червен пояс с ресни. В пояса блестеше нещо, но не можех да видя какво точно. И освен това носеше Желязната корона — лентичка тъмен метал с мътножълт камък точно над челото му.

Беше на петнайсет метра, имам предвид от мен. Олег беше на още пет, зад куба, на който беззвучно се хилеше и ни гледаше с празните си очни кухини Черепът на смъртта. Гледах ту единия, ту другия и проклинах съдбата, че съм с белезници.

— Дайте Чашата — прегракнало каза Олег.

— На вас? — попита Хромия все така любезно. — За нищо на света. Дори самият Нергал, повелителят на долния свят, да беше дошъл сега за нея, щях да му отговоря същото. Чашата е моя. Търсих я две хиляди години. Вие не можете да разберете това, младежо.

— Не може да бъде — възкликна Олег, докато бавно излизаше иззад куба, дулото на автомата все така сочеше надолу. — Две хиляди години? Наистина доста дълго...

Ясно беше, че просто заглавиква Хромия, за да спечели време и пространство за маневра. Трябваше да се разкарам от линията на стрелбата, така че направих крачка вдясно, за да мога да се хвърля зад един огромен метален шкаф.

— Пусни тая играчка — внезапно смени тона Хромия. — И без това няма да успееш да стреляш, некадърнико...

И в този момент Олег, който вече беше на средата на прохода, вдигна ръка — автоматът сякаш сам скочи във въздуха — и стреля.

Но Хромия го изпревари само с частица от секундата — ръката му се стрелна към пояса и нещо метално блесна на светлината на лампите и изсвистя във въздуха. Куршумите минаха далече встрани от целта — няколко закачиха шкафа, зад който бях успял да се скрия — и Олег изпусна автомата.

От ръката му стърчеше — беше пробила дланта — стоманена звезда, любимото оръжие на средновековните японски ниндзи...

Бях зад шкафа и не можех да видя какво прави Хромия. Но видях как здравата ръка на капитана от спецназ се стрелна към прасеца му, измъкна тежкия нож за хвърляне и със същото движение го хвърли към противника. Като продължаваше да се движи със скоростта на ранен леопард, Олег се наведе на другата страна, за да грабне автомата, и в този миг го връхлетя златиста вихрушка, отхвърли го назад и го повали.

Насред залата като в странен танц запърха гигантска златиста пеперуда. Гледах смаяно как се движи размитата, все едно на бърз кадър, фигура на Хромия, как се вее тежката му дреха, как Олег се опитва да стане и как нови удари го повалят на пода... После се обърнах и хукнах към изхода.

Единствената ми надежда беше капитанът да удържи още пет минутки. През това време можех да стигна до трупа на Сергей, да отключи белезниците и да взема арбалета. Какво ще правя после и колко време ще ми трябва, за да се върна и да се справя с Хромия, за това не мислех. Важното беше да взема Нефритовия змей.

Влязох в коридора и спрях. Срещу мен от тъмните му дълбини едва пристъпваше окървавеният Дарий, стиснал със зъби ложето на Нефритовия змей. Вързаният с копринен шнур за арбалета калъф с Жилото се влачеше зад него. Кучето вдигна глава, погледна ме и видях в очите му сълзи.

После тежко, все едно му бяха отсекли и четирите крака едновременно, падна на земята. Хвърлих се към него. От устата му също течеше кървава пяна и ложето на арбалета беше цялото червено. Дарий дишаше тежко, ноктите му безпомощно стържеха металния под.

— Дарий — казах нежно и го погалих по главата с окованите си ръце. — Благодаря ти... И не умирай, след малко ще дойда...

С треперещи ръце изтръсках стрелата от калъфа, завинтих кристалното острие и се опитах да запъна арбалета. Успях чак от петия или шестия път и ми стана ясно, че дори да успея да стрелям, както съм с белезниците, сто на сто няма да улуча нищо. За секунда се поколебах дали да не изтичам до трупа на бодигарда, но зад гърба ми се раздаде къс, изпълнен с агония вик и разбрах, че вече нямам време за това.

Изправих се, нагласих Нефритовия змей на сгънатата си в лакътя дясна ръка и като го придържах със също така сгънатата лява, тръгнах към залата. Най-много ме беше страх да не би случайно да натисна спусъка с непослушните си пръсти и да изгубя единствената си — единствената всъщност изобщо — стрела.

Направих десетина крачки в залата и иззад покритата с калъф машина зад куба излезе висока мършава фигура. Черепът ѝ блестеше мъртвешки в синкавата светлина на лампите. Ръцете на Хромия бяха оцапани с кръв.

Той направи няколко крачки към мен и спря пред металния куб. Разстоянието между нас беше прекалено голямо и разбрах, че няма да го уцеля.

— Дойдох да те убия, плешиво изчадие — казах високо.

— Никой не може да ме убие — каза той, но защо ли ми се стори, че долавям в гласа му капчица страх? — Аз съм безсмъртен.

— Докато змията не те ухапе по третото око — казах и направих още една крачка към него. — Ето я змията в ръцете ми, Нефритовия змей, и ето го и Жилото. Ще те убия.

— Глупак — изсъска той. — Отдавна чаках кога ще си покажеш зъбите... О, колко горчиво ще е разочарованието ти, когато разбереш, че си сбъркал... Не е това змията и не това е жилото ѝ — тези неща тук не могат да ми причинят вреда. Но теб, Ловецо, теб те чака страшна съдба...

— Ти си глупак — отговорих. — Пръстът ми е на спусъка и мога да те убия всеки миг. Ако още не съм го направил, то е само защото ти не ми отговори къде е Наташа. Кажи, твар, и може би ще ти пощадя живота.

Той се разсмия високо, но очите му останаха впити в моите, без да мигат. За щастие прекалено много го мразех, за да отстъпя пред този страховит поглед.

— Може би? О, да, ти винаги си бил дързък, Ловецо. Навремето онзи, когото наричаха Кеми, също беше дързък — и къде е сега? Питай за него слепите чудовища в пещерите на Тот-Амон, те живеят дълго, макар и да са обречени на вечен мрак... Предлагаш ми живот в замяна на момичето? Та какво знаеш за живота ти, смъртни? Животът ти ще свърши още преди да е започнал и ти знаеш за него не повече, отколкото мравката знае за пустинята. Не, Ловецо, не ме е страх от теб и от жалките ти заплахи. Няма да получиш момичето и няма да ме убиеш. Това не ти е по силите...

Той замълча и продължи да ме гледа със змийските си очи. Почувствах как се скована пръстът ми на спусъка на арбалета, как ръцете ми натежават и Нефритовият змей неумолимо почва да се накланя надолу. И когато вече почти съвсем го бях отпуснал, разбрах, че Хромия наистина го е страх, и тази мисъл ми върна силите. И както го гледах в мъртвите очи, се разсмях — за пръв път през този ден.

— Чакай — вече не толкова уверено каза той, когато битката ни с очи свърши. — Не приемам сделката ти, но ти предлагам моята... Изслушай ме, Ловецо.

— Изобщо няма да те слушам. — Притиснах, доколкото можах, ложето на арбалета към рамото си и се прицелих. — И не съм ти никакъв Ловец. Или ще ми кажеш къде е Наташа, или...

— Добре! — викна Хромия. — Ще ти кажа, но първо ме чуй... Трябва ми помощта ти!

Ако ми беше казал, че вече е пратил Наташа вкъщи на летящо килимче, сигурно щях да му повярвам повече. Така че се възползвах от моментното му объркване и направих още две крачки напред.

— Можех сто пъти, хиляда пъти да те убия и горе, на повърхността, и тук, в подземията на Нергал, където силата ми нараства многократно... Можех да дойда в дома ти и да те унищожа, докато спиш, можех да ти пратя духовете на ада и те щяха да те разкъсат, можех да пробода твоя фигурка пред Черепа на смъртта и ти щеше да умреш, както умря старият археолог, в страшни мъки... Но не го направих.

Направих още една крачка. Разстоянието помежду ни вече беше съвсем приемливо за изстрел с арбалет — вярно, ако китките ти не са стегнати с белезници.

— Чаках да дойдеш тук — продължи той. — Исках да дойдеш. Исках и се боях, но все пак повече исках. Играта, която започна преди две хиляди години, свършва. Съгласи се, че е скучно да се играе без противници... Ние вече сме се срещали с теб, Ким, много отдавна, в Иуна, Града на стълбовете. Тогава ти беше съвсем различен, макар името ти да беше почти същото — Кеми... Беше майстор на боя с меч и на стрелбата с лък. И наемник.

Не за пръв път слушах подобни дивотии — преди време ходех с една астроложка и тя твърдеше, че в предишния си живот съм живеел в африканските джунгли и съм бил негърка. Така че приех откровенията на Хромия съвсем спокойно и не пропуснах да се приближа към него още малко.

— Итеру избраха Кеми за оръжие срещу, мен — продължаваше междувременно Хромия. — Те не можеха да убиват сами, предпочитаха да действат с чужди ръце... както и сега. Старият Лопухин също прати теб, момче... Нищо не се е променило за две хиляди години... Казаха на Кеми, че трябва да ме улучи в средата на челото, на два пръста над веждите. Дадох му лък и стрела. И му платиха, платиха му с несметни съкровища, но той не успя да им се наслади.

Гласът му се усили и загърмя в подземната зала:

— Аз го убих, Ким! Не беше сложно. Отвлякох възлюбената му и му предложих да дойде да си я вземе в градините на Тот-Амон, сам и без оръжие. И когато той дойде, тя го прободеше с нож в гърба, понеже вече беше мъртва, а тялото ѝ бе заето от сукуб, който ми се подчиняваше. Но итеру се оказаха по-хитри, отколкото предполагах. Докато се разправях с този наивник, те ми откраднаха Чашата. И трябваше да я търся дълго, много дълго, да я търся навсякъде...

— Търсих я две хиляди години! — продължи той. — И навсякъде срещях все едни и същи нищожни смъртни. Ли Цюан се възроди в настоятеля на тувинския дацан, който даде Чашата на сина на археолога... Мороз беше с мен в перуанския поход, когато отрядите на Писаро грабеха империята на инките... Старият Лопухин... внук му... много други... безброй пъти съм ги срещал с различна външност и различни имена... И винаги се появяваше ти, Ловецо, защото си здраво свързан с мен от нишките на съдбата... Така са замислили някога итеру: помолили са се на Чашата всеки, който посегне на Трите

съкровища, да бъде вечно преследван по света от Ловеца, убиеца на безсмъртни. И Чашата е изпълнила желанието им...

— Итеру учат, че времето е циклично. Каквото е било, ще бъде, ще изплува от дълбините на миналото. Вселената е кутийка с кукли, която се навива с пружинка. Едни и същи хора играят едни и същи роли. Безкраен кръговрат, змия, ухапала опашката си... Итеру бяха рицарите на Вечната латерна... Но Чашата е ключът за вратите на света. Който владее силата ѝ, може да разкъса кръга. Времето ще промени своя ход и Нощта ще се върне. Край на въртележката! Механичните кукли се разглобяват и отиват за вторични суровини, кутийката им събира прах в килера. Край на представлението. Това означава идването на Нощта. — Той ме погледна. — И ти можеш да ми помогнеш, Ким. Ти, моят вечен противник, ти, когото безсмъртните кукловоди са пратили в безкрайно преследване през вековете, ти, който безброй пъти се опитваше да ме убиеш и загиваше, ти можеш да ми помогнеш в изпълнението на предначертаното. И ако ми помогнеш, ще бъдеш възнаграден.

— Същото си обещал на Чен Тан — казах и нагласих арбалета по-удобно. — И на стария Лопухин. Не ми губи времето, плешивецо. За последен път те питам: къде е Наташа?

Той не отговори и в този момент разбрах, че все пак ми го е изгубил. Защото отнякъде изпод металния куб се издигна стълб прозрачен огън, а в ръцете на Хромия се появи блестящата във всички цветове на дъгата Чаша — странните ѝ очертания нямаха почти нищо общо с предишния невзрачен Граал.

— Полунощ! — загърмя под сводовете на залата нечовешки глас. — Полунощ, Ловецо! Ти загуби — могъществото на Вселената е мое!

Въздъгнах и натиснах спусъка. Нефритовият змей трепна в ръцете ми, тетивата запя... и тежката метална стрела със съскане прелетя високо над лявото рамо на Хромия. Изобщо не го улучи, но от страх той се заслони с ръце и изпусна Чашата. За секунда замръзна, после отпусна ръце и се засмя. Този път се смееше тихо, все едно сам не вярваше, че е останал жив, и от този тих смях ме побиха ледени тръпки. Аз също още не бях успял да осъзная, че съм пропуснал единствения си шанс, че сега пред мен е само смъртта — просто стоях и го гледах как се смее. А после изпуснах арбалета от внезапно натезжалите си ръце и той изтропа на пода.

— А аз се страхувах — каза Хромия, след като най-после спря да се смее. — Много се страхувах, Ким, Не от това оръжие, то не е опасно за мен, това го разбрах още преди много векове. Страхувах се именно от теб, Кеми, Сине на Змията... Защото ти си роден в годината на Змията, смъртни, и тогава, в Иуна, и сега, след две хиляди и петстотин години... Точно затова не можах да те убия веднага: страхувах се, страхувах се толкова, колкото не съм се страхувал от никое смъртно нищожество през всичките тези дълги, безкрайно дълги години... Но вече край: змията вече няма жило. Ти вече не си опасен. Ловецо, и ти остава съвсем малко живот. Или напротив, много... това трябва да го обмисля. Мога да удължа живота ти на столетия, столетия бавни и страшни страдания в най-тъмните подземия на Долния свят: Какво ще кажеш сколопендри да снасят яйца в тялото ти? Или да преместя съзнанието ти в мозъка на гигантски червей? Впрочем може би е достатъчно и само да те потопя за сто години в бездънното тресавище на Дуат... и през цялото това време ще знаеш, че мога да унищожа не само тялото, но и душата ти... Безсмъртната ти душа, Ким!

Той вдигна рамене и се изправи в целия си огромен ръст. В погледа му бушуваше тъмен огън, камъкът на Желязната корона светеше на челото му като трето око.

— А преди да стоваря наказанието си върху теб, ще узнаеш каква смърт си заслужи момичето ти.

„Убил е Наташа“, успях да помисля — и това беше всичко, което успях да помисля, защото в същия миг скочих напред, все едно можех да прелетя десетте метра, които ни деляха. За част от секундата Хромия се поколеба — дали да ме посрещне с удар, или първо да вземе Чашата. В крайна сметка направи избора си и бързо, като огромна змия, се наведе към Чашата, но забавянето му ми беше достатъчно. Паднах на колене пред куба и сграбчих изпуснатия от Олег автомат. Изправихме се едновременно: аз с автомата в окованите си ръце и Хромия с Чашата Граал. А после от Чашата право нагоре изригна непоносимо бяла мълния, очите на Кристалния череп на куба се превърнаха в ослепителни точки и времето спря...

Разчупи се на стотици течащи с различна скорост времена и в един от пластове му ние с Хромия стояхме един срещу друг, парализирани от някакво странно напрежение, от което ставите ни пукаха и очите ни се наливаха с кръв, а в друг аз бавно летях през

залата и виждах как черният автомат се приближава към очите ми, в трети из звездните простори се носеше мъртва, останала без атмосфера планета, в четвърти бързо като на анимационно филмче самички се издигаха гигантски пирамиди и се рушаха и ставаха на прах циклопски крепостни стени, в пети имаше само безбрежен океан под равнодушно сиво небе, а в шести хора с белоснежни тоги стояха около проснат на земята тъмнокож младеж с щръкнал под лявата му лопатка кинжал... Времената се множаха и раздробяваха, падаха върху мен, както пада купчина сняг от клоните на бор — мек удар, но удар. Минаваха през мен: столетия, студени като лед, и нажежени като клещите на палач, солени от морските ветрове и дъхащи на билки слънчеви юлски дни. Разширяваха се в концентрични кръгове, стигаха до странни далечни земи и задморски острови, и до междузвездните простори и дъгоцветните светове отвъд границите на великата пустота, до мъничките като глави на топлийки неродени още слънца... А в центъра, като в точката на огромна мишена, неизменно беше залата дълбоко под земята и двете замръзнали в безмълвна схватка фигури. И разбрах, че Триадата се е съединила и че и двамата с Хромия сме в полето на въздействието ѝ, оковани като с вериги от огромната си взаимна омраза. И следователно онова, от което толкова се страхуваше старият Лопухин, все пак беше станало.

Опитах се да помръдна и неочаквано успях да го направя, но в същия миг изпитах изгарящо болезненото чувство на раздвояване на съзнанието. Полутъмната подземна зала стремително се отдалечи и се замъгли — заприлича на сън или халюцинация. За сметка на това мястото, в което можех да се движа, беше реално до невероятност. Беше огромна сфера, идеално гладка и безупречно бяла, абсолютно самодостатъчна и абсолютно затворена. Топка на елхата на боговете. Въздухът беше студен и разреден като по високите планински върхове и боцкаше дробовете ми с тънички елмазни иглички. И неизвестно защо ми се плачеше.

Не бях сам. На двайсетина крачки с гръб към мен стоеше висок слаб човек с излиняла гимнастърка, пристегнатата с широк кожен колан. На колана висеше разкопчан кобур.

Човекът се обърна и видях, че е Роман Сергеевич Лопухин — млад, почернял от слънцето, късо подстриган, здрав и силен. Сигурно

такъв е бил през петдесет и трета, когато е намерил в Тува олтара на Кръстосаните стрели.

Усмихна се и направи крачка към мен.

(В далечната периферия на съзнанието ми, в призрачната подземна зала, гигантска фигура в тежки златни одежди бавно, все едно преодоляваше съпротивлението на въздуха, вдигна костеливите си ръце към тавана и на връхчетата на дългите мърдащи се пръсти се запалиха виолетови пламъчета. Замириса на озон. Анунаките бяха вдигнали факлите си.)

— Здравей, Ким — каза Роман Сергеевич Лопухин.

— Вие... нали умряхте — казах, макар да знаех, че изтърсвам глупост.

Той също го знаеше.

— Умрях — отговори ми просто. — Но това няма значение.

— А Наташа? — попитах.

Той леко се намръщи, сякаш се мъчеше да си спомни за кого му говоря, после вдигна рамене.

— Не знам.

— Къде сме? — попитах.

— Извън времето — каза той.

Замълчах. Беше безсмислено да задавам още въпроси. Чувствах, че губя скъпоценни секунди, че там, в далечния ми сън, става нещо много по-важно, а аз съм неизвестно къде и разговарям с мъртвец.

— Там не можеш да се биеш с него — каза Роман Сергеевич Лопухин. — Но можеш да желаш.

(Хромия — ако това беше той — чертаеше някакви знаци във въздуха и въздухът съскаше и се топеше под пръстите му. Залата зад гърба му се стапяше като мираж, пространството се люлееше и тресеше, раздирано отвътре от неznайна сила, а сиянието на Чашата Граал ставаше все по-нетърпимо.)

— Щом се получи така, трябва да опиташ. Помъчи се да докажеш, че твоите желания са по-силни — каза Лопухин. — В края на краищата итеру са се стараели да се освободят от желанията си. Може пък точно в това да е била слабостта им. — Замълча за момент. — Защото им се е налагало непрекъснато да се борят със себе си. Да знаеш, че можеш да сложиш край на една безсмислена и безкрайна пиеса... пиеса, която браниш не защото ти харесва, а защото ти е

възложено да я браниш... не всеки може да го издържи. Сигурно мнозина са се борили с желанието да сложат край на безкрайността веднъж и завинаги. Хромия просто се е прекършил пръв.

— Оправдавате ли го? — попитах.

— Той се страхува — каза Лопухин. — Две хиляди години търси съкровищата на итеру. Имал е много време да обмисли всичко. Може би ако цялата Триада се е била озовала в ръцете му още тогава, в Египет, е нямало да се поколебае нито секунда. Но ето — и трите съкровища са в ръцете му, а той седи в подземиято като паяк и чака. Какво?

— Пълнолунието.

— Глупости. Чака теб.

(Въздухът в подземиято се сгъсти и сякаш потъмня. Но в средата на залата светеше конус с цветовете на дъгата и в центъра му беше Чашата, и ние с Хромия бяхме обгърнат от разноцветното сияние. С всички сили се мъчех да се върна в залата, да се измъкна от изгарящата съзнанието реалност на бялата сфера, пак да вдъхна живот в нелепия застинал манекен с автомата в ръце — и мислено посегнах към Чашата, защото само тя можеше да ми помогне да се върна. И Чашата ми отговори.)

— Той чака някой, който да може да го спре. Самият той вече не може да се спре, пък и не иска — онова, което го управлява, е проникнало прекалено дълбоко в мозъка и душата му. Но човешкото, което е останало у него, неговото земно Аз, отчаяно се страхува от предначертаното. Той не може нито да спре, нито да се откаже, но може да дочака последния двубой. Точно затова не те унищожи, Ким.

— И какво мога да направя аз? — попитах и не познах гласа си.

Беше ми трудно да дишам. Снежнобелият цвят на обкръжаващата ни сфера потъмня, на повърхността ѝ се появиха някакви замацани петна.

— Иди и се бий с него — каза онзи, който говореше с мен. Гласът му също се беше променил, в него се бяха появили механични тонове, които ми напомниха за черния апарат на Мороз. — Съсредоточи се върху желанията си. Имаш шанс. Използвай го.

(Почувствах, че Чашата неудържимо ме влече, поглъща ме, разтваря ме в себе си, както горещият чай разтваря захарта, аз изчезвах и същевременно се въплъщавах в нажежения поток на вселенското

могъщество. Бях нажежен метал и Чашата изковаваше от мен острие. Хромия също беше острие, черно и блестящо, блясъкът му омагьосваше, той се вдигаше и спускаше, изсичаше във въздуха огнени руни и пространството се цепеше под ударите му и в тази цепнатина, в този пролом се кълбеше, дишаше, надигаше се нещо бездънно, поглъщащо светлината, вечно и непредставимо — Нощта, която идваше за своя цар.)

— Може пък вечността да не е толкова лоша, колкото си мислим — каза металическият глас. — Върви и се бий, морски пехотинецо, и успех.

Бялата сфера изгасна, заваля тежък мокър сняг, валеше на всички светове и във всички светове стояха един срещу друг двама смъртни врагове, разделени от кехлибареното сияние на Граала.

И желанията ни се сблъскаха над сияещата Чаша, и зазвънтяха, както звънтят срещнали се саби. Хромия беше по-силен и силата му се увеличаваше от камъка, който все така искреше в Желязната корона. И почувствах, че видението на вселенското могъщество ми се изплъзва, а самия мен ме изтикваат към ръба на бездната, в която Нощта вече вдигаше черните си, закриващи небето знамена. Тогава, като едва се крепях да не падна, пак си спомних за Наташа и атакувах. И силата на Хромия поддаде и той отстъпи една крачка. И пак се кръстосаха остриетата и за миг — продължил може би години — надникнах в най-тъмните и тайни места на обречената душа на врага ми. Видях там мрак и зверска алчност да се сдобие с магическата мощ на Триадата, и зверски страх от смъртта, и тържествено прекланяне пред Нощта, под която той явно разбираше нещо повече от кълвящия се мрак, кипнал в бездната зад гърба ми. И безизходна мъка, обгръщаща всичко, мъка, от която нямаше избавление, която беше обратната страна на безсмъртието, opakата страна на желязната воля, която две хиляди години беше подкарвала врага ми по пътищата на съдбата. Тази мъка беше толкова безмерна, че като разбрах дълбочината ѝ, за миг се поколебах и спрях да нападам. И тутакси ледени пръсти ме стиснаха за гърлото и Нощта пак зейна под краката ми. Блестящо острие литна над главата ми, гръмовен смях затътна под пустото небе. И разбрал, че съм изгубил, с последно усилие на отслабващата ми воля се върнах в света, където една срещу друга бяха замръзнали две неподвижни фигури и

където озъбено ни се хилеше Кристалният череп и ни гледаше с мъртвите си очи. Върнах се и натиснах спусъка на автомата.

Куршумите пръснаха Черепа и пълнителят свърши още преди да успея да вдигна автомата към гърдите на Хромия. Но през искрящата завеса на милиардите сияещи парченца видях как високият мъж със златните одежди пак изпусна Чашата, понечи да вдигне ръце към главата си и бавно, като подкопана кула, се килна и политна назад. Инстинктивно натиснах спусъка още няколко пъти, после захвърлих безполезния вече автомат и направих крачка към поваления си противник. Ако това беше поредният номер на Хромия, ми оставаха само секунди живот.

През тази дълга нощ вече бях видял как изглежда мъртвият безсмъртен, така че не се учудих много. Този път нямаше нито тъмна кръв, нито дълбоки рани. Пред мен лежеше огромната, веднага станала безформена фигура на човек с лъскав гол череп. Черепът бе стиснат от тънката лента на Желязната корона, а отпред, където преди беше камъкът, зееше дупка. И там, в тази дупка, блестеше мъничък впил се в кожата кристал — и нищо друго.

Клекнах до Хромия и предпазливо, вдигнах едната му ръка — беше тежка и студена като замръзнало дърво. После, като се мъчех да не докосвам полирания му сякаш череп, свалих Желязната корона.

Камъкът — неголям жълтеникав кристал с неправилна форма — лежеше сред парченцата на Кристалния череп. Взех го и си го пуснах в джоба.

После седнах на пода и се облегнах на студения метален куб. Хромия не показваше никакви признаци на живот, беше си все така студен и твърд. Дарий обаче беше още топъл, и Олег също — беше се опитал да пълзи, преди да умре от огромната, широка колкото два юмрука рана в корема. Не исках да ги оставям до Хромия в това отвратително подземие и реших, че непременно ще се върна да ги взема — когато си свърша работата горе, на повърхността. Затворих им очите, взех Чашата от пода — тя отново беше станала невзрачна — и си тръгнах.

ИЗПЪЛНЯВАНЕ НА ЖЕЛАНИЯТА

Подмосковieto — институт „Склифосовски“, 1990-те

Излязох от скриващите входа към гигантските подземия на Обект 66 развалини в три след полунощ. Приборът за нощно виждане, който бях взел, се оказа ненужен: огромната луна сияеше ярко в небето и на светлината ѝ ясно се открояваше бялата кола и облегалата се на нея Вика. Пушеше, гледаше полуразрушената сграда и държеше пистолет.

Като внимавах да се придържам към сенките, предпазливо и бавно я заобиколих отдясно. Един-два пъти под краката ми изпука съчка и аз спирах и замръзвах за непоносимо дълги минути. Тази обходна маневра ми отне поне половин час — през това време Вика се качи в колата и поседя там, после пак излезе да запали цигара. Докато щракаше запалката, пристъпих зад нея и опрях браунинга в гърба ѝ.

— Нито звук, малката — казах.

Тя се разпищя, разбира се. Не от страх, а за да привлече вниманието на партньорите си. Докато горското ехо с удоволствие повтаряше писъците ѝ, ѝ прибрах пистолета — точно както се бях надявал, го държеше как да е с лявата си ръка, докато си запали цигарата. Пъхнах го в задния джоб на джинсите си и наредих:

— Влизай в колата. И вземи млъкни.

Тя изпълни заповедта съвсем покорно, което ме наведе на мисълта, че в колата трябва да има и друго оръжие. Бръкнах в жабката и извадих моята приятелка „Оса“-та, която бях използвал във вилата на Валентинов. Поради липса на свободни джобове просто я изхвърлих през прозореца.

— Те къде са? — попита Вика.

— Мъртви са — казах неохотно. — Не ги убих аз, но са мъртви.

Все едно ѝ изпуснаха въздуха. Тя пак извади цигарите, счупи една, докато я вадеше, втората я изпусна на пода на колата. Взех ѝ кутията, запалих ѝ цигара и ѝ я подадох.

— Лъжеш, нали? — попита Вика, след като я изпуши на три дръпвания.

— Слез виж — казах.

Тя се разплака и отпусна глава на волана. Дългата ѝ тъмна коса скриваше лицето ѝ, но виждах как се тресат раменете ѝ под черното кожено яке. С нищо не можех да я утеша — оставаше ми да седя и да чакам, докато се успокои.

Сега, когато всичко бе свършило, можех спокойно да си тръгна оттук и да я зарежа. В крайна сметка тя беше взела страната на враговете ми. Но не исках да я оставям сама до тези мрачни развалини, да я оставя да чака онези, които вече никога нямаше да излязат изпод земята. Така че я хванах за раменете и я разтърсих доста грубо.

— Мина ли ти вече? Избърши си лицето... Точно така, браво. И няма да ми ревеш повече, чу ли?

— Какво имаше долу? — глухо попита тя, без да ме поглежда.

— Само смърт. Да тръгваме.

Тя завъртя глава.

— Нямам къде да отида.

Изгледах я учудено.

— Така ли? Че защо?

Тя внезапно кипна. Отметна косата си назад и ме изгледа с пламнали от омраза очи.

— Защо ли? Не се ли сецаш? Трябваше да намеря Чашата — и къде е тя? Какво ще кажа на клиента? А на Шкембо как ще се отплатя? Ким, мръсно, живота ми съсипа, не разбираш ли?

— Не — отговорих съвсем искрено. — Не разбирам.

И получих страхотен шамар. Вика май беше забравила, че пистолетът е у мен, а не у нея.

— Това ти е за курвата! — викна ядосано. — За всичко останало ще си го получиш тепърва!

— Каква курва? — попитах тъпо.

— А как ме нарече на вилата на Шкембо, а? Забрави ли?

— Голяма работа — казах. — Ти пък за малко да ми пръснеш главата.

Тя подсмръкна.

— Ако исках да те улуча, вече щеше да си мъртъв. Аз впрочем съм кандидат-майстор по биатлон.

И внезапно зарови лице в рамото ми. Прегърнах я непохватно — да го направя нормално ми пречеше браунингът в дясната ръка.

— Този изстрел ми трябваше за алиби — глухо каза тя. — Мислех си, че си държиш на думата и че ще ми дадеш Чашата, както се разбрахме. Ако знаех какво ще направиш, щях да те убия!

— Отвлякоха приятелката ми, Вика — въздъхнах. — И казаха, че ще ми я върнат само срещу Чашата. Така че нямах избор, нали разбираш...

— Да бе. — Личеше си, че не ми вярва. — Направо като в мексикански сериал. И на кого толкова му трябва Чашата?

— На един плешив мръсник — казах навъсено. — Вече не му трябва.

— Плешив? — напрегнато попита Вика.

— Абсолютно кубе — потвърдих.

— Висок? И такъв... само кокали?

— Да де. Защо пи... — И спрях.

Най-после всичко ми стана ясно. Вика изруга, после каза:

— Това ми е клиентът. Защо каза, че вече не му трябва?

— Защото го убих. Преди малко. Там долу. А преди това той уби

Олег.

— О, господи... Значи той е отвлякъл приятелката ти?

— Да. Ти откъде го познаваш?

Тя вдигна рамене.

— Льова ни запозна. Превеждаха заедно някакви древни текстове. А после той ми разказа за Чашата и поиска да му я намеря. Даде ми цял куп злато в аванс. Много древно, индианско...

Порових из джобовете си и извадих подарената ми от Хромия статуетка на лама.

— Такова ли?

Вика благоговейно я взе и известно време мълчаливо ѝ се любува.

— Да. Най-различни неща... чаши, верижки, гривни, маски! А за Чашата обеща да ми напълни със злато цяла стая, представяш ли си?

— Откупът на Атахуалпа — казах. — Помниш как свършва историята на последния инка, нали?

Тя не отговори. Известно време мълчахме, после я докоснах по ръката.

— Вика, трябва да се върна в Москва. Колата ми е тук, наблизно, ти карай след мен, става ли?

— Ние ѝ срязяхме гумите — едва чуто каза тя.

Изругах. Тя вдигна глава и ме погледна. Гримът ѝ се беше размазал, но и така си оставаше красавица.

— Ще те откарам. Вярно, не с аудито, но Валентинов каза, че жигулитата привличат по-малко внимание.

И понеже не казах нищо, посегна неуверено към ключа, завъртя го, светна фаровете и бавно подкара.

— Само внимавай да не се натресеш в някой пън — изсумтях сърдито.

Подминахме нещастната „деветка“ на ДД и поехме по-бързо. Скоро излязохме от гората.

— Къде ще отидем? — попита Вика и ми хвърли кос поглед. — У вас? Или у нас?

— Няма да повярваш — казах. — В „Склифосовски“. Като първия път.

— Гледай го ти него — каза тя. — Ама ти си бил с постоянен характер бе, Ким! Знаеш ли, че може да почна и да те харесвам?

Вадик Сагинян беше на бойния си пост. Седеше на бюрото си, пиеше кафе от огромна керамична чаша и забавляваше с поредните си смехории две девойчета с бели престилки — най-вероятно студентки на практика. Все пак за професията си той е удивително жизнерадостен тип.

— Имбецил! — кресна, щом ме видя (девойчетата уплашено отскочиха). — Къде изчезна бе, кретен? Всички си счупиха краката да го търсят, а той ми цъфва след цяло денонощие ни лук ял, ни лук мирисал! Така ли се гледа болен приятел, а? Казвай по какви бордеи си миткал този път, мръсно!

— Спри — казах. — И не викай, моля ти се. Уморен съм. И дай да пийна нещо.

Дръпнах един стол с крак и се тръшнах на него. Девойките ме гледаха така, сякаш съм шестолаво извънземно от Алдебаран. Сагинян бавно затвори зяпналата си в безмълвно възмущение уста и стана.

— Да пийнеш? — повтори с някаква странна интонация. — Че ти всичката кръв ми изпи бе, вампир с вампир... — Отиде до шкафа,

отвори го и извади колба с безцветна течност. — Медицински неразреден. Искаш ли?

— Да. Как е Лопухин?

— Бомба! — възкликна той. — Ти пропусна страшната криза — три часа се сражаваха за него в реанимацията... Сега е в нормална за състоянието си форма, но ако някога се осмелиш да му кажеш, че си се грижил за него всеотдайно, а той не ти смачка физиономията...

— Млъкни вече де — прекъснах го. — И налей най-последно.

Зарадвах се, че ДД е жив, но това не ми донесе облекчение. Сагинян, надянал любимата си маска на оскърбената добродетел, ми подаде чаша спирт. Взех я. Ръцете ми трепереха.

Вратата зад мен изскърца.

— А ето и лицето, което наистина се грижи всеотдайно за пациента — патетично извика Сагинян. — Седи до леглото му, гони сестрите и санитарките, сменя подлогата...

Обърнах се. Пръстите ми сами изпуснаха чашата и тя се строши на пода.

— Спиртът ми! — викна отчаяно Сагинян.

Бавно, като едва успявах да преодолеея страшното съпротивление на затискащия ме въздух, се изправих.

— Здравсти, Ким — каза Наташа.

— Ти... — почнах. Тоест здрасти. Добро утро.

— Къде изчезна? — попита тя. — Ходих у вас, Пашка се опита да ми обясни, но не разбрах нищо... Нещо за Китай... Какво означава всичко това?

— После — прошепнаха непослушните ми устни. — Ела... да излезем в коридора.

— Сър?! — викна Сагинян. — А кой ще почисти? Хайде, спиртът ще се изпари, обаче стъклата...

— Ще ги събера — уверих го, хванах Наташа за лакътя и я измъкнах през вратата.

— Ти си жива?!

— Не съм. — Тя недоволно си издърпа ръката. — Трети ден вече как се вмиривам в семейната гробница...

Разбира се, че беше жива. Най-обикновено живо момиче с джинси и жълт потник, с най-обикновена буйна лешникова коса,

падаща по раменете, с най-обикновени зелени очи на мънички кафяви капчици... Най-прекрасното момиче на света.

— А Хромия? — попитах, въпреки че не исках да питам за това. — Той не...

И спрях, понеже нямах сили да се заставя да произнеса тези думи.

— Откара ме в някакви дебри и ме заряза насред едно гадно блато. — Наташа отвратено сбърчи носле. — Всяка друга там щеше и да си остане, обаче аз съм геоложка все пак... С две думи, на следващия ден си бях в Москва, обаче на какво приличах! Не можех да отида нито при Дима, нито при теб в такъв вид, така че отидох в общежитието при приятелките... А после вече почна кошмарът: обаждам ти се — никой не вдига; обаждам се на Дима — същата работа... Отивам у тях, виждам разбитата врата, намирам бележка, че Дима е в „Склифосовски“. Ужас! Обаждам се на майка му, идвам тук, не ме пускат при него, понеже бил в клинична смърт... Тръгвам при теб, няма те, Пашка почва да ми разправя за някакви магьосници... Идвам пак тук, твоят арменец не спира с тъпите си шегички... Не ти ли се струва, че това е повече, отколкото може да понесе едно нормално момиче за по-малко от три дни?

— Повече е — съгласих се. — Значи с теб всичко е наред?

— Ако наричаш *това* „всичко е наред“, да, окей съм. Починах си чудесно и се чувствам прекрасно. Това значи разбираш ти под почивка: отвличания, плешиви манияци, пребити приятели...

— Наташа — казах безпомощно, — недей така...

— А как?! Ти можеш ли да си представиш какво ми беше? Оня плешив грозник... страх ме беше, че ще ме изнасили...

— Но нямаше нищо нали? — попитах бързо.

— И да е имало, какво? Какво щеше да кажеш? Успокой се, Наташа, и по-страшни работи стават в тоя живот. И щеше да ми се закълнеш, че като го видиш, ще му смачкаш физиономията?

— Аз го убих — казах.

Тя зяпна. Неизвестно защо си оправи косата, после каза колебливо:

— Ами добре... Така му се пада... Чакай... Как така? Наистина ли го уби?

Кимнах. Сега всички събития от тази нощ ми се струваха просто сън — много ярък, страшен, но все пак сън.

— А как... — Наташа ме гледаше с широко отворени очи и виждах в тях страх и уважение. — Как успя?

— Не знам — отвърнах. — Просто някак успях. Има ли значение вече точно как?

Вдигнах ръце и ги сложих на раменете ѝ. В същия миг вратата зад мен се отвори и Сагинян се обади жизнерадостно:

— А, гукат си гълъбчетата. Ким, значи така. Отивам на петминутка, което ще рече поне час, та държа да ти напомня, че коняците вече са два.

— Цяла каса! — креснах. — Само изчезни!

— О, безсърдечен век на жалки люде — коментира Сагинян в мерена реч и вратата се затвори.

Опитах се да притисна Наташа към мен, но тя се стегна, отдръпна се и тихо попита:

— Ким... и какво ще стане сега?

Вдигнах рамене.

— Нищо. Всичко ще си е, както си беше. Проклятието вече го няма. Свободни сме.

Тя отстъпи една крачка.

— Но ти... ти си го убил... Това е престъпление, Ким...

— Виж какво — казах търпеливо. — И на мен не ми е ясно как точно стана. Физически не съм го пипнал и с пръст. Всъщност стрелях по него, но не го улучих. Куршумите обаче пръснаха Черепа, Триадата се разруши и тъкмо това според мен го уби. В пророчеството се казваше, че Хромия ще умре само ако змията го ухапе в третото око, помниш ли? И значи едно от парченцата на Черепа го улучи в челото. И той умря. Разбирам, че всичко това е страшно объркано, обаче станаха толкова необясними неща, че...

— А Димка? — попита тя. — Той как пострада?

— Димка... Димка тръгна сам да се срещне с Хромия, да му даде Чашата в замяна на живота ти. Заклучи ме у тях и тръгна, дори Дарий не взе. Голям глупак...

— Той е смел — каза Наташа. — Истински рицар.

— Щом казваш... Той как е?

— Вече е по-добре. В съзнание е, дори от време на време се усмихва.

— Може ли да го видя?

— Ами той заспа и... Като се събуди.

— В такъв случай се прибирам — казах решително. — И аз трябва да си почина и да... — Запънах се и я погледнах.

— Ама разбира се — каза тя. — Прибери се. Сигурно си уморен.

— А ти? — попитах, макар да знаех, че точно това в никакъв случай не биваше да го правя. Трябваше просто да я хвана за ръка и да я отведа с мен. Вкъщи, в Крим, в черквата да се венчаем... Това беше утрото на моята победа, а победителите не питат, те действат. Помислих си го всичко това и попитах: — А ти няма ли да дойдеш с мен?

Наташа се усмихна — кротко и малко виновно — и чак ме заболя сърцето.

— Ами Дима, Ким?

И пак имах шанс да оправя всичко — да кажа, че с Дима ще стои майка му, че Сагинян отговаря за него с главата си, всичко можех да кажа и да я отведа с мен. Но вместо това най-глупаво се почесах по носа и казах със съчувствие:

— Да, Дима... Е, чао.

Обърнах се и тръгнах по дългия зелен коридор. Разбихах, че съм направил най-страшната грешка в живота си. Че утрото на най-голямата ми победа е свършило със съкрушително поражение. Че сам, със собствените си ръце руша онова, което никога не може да се възстанови. И с това разбиране стигнах до фойето и натиснах копчето на асансьора. Отворих го — още не беше късно да се върна — и влязох в кабината.

Щом стъпих на тротоара, открих, че светът пак е станал цветен и обемен. Ранното юнско слънце посребряваше прозорците на болницата. Дръпнах ципа на якето до яката, бръкнах си в джобовете и тръгнах по чистата и празна толкова рано улица.

— Ей, рейнджър — викна ме някой.

Обърнах се. Зад мен покрай тротоара бавно пълзеше познатото бяло жигули.

— Качвай се, ще те хвърля — каза Вика и подаде глава през прозореца.

Поклатих глава и попитах:

— Защо ме чакаш?

— Трябва да поговорим. Как е приятелят ти?

— Бомба — повторих определението на Сагинян. — За какво имаме да говорим с теб, Виктория?

Тя спря колата, слезе и ефектно отпусна ръка на вратата. Запали цигара.

— Ако още веднъж ми кажеш Виктория, ще има още един шамар. — Погледна ме в очите. — За Чашата. След като моят клиент е убил хората на Шкембо, а ти си убил него... излиза, че тя сега е у тебе, така ли?

— Без коментар — казах.

— Значи е у тебе — удовлетворено заяви тя. — Няма да почна да ти врънкам, че ми я обеща срещу Нефритовия змей. Макар че то си е така всъщност. И може би искаш да ми я дадеш?

Поклатих глава.

— Не, не искам.

— И аз така си мислех. Обаче можем да пробваме да я продадем, Ким! Щом плешивият предлагаше за нея цяла стая злато, значи струва милиони! Важното е човек да знае на кого да я предложи.

— А ти знаеш, така ли?

Вика се усмихна кокетно.

— Ами... имам известни връзки. В Европа, в Щатите... Мога да опипам почвата. И делим поравно. Така ще е най-честно.

Помислих малко.

— Виж сега, Вика. Не съм спал две денонощия и съм капнал. Хайде да се видим утре на по кафе и ще говорим сериозно.

— Поне ми кажи — Чашата у теб ли е?

— Без коментар — повторих. — Звънни ми утре.

— Гадняр! — възкликна Вика, изплю цигарата, качи се в жигулито, даде газ и изчезна зад първия завой.

Усмигнах се и тръгнах в същата посока.

Беше ми леко — за пръв път от много, много време. Не ми беше нито добре, нито зле, нито весело, нито тъжно, не изпитвах нито гордост, нито разочарование, само някаква небивала лекота. Всичко ми се струваше невероятно чисто и прозрачно и лятното утро беше толкова ласкаво, толкова топло, че не ми се мислеше за нищо...

Искаше ми се да вървя и вървя по пустите улици на събуждащия се град и да знам, че идва горещ слънчев ден, а след него ще дойде мека ленива вечер и нежна нощ, и така ще се повтаря още много и много пъти, докато не свърши лятото...

— Ким! — чух вик зад мен. — Чакай, Ким!

Спрях и бавно се обърнах. Откъм гигантската, блеснала с безбройните си прозорци болница по залятата от слънцето улица към мен тичаше стройно момиче с жълт потник и сини джинси.

Между нас имаше почти двеста метра и не виждах лицето ѝ. Знаех, че е сърдита, че иска да ми се накара, защото съм се държал като капризно момиченце и дори не съм я изслушал какво има да ми каже. Знаех, че няма да почна да се оправдавам, а само ще я държа за ръцете и ще се хия глупаво. Знаех дори, че сега тя ще остане с мен завинаги.

Но онова, което не знаех, ме тревожеше. Там, в подземие, когато с Хромия бяхме в очертания от Триадата кръг, просто не се бях сетил, че моите желания също ще се изпълняват. Не си бях пожелал нищо, пък и едва ли щях да го направя, все пак помнех предупреждението на стария Лопухин. Но когато се счепкахме на самия ръб на мрака... когато завесите, които скриваха истинската ни същност, паднаха и ние с Хромия станяхме две звънтящи в пустотата остриета... не беше ли избликло единственото ми желание, желанието, което не ме напускаше нито за миг? И дали тъкмо то в крайна сметка не беше убило безсмъртния и безименен слуга на Нощта? Бяха ли приведени в действие, бяха ли задвижени неведомите и страшни сили, които дремеха в дълбините на Чашата, Черепа и Короната? Променил ли се беше светът от това, че аз, без сам да знам, се бях възползвал от мощта на Триадата и си бях пожелал нещо? И беше ли желанието ми изпълнено?

Гледах как Наташа тича към мен и разбирах, че никога няма да мога да намеря отговор на тези въпроси. Никога няма да разбера какво кара това зеленооко момиче да бърза задъхано към мен: вълшебството на Триадата или някаква друга, още по-непостижима тайна на Вселената...

Наместих презрамката на чантата с Чашата Граал на рамото си и затичах към любимата си.

ЕПИЛОГ

Алтай, след 2000-та

Ножът блесна покрай главата ми и с глухо тупване се заби в дървената стена зад мен.

Скочих, столът падна. Ръката ми машинално се стрелна към колана — напразно. Пистолетът беше в раницата ми, а тя — под кревата в съседната стая.

Откъде можех да знам, че двамина гости с доста екзотичен вид, при това любители на хвърлянето на ножове, ще решат да уважат скромната ми самотна вечеря? Ако предполагах нещо такова, нямаше да седна на масата без верния си валтер. Но след като той отсъстваше, се налагаше да използвам каквото ми е подръка. Бутилката водка например. Беше почти пълна — преди да се появят скъпите ми гости, бях изпил две чашки по петдесет грама. Не обичам водка, но в това забравено от бога място май не признаваха други напитки. Сега обаче това ми беше от полза — гърлата на шишетата водка са страшно удобни, направо ти се лепват за ръката.

Метнах бутилката по единия си гостенин — не по този, който бе хвърлил ножа, а по другия, нисък и набит, той не знам защо ми се стори по-опасен. Улучих го в носа.

Бутилката, трябва да отбележа, не се счупи.

Ниският и набит изпъшка и се срина на пода. Скочих към хвърляча на ножове и приложих „двойка“ — единият юмрук в корпуса, другият в челюстта. Той се опита да блокира. Без успех.

Сега и двамата бяха на пода. Предпазливо надникнах през вратата — отвън не се наблюдаваше никаква група за поддръжка. Затворих, пуснах резето и грижливо вързах двамата си посетители със собствените им колани.

Измъкнах ножа от стената. Хубав нож, тежък, с острие от отлична немска стомана и дръжка от сибирски кедър.

Добра работа щеше да ми свърши.

— Как се казвате, юнаци? — попитах повалените пришълци, докато ги поливах с вода от чайника. Не беше вряла, разбира се.

Набитият надигна глава и ме изгледа със зъл, но леко разфокусиран поглед.

— Ти на кого посягаш бе? — изръмжа неуверено. — Знаеш ли кои сме ние? А? Знаеш ли?

— Нямам ни най-малка представа — отговорих честно. — Нали затова питам.

Понеже набитият очевидно не възнамеряваше да се представя, го хванах за носа с палец и показалец и го завъртях. Не помня как му казвахме на това като деца, но много боли.

— Пус-ни... — изстена той. — Пусни бе! Аз съм Артур. А това е Владо.

— Това вече с друго. — Пуснах му носа и избърсах ръка в крачола си. — Така трябваше да почнете. А аз съм Ким.

Взех стола, сложих го върху Артур и седнах отгоре.

— Сега на въпроса кой на кого посяга. Аз, момчета, не ви познавам. Седя си, вечерям си, никого не закачам — и вие ми налитате. Въпросът е следният: какво искате?

— Това си е наш район — изпъшка Артур. — Не щем външни хора.

— Чак толкова ли не ги щете, че веднага опитвате да ги убиете?

— Ми да — включи се в разговора дългурестият Владо. — К'во толкова.

— Тогава, момчета, инцидентът може да се смята за приключен — казах. — Щом цялата работа е, че не щете външни хора в района си, нямам повече въпроси към вас.

Станах, свалих стола от Артур, клекнах до него и опитах с пръст остър ли е ножът.

— Сега ще ви прережа гърлата, ще ви вържа камъни на краката и ще ви хвърля в езерото. Обещавам да го направя бързо, така че няма да боли много.

Артур се ококори невярващо. Натиснах леко ножа в гърлото му.

— По дяволите, тъп е. Извинявай, приятел, ще се наложи да се помъчиш малко...

— Не! — викна Артур. — Не ме коли! Не ме хвърляй в езерото!

— И мене — пак се включи Владо. — Може пък да се разберем с тебе.

— Какво има да се разбираме? — учудих се искрено. — Нали казахте, че не обичате външни хора; Аз пък не обичам да оставям живи хората, които са се опитали да ме убият. Всеки си има принципи, нали така.

Пак вдигнах кожа и Артур не издържа.

— Сляпата Роза ни прати! Не ни убивай!

— Каква е тая Роза? — попитах без особен интерес. — И защо да не те убивам?

— Ясновидка е. Нашата ясновидка... Видяла те в огледалото си.

— Както е сляпа — уточних.

Артур бързо закима.

— Тя още като дете е ослепяла, обаче вижда по-добре и от мен. Чак от Москва идват при нея. Тя каквото предскаже — сбъдва се.

— Лъжеш ме нещо, Артур — въздъхнах. — Ако можеше да предсказва всичко, вие изобщо нямаше да посмеете да дойдете тук.

— Дойдохме, понеже тя нищо не може да каже за тебе — бързо почна да обяснява Владо. — Вижда те, обаче не знае какво ще стане. Боляло я, така казва... И каза да те подплашим, та да се махнеш оттука...

— Изобщо не искахме да те убиваме — подкрепи го Артур. — Ние ако искахме, през нощта щяхме да те заколим. Ние така само, малко да те поизплашим...

— Що не идете в Холивуд да снимате филми на ужасите? На, погледнете ме, целият съм се разтреперил от страх.

Вдигнах бутилката от пода — колкото и да е странно, в нея бяха останали около двеста грама — и натиках гърлото ѝ в устата на Артур.

— Пий, драги. Имам още. Ще стигне и за другарчето ти.

Циганинът стискаше зъби и плюеше, но аз стиснах главата му с колене и го накарах да гълта. После отидох за още.

Стопанката на къщата, в която бях отседнал, се казваше Валентина, вече възрастна алкохоличка, дребничка, със стреснат поглед, приличаше на силно очукана от живота детска учителка. Сега спеше пиянски сън в стаята си. В стария хладилник „Зил“, който тихичко бръмчеше до стената, лежах в редица пет шишета водка —

инвестиции за бъдещето, направени от Валентина с парите, които ѝ бях платил. Взех две от тях, за да почерпя скъпите си гости.

— Пий, Владо — казах, докато кляках до втория циганин. — Нали си съгласен, че е по-добре пиян и жив, отколкото трезвен, но мъртъв...

Да ги напия до безсъзнание ми отне около час. През това време научих много интересни неща за Сляпата Роза, за предсказанията ѝ и за това къде да я намеря. После ги обърнах на една страна, да не би да се задушат, ако повърнат. В джоба на Артур имаше ключове от кола и ги взех.

Взех си и раницата, за всеки случай извадих пистолета, за да ми е подръка, и си тръгнах, като оставих на масата няколко едри банкноти — компенсация за моралните щети. Понеже как ли щеше да реагира Валентина, като вместо изчезналия си квартирант открие в дома си двама мъртвопияни цигани?

Вече беше тъмно. Щом излязох от двора, натиснах копчето на ключовете на Артур и колата ми се обади някъде откъм езерото, дори ми намигна с фарове.

Оказа се, че гостите ми са пристигнали със съвсем сносен, макар и не съвсем нов джип „Хюндай Теракан“. Добре си живеят циганите, помислих, докато сядах зад волана. Колата миришеше на хубави цигари и скъп одеколон.

Подкарах по пътя покрай езерото. До градчето на сляпата Роза имаше само двайсет километра.

Самата Роза се споменаваше два пъти в архива на покойния Павел Мороз. И двата пъти — във връзка с олтара на Кръстосаните стрели.

Мороз умря два дни след посещението ми при него и остави архив, който дъщеря му ми продаде за всъщност скромна сума.

В архива имаше много интересни документи. Имаше например отчет за оперативната разработка на полковник Андрей Алексеевич Резанов, провеждана три месеца от специална група на държавна сигурност по личното нареждане на Богдан Кобулов. Хромия обаче вече беше мъртъв и няха особено желание да се ровя в миналото му.

Виж, материалите, които Мороз беше събрал през осемдесетте, когато беше издирвал за Хромия всички археолози, работили в Тува преди и след войната, бяха наистина интересни. Мороз беше работил

педантично, както всъщност трябва да работят истинските професионалисти. Беше картотекирал имената на всички археолози, провеждали разкопки в древните светилища на територията на републиката, проследил беше връзките им, дори беше направил библиографии на научните им трудове. В отделна тетрадка беше записвал свидетелствата на хора, имали някакво отношение към разкопките. Някой си Салчек Биче-оол, копач в експедицията на Роман Сергеевич Лопухин, беше разказал на Мороз, че изсеченият от цял къс малахит олтар на Кръстосаните стрели според слуховете бил откраднат от цигани, неочаквано появили се в Кизил през лятото на 1953 година.

„Откарали го с една голяма каруца някъде на запад — твърдеше копачът. — Когато руският професор се върна, олтара вече го нямаше“.

Педантичният Мороз започнал да търси кои са били въпросните цигани. Ако знаеш името на циганския барон, не е толкова трудно да проследиш движението на катуна. Именно така бившият следовател от министерството на държавна сигурност бе определил възможните похитители на малахитовия олтар. И тук в архива му за пръв път се появяваше името на Сляпата Роза.

През петдесет и трета тя била още съвсем младо момиче — и което не е без значение, още не била изгубила зрението си. Изгубила го малко по-късно, понеже я ударил гръм — поне така гласеше основната версия. Но имаше и втора версия, много по-интересна: според нея Роза ослепяла, когато докоснала някакъв свещен дървен предмет. Ясновидският дар, който получила в замяна на изгубеното си зрение, също се свързваше с въпросния предмет. „Мисля, че става въпрос за олтара на Кръстосаните стрели, открит от Р. С. Лопухин през 1952 г.“ — пишеше Мороз. Като аналитик беше средна работа, но в случая нюхът му явно не го беше подвел.

Така че аз тръгнах по следите на циганите, минали през Кизил преди половин век...

Отбих от пътя, спрях, скочих на тревата и тръгнах към тихото тъмно езеро.

Водата беше студена — вероятно близо до брега имаше подземни извори. Отплувах доста по-навътре и се гмурнах.

Ушите ми заглъхнаха. Ритах силно с крака и се спусках почти вертикално. Езерото се казваше просто Дълбоко езеро. Не беше

Байкал, разбира се, но беше съвсем подходящо за любителите на техно дайвинга.

След минута и половина мъчително ми се прииска да вдишам. Преборих се с това желание, като се спусках все по-надолу и по-надолу. След още трийсет секунди мъчителните спазми в гърлото изчезнаха. Все едно някой ми беше пъхнал в устата накрайник на акваланг и бях поел дълбока глътка наситен с кислород въздух. Никакъв акваланг нямах, естествено.

Просто можех да не дишам под вода. И вероятно и във вакуум. И освен това вероятно не можех да изгоря в огън.

Онзи, който докоснеше Чашата, получаваше в дар усещането за безпределно, божествено могъщество — изпитано само веднъж, впоследствие това чувство беше мъчително като спомените за отдавна свършила най-прекрасна любов. Но онзи, който имаше щастието да разбуди дремеците в древния артефакт сили, получаваше несравнимо повече.

Навремето старият Лопухин ми беше казал, че Чашата всъщност не прилича на онова, което хората виждат в нея, и че името, което ѝ е дадено, изразява само една от възможните ѝ функции — да е източник на сила. Но аз бях още млад и глупав и не обърнах никакво внимание на тези думи. Може би ако се бях отнасял с Чашата другояче, и нейните дарове щяха да са други. Но аз виждах пред себе си само Граала, Чашата, даваща безсмъртие. Какво друго можеше да ми даде?

И до днес не знаех границите на неуязвимостта си. И честно, не исках да ги установявам по експериментален път. Достатъчно ми беше, че останах жив след петте куршума, с които ме простреля изпратеният от Валентинов килър. Усещанията бяха наистина неприятни.

С ДД бързо постигнахме споразумение. Чашата формално е негова, но е у мен. Той и не помисли да възразява — според мен преживените вълнения завинаги убиха у него желанието за каквито и да било приключения. Преди пет години бях на защитата на докторската му дисертация. ДД беше умопомрачително елегантен и непоносимо солиден, всичко у него свидетелстваше, че няма проблеми с изпълняването на желанията си.

Моето желание, естествено, също се сбъдна. С Наташа живяхме чудесно две години, а после учудващо спокойно се разделихме. Тя

замина за Канада, където продължи да се занимава с вечната си замръзналост в по-комфортни условия. Май се омъжи там.

Колкото до мен, аз реших да продължа търсенето.

Имах много време да обмисля всичко. Според мен ако съм по-сериозно подготвен за срещата си със силите, които проникват в нашия свят през подобните на Чашата врати, ще мога да ги използвам по-добре.

Кралският печат става и за друго, освен да трошиш орехи с него.

„Знаете ли къде е тъмното дъно на тайните човешки желаниа?“ — попита ме някога старият Лопухин. И досега не съм сигурен, че знам отговора, въпреки че почти сигурно това е именно онова място, което Хромия наричаше обиталището на Нощта. Разбирам го — той се е гмуркал, но нито веднъж не е стигал до дъното, а значи не е намирал успокоение. Надявам се, че на мен ще ми провърви повече. Поне не ми се налага да губя време да търся Чашата и Желязната корона. Остава само Кристалният череп.

Лопухин говореше за три Черепа на смъртта. Единият, изгубил силата си, е намереният в Лубаантун. Втория го унищожих аз в подземията на Обект 66. Третият, както смяташе Роман Сергеевич, бил някъде из безкрайните блата на Западна Африка. А може би не? Нали някакъв подобен череп са търсили нацистите в Близкия изток. Имало нещо и на дъното на Средиземно море, на половин левга от Магарешкия нос на южния край на Кипър. На Земята има още много тайни хранилища, които може да крият неизвестни ни древни съкровища.

Но първо исках да намеря олтара на Кръстосаните стрели.

След битката ни с Хромия претърсих всички нива на Обект 66: бях почти сигурен, че олтарът е там. Но не намерих и следа от огромен малахитов блок с изсечени в него кръгове за трите съкровища. Значи олтарът беше скрит другаде, вероятно дори близо до храма, където го е открил Роман Сергеевич Лопухин. Защо обаче Хромия беше пренебрегнал предсказанията и беше решил, че може да събере Чашата, Черепа и Короната и на друго място, а не на олтара? Надявал се е, че Триадата ще проработи и така? Не знам и мисля, че вече никога няма да разбере. Самият аз обаче не възнамерявам да допусна подобна грешка.

Стигнах дъното на езерото — равно, скучно, тинесто. Отблъснах се от него с крака и заплувах обратно към повърхността.

Беше нощ и звездите загадъчно трепкаха в тъмносиния небесен купол. Легнах по гръб и дълго гледах причудливите очертания на съзвездията. Някъде между Касиопея и Персей, които се пресягаха един към друг през невъобразимите дълбини на вселената, деловито мигаше самолет.

Изчаках го да се скрие зад хоризонта, обърнах се по корем и заплувах към брега. Време беше да видя сляпата Роза.

Тува, след 2000

Серьожка се събуди от студ.

Огънят беше почти изгаснал, червенееха само два-три въглена. Отвсякъде настъпваше мрак, обкръжаваше го с войнството си от страшни сенки.

Не ме е страх, каза си Серьожка. Трепереше целият. Не ме е страх от нощта, не ме е страх от тъмното, не ме е страх от това място, та ако ще то да е място на смърт.

Някога тук бяха живели хора. На склона, който се спускаше полегато към красивото кръгло езеро, тук-там чернееха обгорели греди от стара ограда. От високата трева се подаваха кръглите каменни основи на разрушена преди много години сграда. В тъмното приличаше на върха на древна потънала в земята кула. Много отдавна живелите тук хора бяха умрели. Костите им гниеха в земята. Серьожка ги беше видял, докато пътешестваше над горите и планините на Тува по време на припадъка си.

Два месеца му трябваша, за да стигне до Кизил. Няколко пъти се опитваха да го убият, два пъти — да го изнасят. Хората открай време не бяха много благосклонни към него, но сега му се струваше, че целият свят му е обявил война. Все едно някаква невидима ръка не искаше за нищо на света да го пусне на запад. А друга ръка, напротив, го тласкаше след слънцето, буташе го в гърба, не му даваше да спре. На Серьожка му беше писнало от противоборството на тези сили, които си го подмятаха като топче за тенис, но знаеше, че няма да го оставят на мира.

Докато не стигне до мястото, което му беше показано във видението.

То вече беше някъде съвсем наблизо. Зад високата черна стена на дърветата, зад седловината между високите хълмове, които беше видял, преди слънцето да се скрие на запад. Беше там — и го викаше.

Колкото повече се приближаваше до точката на предназначението си, толкова по-чести ставаха пристъпите. Не бяха като старите — сега съзнанието му все едно се разцепваше и едната му част продължаваше да възприема заобикалящия го свят, докато другата се отправяше на невероятно пътешествие из странни, често плашещи места. Той виждаше огромни, съвсем различни от съвременните градове, хора с извезани със злато старинни одежди, войни, които се сражаваха с мечове и копия, кораби, по чиито платна бяха изрисувани дракони и звезди. Виденията ставаха все по-ярки и живи и Серьожка дори се плашеше, че един ден ще престане да прави разлика между действителността и съня. Още повече че това не бяха никакви сънища.

Ето одеде например беше сън. Сънуваше, че върви през безкрайна бяла равнина, пропада до колене в покрития с тънка ледена коричка сняг, хапещият вятър прониква през дрехите му чак до костите, а високо-високо, в черния кладенец на небето, е замръзнала самотна студена звезда. И естествено, че ще сънува такива неща, нали огънят беше изгаснал и той се беше сгърчил от студ. Добре че изобщо не беше зима, ами средата на юли, и макар че нощите по тези места си бяха студени, нямаше да замръзне. Защо обаче тогава ледените пръсти, които бяха стиснали сърцето му в съня, не го пускаха сега, когато вече се беше събудил?

Серьожка раздуха въглените, сложи първо тънки клечици и пак задуха, после сложи и по-дебели съчки, беше си ги приготвил още по светло. Седна по-близо до алените пламъци, намести се и въздъхна.

Ледените пръсти, които се бяха промушили през ребрата му, не го пускаха.

Някъде там напред е моят враг, помисли Серьожка. Онзи, за който ми каза старата циганка. Не знам кой е, но го усещам. Той обикаля в нощта като вълк и души за следата ми. Ако ме намери, ще ме убие. От това ме е страх. Затова са ме стиснали така тия ледени пръсти. Затова сънувам такива сънища.

Но ако той е вълк, нали аз съм Ловецът. Значи аз трябва да го преследвам през бялата равнина под замръзналите звезди. Аз трябва да му дишам в гърба. Него трябва да го е страх от мен, не мен от него.

Но кой ще се уплаши от мен, аз съм само на тринайсет. Циганката сигурно е сбъркала. Ще стигна до мястото, към което ме тласка невидимият зад мен, и врагът ми ще ме убие. Стига... стига да не намеря там нещо много важно. Нещо, което ще ме направи силен.

Серьожка потрепери. Привидя му се, че от другата страна на огъня седи човек с жълта дреха. Седи и го гледа през пламъците много внимателно с мъдрите си очи. Момчето примига и видението изчезна.

— Не ме е страх — упорито прошепна Серьожка. — Чувате ли, всички, не ме е страх!

Никой не му отговори. Нощният вятър се разхождаше из короните на дърветата. Вълните на невидимото в тъмнината езеро тихо се плискаха в брега. Дървата в огъня пукаха.

Серьожка постла ватенката си на тревата, легна по гръб и загледа нощното юлско небе.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.